Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2026/1563

21.9.2026

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) 2026/1563 VAN DE COMMISSIE

van 3 juli 2026

tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 wat betreft de vereenvoudiging van bepaalde standaarden voor duurzaamheidsrapportage

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad ([1]), en met name artikel 29 ter, lid 1, eerste alinea,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 van de Commissie ([2]) bevat de standaarden voor duurzaamheidsrapportage die ondernemingen voor hun duurzaamheidsrapportage overeenkomstig de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU moeten toepassen vanaf het in artikel 5, lid 2, van Richtlijn (EU) 2022/2464 van het Europees Parlement en de Raad ([3]) voor elke categorie onderneming vermelde boekjaar.

(2) Bij Richtlijn (EU) 2026/470 van het Europees Parlement en de Raad ([4]) is Richtlijn 2013/34/EU gewijzigd door onder meer het aantal ondernemingen dat onder het toepassingsgebied van de artikelen 19 bis en 29 bis van die richtlijn valt, te verminderen en door de voorschriften inzake duurzaamheidsrapportage te vereenvoudigen vanaf boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2027. Overeenkomstig Richtlijn (EU) 2026/470, en op basis van de ervaring die is opgedaan bij de toepassing van de bestaande duurzaamheidsstandaarden, moeten de bestaande standaarden voor duurzaamheidsrapportage worden gewijzigd door: i) het aantal datapunten te verminderen; ii) prioriteit te geven aan kwantitatieve datapunten boven beschrijvende tekst; iii) een verder onderscheid te maken tussen verplichte en vrijwillige datapunten; iv) duidelijke instructies te geven over de wijze waarop het materialiteitsbeginsel moet worden toegepast; v) de consistentie met andere Uniewetgeving te verbeteren; en vi) zo veel mogelijk rekening te houden met interoperabiliteit met mondiale standaarden voor duurzaamheidsrapportage. Bovendien moeten enkele bepalingen van Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 worden vereenvoudigd, en moeten de structuur en de presentatie van de rapportagestandaarden worden vereenvoudigd.

(3) De Commissie heeft rekening gehouden met het technische advies van EFRAG, dat voldoet aan de criteria die zijn vastgesteld in artikel 49, lid 3 ter, eerste, tweede en derde alinea, van Richtlijn 2013/34/EU. Om evenredigheid te borgen en om de correcte toepassing van de standaarden voor duurzaamheidsrapportage door de betrokken ondernemingen te vergemakkelijken, heeft de Commissie echter wijzigingen in het technische advies van EFRAG aangebracht wat betreft: i) materialiteit en materialiteitsanalyse; ii) getrouwe weergave; iii) het niveau van samenvoeging en uitsplitsing; iv) de mogelijkheid om bepaalde informatie niet te vermelden; v) beoogde financiële effecten; vi) uitstoot van broeikasgassen; vii) transitieplannen voor klimaat; viii) microplastics; ix) emissie van verontreinigende stoffen; x) zeer zorgwekkende stoffen; xi) specifieke bepalingen voor vermogensbeheer; xii) incidenten op het gebied van mensenrechten en gevallen van discriminatie; en xiii) aansluiting bij Richtlijn (EU) 2024/1760 van het Europees Parlement en de Raad ([5]) wat betreft due diligence.

([1]) PB L 182 van 29.6.2013, blz. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj.
([2]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 van de Commissie van 31 juli 2023 tot aanvulling van Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft standaarden voor duurzaamheidsrapportage (PB L, 2023/2772, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2772/oj).
([3]) Richtlijn (EU) 2022/2464 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 537/2014, Richtlijn 2004/109/EG, Richtlijn 2006/43/EG en Richtlijn 2013/34/EU, met betrekking tot duurzaamheidsrapportering door ondernemingen (PB L 322 van 16.12.2022, blz. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj).
([4]) Richtlijn (EU) 2026/470 van het Europees Parlement en de Raad van 24 februari 2026 tot wijzing van de Richtlijnen 2006/43/EG, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 en (EU) 2024/1760 wat betreft bepaalde vereisten inzake duurzaamheidsrapportering door ondernemingen en passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven (PB L, 2026/470, 26.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2026/470/oj).
([5]) Richtlijn (EU) 2024/1760 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937 en Verordening (EU) 2023/2859 (PB L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).

(4) Deze standaarden voor duurzaamheidsrapportage voldoen aan de vereisten van artikel 29 ter van Richtlijn 2013/34/EU.

(5) Het is derhalve noodzakelijk de in bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 uiteengezette standaarden voor duurzaamheidsrapportage te vervangen.

(6) Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd.

(7) Overeenkomstig artikel 29 ter, lid 1, derde alinea, van Richtlijn 2013/34/EU mag deze verordening niet eerder in werking treden dan vier maanden na de vaststelling ervan.

(8) Om ondernemingen voldoende tijd te geven zich op de toepassing van de nieuwe eisen voor te bereiden, en om de nalevingskosten tot een minimum te beperken, moet deze verordening van toepassing zijn op boekjaren beginnend op of na 1 januari 2027.

(9) Om de rapportagedruk te verminderen voor ondernemingen die op grond van de momenteel van kracht zijnde versie van Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 reeds aan standaarden voor duurzaamheidsrapportage onderworpen zijn, moeten die ondernemingen, voor de boekjaren die beginnen tussen 1 januari 2026 en 31 december 2026, de mogelijkheid krijgen om ofwel de standaarden toe te passen zoals die van toepassing zijn overeenkomstig Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772, zoals laatstelijk gewijzigd bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2025/1416 ([6]), dan wel overeenkomstig de onderhavige verordening. Daarnaast moeten ondernemingen die ervoor kiezen om voor die boekjaren Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772, zoals laatstelijk gewijzigd bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2025/1416, toe te passen, de mogelijkheid krijgen om bepaalde vrijstellingen toe te passen die bij de onderhavige verordening zijn ingevoerd. Om transparantie en vergelijkbaarheid te waarborgen, moeten ondernemingen in hun duurzaamheidsverslag duidelijk aangeven welke versie zij voor die boekjaren toepassen.

(10) Overeenkomstig artikel 49, lid 3 ter, vierde alinea, van Richtlijn 2013/34/EU heeft de Commissie de in artikel 24 van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad ([7]) bedoelde deskundigengroep van de lidstaten inzake duurzame financiering samen met het in artikel 6 van Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad ([8]) bedoelde regelgevend comité voor financiële verslaggeving geraadpleegd.

(11) Overeenkomstig artikel 49, lid 3 ter, vijfde alinea, van Richtlijn 2013/34/EU heeft de Commissie de Europese Autoriteit voor effecten en markten, de Europese Bankautoriteit en de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen om advies verzocht.

(12) Overeenkomstig artikel 49, lid 3 ter, zesde alinea, van Richtlijn 2013/34/EU heeft de Commissie ook het Europees Milieuagentschap, het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, de Europese Centrale Bank, het Comité van Europese auditorstoezichthouders en het krachtens artikel 20 van Verordening (EU) 2020/852 opgerichte platform voor duurzame financiën geraadpleegd,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Wijzigingen van Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772

Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 wordt als volgt gewijzigd:

(1) Bijlage I wordt vervangen door de tekst in bijlage I bij deze verordening;

(2) Bijlage II wordt vervangen door de tekst in bijlage II bij deze verordening.

([6]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2025/1416 van de Commissie van 11 juli 2025 tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 wat betreft het uitstel van de toepassingsdatum van de rapportage-eisen voor bepaalde ondernemingen (PB L, 2025/1416, 10.11.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1416/oj).

([7]) Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj).

([8]) Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 19 juli 2002 betreffende de toepassing van internationale standaarden voor jaarrekeningen (PB L 243 van 11.9.2002, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/1606/oj).

Artikel 2

Overgangsbepalingen voor boekjaren die tussen 1 januari en 31 december 2026 beginnen

1. Voor de boekjaren die tussen 1 januari 2026 en 31 december 2026, kunnen onderneming die onder Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 vallen, een van deze beide toepassen:

a) de standaarden inzake duurzaamheidsrapportage uit bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772, zoals laatstelijk gewijzigd bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2025/1416, of de standaarden inzake duurzaamheidsrapportage uit bijlage I bij de onderhavige verordening;

b) de standaarden inzake duurzaamheidsrapportage uit bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772, zoals laatstelijk gewijzigd bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2025/1416, met de volgende vrijstellingen uit bijlage I bij de onderhavige verordening:

   i) ESRS 1, alinea 27, over de top-down-benadering voor de dubbele materialiteitsanalyse;

   ii) ESRS 1, alinea's 32-33, over ongerechtvaardigde kosten en inspanningen en beperking van de waardeketen in de dubbele materialiteitsanalyse;

   iii) ESRS 1, alinea's 74-75, over nieuwe overnames en afstotingen;

   iv) ESRS 1, alinea 90, over maatstaven voor niet-significante activiteiten;

   v) ESRS 1, alinea 91, over een gedeeltelijk rapportagebereik van de waardeketen;

   vi) ESRS 1, alinea 92, over gezamenlijke activiteiten;

   vii) ESRS 1, alinea 106, over de presentatie van taxonomierapportage in een afzonderlijke bijlage;

   viii) ESRS 1, alinea 110, over de samenvatting.

2. Ondernemingen die ervoor kiezen om de standaarden voor duurzaamheidsrapportage toe te passen in de versie uit lid 1, punt a), dan wel lid 1, punt b), vermelden in hun duurzaamheidsverslag duidelijk welke versie zij toepassen voor boekjaren die beginnen tussen 1 januari 2026 en 31 december 2026.

Artikel 3

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op 10 november 2026.

Zij is van toepassing op de boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2027.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 3 juli 2026.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN

BIJLAGE I

BIJLAGE I

European Sustainability Reporting Standards "ESRS"

ESRS 1 — ALGEMENE VEREISTEN

INHOUDSOPGAVE

Doelstelling

1. ESRS-standaarden en redactionele normen

1.1. ESRS-standaarden en entiteitspecifieke rapportage

1.2. Redactionele normen

2. Getrouw beeld en kwalitatieve kenmerken van informatie

3. Dubbele materialiteit als grondslag voor duurzaamheidsrapportage

3.1. Beoordelen van de te rapporteren informatie

3.1.1. Materialiteit van informatie

3.1.2. Stappen bij het bepalen van de te rapporteren informatie

3.1.3. Grondslagen voor de materialiteitsanalyse

3.1.4. Periodiciteit van de dubbele materialiteitsnalayse

3.2. Dubbele materialiteitsanalyse: impact-materialiteit en financiële materialiteit

3.2.1. Analyse van de impact-materialiteit

3.2.2. Financiële materialiteitsanalyse

3.3. Specifieke omstandigheden

3.3.1. Materiële impacts of risico's die voortvloeien uit maatregelen om impacts of risico's in verband met andere thema's aan te pakken

3.3.2. Mate van aggregatie en uitsplitsing

4. Due diligence

5. Rapporterende onderneming en upstream- en downstreamwaardeketen

5.1. Rapporterende onderneming en eigen activiteiten

5.2. Opname van informatie over de upstream- en downstreamwaardeketen

5.3. Bepalingen en uitzonderingen voor het bepalen van de respectieve rapportagebegrenzingen van de eigen activiteiten en waardeketen

5.4. Vrijstelling voor overnames en afstotingen

6. Rapportageperiode, basisjaar en tijdshorizonten

6.1. Rapportageperiode en basisjaar

6.2. Tijdshorizon: definitie van korte, middellange en lange termijn voor rapportagedoeleinden

7. Opstellen van duurzaamheidsinformatie

7.1. Vergelijkende informatie

7.2. Oordelen, meetonzekerheid en onzekere uitkomsten

7.3. Vrijstellingen voor het opstellen van het ESRS-duurzaamheidsverslag

7.4. Redelijke en gefundeerde informatie die zonder ongerechtvaardigde kosten of inspanningen beschikbaar is

7.5. Actualiseren van rapportage over gebeurtenissen na het einde van de rapportageperiode

7.6. Rapportagefouten in voorgaande perioden

7.7. Weglating van informatie

7.8. Rapportage over materiële kansen

8. Presentatievereisten en structuur van het duurzaamheidsverslag

8.1. Algemene presentatievereisten, structuur en inhoud van het duurzaamheidsverslag

8.2. Presentatie van aanvullende informatie in het duurzaamheidsverslag

8.3. Opties voor het presenteren van informatie in delen van het duurzaamheidsverslag

9. Verbonden informatie en verbanden met andere delen van bedrijfsrapportage

9.1. Verbonden informatie

9.2. Directe en indirecte verbanden met jaarrekeningen, met inbegrip van consistentie van aannames

9.3. Opname door middel van verwijzingen

10. Overgangsbepalingen

10.1. Overgangsbepaling met betrekking tot hoofdstuk 5 Rapporterende onderneming en upstream- en downstreamwaardeketen

10.2. Overgangsbepaling met betrekking tot hoofdstuk 5 Rapporterende onderneming en upstream- en downstreamwaardeketen

10.3. Overgangsbepaling: lijst van Rapportage-eisen die gefaseerd worden ingevoerd

Bijlage A *Lijst van thema's*

Bijlage B *Kwalitatieve kenmerken van informatie*

Doelstelling

1. In de European Sustainability Reporting Standards ("ESRS") wordt de duurzaamheidsinformatie gespecificeerd die ondernemingen openbaar moeten maken overeenkomstig Richtlijn 2013/34/EU (jaarrekeningrichtlijn), zoals gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2022/2464 (de richtlijn duurzaamheidsrapportering door bedrijven – CSRD) en bij Richtlijn (EU) 2026/470 (Omnibus I-richtlijn).

2. ESRS vereisen dat de onderneming informatie openbaar maakt over haar materiële ***impacts*** op mens en milieu en over haar materiële ***duurzaamheidsrisico's*** en ***kansen*** (samen "impacts, risico's en kansen" genoemd). Rapportage in het kader van deze twee perspectieven vormt het ***dubbele materialiteit***sbeginsel (zie hoofdstuk 3).

3. Het doel van het ***duurzaamheidsverslag***, als geheel genomen, is een getrouw beeld te geven (zie hoofdstuk 2) van alle materiële ***duurzaamheidsimpacts***, ***-risico's*** en ***-kansen*** van de onderneming en hoe zij deze beheert. De gerapporteerde informatie is nuttig is bij het nemen van beslissingen door de ***gebruikers*** van duurzaamheidsverslagen voor algemeen gebruik.

4. ***Gebruikers*** van ***duurzaamheidsverslagen*** voor algemeen gebruik zijn:

   (a) primaire gebruikers van financiële verslaggeving voor algemeen gebruik, zoals bestaande en potentiële beleggers, kredietverstrekkers en andere crediteuren, zoals assetmanagers, kredietinstellingen en verzekeringsondernemingen; en

   (b) andere gebruikers van duurzaamheidsverslagen voor algemeen gebruik, zoals zakenpartners van de onderneming, sociale partners (vakbonden en werkgeversorganisaties), het maatschappelijk middenveld en niet-gouvernementele organisaties.

5. In haar ***duurzaamheidsverslag*** rapporteert de onderneming informatie over de materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** die zijn georganiseerd onder de ***thema's*** waarop zij betrekking hebben. Deze informatie heeft betrekking op de volgende rapportagegebieden: a) governance, b) strategie met inbegrip van ***financiële effecten***, c) de beheersing van impacts, risico's en kansen, waaronder daarmee samenhangend ***beleid*** en ***maatregelen***, en d) ***maatstaven*** en ***doelen***.

6. ESRS schrijven geen gedrag voor, behalve gedrag dat specifiek verband houdt met de rapportage van duurzaamheidsinformatie. Rapportage overeenkomstig ESRS ontslaat de onderneming niet van andere verplichtingen die in Unierecht zijn vastgelegd, zoals verplichtingen op het gebied van due dilligence.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 1 voor alinea 4 **(Algemeen doel)**	De termen "financiële verslaggeving voor algemeen gebruik" en "***duurzaamheidsverslagen*** voor algemeen gebruik" verwijzen naar verslagen die: (a) gericht zijn tot ***gebruikers*** met een redelijke kennis van de algemene onderwerpen van die verslagen; en (b) hebben betrekking op de informatie die nuttig is bij het nemen van beslissingen die groepen gebruikers nodig hebben, zonder ernaar te streven aan alle specifieke informatiebehoeften van elke individuele gebruiker te voldoen.

1. **ESRS-standaarden en redactionele normen**

1.1. *ESRS-standaarden en entiteitspecifieke rapportage*

7. In ESRS 1 *Algemene vereisten* worden de redactionele normen toegelicht en worden algemene vereisten beschreven voor het in kaart brengen van de materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** van de onderneming, en voor het opstellen en presenteren van de te rapporteren informatie. De standaard bevat ook algemene vereisten voor de basis voor het opstellen van het ***duurzaamheidsverslag***.

8. De onderneming past deze standaard toe in samenhang met ESRS 2 *Algemene toelichtingen* (beide "dwarsdoorsnijdende standaarden" genoemd) en met de thematische standaarden.

9. In ESRS 2 *Algemene toelichtingen* worden Rapportage-eisen vastgesteld voor de informatie die de onderneming op algemeen niveau moet verschaffen over alle ***thema's*** waarmee haar materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** verband houden, met betrekking tot de in alinea 5 genoemde rapportagegebieden.

10. Thematische standaarden behandelen ***thema's*** en subthema's, vormen een aanvulling op de vereisten van ESRS 2 *Algemene toelichtingen*, en bestrijken de in alinea 5 genoemde rapportagegebieden. De tabel in bijlage A Lijst van thema's geeft een overzicht van de thema's en subthema's die onder de thematische standaarden vallen.

11. Indien de onderneming tot de conclusie komt dat een ***thema*** met betrekking tot een materiële ***impact***, een materieel ***risico*** of een materiële ***kans*** niet of onvoldoende fijnmazig aan bod komt in een ESRS, verschaft zij entiteitspecifieke rapportage, rekening houdend met de bepalingen inzake een getrouw beeld in hoofdstuk 2. Dit kan het geval zijn vanwege de eigen kenmerken van de sector of andere feiten en omstandigheden die relevant zijn voor de onderneming zelf.

12. Bij het ontwikkelen van haar entiteitspecifieke rapportage houdt de onderneming rekening met vergelijkbaarheid in de tijd en met andere ondernemingen die in dezelfde sector(en) actief zijn.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 2 voor alinea 11 **(Entiteitspecifieke thema's)**	Afhankelijk van de feiten en omstandigheden van de onderneming kunnen er andere ***thema's*** zijn dan die welke aan bod komen in de thematische ESRS-vereisten waaraan de onderneming na haar ***materialiteit***sanalyse moet voldoen. Dit kan het geval zijn wanneer haar ***businessmodel*** en -strategie verband houden met materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** die niet overeenstemmen met ESRS-thema's.
TV 3 voor alinea 11 **(Vereisten voor entiteitspecifieke rapportage)**	Bij het uitwerken van entiteitspecifieke rapportage ziet de onderneming erop toe dat: (a) de rapportage voldoet aan de kwalitatieve kenmerken van de in aanhangsel B beschreven informatie; en (b) de rapportage de materiële informatie omvat die nodig is voor de in alinea 5 genoemde relevante rapportagegebieden.
TV 4 voor alinea 11 **(Entiteitspecifieke rapportage en maatstaven)**	Om te bepalen in hoeverre het nuttig is ***maatstaven*** op te nemen in haar entiteitspecifieke rapportage, zorgt de onderneming ervoor dat: (a) de door haar gekozen maatstaven relevante informatie verschaffen over materiële ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen***; (b) de meting een getrouwe weergave waarborgt op basis van informatie en aannames die redelijk, gefundeerd en verifieerbaar zijn; en (c) zij voldoende contextuele informatie heeft verstrekt.
TV 5 voor alinea 12 **(Bronnen voor entiteitspecifieke rapportage)**	Bij het ontwikkelen van haar entiteitspecifieke rapportage kan de onderneming gebruikmaken van beschikbare beste praktijkvoorbeelden, kaders of rapportagestandaarden, zoals IFRS Industry-Based Guidance en GRI-standaarden (met inbegrip van GRI-thematische standaarden en GRI-sectorale standaarden).

1.2. *Redactionele normen*

13. In alle ESRS zijn de begrippen die worden gedefinieerd in de *Lijst van in ESRS gedefinieerde begrippen* (tabel 2 van bijlage II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2026/1563, ***vet cursief*** gedrukt, behalve wanneer een gedefinieerd begrip meer dan eens in dezelfde alinea wordt gebruikt.

14. De termen "duurzaamheidsthema" en "duurzaamheidssubthema" in ESRS worden geacht synoniem te zijn met de termen "duurzaamheidskwesties" of "duurzaamheidsfactoren" zoals gebruikt in de Richtlijn 2013/34/EU (de jaarrekeningrichtlijn). De rapportages in ESRS zijn gestructureerd volgens ***thema's***. Een thema wordt verder uitgesplitst in subthema's. In ESRS wordt de term ***thema*** (in ***vet cursief***) gebruikt om ofwel een thema ofwel een subthema aan te duiden, afhankelijk van de meest geschikte mate van fijnmazigheid die nodig is om de respectieve rapportagedoelstellingen te verwezenlijken.

15. In alle ESRS:

(a) heeft "***impacts***" betrekking op daadwerkelijke en potentiële, positieve en negatieve impacts op mens en milieu; en

(b) hebben "***risico's***" en "***kansen***" betrekking op de ***duurzaamheidsrisico's*** en kansen van de onderneming die voor een onderneming op korte, middellange of lange termijn invloed hebben (of waarvan redelijkerwijs mag worden verwacht dat zij invloed kunnen hebben) op haar financiële prestaties, financiële positie, kasstromen, toegang tot financiering of kapitaalkosten.

16. De in het ***duurzaamheidsverslag*** gerapporteerde materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** worden geacht dezelfde te zijn als de belangrijkste impacts, risico's en kansen van de onderneming als bedoeld in de Richtlijn 2013/34/EU (jaarrekeningrichtlijn).

17. De structuur van de informatie in ESRS is gebaseerd op "Rapportage-eisen". Iedere Rapportage-eis bestaat uit een of meer afzonderlijke datapunten. Rapportage-eisen worden aangeduid met de termen "maakt openbaar", "rapporteert", "beschrijft" en "licht toe" om aan te geven dat de betrokken informatie wordt voorgeschreven, afhankelijk van de ***materialiteit*** van de informatie (zie de alinea's 23 en 24).

18. ESRS bevatten verplichte "toepassingsvoorschriften" (TV's) die de toepassing ondersteunen van, en dezelfde autoriteit hebben als, de vereisten die in de hoofdtekst van de standaarden worden voorgeschreven. Toepassingsvoorschriften in ESRS 2 *Algemene toelichtingen* en in thematische standaarden ondersteunen het opstellen van toelichtingen die voldoen aan de kwalitatieve kenmerken van informatie (zie bijlage B). In toepassingsvoorschriften wordt de term "houdt rekening met" gebruikt om thema's, hulpbronnen of methodologieën aan te duiden waarvan wordt verwacht dat de onderneming daarmee rekening houdt of deze gebruikt bij het opstellen van een bepaalde rapportage. Toepassingsvoorschriften bevatten ook presentatie-opties, waarbij wordt aangegeven dat een bepaald informatie-element in tabelvorm kan worden gegeven, als beschrijvende tekst of met behulp van andere soorten presentatie-opties.

2. Getrouw beeld en kwalitatieve kenmerken van informatie

19. Een getrouw beeld vereist rapportage van relevante informatie over de materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** van de onderneming overeenkomstig hoofdstuk 3 en de getrouwe weergave daarvan overeenkomstig de vereisten van deze standaard (voor relevantie en getrouwe weergave zie bijlage B). Om een getrouwe weergave te verkrijgen, geeft de onderneming een volledig, neutraal en nauwkeurig beeld van haar materiële impacts, risico's en kansen.

20. Een getrouw beeld vereist ook dat de onderneming het volgende openbaar maakt:

(a) informatie die vergelijkbaar, verifieerbaar en begrijpelijk is (zie bijlage B); en

(b) entiteitspecifieke informatie volstaat bij de toepassing van ESRS niet om ***gebruikers*** in staat te stellen inzicht te krijgen in de materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** van de onderneming en hoe zij deze beheert (zie alinea 3).

21. De toepassing van ESRS, met inbegrip van de in alinea 24 beschreven ***materialiteit***sfilter en eventueel entiteitspecifieke rapportage (zie alinea 11), resulteert in een ***duurzaamheidsverslag*** dat een getrouw beeld geeft.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 6 voor de alinea's 19–20 **(Informatie in haar geheel beschouwd)**	Om de in alinea 3 beschreven doelstelling van haar ***duurzaamheidsverslag*** te verwezenlijken, gaat de onderneming na of het duurzaamheidsverslag, als geheel genomen, een getrouw beeld geeft van haar materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***. Bij deze beoordeling wordt rekening gehouden met het algemene beeld dat wordt geschetst door de informatie die in het duurzaamheidsverslag openbaar wordt gemaakt, en niet met individuele rapportage afzonderlijk. Dit kan leiden tot de toevoeging van entiteitspecifieke informatie en tot de uitvoering van de bepaling in alinea 24, door gebruik te maken van de criteria voor de materialiteit van informatie in alinea 23. Het gebruik van een of meer bepalingen van de hoofdstukken 5.4, 7.3, 7.4 of 7.7 doet geen afbreuk aan het getrouwe beeld, mits de onderneming toelichtingen geeft aan de hand waarvan ***gebruikers*** de gevolgen voor de gerapporteerde informatie en de daaruit voortvloeiende beperkingen kunnen begrijpen.

TV 7 voor alinea 20(b) **(Aanvullende informatie in andere rapportagekaders)**	Andere rapportagekaders hebben betrekking op "aanvullende informatie" als de inhoud die een onderneming rapporteert naast de vereisten waarin de standaarden voorzien om een getrouw beeld te garanderen. In ESRS dient de term "entiteitspecifieke rapportage" hetzelfde doel.

3. **Dubbele materialiteit als grondslag voor duurzaamheidsrapportage**

22. De onderneming bepaalt de te rapporteren informatie op basis van haar ***dubbele materialiteit***sanalyse (zie alinea 2) en op basis van de bepalingen voor het bepalen van de te rapporteren informatie, zoals uiteengezet in dit hoofdstuk.

3.1. *Beoordelen van de te rapporteren informatie*

3.1.1. Materialiteit van informatie

23. Informatie is materieel wanneer redelijkerwijs mag worden verwacht dat weglating, onjuiste weergave of versluiering van die informatie van invloed zal zijn op:

(a) beslissingen die primaire ***gebruikers*** van financiële rapportage voor algemeen gebruik nemen op basis van die rapportage, met inbegrip van de jaarrekening en het ***duurzaamheidsverslag***, met betrekking tot het verstrekken van middelen aan de onderneming; of

(b) beslissingen die andere gebruikers van duurzaamheidsverslagen voor "algemeen gebruik" nemen op basis van het duurzaamheidsverslag met betrekking tot de materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** van de onderneming en de wijze waarop zij deze beheert.

24. Met uitzondering van informatie waarvoor zij kan besluiten deze openbaar te maken overeenkomstig afdeling 8.2 *Presentatie van in het duurzaamheidsverslag opgenomen aanvullende informatie*, rapporteert de onderneming geen door een Rapportage-eis of datapunt van ESRS voorgeschreven informatie indien die informatie niet materieel is, en rapporteert zij geen informatie die niet materieel is wanneer zij overeenkomstig alinea 11 entiteitspecifieke informatie rapporteert.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 8 voor alinea 23 **(Beslissingen)**	Wanneer de onderneming nagaat of informatie nuttig is bij het nemen van beslissingen, houdt zij rekening met de informatie die groepen van dergelijke gebruikers nodig hebben, zonder ernaar te streven aan alle specifieke informatiebehoeften van elke individuele gebruiker te voldoen.

3.1.2. Stappen bij het bepalen van de te rapporteren informatie

25. De onderneming bepaalt de te rapporteren informatie in twee stappen:

(a) zij brengt ***thema's*** in kaart die verband houden met haar materiële ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** (zie de hoofdstukken 3.2.1 en 3.2.2); en vervolgens,

(b) bepaalt zij welke informatie over elk van deze ***thema's*** moet worden gerapporteerd (zie de alinea's 29, 30 en 31 van deze standaard).

26. Met betrekking tot de vaststelling van ***thema's*** rapporteert de onderneming materiële informatie voor een thema of subthema wanneer deze betrekking heeft op een of meer materiële ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** die zijn vastgesteld op basis van de criteria in de hoofdstukken 3.2.1 en 3.2.2.

27. Onverminderd de criteria in de hoofdstukken 3.2.1 en 3.2.2 kan de onderneming zonder verdere beoordeling een conclusie trekken over de ***materialiteit*** of niet-materialiteit van haar ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** voor een ***thema*** of subthema, op basis van een analyse van haar strategie en ***businessmodel***, met inbegrip van haar activiteitensector(en), haar **geografische dimensies** en de kenmerken van haar upstream- en downstream***waardeketen*** ("top-down"-benadering van de materialiteitsanalyse). Bij deze benadering voert de onderneming, indien de materialiteit of niet-materialiteit van een of meer impacts, risico's of kansen op basis van de bovenstaande analyse niet duidelijk is, een specifieke beoordeling uit van de desbetreffende impacts, risico's of kansen.

28. Onverminderd de criteria in de hoofdstukken 3.2.1 en 3.2.2 kan de onderneming zich baseren op een ***materialiteitsanalyse*** die alleen op het niveau van ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** wordt uitgevoerd ("bottom-up"-benadering van de materialiteitsanalyse).

29. Met betrekking tot de te rapporteren informatie doet de onderneming het volgende:

    (a) zij past ESRS 2 *Algemene toelichtingen* toe;

    (b) voor een ***thema*** of subthema in verband met haar materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***:

        i. zij past ESRS 2 *Algemene toelichtingen* GDR-P, GDR-A, GDR-M, en GDR-T toe voor ***beleid***, ***maatregelen***, ***maatstaven*** en ***doelen***;

        ii. zij maakt informatie openbaar voor de Rapportage-eisen (met inbegrip van toepassingsvoorschriften) die relevant zijn voor het specifieke thema of subthema in de thematische standaarden; en

    (c) zij voegt eventueel entiteitspecifieke informatie toe overeenkomstig alinea 11.

30. Wanneer een materiële ***impact***, een materieel ***risico*** of een materiële ***kans*** betrekking heeft op een sub***thema***, rapporteert de onderneming alleen de materiële informatie voor dat subthema.

31. Wanneer de onderneming gebruikmaakt van ESRS-vrijstellingen, rapporteert zij de in de subhoofdstukken 5.4, 7.3, 7.4 en 7.7 voorgeschreven informatie.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 9 voor alinea 27 **("Top-down"-benadering)**	Een top-downbenadering stelt de onderneming in staat onnodig werk te vermijden bij het beoordelen van de ***materialiteit*** of niet-materialiteit van haar ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** voor een ***thema*** of subthema. In het algemeen vereist een top-downbenadering niet dat de onderneming de materialiteitsanalyse uitvoert op het niveau van individuele impacts, risico's en kansen. In sommige gevallen kan een fijnmaziger analyseniveau nodig zijn, indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat dit leidt tot een andere conclusie over de materialiteit van de impacts, risico's of kansen van de onderneming voor een thema of subthema. Met behulp van een top-downbenadering kan de conclusie over materialiteit worden getrokken op het niveau van het thema voor gecombineerde impacts, risico's en kansen.
TV 10 voor de alinea's 27– 28 **(Benaderingen combineren)**	De onderneming kan voor sommige ***thema's*** een "top-down"-benadering combineren met een "bottom-up"-analyse voor andere thema's.
TV 11 voor alinea 27 **(Geografische dimensies)**	***Geografische dimensies*** of geografische contexten kunnen op verschillende niveaus (land, regio, district, waterbekken, ***ecosysteem*** of ***locatie***) worden geanalyseerd op basis van hun relevantie voor de beoordeling.
TV 12 voor alinea 29 **(ESRS 2 *Algemene toelichtingen* Rapportage-eisen)**	De Rapportage-eisen in ESRS 2 *Algemene toelichtingen* zijn van fundamentele aard en zullen daarom waarschijnlijk resulteren in materiële informatie voor alle ondernemingen.

3.1.3. Grondslagen voor de materialiteitsanalyse

32. In haar ***dubbele materialiteit***sanalyse:

(a) maakt de onderneming gebruik van redelijke en gefundeerde informatie die op de rapportagedatum en zonder ongerechtvaardigde kosten of inspanningen voor de onderneming beschikbaar is (zie hoofdstuk 7.4);

(b) is de onderneming niet verplicht om alle mogelijke ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** op alle gebieden van haar activiteiten en upstream- en downstream***waardeketen*** te beoordelen, maar richt zij zich op gebieden waar materiële impacts, risico's of kansen zich waarschijnlijk zullen voordoen op basis van de strategie, het ***businessmodel***, de ***geografische dimensies***, de sectoren, de ***zakelijke relaties*** van de onderneming, de aard van de activiteiten of andere factoren.

33. De onderneming is mogelijk in staat de ***materialiteit***sanalyse met betrekking tot de upstream- en downstream***waardeketen*** uit te voeren zonder rechtstreekse inbreng van actoren in de waardeketen, waarbij in plaats daarvan gebruik wordt gemaakt van gemiddelde regionale data, sectorale data of algemeen beschikbare informatie over het bestaan van ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** in de desbetreffende context.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 13 voor alinea 32 **(Redelijke en gefundeerde informatie en vaststelling van impacts, risico's en kansen)**	In overeenstemming met het gebruik van redelijke en gefundeerde informatie die op de rapportagedatum en zonder ongerechtvaardigde kosten of inspanningen voor de onderneming beschikbaar is (zie hoofdstuk 7.4): (a) het gebruik van kwantitatieve informatie of kwantitatieve scores is niet dwingend vereist. Een kwalitatieve analyse kan voor de onderneming volstaan om een redelijke conclusie te trekken over de ***materialiteit*** van ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** met betrekking tot een bepaald ***thema***; en (b) de onderneming hoeft geen exhaustieve zoektocht naar informatie te ondernemen om materiële impacts, risico's of kansen in kaart te brengen.
TV 14 voor alinea 32 **(Gebruikelijke interne en externe bronnen)**	De onderneming kan ter ondersteuning van de ***materialiteitsanalyse*** de volgende gebruikelijke interne en externe bronnen in aanmerking nemen: de procedures van de onderneming inzake due dilligence en algemene risicobeheersing op het gebied van duurzaamheid; het betrekken van de getroffen ***stakeholders***; ervaringen van sectorgenoten; verslagen en statistieken, wetenschappelijke data en deskundig advies.
TV 15 voor alinea 32 **(Kenmerken van de ernst en tijdshorizon)**	Bij het uitvoeren van haar ***materialiteit***sanalyse (zie de alinea's 27 en 32) hoeft de onderneming geen analyse te maken van: (a) elk kenmerk van de ernst (zie hoofdstuk 3.2.1), indien kan worden geconcludeerd dat de impact ernstig is zonder elk kenmerk afzonderlijk te analyseren; en (b) elke tijdshorizon voor elke ***impact***, elk ***risico*** of elke ***kans***, tenzij verdere analyse noodzakelijk is, zoals wanneer de onderneming verwacht dat de impact, het risico of de kans zich in de loop van de tijd zal ontwikkelen.
TV 16 voor alinea 32 **(Niveau van de materialiteitsanalyse)**	De volgende alinea's ondersteunen de bepaling van het niveau waarop de ***materialiteit***sanalyse plaatsvindt. De voor rapportagedoeleinden gehanteerde mate van aggregatie of uitsplitsing wordt afzonderlijk bepaald van het niveau waarop de materialiteitsanalyse plaatsvindt en in overeenstemming met de bepalingen van hoofdstuk 3.3.2 *Mate van aggregatie en uitsplitsing*. Voor geografische dimensies die zijn vastgesteld op grond van alinea 32(b), moet de onderneming mogelijk de specifieke context in aanmerking nemen om de materialiteit van ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** te analyseren. Dit kan bijvoorbeeld noodzakelijk zijn als de materialiteit of niet-materialiteit van een impact, risico of kans voor een ***thema*** of subthema niet kan worden vastgesteld zonder rekening te houden met de specifieke context of als redelijkerwijs kan worden verwacht dat de specifieke context van invloed zal zijn op de conclusie over de materialiteit van de impact, het risico of de kans in kwestie. Met betrekking tot ecologische ***thema's*** zijn factoren die van invloed zijn op het bestaan van negatieve impacts in een specifieke context van de ***geografische dimensie*** onder meer: de kwaliteit van de lucht, het water- en de ***bodem*** ter plaatse; de beschikbaarheid van water in gebieden met ***waterstress***; en de aanwezigheid van ***bedreigde soorten*** en ***ecosystemen*** in ***biodiversiteitsgevoelige gebieden***.

	Aangezien de LEAP-aanpak betrekking heeft op impacts op de natuur en ***afhankelijkheden*** van de natuur, vormen de eerste drie stappen ervan (lokaliseren, evalueren, beoordelen) een waardevolle referentie voor de wijze waarop: (a) zoeken waar binnen de eigen activiteiten van de onderneming en doorheen haar upstream- en downstream***waardeketen*** de interface met de natuur plaatsvindt; (b) de daarmee verband houdende afhankelijkheden en ***impacts*** evalueren; en (c) de bijbehorende ***risico's*** of ***kansen*** analyseren. Met betrekking tot sociale thema's zijn factoren die van invloed zijn op het bestaan van negatieve impacts in een specifieke context van de geografische dimensie onder meer: door conflicten getroffen gebieden met een hoog risico, en de aanwezigheid van kwetsbare bevolkingsgroepen zoals ***inheemse volken*** of migrerende werknemers.

3.1.4. Periodiciteit van de dubbele materialiteitsnalyse

34. Op elke rapportagedatum gaat de onderneming na of zich significante veranderingen hebben voorgedaan die van invloed kunnen zijn op de conclusies van de in voorgaande rapportageperioden uitgevoerde ***materialiteit***sanalyse. Indien dergelijke wijzigingen worden vastgesteld, evalueert en actualiseert de onderneming de analyse. Veranderingen kunnen betrekking hebben op de activiteiten, structuur, ***zakelijke relaties***, inzicht in ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen***, analysemethoden of de externe omgeving van de onderneming.

2.1.

3.1.

3.1.

3.2. *Dubbele materialiteitsanalyse: impact-materialiteit en financiële materialiteit*

35. ***Dubbele materialiteit*** heeft twee dimensies: ***impact-materialiteit*** en ***financiële materialiteit*** en de onderneming houdt rekening met de wisselwerking daartussen. Een ***impact*** kan financieel materieel zijn vanaf het begin of kan financieel materieel worden, wanneer redelijkerwijs wordt verwacht dat die impact voor de onderneming op korte, middellange en lange termijn van invloed is op haar financiële prestaties, financiële positie, kasstromen, haar toegang tot financiering of kapitaalkosten. Impacts kunnen uitsluitend uit oogpunt van impact materieel zijn, ongeacht of zij financieel materieel zijn.

36. In het algemeen is het uitgangspunt de analyse van de ***impacts***. De onderneming evalueert ook of er materiële ***risico's*** of ***kansen*** zijn die geen verband houden met de impacts van de onderneming, zoals ***fysieke risico's***.

37. De onderneming bepaalt welke ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** materieel zijn, op basis van de criteria in de hoofdstukken 3.2.1 en 3.2.2 en ondersteund door passende kwalitatieve overwegingen en kwantitatieve drempels.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 17 voor alinea 37 **(Materialiteitsanalyse voor ondernemingen die onder bepaalde voorwaarden beleggingen beheren)**	Wanneer de onderneming overeenkomstig een met haar cliënten overeengekomen mandaat aan een fiduciaire verplichting onderworpen beleggingen beheert namens die cliënten zonder risico's en voordelen van eigendom te behouden, wordt van die onderneming niet verwacht dat zij de ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** met betrekking tot die beleggingen analyseert.

3.2.1. Analyse van de impact-materialiteit

38. In de analyse van de ***impact-materialiteit*** worden de materiële impacts van de onderneming geïdentificeerd.

39. De onderneming rapporteert informatie over een bepaald ***thema*** uit oogpunt van ***impact*** indien dat thema betrekking heeft op de materiële, daadwerkelijke of potentiële, positieve of negatieve impacts van de onderneming op mens of milieu op korte, middellange en lange termijn. Impacts omvatten impacts die verband houden met de eigen activiteiten en upstream- en downstream***waardeketen*** van de onderneming, onder meer via haar ***producten*** en diensten, alsmede via haar ***zakelijke relaties*** en in haar upstream- en downstreamwaardeketen. Zakelijke relaties zijn niet beperkt tot directe contractuele relaties.

40. Voor feitelijke negatieve ***impacts*** wordt de ***materialiteit*** geanalyseerd op basis van de ernst van de impact. Voor potentiële negatieve impacts wordt de materialiteit geanalyseerd op basis van een combinatie van ernst en waarschijnlijkheid. De ernst wordt beoordeeld op basis van de volgende factoren: schaal, reikwijdte en onomkeerbaar karakter van de impact. In het geval van een potentiële negatieve impact op mensenrechten gaat de ernst van de impact voor op de waarschijnlijkheid ervan.

41. Voor feitelijke positieve ***impacts*** wordt de ***materialiteit*** geanalyseerd op basis van de schaal en reikwijdte van de impact. Voor potentiële positieve impacts wordt de materialiteit geanalyseerd op basis van de schaal, reikwijdte en waarschijnlijkheid van de impact.

42. De resultaten van het betrekken van de getroffen ***stakeholders*** in het kader van de lopende activiteiten inzake due dilligence op het gebied van duurzaamheid vormen een belangrijke input voor de analyse van de ***impact-materialiteit***. De getroffen stakeholders zijn personen of groepen van wie belangen (kunnen) worden beïnvloed door de activiteiten van de onderneming en haar directe en indirecte ***zakelijke relaties*** binnen haar upstream- en downstream***waardeketen***. Het maatschappelijk middenveld, niet-gouvernementele organisaties en vakbonden kunnen als ***gebruikers*** representatief zijn voor de getroffen stakeholders.

43. Het volgende geldt om te bepalen hoe bij de materialiteitsanalyse rekening moet worden gehouden met ***beleid*** en ***maatregelen*** om negatieve ***impacts*** te voorkomen, te mitigeren, te beëindigen, tot een minimum te beperken en daarvoor herstel te bieden:

    (a) de ernst van de daadwerkelijke negatieve ***impacts***, die welke zich tijdens het rapportagejaar voordoen, wordt beoordeeld zoals zij zich tijdens het rapportagejaar daadwerkelijk hebben voorgedaan. De ***daadwerkelijke impacts*** omvatten de impacts die in de vorige rapportageperioden zijn ontstaan en in de huidige rapportageperiode blijven bestaan. De ernst ervan wordt beoordeeld op basis van de huidige rapportageperiode, d.w.z. rekening houdend met de wijze waarop zij in de voorgaande perioden zijn gemitigeerd, beëindigd of tot een minimum zijn beperkt. Bij de beoordeling wordt geen rekening gehouden met ***herstel***activiteiten om impacts aan te pakken indien die activiteiten tijdens de rapportageperiode zijn ondernomen;

    (b) de ernst en waarschijnlijkheid van potentiële negatieve ***impacts***, die welke zich in de toekomst kunnen voordoen, worden alleen beoordeeld met inachtneming van het uitgevoerde ***beleid*** en de uitgevoerde ***maatregelen*** inzake preventie en mitigatie indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat dit beleid en deze maatregelen de ernst of waarschijnlijkheid daadwerkelijk verminderen. Maatregelen of beleid die nog niet zijn uitgevoerd, worden niet in aanmerking genomen; en

    (c) de informatie over ***impacts*** en hoe de onderneming daarmee omgaat via ***beleid*** en ***maatregelen***, kan voor ***gebruikers*** nuttig zijn voor de besluitvorming, ongeacht hoe doeltreffend de onderneming daarmee omgaat of ongeacht hoe doeltreffend de overeenkomstige ***thema's*** worden gereguleerd. In deze gevallen moet hiermee bij de materialiteitsanalyse rekening worden gehouden.

44. Positieve ***impacts*** worden afzonderlijk geanalyseerd, zonder verrekening met negatieve ***impacts***. De resultaten van maatregelen om negatieve impacts die met de onderneming te maken hebben, te voorkomen, te mitigeren, te beëindigen, tot een minimum te beperken of daarvoor herstel te bieden, of naleving van wet- en regelgeving, zijn geen positieve impacts. Positieve impacts omvatten effecten van de bedrijfsactiviteiten, ***producten*** of diensten van de onderneming die de negatieve impacts van een andere partij mitigeren, beëindigen, tot een minimum beperken of daarvoor herstel bieden, wanneer de onderneming niet met die impacts te maken heeft.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 18 voor de alinea's 38-39 **(Voorbeelden van verband houdende impacts)**	Hieronder volgen twee voorbeelden van ***impacts*** die verband houden met de onderneming: (a) indien de onderneming in haar ***producten*** kobalt gebruikt dat wordt gedolven met ***kinderarbeid***, houdt de daaruit voortvloeiende negatieve ***impact*** verband met de producten van de onderneming via de "tiers" van ***zakelijke relaties*** binnen haar upstream***waardeketen***. Deze zakelijke relaties omvatten de ***leveranciers***, de smelterij, de mineralenhandelaar en de mijnbouwonderneming die gebruikmaakt van kinderarbeid; en (b) indien de onderneming aan een bedrijf financiële leningen verstrekt voor bedrijfsactiviteiten die, in strijd met overeengekomen milieustandaarden, leiden tot de verontreiniging van water en gronden in de buurt van haar activiteiten, dan houdt deze negatieve impact verband met de onderneming via haar relatie met het bedrijf waaraan zij de leningen verstrekt.

TV 19 voor de alinea's 38–39 **(Kwalitatieve overwegingen en kwantitatieve drempels)**	Bij de "top-down"-benadering kunnen kwalitatieve overwegingen volstaan om tot een conclusie over ***materialiteit*** te komen. Bij een "bottom-up"-benadering kan de onderneming gebruikmaken van kwalitatieve overwegingen of kwantitatieve drempels, afhankelijk van de aard van de ***impact***, de beschikbare data en andere omstandigheden.
TV 20 voor de alinea's 38–39 **(Stappen in de analyse van de impact-materialiteit)**	De onderneming houdt rekening met de volgende stappen in de analyse van de ***impact-materialiteit***: (a) begrijpen (activiteiten, ***zakelijke relaties*** en ***stakeholders***); (b) daadwerkelijke en ***potentiële*** (negatieve en positieve) ***impacts*** in kaart brengen; en (c) de materialiteit van daadwerkelijke en potentiële impacts analyseren en bepalen welke ***thema's*** moeten worden gerapporteerd, op basis van de resultaten van de analyse.
TV 21 voor de alinea's 38–39 **(Termen die in andere rapportagekaders worden gebruikt)**	De term "meest significante impacts" wordt in sommige bestaande rapportagekaders gebruikt om te verwijzen naar ***impacts*** die in ESRS als "materiële impacts" worden beschreven.
TV 22 voor de alinea's 40-41 **(Schaal, reikwijdte en onomkeerbaar karakter)**	De ernst van een ***impact*** wordt beoordeeld op basis van de schaal, de reikwijdte en het onomkeerbare karakter ervan: (a) schaal: hoe ernstig is de negatieve impact of hoe gunstig is de positieve impact voor mens of milieu; (b) reikwijdte: hoe breed gaan de negatieve of positieve impacts. In het geval van milieu-impacts kan de "reikwijdte" worden begrepen als de omvang van milieuschade of een geografische perimeter. In het geval van impacts op de mens kan de "reikwijdte" worden begrepen als het aantal mensen dat negatief wordt beïnvloed; en (c) onomkeerbaar karakter: de vraag of en in hoeverre de negatieve impacts kunnen worden geremedieerd, d.w.z. het milieu of de getroffen personen in hun vroegere toestand kunnen worden hersteld. Een of meer van de drie kenmerken (schaal, reikwijdte en onomkeerbaar karakter) kan ervoor zorgen dat een negatieve impact ernstig is.
TV 23 voor alinea 42 **(Stakeholders)**	De typische categorieën getroffen ***stakeholders*** van een onderneming zijn: werknemers en ***werknemersvertegenwoordigers*** binnen het ***eigen personeel*** van de onderneming en in haar upstream- en downstream***waardeketens***, gemeenschappen die worden getroffen door haar bedrijfsactiviteiten of de activiteiten in de upstream- en downstreamwaardeketen, en ***consumenten*** en ***eindgebruikers*** van haar ***producten*** en diensten. Om rekening te houden met de getroffen stakeholders, moet bijzondere aandacht worden besteed aan de stakeholders binnen deze categorieën die zich in een bijzonder kwetsbare situatie bevinden. De natuur kan als een stille getroffen stakeholder worden beschouwd.
TV 24 voor alinea 42 **(Betrekken van de getroffen stakeholders)**	Indien de onderneming in het kader van haar due-diligenceproces (in voorkomend geval) de getroffen ***stakeholders*** betrekt om negatieve ***impacts*** vast te stellen, te beoordelen en aan te pakken, leveren de resultaten van deze betrokkenheid een waardevolle input voor haar ***materialiteit***sanalyse op, zonder dat een afzonderlijk proces van betrokkenheid voor de materialiteitsanalyse hoeft te worden opgezet. De onderneming kan echter ook rechtstreeks input voor haar materialiteitsanalyse vergaren bij getroffen stakeholders of hun vertegenwoordigers (zoals vertegenwoordigers van ***werknemers*** of vakbonden), alsook van ***gebruikers*** van duurzaamheidsrapportage en andere deskundigen. Hieronder valt feedback over de conclusies van de onderneming met betrekking tot het in kaart brengen van materiële impacts, ***risico's*** of ***kansen***, alsook met betrekking tot de te rapporteren ***thema's***.
TV 25 voor alinea 42 **(Werknemersvertegenwoordigers)**	Overeenkomstig Richtlijn 2013/34/EU (jaarrekeningrichtlijn), zoals gewijzigd bij de richtlijn duurzaamheidsrapportering door bedrijven, informeert het bestuur van de onderneming de ***werknemersvertegenwoordigers*** op het passende niveau en bespreekt het met hen de relevante informatie en de middelen om duurzaamheidsinformatie te verkrijgen en te verifiëren. Een dergelijk proces en, in voorkomend geval, de bijbehorende communicatie met de betrokken ***bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen*** vormen een waardevol element van het betrekken van ***stakeholders***.

TV 26 voor alinea 43(a) **(Overweging van uitgevoerd beleid en uitgevoerde maatregelen)**	Ter illustratie: om bij de ***materialiteit***sanalyse met betrekking tot alinea 43(a) rekening te houden met het uitgevoerde ***beleid*** en de uitgevoerde ***maatregelen*** wordt, wanneer zich een olielekkage voordoet, de inspanning om de lekkage in te dammen als mitigatie beschouwd, terwijl de vergoeding van de door de lekkage veroorzaakte schade als ***herstel*** wordt beschouwd.
TV 27 voor alinea 43(b) **(Afzonderlijk beleid)**	Indien ***beleid*** toekomstige ***maatregelen*** behelst om ervoor te zorgen dat het doeltreffend is om de ernst of waarschijnlijkheid van een ***impact*** te verminderen, wordt het bestaan van dat beleid en van de daarmee verband houdende toekomstige maatregelen niet in aanmerking genomen bij de ***materialiteit***sanalyse van de desbetreffende impact.
TV 28 voor alinea 43(c)	In de in alinea 43(c) beschreven gevallen past de onderneming haar benadering van de ***materialiteit***sanalyse in voorkomend geval aan om te voldoen aan de informatiebehoeften van ***gebruikers***, zoals beschreven in alinea 23.

3.2.2. Financiële materialiteitsanalyse

45. De ***financiële materialiteit***sanalyse stemt overeen met de vaststelling van informatie die als materieel wordt beschouwd voor primaire ***gebruikers*** van financiële rapportage voor algemeen gebruik bij het nemen van beslissingen met betrekking tot het verschaffen van middelen aan de onderneming (zie alinea 23(a)).

46. De reikwijdte van de ***financiële materialiteit*** voor duurzaamheidsrapportage is een uitbreiding de reikwijdte van de ***materialiteit*** die wordt gebruikt bij het bepalen van de informatie die in de jaarrekening van de onderneming moet worden opgenomen op basis van de toepasselijke opname- en meetregels. De financiële materialiteit van een ***thema*** is niet beperkt tot materiële ***risico's*** of ***kansen*** die van invloed zijn op entiteiten die onder zeggenschap van de onderneming staan, maar omvat informatie over materiële risico's en kansen die toe te schrijven zijn aan z***akelijke relaties*** in de upstream- en downstream***waardeketen*** (zie alinea 62).van

47. De onderneming rapporteert informatie over een ***thema*** uit oogpunt van ***financiële materialiteit*** indien deze informatie aanleiding geeft, of redelijkerwijze mag worden verwacht dat deze aanleiding kan geven, tot materiële ***financiële effecten***. Dit is het geval wanneer de ***risico's*** of ***kansen*** in verband met een thema s op korte, middellange en lange termijn materiële invloed hebben (of redelijkerwijze zouden kunnen hebben) op de ontwikkeling, financiële positie, financiële prestaties, kasstromen, toegang tot financiering of kapitaalkosten van de onderneming.

48. ***Risico's*** en ***kansen*** kunnen voortvloeien uit gebeurtenissen uit het verlengen of in de toekomst. Materiële risico's en kansen vloeien voort uit:

    (a) de materiële ***impacts*** van de onderneming die in de analyse van de ***impact-materialiteit*** zijn vastgesteld;

    (b) ***afhankelijkheden*** van natuurlijke, menselijke en sociale hulpbronnen; en

    (c) andere factoren, zoals blootstelling aan klimaatgevaren of wijzigingen in de regelgeving om ***systeemrisico's*** aan te pakken.

49. Bij het in kaart brengen van ***risico's*** en ***kansen*** houdt de onderneming rekening met ***afhankelijkheden*** als bronnen van ***financiële effecten***, hetzij in termen van kasstromen, hetzij in termen van middelen die niet in de jaarrekening zijn opgenomen. Afhankelijkheden kunnen bronnen van risico's of kansen zijn, ongeacht de ***potentiële impacts*** op de natuurlijke, menselijke en sociale hulpbronnen waarop een beroep wordt gedaan.

50. De ***materialiteit*** van ***risico's*** en ***kansen*** wordt geanalyseerd op basis van een combinatie van de kans dat de ***financiële effecten*** optreden en de potentiële omvang daarvan.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 29 voor alinea 48 **(Interne risicobeheersing)**	Het kader voor interne risicobeheersing is een waardevolle input voor de ***materialiteit***sanalyse van ***risico's*** en ***kansen***. Voor kredietinstellingen en verzekeringsondernemingen kunnen de toepasselijke prudentiële regelgevingskaders de materialiteitsanalyse helpen te onderbouwen.
TV 30 voor alinea 49 **(Afhankelijkheden)**	***Afhankelijkheden*** kunnen van invloed zijn op: (a) de mogelijkheden van de onderneming om de voor haar bedrijfsprocessen benodigde hulpbronnen te gebruiken of te verkrijgen; (b) de kwaliteit en prijszetting van die hulpbronnen; of (c) de mogelijkheden van de onderneming om op acceptabele voorwaarden een beroep te doen op voor haar bedrijfsprocessen vereiste zakelijke relaties.
TV 31 voor alinea 49 **(Bijdrage aan de financiële effecten)**	Bij het beoordelen van de ***materialiteit*** van ***risico's*** en ***kansen*** houdt de onderneming rekening met hun bijdrage aan de ***financiële effecten*** op korte, middellange en lange termijn aan de hand van: (a) waarschijnlijke ***scenario's***/prognoses; en (b) ***beoogde financiële effecten*** die (nog) niet in de jaarrekening tot uitdrukking zijn gebracht en voortvloeien uit materiële risico's en kansen. Dit kan voortvloeien uit situaties die nog niet leiden tot de opname van activa en verplichtingen of baten en lasten in de jaarrekening overeenkomstig de criteria voor opname in de boekhouding.

3.3. *Specifieke omstandigheden*

3.3.1. Materiële impacts of risico's die voortvloeien uit maatregelen om impacts of risico's in verband met andere thema's aan te pakken

51. In de ***materialiteit***sanalyse kunnen situaties worden geïdentificeerd waarin de ***maatregelen*** die de onderneming heeft genomen om bepaalde ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** met betrekking tot één ***thema*** aan te pakken, kunnen leiden tot materiële negatieve impacts of materiële risico's met betrekking tot een of meer andere thema's. In dergelijke situaties presenteert de onderneming haar rapportage op een wijze die meer inzicht biedt in de verbanden tussen verschillende thema's.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 32 voor alinea 51 **(Impacts of risico's die voortvloeien uit maatregelen)**	Hieronder worden dergelijke situaties geïllustreerd. Het ***transitieplan*** voor klimaatmitigatie resulteert in materiële negatieve ***impacts*** of ***risico's*** met betrekking tot het ***eigen personeel***. Om verbonden informatie te bevorderen (zie hoofdstuk 9.1): (a) maakt de onderneming onder het eigen personeel de materiële negatieve impacts of risico's openbaar die voortvloeien uit het transitieplan, met inbegrip van de ***maatregelen*** waardoor deze worden veroorzaakt, met een kruisverwijzing naar de klimaatrapportage; en (b) geeft zij in de klimaatrapportage een beschrijving van de wijze waarop de materiële negatieve klimaatimpacts of risico's worden aangepakt.

3.3.2. Mate van aggregatie en uitsplitsing

52. De onderneming aggregeert of splitst de informatie zodanig uit dat deze het niveau weerspiegelt waarop significante variaties in materiële ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** ontstaan, zoals naar ***thema***, sector, dochteronderneming, ***geografische dimensie***, activum. De onderneming houdt rekening met relevante feiten en omstandigheden om de mate van aggregatie te bepalen waarmee een getrouwe weergave van haar impacts, risico's of kansen wordt ondersteund.

53. De onderneming zorgt ervoor dat de mate van aggregatie en uitsplitsing materiële informatie niet versluiert.

54. De uitsplitsing die wordt gebruikt om een bepaalde rapportage te presenteren, moet het niveau weerspiegelen dat de ***gebruikers*** de meest relevante informatie verschaft, d.w.z. ***thema***, groep ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen***, individuele impact, individueel risico of individuele kans. Dit moet factoren weerspiegelen zoals de aard van de impacts, risico's of kansen in kwestie of de wijze waarop de onderneming deze beheert.

55. Wanneer de onderneming op geconsolideerd niveau rapporteert, voert zij de beoordeling van materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** uit voor de geconsolideerde groep, ongeacht de juridische structuur van de groep. Zij ziet erop toe dat de activiteiten van haar dochterondernemingen zodanig aan bod komen dat materiële impacts, risico's en kansen onbevooroordeeld in kaart kunnen worden gebracht. Indien de onderneming aanzienlijke verschillen constateert tussen materiële impacts, risico's of kansen op groepsniveau en materiële impacts, risico's of kansen van een of meer van haar dochterondernemingen, splitst zij deze informatie uit en presenteert zij deze informatie op een wijze die een adequaat inzicht verschaft in de materiële impacts, risico's en kansen van de betrokken dochteronderneming(en). Indien een op groepsniveau bepaalde materiële impact, risico of kans niet relevant is voor alle dochterondernemingen of activiteiten in de groep, mag de informatie worden verstrekt op een uitgesplitst niveau, dat alleen betrekking heeft op de dochterondernemingen of activiteiten waarvoor de impact, het risico of de kans relevant is (zie ook de vrijstellingen voor ***maatstaven*** in alinea 93).

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 33 voor alinea 52 **(Materiële geografische dimensies)**	De onderneming overweegt de gerapporteerde informatie uit te splitsen naar materiële ***geografische dimensies*** (zie TV 11) op een passend niveau, wanneer de ernst van de onderliggende materiële ***impacts*** sterk afhankelijk is van de kenmerken van de context van die geografische dimensies, of wanneer er significante verschillen zijn in de activiteiten van de onderneming die van invloed zijn op die geografische dimensies. De vastgestelde mate van aggregatie mag de onderlinge verbanden tussen impacts, risico's en de oorzaken daarvan die in specifieke geografische contexten bestaan, zoals cumulatieve effecten op ecosystemen of gedeelde hulpbronnen, niet versluieren.
TV 34 voor alinea 53 **(Ontoereikende mate van aggregatie)**	Informatie kan worden versluierd wanneer een ontoereikende mate van aggregatie van invloed zou kunnen zijn op de beslissing van primaire ***gebruikers*** van jaarrekeningen voor algemeen gebruik of op de beslissingen van andere gebruikers van de ***duurzaamheidsverslagen*** voor algemeen gebruik. Een ontoereikende mate van aggregatie van ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** kan het gevolg zijn van het aggregeren van impacts, risico's en kansen die geen gemeenschappelijke kenmerken hebben of het uitsplitsen van impacts, risico's en kansen die wel gemeenschappelijke kenmerken hebben. Informatie wordt versluierd wanneer essentiële informatie wordt verborgen door immateriële informatie.

4. **Due diligence**

56. Due diligence is het proces waarbij de onderneming daadwerkelijke en potentiële negatieve ***impacts*** van haar activiteiten op mens en milieu in kaart brengt, voorkomt, mitigeert, beëindigt, tot een minimum beperkt en daarvoor herstel biedt. Richtlijn (EU) 2024/1760 (richtlijn inzake due diligence in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid) bevat vereisten inzake passende zorgvuldigheid voor ondernemingen die onder de bepalingen ervan vallen. Ook de internationale instrumenten zoals de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's) en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen bieden de nodige handvatten voor het due-diligenceproces. Due diligence is een doorlopende praktijk die inspeelt op en aanleiding kan geven tot veranderingen in de strategie, het ***businessmodel***, de activiteiten, de ***zakelijke relaties*** en de operationele context en praktijken van de onderneming, waaronder ontwerp, inkoop, en verkoop en distributie.

57. ESRS leggen geen gedragsvoorschriften op met betrekking tot due diligence; evenmin breiden zij de rol van ***bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen*** uit of wijzigen zij deze met betrekking tot het uitvoeren van due diligence. De bepalingen van ESRS doen geen afbreuk aan de bepalingen van de richtlijn inzake due diligence in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid voor ondernemingen die onder die richtlijn vallen.

58. De uitkomst van het due-diligenceproces van de onderneming op het gebied van duurzaamheid vormt de basis voor de analyse van haar materiële negatieve ***impacts***.

59. Een van de stappen van het due-diligenceproces is het in kaart brengen en analyseren van negatieve ***impacts*** in verband met de eigen activiteiten, ***producten*** of diensten van de onderneming, onder meer via ***zakelijke relaties*** in de upstream- en downstream***waardeketen*** van de onderneming. De stappen van het in kaart brengen en analyseren van impacts tijdens het due-diligenceproces vormen de basis voor de analyse van materiële impacts voor rapportagedoeleinden (zie hoofdstuk 3.2.1). Het in kaart brengen van materiële negatieve impacts helpt ook om materiële ***risico's*** en ***kansen*** op het gebied van duurzaamheid, die vaak een uitvloeisel zijn van die impacts, in kaart te brengen. Wanneer de onderneming alle impacts niet in een keer kan aanpakken, biedt het due-diligenceproces ruimte om ***maatregelen*** te prioriteren op basis van de ernst en waarschijnlijkheid van de impacts.

5. **Rapporterende onderneming en upstream- en downstreamwaardeketen**

5.1. *Rapporterende onderneming en eigen activiteiten*

60. Voor het ***duurzaamheidsverslag*** is de rapporterende onderneming dezelfde als voor de jaarrekening. Indien de moederonderneming geconsolideerde jaarrekeningen opstelt, geldt het duurzaamheidsverslag voor de moederonderneming en haar dochterondernemingen overeenkomstig de toepasselijke boekhoudkundige vereisten. Dit geldt niet indien de onderneming niet verplicht is jaarrekeningen op te stellen of indien haar geconsolideerde duurzaamheidsrapportage is opgesteld overeenkomstig artikel 48 decies van Richtlijn 2013/34/EU (jaarrekeningrichtlijn).

61. In het geval van groepsrapportage houdt de rapporterende onderneming, behoudens specifieke omstandigheden, zoals leasen en activa die worden aangehouden door de pensioenregelingen van de onderneming, in het kader van haar eigen activiteiten doorgaans rekening met het volgende: de activa, verplichtingen, opbrengsten en kosten van de moederonderneming en haar in of buiten de EU gevestigde dochterondernemingen, zoals bepaald overeenkomstig de toepasselijke boekhoudkundige vereisten. De alinea's 62 t/m 75 bevatten verdere bepalingen en uitzonderingen voor het bepalen van de begrenzingen van de rapportage van de eigen activiteiten en de upstream- en downstream***waardeketen***. Daarnaast kan de onderneming een dochteronderneming die van de reikwijdte van de geconsolideerde jaarrekening is uitgesloten wegens haar niet-materialiteit vanuit financieel oogpunt, uitsluiten van de begrenzing voor duurzaamheidsrapportage, tenzij er specifieke feiten en omstandigheden zijn die de groep blootstellen aan ***impacts*** die voortvloeien uit de dochteronderneming in kwestie die voldoen aan de ***materialiteit***sdrempels van de groep.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 35 voor alinea 61 **(Dochteronderneming met ander rapportageperioden)**	Wanneer de onderneming dochterondernemingen met andere rapportageperioden in het geconsolideerde ***duurzaamheidsverslag*** opneemt, kan zij gebruikmaken van toepasselijke boekhoudkundige bepalingen die betrekking hebben op die omstandigheden.
TV 36 voor alinea 61 **(Aandeel gezamenlijke activiteiten)**	Onverminderd de vrijstelling in alinea 92 classificeert de onderneming de ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** die verband houden met het aandeel van de activa, verplichtingen, opbrengsten en kosten van haar gezamenlijke bedrijfsactiviteit dat in de jaarrekening is opgenomen, als "***eigen activiteiten***".

5.2. *Opname van informatie over de upstream- en downstreamwaardeketen*

62. Voor zover nodig voor een goed begrip van de materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** van de onderneming en om aan de kwalitatieve kenmerken van informatie te voldoen (zie bijlage B), wordt de gerapporteerde informatie uitgebreid tot buiten de eigen activiteiten om materiële impacts, risico's en kansen te bestrijken die met de onderneming verbonden zijn via haar directe en indirecte ***zakelijke relaties*** in de upstream- en downstream***waardeketen*** (informatie over de waardeketen), onverminderd de vrijstelling voor overnames en afstotingen in hoofdstuk 5.4.

63. De onderneming neemt materiële informatie over de upstream- en downstream***waardeketen*** op in overeenstemming met de uitkomst van haar ***dubbele materialiteit***sanalyse zoals beschreven in deze standaard en eventuele specifieke vereisten met betrekking tot de upstream- en downstreamwaardeketen in andere ESRS.

64. De toepassing van alinea 63 vereist geen informatie over elke actor in de upstream- en downstream***waardeketen***, maar alleen de opname van materiële informatie.

65. Om materiële ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** die met de onderneming verbonden zijn via haar ***zakelijke relaties*** in de upstream- en downstreamwaardeketen in kaart te brengen en daarover te rapporteren, kan de onderneming gebruikmaken van informatie die rechtstreeks is vergaard bij tegenpartijen in de upstream- en downstreamwaardeketen, of kan zij gebruikmaken van schattingen, afhankelijk van overwegingen aangaande uitvoerbaarheid en betrouwbaarheid met betrekking tot de noodzakelijke input. Bij het maken van schattingen kan de onderneming gebruikmaken van interne en externe informatie, zoals data uit indirecte bronnen, data over sectorgemiddelden, analyses van steekproeven, marktdata en data van peergroepen, spend-based data of andere indirecte maatstaven ("proxies").

66. Bij de toepassing van artikel 19 bis, lid 3, eerste tot en met zesde alinea, en artikel 29 bis, lid 3, eerste tot en met zesde alinea, van Richtlijn 2013/34/EU (jaarrekeningrichtlijn) houdt de onderneming rekening met het feit dat de bovengrens ("waardeketenplafond") van duurzaamheidsinformatie die van de beschermde ondernemingen in haar ***waardeketen*** kan worden verlangd, alleen de datapunten omvat uit bijlage II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2026/1560 van de Commissie ([1]). Deze beperking geldt ook voor niet-EU-ondernemingen in de upstream- en downstreamwaardeketen van de rapporterende onderneming.

67. Verschillende ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** kunnen materieel zijn voor verschillende onderdelen van de upstream- en downstream***waardeketen*** van de onderneming.

68. De over ***beleid***, ***maatregelen*** en ***doelen*** gerapporteerde informatie bevat alleen informatie over de upstream- en downstream***waardeketen*** voor zover de waardeketen binnen de reikwijdte van het beleid, de maatregelen en de doelen van de onderneming valt.

69. Investeringen, met inbegrip van aandeelhoudersposities in geassocieerde deelnemingen en joint ventures, worden behandeld als ***zakelijke relaties***.

70. Onverminderd de vrijstelling in alinea 92 maken geassocieerde deelnemingen of joint ventures die administratief worden verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, in sommige gevallen ook deel uit van de upstream- en downstream***waardeketen*** van de onderneming buiten de aandeelhoudersrelatie, bijvoorbeeld wanneer zij ook ***leveranciers*** of klanten zijn. In deze gevallen rapporteert de onderneming informatie over deze leveranciers- of klantenrelaties overeenkomstig alinea 62, in overeenstemming met de benadering die voor soortgelijke ***zakelijke relaties*** wordt gehanteerd. In deze gevallen zijn de data van de geassocieerde deelneming of joint venture bij het bepalen van ***maatstaven*** niet beperkt tot het gehouden aandeel in het eigen vermogen, maar weerspiegelen zij de ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** die via de leveranciers- of klantenrelatie met de onderneming zijn verbonden. Dit betekent dat de onderneming zowel haar relatie als investeerder in de geassocieerde deelneming of joint venture als haar leveranciers- of klantenrelatie beschouwt.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 37 voor de alinea's 62-63 **(Rapportage over de waardeketen voor ondernemingen die onder bepaalde voorwaarden beleggingen beheren)**	Wanneer de onderneming overeenkomstig een met haar cliënten overeengekomen mandaat aan een fiduciaire verplichting onderworpen beleggingen beheert namens die cliënten zonder risico's en voordelen van eigendom te behouden, wordt van die onderneming niet verwacht dat zij data over die beleggingen verstrekt.
TV 38 voor alinea 63 **(Maatstaven en waardeketen)**	De onderneming moet entiteitspecifieke ***maatstaven*** opnemen om haar upstream- en downstream***waardeketen*** te bestrijken wanneer dit overeenkomstig alinea 11 noodzakelijk is, aangezien de maatstaven die in thematische ESRS-standaarden worden gedefinieerd alleen betrekking hebben op eigen activiteiten, met uitzondering van ***broeikasgasemissies*** (ESRS E1-8).

5.3. *Bepalingen en uitzonderingen voor het bepalen van de respectieve rapportagebegrenzingen van de eigen activiteiten en waardeketen*

71. ***Impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** met betrekking tot een geleased activum kunnen verschillende bronnen hebben, afhankelijk van de vraag of zij voortvloeien uit het gebruik van het activum of uit de eigendom ervan. De leasenemer gebruikt het geleasede activum en rapporteert de impacts die verband houden met het gebruik van het activum in zijn eigen activiteiten tijdens de leaseperiode. De leasegever verleent de leasenemer het recht om het activum te gebruiken en rapporteert de impacts die verband houden met het gebruik van het activum in het kader van zijn downstream***waardeketen***. Of risico's en kansen in verband met een geleased activum, alsook andere impacts dan die welke verband houden met het gebruik van het geleasede activum, ten goede komen aan de leasegever of de leasenemer, hangt af van de bepalingen van de leaseovereenkomst, die in de gerapporteerde informatie tot uiting moeten komen.

([1]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2026/1560 van de Commissie van 3 juli 2026 tot aanvulling van Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en de Raad door het vaststellen van duurzaamheidsrapporteringsstandaarden voor vrijwillig gebruik door ondernemingen beschermd door het waardeketenplafond (PB L, 2026/1560, dd.mm.jjjj, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2026/1560/oj).

72. De ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** die voortvloeien uit activa die worden aangehouden door de pensioenregelingen van de onderneming, zijn via de ***zakelijke relaties*** van de onderneming in de ***waardeketen*** met de onderneming verbonden.

73. De bepalingen van de alinea's 71 en 72 hebben voorrang op thematische standaarden, en op de bepalingen in ESRS E1-8.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 39 voor alinea 71 **(Geleasede activa)**	Zo is de leasenemer en niet de leasegever degene die ***verontreiniging*** veroorzaakt, energie gebruikt of water verbruikt in een geleasede fabriek. De leasenemer beoordeelt daarom de materiële ***impacts*** in verband met het gebruik van de geleasede activa in zijn eigen activiteiten.

5.4. *Vrijstelling voor overnames en afstotingen*

74. Indien de onderneming tijdens de rapportageperiode een dochteronderneming overneemt, kan zij de opname van die dochteronderneming in de ***materialiteit***sanalyse en in het ***duurzaamheidsverslag*** uitstellen tot de volgende rapportageperiode. Als een dochteronderneming de groep tijdens de rapportageperiode verlaat, mag zij de reikwijdte van de materialiteitsanalyse en de rapportagebegrenzing vanaf het begin van de lopende rapportageperiode aanpassen.

75. Als de onderneming gebruikmaakt van de vrijstelling van alinea 74, gebruikt zij de beschikbare informatie om alle significante gebeurtenissen te rapporteren die tijdens de rapportageperiode van invloed zijn geweest op de dochteronderneming sinds de overname of tot de afstoting en die een effect hebben op de ***impacts*** van de groep op, of de ***risico's*** of ***kansen*** van de groep met betrekking tot duurzaamheidsthema's.

6. **Rapportageperiode, basisjaar en tijdshorizonten**

6.1. *Rapportageperiode en basisjaar*

76. De rapportageperiode voor het ***duurzaamheidsverslag*** van de onderneming is, ook voor de berekening van ***maatstaven***, in overeenstemming met die van haar jaarrekening.

77. Een basisjaar is de historische referentiedatum of -periode waarvoor er informatie beschikbaar is en waarmee latere informatie in de tijd kan worden vergeleken.

78. Bij de rapportage over de voortgang in de richting van een ***doel*** presenteert de onderneming vergelijkende informatie ten opzichte van het basisjaar over ***maatstaven*** die in de lopende periode worden gerapporteerd, tenzij de betrokken Rapportage-eis specifiek anders vereist. Indien mijlpalen tussen het basisjaar en de rapportageperiode zijn bereikt, is rapportage over deze resultaten nuttige contextuele informatie.

6.2. *Tijdshorizon: definitie van korte, middellange en lange termijn voor rapportagedoeleinden*

79. Bij het opstellen van haar ***duurzaamheidsverslag*** hanteert de onderneming de volgende tijdsintervallen als het einde van de rapportageperiode:

(a) tijdshorizon op korte termijn: de duur van de periode die voor haar jaarrekening is vastgesteld;

(b) tijdshorizon op middellange termijn: vanaf het einde van de korte termijn tot vijf jaar; en

(c) tijdshorizon op lange termijn: meer dan vijf jaar.

80. De onderneming hanteert voor de tijdshorizon op lange termijn verdere uitsplitsingen indien ***impacts*** of ***maatregelen*** worden verwacht in een periode langer dan vijf jaar, aangezien de toevoeging van een dergelijke uitsplitsing relevante informatie oplevert.

81. De onderneming kan een andere definitie hanteren voor tijdshorizonten op middellange of lange termijn indien het gebruik van de in alinea 79 gedefinieerde tijdshorizonten op middellange of lange termijn resulteert in niet-relevante informatie. Dit kan gebeuren als de onderneming een andere definitie hanteert voor a) haar procedures voor het in kaart brengen en beheersen van materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** of b) haar ***maatregelen*** en ***doelen***. Deze omstandigheden kunnen te wijten zijn aan bedrijfstakspecifieke kenmerken, zoals kasstromen en conjunctuurcycli, of de planninghorizonten die doorgaans in de bedrijfstak bij besluitvorming worden gebruikt, de verwachte duur van kapitaalinvesteringen, de tijdshorizonten die ***gebruikers*** hanteren bij hun beoordelingen.

82. Wanneer in ESRS sprake is van "korte termijn", "middellange termijn" en "lange termijn" worden daarmee de tijdshorizonten bedoeld zoals de onderneming die overeenkomstig de alinea's 79 t/m 81 heeft vastgesteld.

7. Opstellen van duurzaamheidsinformatie

7.1. *Vergelijkende informatie*

83. De onderneming rapporteert ten aanzien van de voorafgaande periode vergelijkende informatie voor alle kwantitatieve ***maatstaven*** en bedragen. Indien dat relevant is om inzicht te krijgen in het ***duurzaamheidsverslag*** van de lopende periode, moet ook vergelijkende informatie voor narratieve rapportage worden verschaft.

84. De vaststelling en berekening van ***maatstaven***, met inbegrip van maatstaven om ***doelen*** te bepalen en de voortgang in de richting van die doelen te monitoren, is consistent in de tijd. De onderneming verschaft contextuele informatie en herziene vergelijkende cijfers, tenzij dit ***praktisch niet haalbaar*** is als zij:

(a) een maatstaf of doel opnieuw heeft gedefinieerd of heeft vervangen; of

(b) nieuwe informatie heeft geïdentificeerd met betrekking tot de geschatte cijfers die in de voorgaande periode zijn gerapporteerd, en de nieuwe informatie aanwijzingen verschaft over omstandigheden die zich in de voorgaande periode voordeden.

85. Indien het ***praktisch niet haalbaar*** is om vergelijkende informatie voor ***maatstaven*** voor een of meer voorgaande perioden te herzien, vermeldt de onderneming dit feit.

86. Wanneer een ESRS voorschrijft dat de onderneming voor een ***maatstaf*** of datapunt meer dan één vergelijkende periode presenteert, hebben de vereisten van die ESRS voorrang.

87. Voor ***maatstaven*** en geldbedragen:

(a) indien de onderneming vergelijkende bedragen rapporteert die aanzienlijk verschillen van de in de voorgaande periode gerapporteerde informatie, geeft zij de redenen voor de verandering en het verschil tussen de in de voorgaande periode gerapporteerde bedragen en de herziene bedragen;

(b) indien de onderneming voor het eerst rapporteert over een ***thema*** of over materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, hoeft zij in de lopende rapportageperiode geen vergelijkende informatie over deze impacts, risico's en kansen te presenteren (d.w.z. indien deze niet in eerdere ***duurzaamheidsverslagen*** van de onderneming zijn gerapporteerd); en

(c) onverminderd de vrijstelling voor overnames en afstotingen (zie hoofdstuk 5.4) beschrijft de onderneming, wanneer dit nodig is om inzicht te verschaffen in de vooruitgang bij het behalen van een ***doel*** na een belangrijke overname of afstoting, hoe de transactie van invloed is op de vooruitgang bij het behalen van het doel.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 40 voor alinea 84(b) **(Vergelijkende informatie herzien)**	De onderneming is niet verplicht het vergelijkende cijfer voor nieuwe ontvangen informatie te herzien indien de herziene vergelijkingen geen nuttige informatie verschaffen, zoals wanneer de schattingsmethode voor de desbetreffende ***maatstaf*** op de rapportagedatum systematisch berust op een input uit de voorgaande periode.

7.2. *Oordelen, meetonzekerheid en onzekere uitkomsten*

88. De onderneming rapporteert om ***gebruikers*** in staat te stellen inzicht te krijgen in:

(a) de oordelen die zij vormt die het meest significante effect hebben op de gerapporteerde informatie;

(b) de aanzienlijke onzekerheden die van invloed zijn op de gepresenteerde informatie, waaronder de vraag of deze op schattingen berust; en

(c) belangrijke aannames en beperkingen in de schattingen.

89. Sommige ESRS vereisen de rapportage van informatie die onzekere uitkomsten heeft, zoals toelichtingen op mogelijke toekomstige gebeurtenissen. Bij het beoordelen van de vraag of informatie over die mogelijke toekomstige gebeurtenissen materieel is, laat de onderneming zich leiden door de criteria in hoofdstuk 3.2.2 en houdt zij rekening met:

(a) de ***beoogde financiële effecten*** van de gebeurtenissen (de mogelijke uitkomst);

(b) de ernst en waarschijnlijkheid van de ***potentiële impacts*** op mens of milieu als gevolg van mogelijke toekomstige gebeurtenissen; en

(c) het scala aan mogelijke uitkomsten en de waarschijnlijkheid van de mogelijke uitkomsten binnen dat scala.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 41 voor alinea 89 **(Over oordelen)**	Bij het opstellen van haar ***duurzaamheidsverslag*** vormt de onderneming verschillende oordelen, naast die welke betrekking hebben op schattingen, die de gerapporteerde informatie aanzienlijk kunnen beïnvloeden, zoals bij: (a) het in kaart brengen van materiële informatie die in het duurzaamheidsverslag moet worden opgenomen (zie alinea 23); en (b) het in kaart brengen van materiële ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen***, het in verband brengen hiervan met het (de) relevante ***thema('s)*** en beoordelen of de ***materialiteit***sanalyse moet worden geactualiseerd (zie hoofdstuk 3).
TV 42 voor alinea 89 **(Gebruik van redelijke en gefundeerde aannames en schattingen)**	Het gebruik van redelijke schattingen, ook bij het ontwikkelen van ***scenario-*** of gevoeligheidsanalyses, is een essentieel onderdeel van het opstellen van het ***duurzaamheidsverslag*** van de onderneming. Het doet geen afbreuk aan het nut van die informatie, mits de belangrijke aannames en schattingen worden toegelicht. Zelfs een hoge mate van meetonzekerheid hoeft niet noodzakelijk te betekenen dat die aanname of schatting geen nuttige informatie oplevert of niet voldoet aan de kwalitatieve kenmerken van informatie (zie bijlage B).
TV 43 voor alinea 89 **(Gebruik van redelijke en gefundeerde aannames en schattingen)**	Het vereiste in alinea 88(b) heeft betrekking op de schattingen waarvoor de moeilijkste, subjectieve of complexe oordelen nodig zijn.

7.3. *Vrijstellingen voor het opstellen van het ESRS-duurzaamheidsverslag*

90. De onderneming kan activiteiten uitsluiten van berekeningen van ***maatstaven*** indien zij vanwege hun aard geen significante aanjager zijn van de ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** die de maatstaf beoogt weer te geven, en indien de uitsluiting van die activiteiten van de berekening naar verwachting geen afbreuk zal doen aan de relevantie en getrouwe weergave van de gerapporteerde informatie. De onderneming rapporteert of van deze vrijstelling gebruik wordt gemaakt en neemt alle relevante informatie op om ***gebruikers*** inzicht te verschaffen in de beperkingen van de reikwijdte die daaruit voortvloeien.

91. Behalve bij het rapporteren van maatstaven van ESRS E1-8 *Bruto scope 1-, 2-, 3-emissies*, rapporteert de onderneming, indien zij alleen voor een objectief gedefinieerd deel van haar eigen activiteiten of haar upstream- of downstream***waardeketen*** betrouwbare directe of geschatte data kan verstrekken zonder ongerechtvaardigde kosten of inspanningen te hoeven maken, dat zij materiële ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** in kaart heeft gebracht, maar dat de overeenkomstige ***maatstaf*** momenteel alleen op een gedeeltelijk rapportagebereik of voor een subset van de ***waardeketen*** kan worden gerapporteerd. In dit geval rapporteert de onderneming de ***maatregelen*** die zij heeft genomen om de dekking en kwaliteit van de gerapporteerde informatie in toekomstige perioden en de geboekte vooruitgang ten opzichte van de voorgaande periode te vergroten. De dekking van gerapporteerde informatie zal naar verwachting mettertijd toenemen, met name voor maatstaven bij eigen activiteiten. Deze alinea is van toepassing onverminderd de toepasselijkheid van de bepalingen van subhoofdstuk 7.4.

92. De onderneming kan gezamenlijke bedrijfsactiviteiten waarover zij geen operationele zeggenschap heeft, uitsluiten van de reikwijdte van de berekening voor ecologische ***maatstaven*** die worden gerapporteerd overeenkomstig ESRS E2 *Verontreiniging*, ESRS E3 *Water*, ESRS E4 *Biodiversiteit en ecosystemen* en ESRS E5 *Materiaalgebruik en circulaire economie*. De onderneming rapporteert of van deze vrijstelling gebruik wordt gemaakt en neemt alle relevante informatie op om inzicht te verschaffen in de beperkingen van de reikwijdte die daaruit voortvloeien. In dit geval, en onverminderd de beoordeling van de onderneming of zij al dan niet operationele zeggenschap uitoefent, rapporteert zij de ***maatregelen*** die zij heeft genomen om de dekking van de gerapporteerde informatie en de kwaliteit ervan in toekomstige perioden en de geboekte vooruitgang ten opzichte van de vorige periode te vergroten.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 44 voor alinea 92 **(Vrijstelling en scope 3-emissies)**	Bij het opstellen van de over bruto ***scope 3-emissies***, binnen de grenzen bepaald in deze standaard en in TV 19 van ESRS E1 *Klimaatverandering*, is TV 24 van ESRS E1 *Klimaatverandering* van toepassing.

7.4. *Redelijke en gefundeerde informatie die zonder ongerechtvaardigde kosten of inspanningen beschikbaar is*

93. De onderneming gebruikt alle redelijke en gefundeerde informatie die op de rapportagedatum en zonder ongerechtvaardigde kosten of inspanningen voor de onderneming beschikbaar is:

(a) om materiële ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** in kaart te brengen;

(b) om de reikwijdte van haar upstream- en downstream***waardeketen***, met inbegrip van de breedte en samenstelling ervan, te bepalen met betrekking tot materiële impacts, risico's of kansen;

(c) bij het uitbreiden van de informatie tot informatie over de upstream- en downstreamwaardeketen, zoals vereist op grond van alinea 62;

(d) om informatie over ***maatstaven*** op te stellen; en

(e) om te rapporteren over de huidige en ***beoogde financiële effecten***.

94. De beoordeling van wat ongerechtvaardigde kosten of inspanningen zijn, hangt af van de specifieke omstandigheden van de onderneming en vereist een evenwichtige afweging van de kosten voor de onderneming en de voordelen van de daaruit voortvloeiende informatie voor ***gebruikers***.

95. Redelijke en gefundeerde informatie die zonder ongerechtvaardigde kosten of inspanningen voor de onderneming beschikbaar is, wordt voor elke rapportageperiode opnieuw beoordeeld. Deze informatie weerspiegelt de resultaten van de ***maatregelen*** die de onderneming in het verleden heeft genomen om de beschikbaarheid van data of de grotere beschikbaarheid van externe informatie te verbeteren. Als gevolg daarvan zal de beschikbaarheid van informatie na verloop van tijd naar verwachting verbeteren.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 45 voor alinea 94 **(Redelijke en gefundeerde informatie die zonder ongerechtvaardigde kosten of inspanningen beschikbaar is)**	Redelijke en gefundeerde informatie heeft betrekking op factoren die specifiek zijn voor de onderneming, alsook op algemene omstandigheden in de externe omgeving. Redelijke en gefundeerde informatie omvat informatie over gebeurtenissen in het verleden, actuele omstandigheden en prognoses van toekomstige omstandigheden. De onderneming hoeft geen exhaustieve zoektocht naar dergelijke informatie te ondernemen. Bij de beoordeling van de vraag of het opstellen van een rapportage op de rapportagedatum ongerechtvaardigde kosten of inspanningen met zich mee zou brengen, houdt de onderneming, afzonderlijk of gezamenlijk, rekening met criteria zoals: (a) haar omvang, middelen en technische paraatheid in verhouding tot de schaal en complexiteit van haar upstream- en downstream***waardeketen***; en (b) de beschikbaarheid van instrumenten om toegang te krijgen tot informatie en deze te delen, met inbegrip van digitale instrumenten. Bij het beoordelen van de beschikbaarheid van informatie: (a) maakt de onderneming gebruik van interne en externe informatie die op de rapportagedatum beschikbaar is voor de onderneming, waarbij zij erkent dat de beschikbaarheid op de rapportagedatum de verbeteringen in het verzamelen van data weerspiegelt die sinds de voorgaande periode zijn doorgevoerd; en (b) wordt van de onderneming verwacht dat zij zonder ongerechtvaardigde kosten of inspanningen de informatie in aanmerking neemt die afkomstig is van: i. interne middelen, zoals: de risicobeheersingsprocessen van de onderneming; informatie die door de onderneming wordt gebruikt bij het opstellen van haar jaarrekening, het toepassen van haar ***businessmodel***, het bepalen van haar strategie, het uitvoeren van haar due diligence op het gebied van duurzaamheid en het beheren van haar ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***; en ii. externe middelen, zoals ervaring in de sector of in peergroepen, en wetenschappelijk onderzoek.

7.5. *Actualiseren van rapportage over gebeurtenissen na het einde van de rapportageperiode*

96. Indien de onderneming na de rapportageperiode maar voordat het bestuursverslag voor publicatie wordt goedgekeurd, informatie ontvangt die bewijzen of inzichten verschaft over de omstandigheden die aan het einde van de rapportageperiode bestonden, actualiseert de onderneming haar rapportage in het licht van de nieuwe informatie.

97. De onderneming rapporteert informatie over materiële transacties, andere gebeurtenissen en omstandigheden die zich voordoen na het einde van de rapportageperiode maar vóór de datum waarop het bestuursverslag voor publicatie wordt goedgekeurd, en geeft narratieve informatie met vermelding van het bestaan, de aard en mogelijke gevolgen van deze gebeurtenissen die zich voordoen na het einde van het jaar.

7.6. *Rapportagefouten in voorgaande perioden*

98. De onderneming corrigeert materiële fouten voor voorgaande perioden door de gerapporteerde vergelijkende bedragen voor de voorgaande periode(n) aan te passen, tenzij zulks ***praktisch niet haalbaar*** is. Dit vereiste geldt niet voor rapportageperioden voorafgaand aan het eerste jaar van toepassing van ESRS door de onderneming.

99. Potentiële fouten in de rapportageperiode die in dezelfde rapportageperiode worden ontdekt, worden gecorrigeerd voordat het ***duurzaamheidsverslag*** voor publicatie wordt goedgekeurd. Materiële fouten worden echter soms pas in een latere periode ontdekt. In geval van materiële fouten dit in een latere periode worden ontdekt, indien het ***praktisch niet haalbaar*** is om het effect van een fout op alle voorgaande gepresenteerde perioden te bepalen, past de onderneming de vergelijkende informatie aan om de fout te corrigeren vanaf het vroegste tijdstip waarop dit praktisch haalbaar is.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 46 voor alinea 99 (Fouten in voorgaande perioden)	Fouten in voorgaande perioden zijn weglatingen uit of onjuiste weergaven in het ***duurzaamheidsverslag*** van de onderneming voor een of meer voorgaande perioden. Dit soort fouten kan voortkomen uit het niet of verkeerd gebruiken van betrouwbare informatie: (a) die beschikbaar was op het moment waarop het bestuursverslag dat het duurzaamheidsverslag voor die perioden bevat, werd goedgekeurd voor publicatie; en (b) waarvan redelijkerwijs zou mogen worden verwacht dat deze werd verkregen en in aanmerking genomen bij het opstellen van de in die verslagen opgenomen duurzaamheidsinformatie. Bij dergelijke fouten kan het onder meer gaan om: de gevolgen van rekenfouten, fouten bij de toepassing van de definities voor ***maatstaven*** of ***doelen***, vergissingen of de verkeerde interpretatie van feiten, en fraude. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de correctie van fouten en schattingswijzigingen. Schattingen moeten misschien worden herzien zodra meer informatie bekend raakt.

7.7. *Weglating van informatie*

100. Bij het verstrekken van informatie die vereist is bij een ESRS, kan de onderneming de volgende informatie weglaten:

(a) in uitzonderlijke gevallen, informatie waarvan de openbaarmaking de commerciële positie van de onderneming ernstig zou schaden, mits aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

i. het weglaten van de informatie staat niet in de weg aan een getrouw en evenwichtig begrip van de ontwikkeling, de prestaties en de positie van de onderneming, of van haar materiële ***risico's*** of ***impacts***;

ii. de onderneming heeft vastgesteld dat het onmogelijk is de informatie openbaar te maken op een wijze, bijvoorbeeld op geaggregeerd niveau, die haar in staat zou stellen aan de doelstellingen van de Rapportage-eis te voldoen zonder haar commerciële positie ernstig te schaden;

iii. voor elk weggelaten datapunt vermeldt de onderneming dat zij van deze vrijstelling gebruik heeft gemaakt;

iv. de onderneming beoordeelt op elke rapporteringsdatum opnieuw of de informatie nog steeds mag worden weggelaten;

(b) informatie die overeenstemt met intellectueel kapitaal, intellectuele eigendom, kennis, technologische informatie of de resultaten van innovatie en die wordt aangemerkt als bedrijfsgeheim zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 1), van Richtlijn (EU) 2016/943 (richtlijn bedrijfsgeheimen) ([2]), mits aan beide volgende voorwaarden is voldaan:

i. voor elk weggelaten datapunt vermeldt de onderneming dat zij van deze vrijstelling gebruik heeft gemaakt; en

ii. de onderneming beoordeelt op elke rapporteringsdatum opnieuw of de informatie nog steeds mag worden weggelaten.

(c) gerubriceerde informatie zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 7), van Verordening (EU) 2023/2418 van het Europees Parlement en de Raad ([3]), mits aan beide volgende voorwaarden is voldaan:

i. voor elk weggelaten datapunt vermeldt de onderneming dat zij van deze vrijstelling gebruik heeft gemaakt; en

ii. de onderneming beoordeelt op elke rapporteringsdatum opnieuw of de informatie nog steeds mag worden weggelaten;

(d) andere informatie die moet worden beschermd tegen ongeoorloofde toegang of openbaarmaking op grond van verplichtingen die zijn vastgelegd in andere rechtshandelingen van de Unie of nationaal recht of om de privacy of veiligheid van een natuurlijke persoon of de veiligheid van een rechtspersoon te waarborgen, mits aan beide volgende voorwaarden is voldaan:

i. voor elk weggelaten datapunt vermeldt de onderneming dat zij van deze vrijstelling gebruik heeft gemaakt; en

ii. de onderneming beoordeelt op elke rapporteringsdatum opnieuw of de informatie nog steeds mag worden weggelaten.

([2]) Richtlijn (EU) 2016/943 van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2016 betreffende de bescherming van niet-openbaar gemaakte knowhow en bedrijfsinformatie (bedrijfsgeheimen) tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken daarvan ("richtlijn bedrijfsgeheimen) (PB L 157 van 15.6.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj).

([3]) Verordening (EU) 2023/2418 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 tot vaststelling van een instrument voor de versterking van de Europese defensie-industrie door middel van gemeenschappelijke aanbestedingen (EDIRPA) (PB L, 202/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

101. De onderneming levert alle redelijke inspanningen om ervoor te zorgen dat, afgezien van de in alinea 100 bedoelde weglatingen, de algehele relevantie van de betrokken rapportage niet in het gedrang komt.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 47 voor alinea 101 **(Informatie die kan worden weggelaten)**	Het feit dat niet in de Unie gevestigde ondernemingen niet verplicht zijn dezelfde informatie te rapporteren, mag niet worden gebruikt om het weglaten van informatie uit hoofde van alinea 101(a), te rechtvaardigen.

7.8. *Rapportage over materiële kansen*

102. Bij de rapportage over materiële ***kansen*** bestaat de rapportage uit beschrijvende informatie aan de hand waarvan ***gebruikers*** inzicht kunnen verwerven in de kansen. De onderneming rapporteert geen algemene kansen voor de sector, maar alleen kansen die momenteel worden nagestreefd of in haar algemene strategie worden opgenomen. De bepalingen inzake ***financiële effecten*** in ESRS 2 *Algemene toelichtingen* gelden bij de rapportage over materiële kansen.

8. **Presentatievereisten en structuur van het duurzaamheidsverslag**

8.1. *Algemene presentatievereisten, structuur en inhoud van het duurzaamheidsverslag*

103. De onderneming presenteert alle door ESRS voorgeschreven rapportages in een apart onderdeel van het bestuursverslag die is aangemerkt als het ***duurzaamheidsverslag*** van de onderneming en die ook de rapportages bevat die overeenkomstig hoofdstuk 9.3 door middel van verwijzingen zijn opgenomen.

104. Duurzaamheidsinformatie wordt gepresenteerd:

(a) in zodanige vorm dat door ESRS voorgeschreven informatie duidelijk te onderscheiden is van andere informatie in het bestuursverslag; en

(b) volgens een structuur die gemakkelijk toegang biedt tot en inzicht verschaft in het ***duurzaamheidsverslag*** in een formaat dat zowel voor mensen als door machines leesbaar is.

105. De onderneming structureert haar ***duurzaamheidsverslag*** in vier delen, in deze volgorde: algemene informatie, milieu-informatie, sociale informatie en governance-informatie. Zij kan gebruikmaken van bijlagen of afzonderlijke subonderdelen overeenkomstig de alinea's 107 t/m 111. De onderneming mag haar ***duurzaamheidsverslag*** anders structureren dan in de eerste zin van deze alinea is bepaald. Voorwaarde is wel dat zij een onderbouwde toelichting geeft waarom zij een alternatieve structuur gebruikt en dat zij zich houdt aan alle overige bepalingen uit dit hoofdstuk.

106. Indien de onderneming rapportages opstelt overeenkomstig artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 en de gedelegeerde verordeningen van de Commissie, moet zij deze opnemen in haar ***duurzaamheidsverslag***, en kan zij dit doen in een afzonderlijke bijlage bij het bestuursverslag. Deze rapportages zijn niet onderworpen aan de bepalingen van ESRS, met uitzondering van deze alinea.

8.2. *Presentatie van aanvullende informatie in het duurzaamheidsverslag*

107. De onderneming kan in haar ***duurzaamheidsverslag*** aanvullende informatie opnemen die voortkomt uit i) andere wetgeving die haar verplicht duurzaamheidsinformatie te verschaffen, of ii) algemeen aanvaarde rapportage-standaarden of -kaders, met inbegrip van niet-bindende en sectorale handreikingen, die worden gepubliceerd door andere normerende instanties (zoals het Global Reporting Initiative), zelfs als die informatie niet materieel is. Deze informatie wordt duidelijk geïdentificeerd met een passende verwijzing naar de desbetreffende wetgeving, standaard of het desbetreffende kader.

108. Indien nodig om aan de databehoeften van een specifieke gebruiker te voldoen, kan de onderneming in haar ***duurzaamheidsverslag*** aanvullende informatie opnemen die niet materieel is.

109. Rapportage die is opgesteld in overeenstemming met de alinea's 107 en 108 moet:

(a) duidelijk worden aangemerkt als niet resulterend uit de ***materialiteit***sanalyse;

(b) een getrouwe weergave geven van de aspecten die zij moeten vertegenwoordigen; en

(c) zodanig worden gepresenteerd dat materiële informatie niet wordt versluierd.

8.3. *Opties voor het presenteren van informatie in delen van het duurzaamheidsverslag*

110. De onderneming kan in het ***duurzaamheidsverslag*** een samenvatting geven met de kernboodschappen over haar materiële ecologische, sociale en governance-***impacts***, -***risico's*** of -***kansen*** en hoe zij daarmee omgaat. De inhoud en presentatie van deze samenvatting voldoen aan de kwalitatieve kenmerken van informatie en maken integraal deel uit van het duurzaamheidsverslag dat overeenkomstig de bepalingen van ESRS wordt opgesteld. Als alternatief kan de onderneming informatie opnemen door te verwijzen naar een samenvatting die buiten haar duurzaamheidsverslag is geplaatst, zoals in een ander deel van het bestuursverslag, mits deze voldoet aan de voorwaarden voor opname door middel van verwijzing (zie subhoofdstuk 9.3).

111. De onderneming kan in haar ***duurzaamheidsverslag*** gebruikmaken van bijlagen of afzonderlijke subonderdelen:

(a) om meer gedetailleerde informatie te verstrekken over een van de vier delen;

(b) om de leesbaarheid te vergemakkelijken met inhoudsindices, tabellen waarin verschillende openbaarmakingen in kaart worden gebracht, of tabellen met kruisverwijzingen; en

(c) om aanvullende informatie te presenteren die is opgesteld overeenkomstig subhoofdstuk 8.2 hierboven.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 48 voor alinea 111 **(Presentatie van meer gedetailleerde informatie)**	De onderneming kan interne verwijzingen naar verschillende delen of subonderdelen (waaronder bijlagen) in het ***duurzaamheidsverslag*** gebruiken om meer inzicht te verschaffen in de verbanden tussen verschillende informatie-elementen. Deze interne verwijzingen zijn geen opname door middel van verwijzingen.

9. **Verbonden informatie en verbanden met andere delen van bedrijfsrapportage**

9.1. *Verbonden informatie*

112. De onderneming verstrekt informatie die ***gebruikers*** van haar ***duurzaamheidsverslag*** inzicht verschaft in de verbanden:

(a) binnen het duurzaamheidsverslag; en

(b) tussen het duurzaamheidsverslag en andere door de onderneming gepubliceerde bedrijfsrapportagedocumenten, met inbegrip van haar jaarrekening.

113. Het herhalen van dezelfde informatie in het ***duurzaamheidsverslag*** kan materiële informatie versluieren en de verstrekking van beknopte en begrijpelijke informatie belemmeren. Indien dezelfde informatie relevant is voor meer dan één Rapportage-eis, kan de onderneming de informatie presenteren waar zij deze het meest relevant acht en in voorkomend geval naar die locatie verwijzen.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 49 voor alinea 113(a) **(Verbanden binnen het duurzaamheidsverslag)**	Verbanden binnen het ***duurzaamheidsverslag*** zijn onder meer: (a) die tussen de algemene rapportage over governance en strategie en de rapportage over een specifiek ***thema***; en (b) die tussen de informatie over materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** overeenkomstig ESRS 2 *Algemene toelichtingen* (SBM 3 en IRO 2) en het respectieve ***beleid*** en de respectieve ***maatregelen***, ***doelen*** en ***maatstaven***.

9.2. *Directe en indirecte verbanden met jaarrekeningen, met inbegrip van consistentie van aannames*

114. Indien het ***duurzaamheidsverslag*** geldbedragen of andere kwantitatieve informatie bevat die ook in de jaarrekening van de onderneming worden gepresenteerd, verwijst de onderneming naar haar jaarrekening ("direct verband").

115. Indien het ***duurzaamheidsverslag*** bedragen bevat die een aggregatie zijn of deel uitmaken van bedragen die in de jaarrekening van de onderneming zijn gepresenteerd ("indirect verband"), licht de onderneming toe hoe deze bedragen zich verhouden tot de meest relevante bedragen die in de jaarrekening zijn gepresenteerd.

116. Data en aannames die bij het opstellen van het ***duurzaamheidsverslag*** worden gebruikt, zijn voor zover mogelijk consistent zijn met de overeenkomstige data en aannames die bij het opstellen van de jaarrekening worden gebruikt. Om meer inzicht te verschaffen in significante data en aannames, geeft de onderneming een toelichting bij alle significante verschillen tussen aannames gebruikt bij het opstellen van de duurzaamheidsverslagen en die welke zijn gebruikt bij het opstellen van de jaarrekening.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 50 voor alinea 115 **(Te gebruiken valuta)**	Voor geldbedragen gebruikt de onderneming dezelfde valuta als in de jaarrekening.

9.3. *Opname door middel van verwijzingen*

117. Mits aan de voorwaarden van alinea 118 is voldaan, kan informatie of een specifiek datapunt zoals beschreven in een Rapportage-eis in het ***duurzaamheidsverslag*** worden opgenomen door te verwijzen naar:

(a) een andere afdeling van het bestuursverslag;

(b) de jaarrekening;

(c) de corporate governance-verklaring (als die geen onderdeel is van het bestuursverslag);

(d) het bezoldigingsverslag voorgeschreven door Richtlijn 2007/36/EG van het Europees Parlement en de Raad (richtlijn aandeelhoudersrechten – SRD) ([4]);

(e) het universele registratiedocument, als bedoeld in artikel 9 van Verordening (EU) 2017/1129 het Europees Parlement en de Raad (prospectusverordening) ([5]), en

(f) publieke rapportage op grond van Verordening (EU) nr. 575/2013 het Europees Parlement en de Raad (Verordening kapitaalvereisten – VKV) ([6]) (Pijler 3-rapportage). In dit geval stemt de informatie overeen met de voor het duurzaamheidsverslag gebruikte consolidatiekring en vult zij de opgenomen informatie desnoods aan met verdere elementen.

118. De onderneming kan informatie opnemen door te verwijzen naar de documenten (of delen van de documenten) vermeld in alinea 117, mits de door middel van verwijzing opgenomen informatie:

(a) afzonderlijke informatie vormt die in het brondocument duidelijk wordt geïdentificeerd als informatie waarmee wordt voldaan aan de betrokken ESRS-Rapportage-eis of het betrokken datapunt;

(b) vóór of gelijktijdig met het bestuursverslag wordt gepubliceerd;

(c) in dezelfde taal is gesteld als het ***duurzaamheidsverslag***;

([4]) Richtlijn 2007/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 betreffende de uitoefening van bepaalde rechten van aandeelhouders in beursgenoteerde vennootschappen (PB L 184 van 14.7.2007, blz. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2007/36/2024-01-09).

([5]) Verordening (EU) 2017/1129 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 betreffende het prospectus dat moet worden gepubliceerd wanneer effecten aan het publiek worden aangeboden of tot de handel op een gereglementeerde markt worden toegelaten en tot intrekking van Richtlijn 2003/71/EG (PB L 168 van 30.6.2017, blz. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1129/2021-11-10).

([6]) Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/575/oj).

(d) daarvoor ten minste dezelfde mate van assurance geldt als de rest van het duurzaamheidsverslag. In dit geval is het niet vereist dat het volledige document met de informatie aan assurance is onderworpen; en

(e) dezelfde technische digitaliseringsvereisten toestaat als de andere informatie in het duurzaamheidsverslag.

119. Mits aan de voorwaarden uit alinea 118 is voldaan, kan informatie die wordt voorgeschreven door een Rapportage-eis of datapunt in het ***duurzaamheidsverslag*** worden opgenomen door middel van verwijzing naar het verslag van de onderneming dat is opgesteld overeenkomstig het EU-milieubeheer- en milieuauditsysteem van Verordening (EG) nr. 1221/2009 van het Europees Parlement en de Raad ([7]). In dat geval ziet de onderneming erop toe dat de door middel van verwijzing opgenomen informatie wordt geproduceerd op dezelfde basis als die welke voor het opstellen van ESRS-informatie wordt gebruikt, met inbegrip van de consolidatiekring en de behandeling van informatie over de upstream- en downstream***waardeketen***.

120. De onderneming houdt rekening met de algehele coherentie van de gerapporteerde informatie en ziet erop toe dat de opname door middel van verwijzing geen afbreuk doet aan de leesbaarheid van het ***duurzaamheidsverslag***.

10. **Overgangsbepalingen**

121. Tenzij anders vermeld, zijn de overgangsbepalingen in dit hoofdstuk van toepassing vanaf het eerste boekjaar waarin de onderneming onderworpen is aan de rapportagevereisten op het gebied van duurzaamheid van artikel 19 bis en artikel 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU (jaarrekeningrichtlijn), overeenkomstig artikel 5, lid 2, eerste en derde alinea, van Richtlijn (EU) 2022/2464 (CSRD), zoals gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2025/794 (stop-de-klok-richtlijn) ([8]) en bij Richtlijn (EU) 2026/470 (Omnibus I-richtlijn). Bijgevolg beperkt een eerdere vrijwillige toepassing van ESRS het gebruik van de vrijstellingen in dit hoofdstuk niet en zet deze de infaseringsbepalingen niet in gang. In dit hoofdstuk heeft het boekjaar betrekking op de rapportageperiode van het ***duurzaamheidsverslag*** van een onderneming die aanvangt op of na 1 januari van het desbetreffende jaar.

122. "Eerste golf-ondernemingen" zijn ondernemingen die over duurzaamheid moeten rapporteren voor boekjaren die tussen 1 januari 2024 en 31 december 2026 beginnen, ongeacht wanneer de betrokken lidstaat Richtlijn (EU) 2022/2464 (CSRD), zoals gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2025/794 (stop-de-klok-richtlijn) en bij Richtlijn 2026/470 (Omnibus I-richtlijn), omzet. Zij worden gedefinieerd in artikel 5, lid 2, eerste alinea, punt a), en artikel 5, lid 2, derde alinea, punt a), CSRD. "Andere ondernemingen" zijn ondernemingen die over duurzaamheid moeten rapporteren voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2027, ongeacht wanneer de betrokken lidstaat de richtlijn duurzaamheidsrapportering door bedrijven, zoals gewijzigd bij de stop-de-klok-richtlijn en de Omnibus I-richtlijn, omzet. Zij worden gedefinieerd in artikel 5, lid 2, eerste alinea, punt b), en artikel 5, lid 2, derde alinea, punt b), CSRD.

10.1. Overgangsbepaling met betrekking tot hoofdstuk 5 *Rapporterende onderneming en upstream- en downstreamwaardeketen*

123. Gedurende de eerste drie boekjaren waarin de onderneming onderworpen is aan de vereisten inzake duurzaamheids-rapportering op grond van artikel 19 bis en artikel 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU (jaarrekeningrichtlijn), overeenkomstig artikel 5, lid 2, eerste en derde alinea, van Richtlijn (EU) 2022/2464 (CSRD), zoals gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2025/794 (stop-de-klok-richtlijn) en Richtlijn (EU) 2026/470 (Omnibus I-richtlijn), en indien niet alle nodige informatie over haar ***waardeketen*** beschikbaar is, legt de onderneming uit welke inspanningen zijn geleverd om de nodige informatie over haar waardeketen te verkrijgen, waarom niet alle nodige informatie kon worden verkregen en welke plannen zij heeft om in de toekomst alle nodige informatie te verkrijgen.

10.2. *Overgangsbepaling met betrekking tot hoofdstuk 7.1* Vergelijkende informatie

124. "Eerste golf-ondernemingen", zoals gedefinieerd in alinea 122, zijn niet verplicht voor hun eerste rapportagejaar overeenkomstig Gedelegeerde Verordening (EU) 2026/1563 vergelijkende informatie te rapporteren met betrekking tot kwantitatieve ***maatstaven*** en bedragen zoals vereist door hoofdstuk 7.1, indien die maatstaven en bedragen niet dezelfde zijn als de maatstaven en bedragen zoals vereist door Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2772 van de Commissie (eerste reeks ESRS). "Andere ondernemingen" zoals gedefinieerd in alinea 122 zijn niet verplicht voor hun eerste boekjaar van rapportage vergelijkende informatie te verschaffen zoals vereist door hoofdstuk 7.1.

([7]) Verordening (EG) nr. 1221/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 inzake de vrijwillige deelneming van organisaties aan een communautair milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS), tot intrekking van Verordening (EG) nr. 761/2001 en van de Beschikkingen 2001/681/EG en 2006/193/EG van de Commissie PB L 342 van 22.12.2009, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1221/oj).

([8]) Richtlijn (EU) 2025/794 van het Europees Parlement en de Raad van 14 april 2025 tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2022/2464 en (EU) 2024/1760 wat betreft de datums waarop lidstaten bepaalde vereisten inzake duurzaamheidsrapportering en passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven moeten toepassen (PB L, 2025/794, 16.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/794/oj) ("stop-de-klok-richtlijn").

10.3. *Overgangsbepaling: lijst van Rapportage-eisen die gefaseerd worden ingevoerd*

125. "Eerste golf-ondernemingen", zoals gedefinieerd in alinea 122, met op hun balansdatum een netto-omzet van meer dan 450 000 000 EUR en gemiddeld meer dan 1 000 ***werknemers*** tijdens het boekjaar, mogen in hun ***duurzaamheidsverslag*** het volgende weglaten:

(a) alle Rapportage-eisen van ESRS E4 *Biodiversiteit en ecosystemen*, ESRS S2 *Werknemers in de waardeketen*, ESRS S3 *Getroffen gemeenschappen* en ESRS S4 *Consumenten en eindgebruikers* voor hun boekjaren voorafgaand aan het boekjaar 2027, met inachtneming van de bepalingen van ESRS 2 *Algemene toelichtingen*, alinea's 7 t/m 10;

b) alle informatie over ***beoogde financiële effecten***, vereist in alinea 27 van ESRS 2 *Algemene toelichtingen* en in ESRS E1-11 voor hun boekjaren voorafgaand aan boekjaar 2028, met uitzondering van ESRS E1-11 alinea 39a)b) en alinea 40a)b);

c) kwantitatieve informatie over beoogde financiële effecten, vereist in alinea 27 van ESRS 2 *Algemene toelichtingen* en in ESRS E1-11 voor hun boekjaren voorafgaand aan boekjaar 2030, met uitzondering van ESRS E1-11 alinea 39a)b), en alinea 40a)b);

d) kwantitatieve informatie met betrekking tot ***zorgwekkende stoffen*** zoals voorgeschreven door ESRS E2-5, voor hun boekjaren voorafgaand aan het boekjaar 2030;

e) informatie over ***zeer zorgwekkende stoffen*** indien de onderneming een ***gebruiker van voorwerpen*** is die dergelijke stoffen bevatten, voor hun boekjaren voorafgaand aan het boekjaar 2028; en

f) ESRS S1-6, S1-7 voor eigen werknemers in niet-EER-landen, datapunten S1-10, S1-11, S1-12, S1-13 in alinea 37d)e) en datapunten voor ***medewerkers niet in loondienst***, en S1-14 voor hun boekjaren voorafgaand aan boekjaar 2027.

126. "Eerste golf-ondernemingen", zoals gedefinieerd in alinea 122, met op hun balansdatum een netto-omzet van niet meer dan 450 000 000 EUR of gemiddeld niet meer dan 1 000 ***werknemers*** tijdens het boekjaar, mogen in hun ***duurzaamheidsverslag*** het volgende weglaten:

a) alle Rapportage-eisen van alle thematische standaarden voor hun boekjaren voorafgaand aan het boekjaar 2027, met inachtneming van de bepalingen van ESRS 2 ***Algemene toelichtingen***, alinea's 7 t/m 10;

b) alle informatie over ***beoogde financiële effecten***, vereist in alinea 27 van ESRS 2 *Algemene toelichtingen* en in ESRS E1-11 voor hun boekjaren voorafgaand aan boekjaar 2028, met uitzondering van ESRS E1-11 alinea 39a)b) en alinea 40a)b);

c) kwantitatieve informatie over beoogde financiële effecten, vereist in alinea 27 van ESRS 2 *Algemene toelichtingen* en in ESRS E1-11 voor hun boekjaren voorafgaand aan boekjaar 2030, met uitzondering van ESRS E1-11 alinea 39a)b) en alinea 40a)b);

d) kwantitatieve informatie met betrekking tot ***zorgwekkende stoffen*** zoals voorgeschreven door ESRS E2-5, voor hun boekjaren voorafgaand aan het boekjaar 2030;

e) informatie over ***zeer zorgwekkende stoffen*** indien de onderneming een ***gebruiker van voorwerpen*** is die dergelijke stoffen bevatten, voor hun boekjaren voorafgaand aan het boekjaar 2028; en

f) ESRS S1-6, S1-7 voor eigen werknemers in niet-EER-landen, datapunten S1-10, S1-11, S1-12, S1-13 in alinea 37d)e) en datapunten voor ***medewerkers niet in loondienst***, en S1-14 voor hun boekjaren voorafgaand aan boekjaar 2027.

127. "Andere ondernemingen" zoals gedefinieerd in alinea 122 mogen in hun ***duurzaamheidsverslag*** het volgende weglaten:

a) alle Rapportage-eisen van ESRS E4 *Biodiversiteit en ecosystemen*, ESRS S2 *Werknemers in de waardeketen*, ESRS S3 *Getroffen gemeenschappen* en ESRS S4 *Consumenten en eindgebruikers* voor hun eerste twee boekjaren van rapportage;

b) alle informatie over ***beoogde financiële effecten***, vereist in alinea 27 van ESRS 2 *Algemene toelichtingen* en in ESRS E1-11 voor hun eerste twee boekjaren van rapportage, met uitzondering van ESRS E1-11 alinea 39a)b) en alinea 40a)b);

c) kwantitatieve informatie over beoogde financiële effecten, vereist in alinea 27 van ESRS 2 *Algemene toelichtingen* en in ESRS E1-11 voor hun eerste vier boekjaren van rapportage, met uitzondering van ESRS E1-11 alinea 39a) b) en alinea 40a)b);

d) kwantitatieve informatie met betrekking tot ***zorgwekkende stoffen*** zoals voorgeschreven door ESRS E2-5, voor hun eerste drie boekjaren van rapportage;

e) informatie over ***zeer zorgwekkende stoffen*** indien de onderneming een ***gebruiker van voorwerpen*** is die dergelijke stoffen bevatten, voor hun eerste boekjaar van rapportage; en

f) ESRS S1-6, S1-7 voor ***eigen werknemers*** in niet-EER-landen, datapunten S1-10, S1-11, S1-12, S1-13 in alinea 37d)e) en datapunten voor ***medewerkers niet in loondienst***, en S1-14 voor hun eerste boekjaar van rapportage.

Bijlage A

Lijst van thema's

Deze bijlage maakt integraal deel uit van ESRS 1 *Algemene vereisten* en verschaft niet-bindende handvatten ter ondersteuning van de toepassing van bepalingen in deze standaard.

De volgende tabel bevat de lijst van ***thema's*** en subthema's die onder thematische standaarden vallen als een van de inputs voor de ***dubbele materialiteit***sanalyse. De onderneming moet bij het bepalen van de te rapporteren thema's of subthema's rekening houden met haar eigen specifieke omstandigheden. Waar nodig houdt zij rekening met thema's of subthema's die niet in ESRS aan bod komen om entiteitspecifieke rapportage te ontwikkelen over materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, zoals beschreven in alinea 11.

Thema's	Sub-thema's
Klimaatverandering (ESRS E1)	Klimaatmitigatie
	Klimaatadaptatie
	Energie
Verontreiniging (ESRS E2)	Luchtverontreiniging
	Waterverontreiniging
	Bodemverontreiniging
	Zorgwekkende stoffen, waaronder zeer zorgwekkende stoffen
	Microplastics
Water (ESRS E3)	Watergebruik, met inbegrip van onttrekking, verbruik, lozing en opslag
Biodiversiteit en ecosystemen (ESRS E4)	Drukfactoren op biodiversiteit en verandering in ecosystemen (met inbegrip van verandering in terrestrische en mariene habitats, invasieve soorten)
	Toestand van soorten
	De omvang en de toestand van terrestrische en mariene ecosystemen
	Ecosysteemdiensten
Circulaire economie en materiaalgebruik (ESRS E5)	Materiaalinstromen
	Materiaaluitstromen m.b.t. producten en diensten
	Materiaaluitstromen (afval)
Eigen personeel en werknemers in de waardeketen (ESRS S1/S2) (*)	Arbeidsvoorwaarden (met inbegrip van leefbare lonen, werk-privébalans, werktijden, baanzekerheid) en sociale bescherming
	Sociale dialoog en collectieve onderhandelingen, vrijheid van vereniging, informatie- en consultatierechten van werknemers, onder meer via ondernemingsraden
	Veiligheid en gezondheid
	Opleiding en ontwikkeling van vaardigheden
	Diversiteit en gelijke behandeling (met inbegrip van gendergelijkheid, gelijke beloning bij gelijkwaardig werk, werkgelegenheid voor en inclusie van mensen met een beperking, non-discriminatie, bestrijding van intimidatie, maatregelen tegen geweld)
	Andere arbeidsgerelateerde mensenrechten (bv. kinderarbeid, gedwongen arbeid, privacy en adequate huisvesting, schoon water en sanitair (**)

Thema's	Sub-thema's
Getroffen gemeenschappen (ESRS S3)	Economische, sociale en culturele rechten van gemeenschappen (met inbegrip van impact op gronden, impact op veiligheid, adequate huisvesting en voldoende voedsel, schoon water en sanitair)
	Burgerrechten en politieke rechten van gemeenschappen (met inbegrip van vrijheid van meningsuiting, vrijheid van vergadering, impacts op verdedigers van mensenrechten)
	Rechten van inheemse volken (met inbegrip van vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde instemming, zelfbeschikking, culturele rechten)
Consumenten en eindgebruikers (ESRS S4)	Impact op informatie voor consumenten en/of eindgebruikers (met inbegrip van privacy, toegang tot informatie, vrijheid van meningsuiting)
	Persoonlijke veiligheid van consumenten of eindgebruikers (met inbegrip van gezondheid en veiligheid, bescherming van kinderen, persoonlijke veiligheid)
	Sociale inclusie van consumenten of eindgebruikers (met inbegrip van toegang tot producten en diensten, maatschappelijk verantwoorde marketingpraktijken, non-discriminatie)
Zakelijk gedrag (ESRS G1)	Bedrijfscultuur, met inbegrip van het tegengaan van corruptie en omkoping, de bescherming van klokkenluiders en dierenwelzijn
	Politieke invloed, inclusief lobbyactiviteiten
	Beheer relaties met leveranciers, incl. betalingspraktijken betalingspraktijken, met name wat betreft laattijdige betalingen aan het midden- en kleinbedrijf (mkb)

(*) Opmerking voor ESRS S2 *Werknemers in de waardeketen*. De mate van gedetailleerdheid van de ***materialiteit***sanalyse voor werknemers in de waardeketen in vergelijking met de analyse uitgevoerd voor eigen personeel hangt af van het soort en de kwaliteit van de beschikbare data. Dit kan leiden tot verschillende niveaus van diepte en fijnmazigheid in de analyse, met name voor impacts en risico's in de upstream- en downstreamwaardeketen. Hoewel subthema's in het kader van ESRS S1 *Eigen personeel* en ESRS S2 *Werknemers in de waardeketen* op elkaar zijn afgestemd, kan de wijze waarop de onderneming negatieve impacts en risico's in aanmerking neemt en beoordeelt daardoor van elkaar verschillen.

(**) "Schoon water en sanitair" is van toepassing op ESRS S2 *Werknemers in de waardeketen*.

Bijlage B

Kwalitatieve kenmerken van informatie

Deze bijlage maakt integrerend deel uit van ESRS 1 *Algemene vereisten* en heeft dezelfde status als de overige delen van deze standaard. In deze bijlage worden de kwalitatieve kenmerken bepaald waaraan de informatie moet voldoen die wordt gepresenteerd in het ***duurzaamheidsverslag*** dat overeenkomstig ESRS wordt opgesteld, zoals uiteengezet in Hoofdstuk 2 van ESRS 1 *Algemene vereisten*.

Relevantie

QC1. Duurzaamheidsinformatie is relevant wanneer deze een verschil kan maken bij de beslissingen van ***gebruikers*** in een ***dubbele-materialiteit***sbenadering (zie hoofdstuk 3).

QC2. Informatie kan een verschil maken bij een beslissing, zelfs indien sommige ***gebruikers*** ervoor kiezen om daarvan geen gebruik te maken of daarvan reeds kennis hebben uit andere bronnen. Duurzaamheidsinformatie kan een impact hebben op beslissingen van gebruikers indien deze informatie voorspellende waarde, bevestigende waarde of beide heeft. Informatie heeft voorspellende waarde indien deze kan worden gebruikt als input voor processen waarmee gebruikers toekomstige uitkomsten voorspellen. Duurzaamheidsinformatie hoeft geen voorspelling of prognose te zijn om voorspellende waarde te hebben, maar heeft juist voorspellende waarde wanneer gebruikers die benutten om hun eigen voorspellingen te doen.

QC3. Informatie heeft bevestigende waarde wanneer deze feedback geeft (bevestigt of verandert) over eerdere evaluaties.

QC4. ***Materialiteit*** is een entiteitspecifiek aspect van relevantie dat gebaseerd is op de aard of omvang, of beide, van de posten waarop de informatie betrekking heeft, zoals beoordeeld in de context van de duurzaamheidsrapportage van de onderneming (zie hoofdstuk 3).

Getrouwe weergave

QC5. Wil informatie nuttig zijn, dan moet zij niet alleen relevante verschijnselen weergeven, maar ook een getrouwe weergave zijn van het wezen van de verschijnselen die zij beoogt weer te geven. Getrouwe weergave vereist dat informatie a) volledig, b) onpartijdig (neutraal), en c) nauwkeurig is.

QC6. Een volledig beeld van een ***impact***, ***risico*** of ***kans*** bevat alle materiële informatie die de *gebruikers* nodig hebben om die impact, dat risico of die kans te begrijpen. Daarbij gaat het onder meer om de vraag hoe de onderneming haar strategie, risicobeheersing en governance heeft aangepast in reactie op die impact, dat risico of die kans, alsmede het ***beleid*** dat zij hanteert en de ***maatregelen*** die zij neemt om deze te beheren, en ***maatstaven*** die in kaart zijn gebracht om ***doelen*** vast te stellen en prestaties te meten.

QC7. Een onpartijdig beeld is zonder vooringenomenheid bij de selectie of verschaffing van informatie. Informatie is onpartijdig indien deze niet tendentieus of gewogen is, meer of minder nadruk krijgt of op een andere wijze wordt gemanipuleerd om de kans te vergroten dat de ***gebruikers*** die informatie gunstig of ongunstig zullen onthalen. Informatie is ook evenwichtig, zodat zij gunstige/positieve en ongunstige/negatieve aspecten bestrijkt. Zowel negatieve en positieve materiële ***impacts*** uit oogpunt van ***impact-materialiteit*** als materiële ***risico's*** en ***kansen*** uit oogpunt van ***financiële materialiteit*** moeten evenveel aandacht krijgen. Om een onpartijdig beeld te geven, behandelt informatie over duurzaamheidsambities, zoals ***doelen*** of plannen, zowel ambities als factoren die de onderneming kunnen beletten deze ambities waar te maken.

QC8. Onpartijdigheid berust op het in acht nemen van voorzichtigheid, d.w.z. behoedzaamheid bij het vormen van oordelen onder onzekere omstandigheden. Informatie wordt niet verrekend of gecompenseerd om deze onpartijdig te maken. Het voorzichtigheidbeginsel betekent dat ***kansen*** niet worden overschat en ***risico's*** niet onderschat. Evenmin biedt het voorzichtigheidsbeginsel de mogelijkheid om kansen te onderschatten of risico's te overschatten. De onderneming kan, naast brutowaarden, netto-informatie presenteren indien de gepresenteerde informatie geen relevante informatie versluiert en een duidelijke toelichting bevat over de effecten van de verrekening en de redenen voor de verrekening.

QC9. Informatie kan nauwkeurig zijn zonder in alle opzichten volkomen nauwkeurig te zijn. Nauwkeurige informatie betekent dat de onderneming alle passende processen en interne controles heeft doorlopen om materiële fouten of materiële onjuiste weergaven te voorkomen. Schattingen worden dus gepresenteerd met een duidelijke beklemtoning van hun mogelijke beperkingen en daarmee samenhangende onzekerheid (zie hoofdstuk 7.2). Hoeveel precisie daarbij nodig en haalbaar is, en de factoren die informatie nauwkeurig maken, hangt af van de aard van de informatie en de aard van de ***thema's*** waarover die gaat. Om nauwkeurig te zijn is het bijvoorbeeld nodig dat:

a) feitelijke informatie vrij is van materiële fouten;

b) beschrijvingen nauwkeurig zijn;

c) schattingen, benaderingen en prognoses duidelijk als dusdanig worden geïdentificeerd;

d) geen materiële fouten zijn gemaakt bij het selecteren en toepassen van een passend proces voor het ontwikkelen van een schatting, benadering of prognose, en de inputs voor dat proces redelijk en gefundeerd zijn;

e) beweringen redelijk zijn en gebaseerd zijn op informatie van voldoende kwaliteit en kwantiteit; en

f) informatie over oordelen over de toekomst een getrouwe weergave is van zowel die oordelen als de informatie waarop deze zijn gebaseerd.

Vergelijkbaarheid

QC10. Duurzaamheidsinformatie is vergelijkbaar wanneer deze kan worden vergeleken met informatie die de onderneming in voorgaande perioden heeft verschaft, en kan worden vergeleken met informatie verschaft door andere ondernemingen, en met name ondernemingen met vergelijkbare activiteiten of die binnen dezelfde sector actief zijn. Als vergelijkingspunt kan een ***doel***, een nulmeting, een sectorale benchmark, vergelijkbare informatie van andere ondernemingen of van een internationaal erkende organisatie enz. dienen.

QC11. Consistentie houdt verband met, maar is niet hetzelfde als vergelijkbaarheid. Met consistentie wordt bedoeld dat de onderneming en andere ondernemingen, van periode op periode, dezelfde benaderingen of methoden gebruiken voor hetzelfde ***thema***. Consistentie helpt de doelstelling van vergelijkbaarheid te bereiken.

QC12. Vergelijkbaarheid betekent niet uniformiteit. Wil informatie vergelijkbaar zijn, dan moeten gelijke bestanddelen er gelijk uitzien en verschillende bestanddelen verschillend. Vergelijkbaarheid van duurzaamheidsinformatie wordt niet versterkt door ongelijke dingen er gelijk te laten uitzien, net zomin als door gelijke dingen er verschillend te laten uitzien.

Controleerbaarheid

QC13. Controleerbaarheid helpt om ***gebruikers*** vertrouwen te geven dat informatie volledig, onpartijdig en nauwkeurig is. Duurzaamheidsinformatie is controleerbaar indien het mogelijk is die informatie zelf, of de gebruikte input waarvan deze is afgeleid, te bevestigen.

QC14. Controleerbaarheid betekent dat diverse goed geïnformeerde en onafhankelijke waarnemers een consensus zouden kunnen bereiken, al is dat niet noodzakelijk volledige overeenstemming, dat een bepaald beeld een getrouwe weergave geeft. Duurzaamheidsinformatie wordt op zodanige wijze verschaft dat de controleerbaarheid ervan wordt versterkt, door bijvoorbeeld:

a) informatie op te nemen die kan worden bevestigd door deze te vergelijken met andere, voor ***gebruikers*** beschikbare informatie over de activiteiten van de onderneming, over andere bedrijven of over de externe omgeving;

b) informatie te verschaffen over inputs en berekeningsmethodes die zijn gebruikt om schattingen of benaderingen te produceren; en

c) informatie te verschaffen die is geëvalueerd en goedgekeurd door de ***bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen*** of de comités daarvan.

QC15. Sommige duurzaamheidsinformatie zal de vorm hebben van toelichtingen of prospectieve informatie. Die rapportage kan gefundeerd zijn doordat zij op feitelijke basis een getrouwe weergave geeft van bijvoorbeeld de strategieën, plannen en ***risico***analyses van de onderneming. Om ***gebruikers*** te helpen beslissen of zij die informatie gebruiken, geeft de onderneming een beschrijving van de onderliggende aannames en methodes voor het produceren van de informatie, alsmede van andere factoren waaruit blijkt dat deze informatie een weergave is van de daadwerkelijke plannen of beslissingen van de onderneming.

Begrijpelijkheid

QC16. Duurzaamheidsinformatie is begrijpelijk wanneer zij helder en beknopt is. Dankzij begrijpelijke informatie moet iedere goed geïnformeerde ***gebruiker*** de gecommuniceerde informatie gemakkelijk kunnen begrijpen.

QC17. Wil duurzaamheidsrapportage beknopt zijn, dan moet zij a) generieke "boilerplate"-informatie, die niet specifiek is voor de onderneming, vermijden; b) onnodige verdubbeling van informatie vermijden, met inbegrip van informatie die ook in de jaarrekening wordt verschaft; en c) heldere taal en goed gestructureerde zinnen en alinea's gebruiken. Rapportage is beknopt als deze alleen materiële informatie bevat. Aanvullende informatie die overeenkomstig subhoofdstuk 8.2 wordt gepresenteerd, wordt zodanig verschaft dat versluiering van materiële informatie wordt vermeden.

QC18. Helderheid kan worden versterkt door een onderscheid te maken tussen informatie over ontwikkelingen tijdens de rapportageperiode en "stabiele" informatie die betrekkelijk onveranderd blijft tussen twee perioden. Dit kan gebeuren door bijvoorbeeld de aspecten van de duurzaamheidsgovernance van de onderneming en haar ***risico***beheersingsprocessen die sinds de voorgaande rapportageperiode gewijzigd zijn, apart te beschrijven van de aspecten en processen die ongewijzigd zijn gebleven.

QC19. De volledigheid, helderheid en vergelijkbaarheid van duurzaamheidsrapportage berust telkens op het feit dat informatie wordt gepresenteerd als een coherent geheel. Wil duurzaamheidsrapportage coherent zijn, dan moet deze zodanig worden gepresenteerd dat deze de context en de verbanden tussen de betrokken informatie verklaart. Coherentie vereist ook dat de onderneming informatie op zodanige wijze verschaft dat ***gebruikers*** in staat zijn verbanden te leggen tussen de ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** van de onderneming en de informatie in de jaarrekening van de onderneming.

QC20. Indien in de jaarrekening besproken ***risico's*** en ***kansen*** implicaties hebben voor de duurzaamheidsrapportage, neemt de onderneming in het ***duurzaamheidsverslag*** de informatie op die ***gebruikers*** nodig hebben om die implicaties te beoordelen, en presenteert zij de nodige verbanden met de jaarrekening (zie hoofdstuk 9). Het niveau van informatie, fijnmazigheid en techniciteit wordt afgestemd op de behoeften en verwachtingen van gebruikers. Afkortingen worden vermeden en de meeteenheden moeten worden gedefinieerd en toegelicht.

ESRS 2 — ALGEMENE TOELICHTINGEN

INHOUDSOPGAVE

Objective

Disclosure Requirements

Disclosure Requirement BP-1 – *Basis for preparation of the sustainability statement*

Disclosure Requirement BP-2 – *Specific information if the undertaking uses phasing-in options*

Governance

Disclosure Requirement GOV-1 – *The role of the administrative, management and supervisory bodies in relation to sustainability*

Disclosure Requirement GOV-2 – *Integration of sustainability-related performance in incentive schemes*

Disclosure Requirement GOV-3 – *Statement on due diligence*

Disclosure Requirement GOV-4 – *Risk management and internal controls over sustainability reporting*

Strategy

Disclosure Requirement SBM-1 – *Strategy, business model and value chain*

Disclosure Requirement SBM-2 – *Interests and views of stakeholders*

Disclosure Requirement SBM-3 – *Interaction of material impacts risks and opportunities with strategy and business model, and financial effects*

Disclosure Requirement IRO-1 – *Description of the process to identify and assess material impacts, risks and opportunities and material information to be reported*

Disclosure Requirement IRO-2 – *Material impacts, risks and opportunities and disclosure requirements included in the sustainability statement*

General Disclosure Requirements (GDR) for policies, actions, metrics and targets

General Disclosure Requirement for policies – GDR-P

General Disclosure Requirement for actions and resources – GDR-A

General Disclosure Requirement for metrics – GDR-M

General Disclosure Requirement for targets – GDR-T

Appendix A – *List of datapoints in cross-cutting and topical standards that derive from other EU legislation*

Doelstelling

1. ESRS 2 *Algemene toelichtingen* bevat de Rapportage-eisen die van toepassing zijn op ***thema's*** op het gebied van duurzaamheid (d.w.z. dwarsdoorsnijdend). Deze bestrijkt de rapportagegebieden die zijn gedefinieerd in ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea 5.

2. De onderneming past de in deze standaard gedefinieerde Rapportage-eisen toe wanneer zij informatie verschaft over materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** en de ***thema's*** die daarmee verband houden, en presenteert die informatie in overeenstemming met ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea's 52 en 53 over aggregatie en uitsplitsing.

Rapportage-eisen

Rapportage-eis BP-1 – Grondslag voor het opstellen van het duurzaamheidsverslag

3. Het doel van deze Rapportage-eis is inzicht te verschaffen in de grondslag voor het opstellen van het ***duurzaamheidsverslag***, met inbegrip van de rapportage die in specifieke omstandigheden is vereist op grond van ESRS 1 *Algemene vereisten*.

4. De onderneming rapporteert het volgende:

   a) of het ***duurzaamheidsverslag*** op geconsolideerde of individuele basis is opgesteld en indien de rapportagebegrenzing van de eigen activiteiten van de onderneming verschilt van die in de geconsolideerde jaarrekening, een beschrijving van en de redenen voor dit verschil; en

   b) een overzicht van de mate waarin het duurzaamheidsverslag betrekking heeft op de upstream- en downstream***waardeketen*** van de onderneming.

5. De onderneming verklaart dat haar ***duurzaamheidsverslag*** is opgesteld in overeenstemming met ESRS, zoals van toepassing aan het einde van de rapportageperiode.

6. De onderneming rapporteert elke vrijstelling, optie of andere specifieke bepaling voorgeschreven in ESRS 1 *Algemene vereisten* die zij toepast, samen met de daarmee verband houdende vereiste informatie.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN VOOR BP-1

TV 1 voor alinea 4a)	Verschillen ten opzichte van de in de geconsolideerde jaarrekening gehanteerde rapportagebegrenzing kunnen ontstaan wanneer een dochteronderneming van consolidatie wordt uitgesloten omdat zij financieel niet-materieel is (ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea 62).
TV 2 voor alinea 6	Vrijstellingen, opties of andere specifieke bepalingen die in aanmerking moeten worden genomen, zijn de volgende: a) vrijstelling voor overnames en afstotingen (ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea's 74 en 75); b) afwijking van vooraf bepaalde tijdshorizonten (ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea 81); c) veranderingen in de opstelling of presentatie van duurzaamheidsinformatie (ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea's 84 en 85); d) aanpassingen van vergelijkende informatie (ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea 87a) en c)); e) toepassing van materieel oordeel en informatie met aanzienlijke onzekerheden (ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea 89); f) weglating van bepaalde informatie in de gevallen bedoeld in ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea 100; g) vrijstelling om activiteiten die geen significante aanjagers van ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** zijn, van de berekening van een ***maatstaf*** uit te sluiten (ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea 90);

	h) vrijstelling voor het rapporteren van een gedeeltelijke rapportagebegrenzing voor een maatstaf wegens een gebrek aan betrouwbare data (ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea 91); i) vrijstelling om gezamenlijke bedrijfsactiviteiten uit te sluiten van milieumaatstaven (ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea 92); j) significante beperkingen die van invloed zijn op de gerapporteerde informatie in het kader van de bepaling inzake ongerechtvaardigde kosten of inspanningen voor specifieke datapunten (ESRS 1 *Algemene vereisten*, hoofdstuk 7.4); k) actualisering van de rapportage voor gebeurtenissen na het einde van de rapportageperiode (ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea's 96 en 97); l) rapportagefouten in voorgaande perioden (ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea's 98 en 99). De onderneming kan de door alinea 6 voorgeschreven informatie presenteren in de afdeling Algemene informatie van haar ***duurzaamheidsverslag*** of samen met de relevante rapportage waarop de informatie betrekking heeft.

SRapportage-eis BP-2 — pecifieke informatie indien de onderneming gebruik maakt van infaseringsopties

7. Het doel van deze Rapportage-eis is inzicht te verschaffen in de infaseringsbepalingen die de onderneming heeft gebruikt.

8. Indien de onderneming, door toepassing van de infaseringsbepalingen van ESRS 1 *Algemene vereisten* alinea's 125a), 126a) en 127a), de informatie weglaat die wordt vereist door een of meer van de in die alinea genoemde standaarden, rapporteert zij niettemin of de ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** die verband houden met de ***thema's*** die in die standaarden aan bod komen, als materieel zijn beoordeeld ten gevolge van de ***materialiteit***sanalyse van de onderneming.

9. Naast alinea 8 doet de onderneming, indien een of meer van deze ***thema's*** als materieel zijn beoordeeld, voor elk van deze materiële thema's het volgende:

   a) zij rapporteert het (de) thema('s) of subthema('s) dat (die) als materieel wordt (worden) beoordeeld, en beschrijft kort hoe in het ***businessmodel*** en de strategie van de onderneming rekening wordt gehouden met haar ***impacts*** met betrekking tot die thema's. De onderneming kan deze informatie rapporteren op het thema- of subthemaniveau;

   b) zij beschrijft kort termijngeboden ***doelen*** die zij heeft bepaald met betrekking tot de betrokken thema's, de voortgang die is gemaakt bij het behalen van die doelen en de vraag of haar doelen met betrekking tot ***biodiversiteit*** en ***ecosystemen*** op overtuigend wetenschappelijk bewijs zijn gebaseerd;

   c) zij beschrijft kort haar ***beleid*** ten aanzien van de betrokken thema's;

   d) zij beschrijft kort de ***maatregelen*** die zij heeft genomen om voor het betrokken thema de daadwerkelijke of potentiële negatieve impacts in kaart te brengen, te monitoren, te voorkomen, te mitigeren, te beëindigen, tot een minimum te beperken of daarvoor herstel te bieden, en de uitkomst van die maatregelen; en

   e) zij rapporteert ***maatstaven*** die voor het betrokken thema relevant zijn.

10. Indien de onderneming, door toepassing van de andere infaseringsbepalingen van ESRS 1 *Algemene vereisten* in de alinea's 125b)-e), 126b)-e) en 127b)-e), de informatie weglaat die vereist is op grond van andere in die alinea's genoemde Rapportage-eisen, rapporteert zij dit feit.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN VOOR BP-2

TV 3 voor alinea 9	De onderneming kan de door alinea 9 voorgeschreven informatie ofwel in het algemene deel van haar ***duurzaamheidsverslag*** ofwel samen met de relevante thematische rapportage presenteren.
TV 4 voor alinea 10	De onderneming kan de door alinea 10 voorgeschreven informatie ofwel in het algemene deel van haar ***duurzaamheidsverslag*** ofwel in de inhoudsindex als bedoeld in ESRS 2 ***Algemene toelichtingen*** IRO-2, TV 29 presenteren, indien zij voor die optie kiest.

Governance

Rapportage-eis GOV-1 — De rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen met betrekking tot duurzaamheid

11. Het doel van deze Rapportage-eis is inzicht te verschaffen in de taken en verantwoordelijkheden van de ***bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen***, alsook in de daarmee verband houdende processen, controles en procedures bij het monitoren en beheren van en het toezicht houden op materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***.

12. De onderneming rapporteert het volgende:

    a) met betrekking tot de samenstelling van haar ***bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen***, het percentage ***onafhankelijke bestuurders*** ([9]), de vertegenwoordiging van ***werknemers*** en andere medewerkers, indien aanwezig, en het percentage naar gender en andere diversiteitsaspecten waarmee de onderneming rekening houdt;

    b) de deskundigheid en vaardigheden van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen met betrekking tot het toezicht op en het beheer van materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** en de wijze waarop zij bepalen of passende vaardigheden en deskundigheid beschikbaar zijn of zullen worden ontwikkeld voor het beheer van of het toezicht op strategieën en andere maatregelen die zijn ontworpen om te reageren op materiële impacts, impacts, risico's en kansen;

    c) de identiteit en verantwoordelijkheden van de personen, het bestuurscomité of een soortgelijk orgaan binnen de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen die verantwoordelijk zijn voor het beheer van of het toezicht op materiële impacts, risico's en kansen, met vermelding van eventuele impacts, risico's en kansen die rechtstreeks door de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen worden aangepakt zonder dat belangrijke beslissingen aan andere organen of aan het management worden gedelegeerd;

    d) hoe de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen het bepalen van ***doelen*** voor materiële impacts, risico's en kansen beheren of overzien en hoe zij de voortgang in de richting van die doelen monitoren; en

    e) hoe de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen rekening houden met materiële impacts, risico's en kansen bij het beheren of overzien van de strategie van de onderneming, haar beslissingen over belangrijke transacties en haar proces voor risicobeheersing en daarmee verband houdende ***beleid***, met inbegrip van de vraag of het (de) orgaan (organen) of persoon (personen) rekening heeft (hebben) gehouden met de uitruil die bij deze impacts, risico's en kansen moet worden gemaakt.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN VOOR GOV-1

TV 5 voor alinea 12	Ten behoeve van deze rapportage omvat het beheer van materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** het due-diligenceproces dat is ingesteld.
TV 6 voor alinea 12a)	De genderdiversiteit van de raad van bestuur wordt berekend als de gemiddelde verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke bestuurders ([10]).
TV 7 voor alinea 12b)	Deskundigheid op het gebied van duurzaamheid heeft betrekking op de deskundigheid waarover de organen rechtstreeks beschikken of waartoe zij toegang hebben.
TV 8 voor alinea 12c)	De beschrijving van de verantwoordelijkheden bestaat uit een overzicht van de wijze waarop de verantwoordelijkheden van elk orgaan of elke persoon voor materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** en daarmee verband houdende ***thema's*** hun neerslag vinden in het referentiekader, het mandaat voor de raad van bestuur en ander daarmee samenhangend ***beleid*** van de onderneming.

([9]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van benchmarkbeheerders om ESG-factoren te rapporteren op grond van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816 van de Commissie, volgens de indicator "Gewogen gemiddeld percentage onafhankelijke bestuurders" in afdeling 1 van bijlage II.

([10]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 13 in tabel 1 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie van 6 april 2022 tot aanvulling van Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Genderdiversiteit raad van bestuur"). Ook ondersteunt deze informatie de informatiebehoeften van benchmarkbeheerders om ESG-factoren te rapporteren op grond van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816 van de Commissie van 17 juli 2020 tot aanvulling van Verordening (EU) 2016/1011 van het Europees Parlement en de Raad, volgens de indicator "Gewogen gemiddelde verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke directieleden" in de onderdelen 1 en 2 van bijlage II.

Rapportage-eis GOV-2 — Integratie van duurzaamheidsprestaties in beloningsregelingen

13. Het doel van deze Rapportage-eis is inzicht te verschaffen in de belangrijkste kenmerken van beloningsregelingen die gekoppeld zijn aan ***thema's*** op het gebied van duurzaamheid die van kracht zijn voor leden van de ***bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen***.

14. Indien de onderneming voor leden van de ***bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen*** beloningsregelingen heeft die gekoppeld zijn aan ***thema's*** op het gebied van duurzaamheid, rapporteert zij hoe de beloning van de leden is gekoppeld aan ***thema's*** op het gebied van duurzaamheid, met inbegrip van:

a) een beschrijving van de belangrijkste kenmerken van de beloningsregeling;

b) ***doelen*** of ***maatstaven*** die worden gebruikt indien de prestaties worden beoordeeld aan de hand van specifieke duurzaamheidsdoelen of -maatstaven; en

c) het aandeel variabele beloning dat afhankelijk is van duurzaamheidsdoelen of -maatstaven.

Rapportage-eis GOV-3 — Due-diligenceverklaring

15. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in waar binnen het ***duurzaamheidsverslag*** de belangrijkste stappen van het due-diligenceproces (zie ESRS 1 *Algemene vereisten*, hoofdstuk 4) die worden toegepast met betrekking tot ***thema's*** op het gebied van duurzaamheid, worden gerapporteerd.

16. De onderneming legt uit waar haar toepassing van de belangrijkste aspecten en stappen van het due-diligenceproces in haar ***duurzaamheidsverslag*** ([11]) tot uiting komt.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN VOOR GOV-3

TV 9 voor alinea 16	De onderneming kan de door alinea 16 voorgeschreven informatie presenteren in de vorm van een tabel, met kruisverwijzingen tussen de belangrijkste stappen van haar due-diligenceproces en de desbetreffende rapportage in haar ***duurzaamheidsverslag***.

Rapportage-eis GOV-4 — Risicobeheersing en interne controles voor duurzaamheidsrapportage

17. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de processen en systemen voor ***risico***beheersing en interne controle van de onderneming op het gebied van duurzaamheidsrapportage.

18. De onderneming rapporteert de reikwijdte, belangrijkste kenmerken en onderdelen van haar processen en systemen voor ***risico***beheersing en interne controle op het gebied van duurzaamheidsrapportage.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN VOOR GOV-4

TV 10 voor alinea 18	De onderneming houdt rekening met de volledigheid en integriteit van de data en de nauwkeurigheid van de schattingsresultaten als aspecten die relevant zijn in het kader van de ***risico***beheersing in verband met het rapportageproces.

([11]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 10 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Ontbreken van due diligence").

Strategie

Rapportage-eis SBM-1 — Strategie, businessmodel en waardeketen

19. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de belangrijkste elementen van de algemene strategie, het ***businessmodel*** en de upstream- en downstream***waardeketen*** van de onderneming die verband houden met of van invloed zijn op materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, om inzicht te verschaffen in haar blootstelling aan dergelijke materiële impacts, risico's en kansen en waaruit deze voortvloeien.

20. De onderneming rapporteert de volgende informatie over de belangrijkste elementen van haar algemene strategie en ***businessmodel*** die betrekking hebben op of van invloed zijn op de ***thema's*** die verband houden met haar ***materiële impacts***, ***risico's*** en ***kansen***:

    a) een beschrijving van haar ***businessmodel***, haar upstream- en downstream***waardeketen*** en haar positie in die waardeketen;

    b) een beschrijving van:

        i. de significante groepen ***producten*** en diensten die worden aangeboden, significante markten of klantengroepen die worden bediend, en de mate waarin zij bijdragen aan de algemene duurzaamheidsdoelen van de onderneming, met inbegrip van significante veranderingen in de rapportageperiode (bv. nieuwe/verwijderde producten, diensten, markten of klantengroepen);

        ii. in voorkomend geval en voor zover significant, producten en ***diensten*** die op bepaalde markten ***verboden*** zijn;

    c) de significante sectoren waarin zij actief is, met inbegrip van activiteiten binnen de groep indien die activiteiten significant zijn of verband houden of kunnen houden met materiële impacts, risico's en kansen;

    d) in voorkomend geval, een verklaring waarin zij, samen met de betrokken opbrengsten, vermeldt of de onderneming actief is in:

        i. de sector ***fossiele brandstoffen*** (kolen, olie en gas), met inbegrip van een uitsplitsing van inkomsten uit kolen, olie en gas ([12]);

        ii. de vervaardiging van chemische producten ([13]), d.w.z. of haar activiteiten vallen onder afdeling 20.2 van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1893/2006 van het Europees Parlement en de Raad ([14]);

        iii. de sector verboden wapens ([15]) (antipersoonsmijnen, clustermunitie, chemische wapens of biologische wapens);

        iv. de teelt en productie van tabak ([16]).

([12]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 4 in tabel 1 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen").

([13]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 9 in tabel 2 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Beleggingen in ondernemingen die chemicaliën produceren").

([14]) Verordening (EG) nr. 1893/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 tot vaststelling van de statistische classificatie van economische activiteiten NACE Rev. 2 en tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3037/90 en enkele EG-verordeningen op specifieke statistische gebieden (PB L 393 van 30.12.2006, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1893/oj).

([15]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 14 in tabel 1 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie, en in overeenstemming is met Gedelegeerde Verordening (EU) 2025/1775 van de Commissie tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 wat de definitie van verboden wapens betreft.

([16]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van benchmarkbeheerders om ESG-factoren te rapporteren overeenkomstig artikel 12, lid 1, punt b), van Verordening (EU) 2020/1818.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN VOOR SBM-1

TV 11 voor alinea 20c)	Het rapporteren van de significante sectoren is relevant voor ***gebruikers***, aangezien dit meer inzicht verschaft in materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** waarmee de onderneming is verbonden, met name wanneer deze in een bepaalde sector veel voorkomen zijn. Daarnaast ondersteunt dit het inzicht in mogelijke entiteitspecifieke informatie die in het ***duurzaamheidsverslag*** is opgenomen om aspecten te bestrijken die ofwel specifiek zijn voor de onderneming, ofwel gebruikelijk zijn in een bepaalde sector.
TV 12 voor alinea 20c)	De sectoren waarin de onderneming actief is, zijn die van haar eigen activiteiten.
TV 13 voor alinea 20b)c)	Een sector, een markt en een groep ***producten***, diensten of ***consumenten*** worden als significant beschouwd indien: a) deze groep of sector is goed voor meer dan 10 % van de inkomsten van de onderneming; of b) verband houdt met de ***daadwerkelijke*** of ***potentiële*** materiële ***impacts*** van de onderneming. Voor significante sectoren die voortkomen uit activiteiten binnen de groep is alleen het criterium onder punt b) van toepassing. ESRS 2 *Algemene toelichtingen* schrijft geen specifiek classificatiesysteem voor bedrijfsactiviteiten voor. Wanneer de onderneming haar significante sectoren openbaar maakt, kan zij een van de volgende benaderingen toepassen: a) het NACE-classificatiesysteem (Nomenclature générale des Activités Economiques dans les Communautés Européennes NACE Rev. 2.1); b) de te rapporteren segmenten die in de jaarrekening worden vermeld overeenkomstig IFRS 8 *Operationele segmenten* of lokale algemeen aanvaarde boekhoudkundige beginselen; of c) beschikbare classificatie van beste praktijkvoorbeelden of kaders, zoals IFRS Industry-Based Guidance en GRI-sectorale standaarden zoals gedefinieerd in ESRS 1 *Algemene vereisten*, TV 5.
TV 14 voor alinea 20d)i)	De berekening van de inkomsten uit de sector ***fossiele brandstoffen*** wordt gebaseerd op inkomsten uit de exploratie, ontginning, winning, productie, verwerking, opslag, raffinage of distributie van fossiele brandstoffen, waaronder begrepen het vervoer en de opslag van en de handel in fossiele brandstoffen zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 62, van Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad ([17]).

Rapportage-eis SBM-2 — Belangen en opvattingen van stakeholders

21. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de ***stakeholdersbetrokkenheid*** van de onderneming en in de wijze waarop de belangen en standpunten van de belangrijkste ***stakeholders*** onder de aandacht van haar ***bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen*** worden gebracht en als input dienen voor haar strategie en ***businessmodel***.

22. De onderneming rapporteert het volgende:

    a) een beknopte beschrijving van haar ***stakeholdersbetrokkenheid***, met inbegrip van informatie over de belangrijkste ***stakeholders*** die zij heeft betrokken, onder verwijzing naar de typische categorieën betrokken stakeholders zoals gedefinieerd in ESRS 1 *Algemene vereisten*, TV 23;

    b) haar inzicht in de belangen en standpunten van haar belangrijkste stakeholders met betrekking tot haar strategie en ***businessmodel***; en

    c) de wijze waarop de ***bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen*** worden geïnformeerd over de standpunten en belangen van de belangrijkste betrokken stakeholders (met inbegrip van ***werknemersvertegenwoordigers***) met betrekking tot haar materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***.

([17]) Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 663/2009 en (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU en 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/119/EG en (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj).

Rapportage-eis SBM-3 — Wisselwerking van materiële impacts, risico's en kansen met de strategie en het businessmodel, en financiële effecten

23. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de wisselwerking met de materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** van de onderneming en haar strategie en ***businessmodel***, alsook in de daarmee samenhangende ***financiële effecten***.

24. De onderneming rapporteert een beschrijving op hoog niveau van de wijze waarop materiële ***impacts*** voortkomen uit haar strategie en ***businessmodel***, de effecten van ***risico's*** en ***kansen*** op haar businessmodel en ***waardeketen***, en de wijze waarop zij die impacts, risico's en kansen in haar strategie en besluitvorming heeft aangepakt en voornemens is aan te pakken.

25. De onderneming rapporteert kwalitatieve en kwantitatieve informatie over de wijze waarop materiële ***risico's*** en ***kansen*** haar financiële positie, financiële prestaties en kasstromen hebben beïnvloed voor de rapportageperiode (***actuele financiële effecten***).

26. De onderneming rapporteert kwalitatieve en kwantitatieve informatie over de in alinea 25 geïdentificeerde materiële ***risico's*** en ***kansen*** waarvoor er een significant risico bestaat op een materiële aanpassing in de volgende jaarlijkse verslagperiode van de in de betrokken jaarrekening gerapporteerde boekwaarde van activa en verplichtingen.

27. De onderneming rapporteert kwalitatieve en kwantitatieve informatie over de wijze waarop zij verwacht dat haar financiële positie, financiële prestaties en kasstromen op korte, middellange en lange termijn zullen veranderen, gezien haar strategie om materiële ***risico's*** en ***kansen*** te beheersen (***beoogde financiële effecten***).

28. De onderneming hoeft geen kwantitatieve informatie over de ***actuele financiële effecten*** of de ***beoogde financiële effecten*** te verstrekken indien zij vaststelt dat:

    a) de effecten niet afzonderlijk te identificeren zijn; of

    b) de meetonzekerheid bij het schatten van die effecten zo groot is dat de resulterende kwantitatieve informatie niet nuttig zou zijn (zie ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea's 89 en 90).

29. De onderneming hoeft geen kwantitatieve informatie te verschaffen over de ***beoogde financiële effecten*** van materiële ***risico's*** of ***kansen*** indien zij niet over de vaardigheden, capaciteiten of middelen beschikt om die kwantitatieve informatie te verschaffen.

30. Bij het opstellen van rapportage over haar ***beoogde financiële effecten*** maakt de onderneming zonder ongerechtvaardigde kosten of inspanningen gebruik van alle redelijke en gefundeerde informatie waarover zij op de rapportagedatum beschikt (zie ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea's 94, 95 en 96).

31. Indien de onderneming vaststelt dat zij om een van de in de alinea's 28 en 29 vermelde redenen geen kwantitatieve informatie over de ***actuele financiële effecten*** of ***beoogde financiële effecten*** van een ***risico*** of ***kans*** hoeft te verstrekken, doet zij het volgende:

    a) uitleggen waarom zij geen kwantitatieve informatie heeft verstrekt;

    b) kwalitatieve informatie over die ***financiële effecten*** verstrekken, waaronder het identificeren van posten, totalen en subtotalen in de desbetreffende jaarrekening die waarschijnlijk door dat risico of die kans worden of zijn beïnvloed; en

    c) kwantitatieve informatie verschaffen over de gecombineerde financiële effecten van dat risico of die kans met andere risico's of kansen en andere factoren, tenzij de onderneming bepaalt dat kwantitatieve informatie over de gecombineerde financiële effecten niet nuttig zou zijn.

32. Wanneer de onderneming kwantitatieve informatie verschaft, kan zij bedragen of bandbreedtes presenteren.

33. De onderneming rapporteert kwalitatieve informatie over de veerkracht van haar strategie en ***businessmodel*** met betrekking tot haar vermogen om haar materiële ***risico's*** te beheersen, zoals gerapporteerd overeenkomstig alinea 24. Deze informatie omvat de wijze waarop de analyse is uitgevoerd en de tijdshorizonten die in aanmerking zijn genomen.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN VOOR SBM-3

TV 15 voor alinea 24	De onderneming kan rekening houden met de verbanden die bestaan tussen alinea 24 en IRO-2, alinea 37a), om de inhoud zodanig te presenteren dat dubbel werk wordt voorkomen en een goed begrip van de overeenkomstig deze alinea's gerapporteerde informatie wordt vergemakkelijkt. Alinea 24 is gericht op het rapporteren van de wisselwerking van de materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** van de onderneming met haar strategie en ***businessmodel***. IRO-2, alinea 37a), is gericht op een beschrijving van die impacts, risico's en kansen en op de wijze waarop zij waarschijnlijk gevolgen zullen hebben voor mens en milieu.
TV 16 voor de alinea's 25 en 26	Indien de informatie in de jaarrekening is opgenomen, kan zij door middel van verwijzing worden opgenomen (zie ESRS 1 *Algemene vereisten*, hoofdstuk 9.3).
TV 17 voor alinea 27	Bij het opstellen van de rapportage over de ***beoogde financiële effecten***, gaat de onderneming na hoe zij verwacht dat haar financiële positie, financiële prestaties en kasstromen op korte, middellange en lange termijn zullen veranderen, gelet op haar strategie om ***risico's*** en ***kansen*** te beheersen, rekening houdend met: a) haar aangekondigde investerings- en afstotingsplannen (bv. kapitaaluitgaven, belangrijke acquisities en afstotingen, joint ventures, bedrijfstransformatie, innovatie, nieuwe zakelijke sectoren en buitengebruikstelling van activa), met inbegrip van plannen waaraan de onderneming zich niet contractueel verbonden heeft; en b) haar geplande financieringsbronnen voor de uitvoering van haar strategie. c) Bij de rapportage over de beoogde financiële effecten zal waarschijnlijk gebruik worden gemaakt van schattingen. Indien schattingen van beoogde financiële effecten die in een voorgaande rapportageperiode zijn gerapporteerd, later onnauwkeurig blijken te zijn naarmate aanvullende informatie bekend wordt, herziet de onderneming haar schattingen in haar volgende passende duurzaamheidsverslag. De eventuele noodzaak om een schatting te herzien impliceert dus niet noodzakelijkerwijs dat er sprake was van een rapportagefout, zoals uiteengezet in ESRS 1 *Algemene vereisten*, TV 46. d) De bepalingen betreffende het weglaten van bepaalde informatie in ESRS 1, hoofdstuk 7.7, waaronder het weglaten van informatie die ernstig afbreuk zou kunnen doen aan de commerciële positie van de onderneming, zijn ook van toepassing bij de rapportage over beoogde financiële effecten.
TV 18 voor de alinea's 25 en 27	Kwantitatieve informatie kan bestaan uit niet-monetaire informatie zoals volumes, aantal ***producten*** of aantal ***werknemers***.
TV 19 voor de alinea's 25 en 27	Bij de presentatie van overeenkomstig de alinea's 25 en 27 gerapporteerde informatie over ***actuele financiële effecten*** en ***beoogde financiële effecten*** kan de onderneming rekening houden met de koppeling met de overeenkomstig GDR-A, alinea 46b)c), gerapporteerde informatie over de financiële middelen die aan de belangrijke ***maatregelen*** zijn toegewezen.
TV 20 voor de alinea's 25 en 27	De Rapportage-eis met betrekking tot ***actuele financiële effecten*** en ***beoogde financiële effecten*** is bedoeld om informatie te produceren die een aanvulling vormt op de in de jaarrekening verstrekte informatie. Zie hoofdstuk 9 van ESRS 1 *Algemene vereisten* voor de vereisten over de wijze waarop de begrijpelijkheid van verbanden tussen ***risico's*** en ***kansen*** en de in de jaarrekening gerapporteerde informatie kan worden ondersteund.
TV 21 voor de alinea's 28 en 29	Indien de onderneming geen kwantitatieve informatie kan verschaffen in overeenstemming met de alinea's 28 en 29, wordt verwacht dat zij kwalitatieve informatie verschaft die nuttig is bij het nemen van beslissingen overeenkomstig alinea 23 van ESRS 1 *Algemene vereisten*. In dat geval is ook alinea 24 van ESRS 1 *Algemene vereisten* van toepassing.

Rapportage-eis IRO-1 — Beschrijving van het proces om materiële impacts, risico's en kansen in kaart te brengen en te analyseren, en materiële informatie moet worden gerapporteerd

34. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in het proces waarmee de onderneming ***impacts***, ***risico's***, ***kansen*** en de daarmee verband houdende ***thema's*** in kaart brengt en de ***materialiteit*** ervan analyseert, als de basis voor het bepalen van de rapportage die in haar ***duurzaamheidsverslag*** moet worden opgenomen (zie ESRS 1 *Algemene vereisten*, hoofdstuk 3).

35. De onderneming rapporteert het volgende:

a) een beknopte beschrijving van het proces en de besluitvormingsstappen die worden gevolgd om de ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** en de daarmee verband houdende ***thema's*** in kaart te brengen en de ***materialiteit*** ervan te analyseren, met inbegrip van de aanpak om haar eigen activiteiten en haar upstream- en downstream*waardeketen*, de belangrijkste gehanteerde methoden, inputs en aannames, alsook de kwalitatieve overwegingen of kwantitatieve drempels te bestrijken;

b) de wijze waarop zij impacts heeft beoordeeld en geprioriteerd op basis van de ernst en waarschijnlijkheid ervan (zie ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea's 44 en 45), de wijze waarop maatregelen om negatieve impacts te voorkomen, te mitigeren, te beëindigen, tot een minimum te beperken en daarvoor herstel te bieden in aanmerking worden genomen, en de wijze waarop zij gebieden met verhoogde risico's op negatieve impacts in verband met specifieke activiteiten, ***zakelijke relaties*** of ***geografische dimensies*** in aanmerking heeft genomen;

c) of de analyse is gebaseerd op het due-diligenceproces op het gebied van duurzaamheid van de onderneming en, indien zij betrokken ***stakeholders*** en externe deskundigen raadpleegt om inzicht te krijgen in de impacts ervan, hoe dergelijke raadplegingen de analyse onderbouwen;

d) significante wijzigingen in het proces ten opzichte van de voorgaande rapportageperiode; en

e) wanneer zij voor het laatst haar materialiteitsanalyse heeft geactualiseerd.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN VOOR IRO-1

TV 22 voor alinea 35a)	De input kan, in voorkomend geval en afgezien van generieke informatie, bestaan uit due-diligenceprocessen die als input voor de analyse hebben gediend, specifieke databronnen, sectorale benchmarkanalyse en ***risico***beheersingsprocessen; betrekken van getroffen ***stakeholders***; ervaring in het bedrijfsleven en in peergroepen; verslagen, statistieken en wetenschappelijke data; en samenwerking met deskundigen.
TV 23 voor alinea 35a)	De beschrijving van het proces om materiële ***risico's*** en ***kansen*** in kaart te brengen en te analyseren, zal naar verwachting in voorkomend geval betrekking hebben op ***afhankelijkheden***.
TV 24 voor alinea 35a)-d)	De onderneming concentreert zich op informatie die specifiek is voor haar eigen proces voor ***materialiteit***sanalyse. Zij vermijdt gestandaardiseerde, generieke rapportage, ook wel "boilerplate" genoemd, zoals informatie waarin in detail wordt beschreven dat zij de in ESRS 1 *Algemene vereisten* uiteengezette criteria heeft toegepast of het aanbevolen proces heeft gevolgd.
TV 25 voor alinea 35b)	Informatie over het betrekken van getroffen ***stakeholders*** wordt behandeld in ESRS 2 IRO-1 en SBM-2 en ESRS S1-S4. Om dubbel werk te voorkomen en een samenhangend verhaal te ondersteunen: a) omvat de relevante rapportage op grond van ESRS 2 IRO-1, alinea 35c), de wijze waarop het proces voor de ***materialiteit***sanalyse onder meer bestaat uit overleg met getroffen stakeholders en externe deskundigen; b) wordt informatie over het voortdurend betrekken van getroffen stakeholders (zoals gedefinieerd in ESRS 1 *Algemene vereisten*, TV 23) behandeld in de respectieve sociale standaarden (ESRS S1-2, S2-2, S3-2 en S4-2); c) vallen rapportage over de wijze waarop de belangen en standpunten van de belangrijkste getroffen stakeholders (met inbegrip van ***werknemersvertegenwoordigers***) onder de aandacht worden gebracht van de ***bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen*** van de onderneming en als input worden gebruikt voor haar strategie en ***businessmodel***, met betrekking tot haar materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, onder ESRS 2 SBM-2, alinea 22c).
TV 26 voor alinea 35b)	Over de vraag hoe de onderneming bij haar rapportage rekening heeft gehouden met gebieden met verhoogde ***risico's*** op negatieve ***impacts*** met betrekking tot specifieke activiteiten, ***zakelijke relaties*** of ***geografische dimensies***, zijn handvatten te vinden in ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea's 32b) en 33.

Rapportage-eis IRO-2 — Materiële impacts, risico's en kansen en rapportage-eisen die zijn opgenomen in het duurzaamheidsverslag

36. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de uitkomst van de ***materialiteit***sanalyse, wat betreft de materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** en materiële informatie die wordt gerapporteerd in overeenstemming met ESRS.

37. De onderneming rapporteert het volgende:

a) een beknopte beschrijving van haar ***daadwerkelijke*** en ***potentiële***, positieve en negatieve materiële ***impacts***, met inbegrip van de wijze waarop zij van invloed zijn of waarschijnlijk zullen zijn op mens of milieu, en haar ***materiële risico's*** en ***kansen***, met vermelding van de gerelateerde ***thema's*** en de wijze waarop en waar impacts, risico's en kansen verband houden met haar eigen activiteiten en haar upstream- en downstream***waardeketen***;

b) de basis om te concluderen dat klimaatverandering niet materieel is, indien de onderneming tot deze conclusie is gekomen en derhalve alle Rapportage-eisen weglaat in ESRS E1 *Klimaatverandering*;

c) wijzigingen in verband met haar materiële impacts, risico's en kansen ten opzichte van de voorgaande rapportageperiode;

d) een lijst van de Rapportage-eisen waaraan bij het opstellen van het ***duurzaamheidsverslag*** is voldaan, aan de hand waarvan ***gebruikers*** vast kunnen stellen waar de desbetreffende rapportage zich in het duurzaamheidsverslag bevindt, met afzonderlijke vermelding van de Rapportage-eisen die door middel van verwijzing zijn opgenomen (zie ESRS 1 *Algemene vereisten*, hoofdstuk 9.3);

e) een lijst van "aanvullende" informatie die wordt verstrekt overeenkomstig ESRS 1 *Algemene vereisten*, hoofdstuk 8.2;

f) haar blootstelling aan een verhoogd risico op ***incidenten*** in verband met ***gedwongen arbeid*** of verplichte arbeid en ***kinderarbeid*** per soort activiteiten (zoals fabrieken), of per land of ***geografische dimensie*** ([18]), indien de onderneming via haar eigen activiteiten of haar upstream- en downstream***waardeketen*** verbonden is met materiële negatieve impacts in verband met gedwongen of verplichte arbeid of kinderarbeid; en

g) een tabel met alle datapunten die voortvloeien uit andere in bijlage A bij deze standaard vermelde EU-wetgeving, met vermelding van de plaats waar zij in het duurzaamheidsverslag te vinden zijn of, voor de datapunten die de onderneming als niet materieel heeft beoordeeld, dat zij "niet materieel" zijn.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN VOOR IRO-2

TV 27 voor alinea 37a)	De beschrijving van materiële ***risico's*** en ***kansen*** heeft ook betrekking op de gerelateerde ***afhankelijkheden*** voor zover dat nodig is voor een goed begrip van die risico's en kansen. Alinea 49 van ESRS 1 *Algemene vereisten* is van toepassing bij het presenteren van de door deze Rapportage-eis voorgeschreven rapportage.
TV 28 voor alinea 37a)	De onderneming kan de beschrijving van haar materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** op dezelfde plaats presenteren als haar rapportage over het daarmee verband houdende ***beleid*** en de ***maatregelen***, ***maatstaven*** en ***doelen*** waarmee zij deze beheert, om dubbel werk te voorkomen en een samenhangend verhaal te ondersteunen. Indien de onderneming deze optie uitoefent, presenteert zij toch een beknopte beschrijving van haar materiële impacts, risico's en kansen, samen met haar overeenkomstig IRO-2 opgestelde rapportage.

([18]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van aanvullende indicatoren voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder de indicatoren nrs. 12 en 13 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Activiteiten en leveranciers met een significant risico op incidenten in verband met gedwongen of verplichte arbeid" en "Activiteiten en leveranciers met een significant risico op kinderarbeid").

TV 29 voor alinea 37d)	De onderneming kan de rapportage presenteren als een inhoudsindex, d.w.z. een lijst in tabelvorm van de Rapportage-eisen die in het ***duurzaamheidsverslag*** zijn opgenomen, om duidelijker aan te geven waar zij zich bevinden (pagina/alinea's). Zij kan de lijst van door verwijzing opgenomen informatie presenteren in een bijlage in haar duurzaamheidsverslag, of de nodige informatie presenteren in de lijst van gerapporteerde Rapportage-eisen, zoals vereist in alinea 37d). De onderneming kan in haar duurzaamheidsverslag rechtstreeks verwijzen naar de nummers van de Rapportage-eisen (bv. in kopjes van afdelingen of titels van alinea's). De onderneming kan de op grond van alinea 37e) verschafte "aanvullende" informatie presenteren door deze onder de aandacht te brengen in de kopjes van afdelingen, in de titels van alinea's of in de bovengenoemde inhoudsindex, zodat deze duidelijk als aanvullend wordt onderscheiden.

Algemene Rapportage-eisen (GDR) voor beleid, maatregelen, maatstaven en doelen

38. Informatie over ***beleid***, ***maatregelen***, ***maatstaven*** en ***doelen*** verschaft inzicht in het niveau waarop de onderneming haar materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** beheert. Indien de onderneming alleen voor bepaalde aspecten van een ***thema*** beleid heeft vastgesteld, maatregelen heeft genomen, doelen heeft vastgesteld of maatstaven gebruikt, komt dit tot uiting in de wijze waarop de rapportage wordt opgesteld en gepresenteerd, zodat ***gebruikers*** inzicht krijgen in de specifieke aspecten die worden bestreken.

39. Indien de onderneming geen ***beleid***, ***maatregelen*** of ***doelen*** heeft met betrekking tot een ***thema*** dat verband houdt met materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, rapporteert zij dit feit.

40. De onderneming past de vereisten van GDR-P, GDR-A, GDR-M en GDR-T toe wanneer zij overeenkomstig een thematische standaard of op entiteitspecifieke basis informatie rapporteert over:

    a) haar ***beleid*** en ***maatregelen*** om ***daadwerkelijke*** en ***potentiële*** materiële negatieve ***impacts*** te voorkomen, te mitigeren, te beëindigen, tot een minimum te beperken en daarvoor herstel te bieden, en om materiële ***risico's*** te beheersen of daadwerkelijke en potentiële materiële positieve impacts en materiële ***kansen*** na te streven; en

    b) de ***maatstaven*** en ***doelen*** om de vooruitgang in de loop van de tijd te beoordelen met betrekking tot de materiële impacts, risico's en kansen ervan.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN VOOR GDR BMMD

TV 30 voor alinea 38	Indien de onderneming hetzelfde ***beleid*** en dezelfde ***maatregelen***, ***maatstaven*** of ***doelen*** toepast op meer dan één materiële ***impact***, ***risico*** of ***kans***, of voor meer dan één ***thema***, mag zij de informatie slechts eenmaal rapporteren, waarbij zij de reikwijdte ervan duidelijk maakt. Zij kan in voorkomend geval naar die informatie verwijzen vanuit andere locaties in het verslag. Deze aanpak stelt de onderneming in staat informatie te presenteren op een wijze die in overeenstemming is met haar beheersaanpak. De onderneming kan haar rapportage structureren en presenteren op een wijze die de beheersaanpak weerspiegelt op basis van haar beheersprioriteiten die haar strategie en ***businessmodel*** weerspiegelen en daarmee in overeenstemming zijn.
TV 31 voor alinea 39	Indien de onderneming haar materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** (IRO-2, alinea 37a)) en de daarmee verband houdende ***thema's*** in tabelvorm presenteert, kan zij in dezelfde tabel de materiële thema's of materiële impacts, risico's en kansen aangeven waarvoor zij geen ***beleid***, ***maatregelen*** of ***doelen*** heeft, door deze als zodanig in de tabel te markeren.

TV 32 voor alinea 38	De mate van gedetailleerdheid kan per Rapportage-eis verschillen, afhankelijk van de aard van de materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** in kwestie, en verschillen in de huidige aanpak van de onderneming ten aanzien van het beheer ervan. De mate van gedetailleerdheid staat in verhouding tot de ernst van de impacts, de omvang van het risico of de kans, of het belang van de impacts, risico's en kansen voor de strategie en het ***businessmodel*** van de onderneming. De informatie is, waar mogelijk, specifiek voor de rapportageperiode. Bij de rapportage over ***beleid***, ***maatregelen***, ***maatstaven*** en ***doelen*** rapporteert de onderneming relevante informatie, waarbij "boilerplate" informatie wordt vermeden, dat wil zeggen informatie die niet relevant is voor ***gebruikers***. Te gedetailleerde informatie, met name over gangbare praktijken die bekend zijn bij redelijk goed geïnformeerde gebruikers, kan materiële informatie versluieren.
TV 33 voor alinea 40	Om dubbel werk te voorkomen en een samenhangend verhaal te ondersteunen, kan de onderneming de beschrijving van haar materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** presenteren, zoals vereist op grond van IRO-2, alinea 37a), naast informatie over het ***beleid***, de ***maatregelen***, ***maatstaven*** en ***doelen*** aan de hand waarvan zij die impacts, risico's en kansen beheert.

Algemene Rapportage-eis voor beleid — GDR-P

41. Deze algemene Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in het ***beleid*** dat de onderneming hanteert om haar materiële ***daadwerkelijke*** en ***potentiële*** negatieve ***impacts*** te voorkomen, te mitigeren, te beëindigen, tot een minimum te beperken of daarvoor herstel te bieden, en om materiële ***risico's*** te beheersen en materiële ***kansen*** of positieve impacts na te streven.

42. De onderneming rapporteert de volgende informatie over het ***beleid*** dat zij heeft vastgesteld om haar materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** te beheren:

    a) een beschrijving van de belangrijkste inhoud van het beleid, met inbegrip van de algemene doelstellingen en de materiële impacts, risico's of kansen waarop het beleid betrekking heeft, en, indien er tijdens de rapportageperiode wijzigingen in het beleid zijn aangebracht, een beschrijving van die wijzigingen;

    b) een beschrijving van de reikwijdte van het beleid, of de uitsluitingen daarvan, in termen van de eigen activiteiten van de onderneming, haar upstream- of downstream***waardeketen***, en ***geografische dimensies*** en, indien gedefinieerd, de getroffen groepen ***stakeholders***;

    c) indien het beleid betrekking heeft op standaarden of initiatieven van derden waaraan de onderneming zich bij de uitvoering van het beleid verbindt, een verwijzing naar de standaard of het initiatief van de derde in kwestie; en

    d) voor sociale ***thema's***, een beschrijving van de aandacht die is besteed aan de belangen van de getroffen ***stakeholders*** bij het vaststellen van dit beleid, indien dergelijke aandacht is gegeven.

43. De onderneming rapporteert of zij een overkoepelend ***beleid*** inzake mensenrechten heeft waarmee zij zich ertoe verbindt de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's), de IAO-Verklaring inzake de fundamentele beginselen en rechten op het werk en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen uit te voeren ([19]). Indien dit het geval is, rapporteert de onderneming de in alinea 42 voor dat beleid gespecificeerde informatie en specificeert zij welke groepen getroffen ***stakeholders*** worden bestreken (bv. ***eigen personeel***, ***werknemers in de waardeketen***, ***getroffen gemeenschappen***, ***consumenten*** en ***eindgebruikers***).

([19]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van aanvullende indicatoren voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 11 in tabel 1 en indicator nr. 9 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Ontbreken van procedures en compliancemechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen" en "Ontbreken van een mensenrechtenbeleid"). Zij ondersteunt ook de informatiebehoeften van benchmarkbeheerders om ESG-factoren te rapporteren op grond van Verordening (EU) 2020/1816, volgens de indicator "Blootstelling van de benchmarkportefeuille aan ondernemingen zonder zorgvuldigheidsbeleid ten aanzien van kwesties die aan de orde komen in de fundamentele verdragen 1 tot en met 8 van de Internationale Arbeidsorganisatie" in de onderdelen 1 en 2 van bijlage II.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN VOOR GDR-P

TV 34 voor alinea 43	Wanneer de onderneming informatie rapporteert over haar ***beleid*** inzake mensenrechten ter uitvoering van de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's), houdt zij rekening met het Internationaal Statuut van de Rechten van de Mens, dat bestaat uit de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de twee verdragen voor de uitvoering daarvan, en de IAO-beginselen betreffende de grondrechten die zijn uiteengezet in de verklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de fundamentele principes en rechten op het werk.

Algemene Rapportage-eis voor maatregelen en middelen — GDR-A

44. Deze algemene Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de door de onderneming genomen of geplande belangrijke ***maatregelen*** om haar materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** te beheren en, in voorkomend geval, de doelstellingen van daarmee verband houdend ***beleid*** te verwezenlijken.

45. Wanneer de onderneming belangrijke ***maatregelen*** neemt om materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** te beheren, rapporteert zij:

    a) een beschrijving van de belangrijke maatregelen die in het rapportagejaar zijn genomen en die welke voor de toekomst zijn gepland, met inbegrip van het tijdschema daarvoor;

    b) een beschrijving van de reikwijdte van de belangrijke maatregelen; en

    c) de verwachte resultaten van de belangrijke maatregelen en, in voorkomend geval, de wijze waarop de uitvoering ervan bijdraagt tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het daarmee verband houdende ***beleid***.

46. Wanneer significante financiële middelen (operationele of kapitaaluitgaven) zijn of naar verwachting zullen worden toegewezen aan de uitvoering van de belangrijke ***maatregelen***, doet de onderneming het volgende:

    a) zij beschrijft het soort huidige en toekomstige financiële en andere middelen toegewezen aan de belangrijke maatregelen, en of de mogelijkheden om deze belangrijke maatregelen uit te voeren afhankelijk zijn van specifieke randvoorwaarden (zoals de toekenning van financiële steun, of ***beleid*** van de overheid en marktontwikkelingen);

    b) zij vermeldt het bedrag van de significante financiële middelen die in de rapportageperiode aan de belangrijke maatregelen zijn toegewezen (indien van toepassing), en vermeldt de overeenkomstige posten of toelichtingen waar deze in de jaarrekening zijn opgenomen; en

    c) zij geeft een indicatieve reeks toekomstige financiële middelen die naar verwachting zullen worden toegewezen voor de uitvoering van de belangrijke maatregelen.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN VOOR GDR-A

TV 35 voor alinea 45	Belangrijke ***maatregelen*** in het kader van deze Rapportage-eis zijn de maatregelen die een belangrijke rol spelen bij het beheren van de ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** van de onderneming, met inbegrip van maatregelen die zijn genomen om het ***bieden van herstel*** te ondersteunen. Belangrijke maatregelen omvatten maatregelen die deel uitmaken van de bedrijfspraktijken van de onderneming, due diligence op het gebied van duurzaamheid en algemene bedrijfsvoering en risicobeheersing. Belangrijke maatregelen kunnen in eerdere rapportageperioden zijn geïnitieerd en in de huidige rapportageperiode verder worden uitgevoerd of effect sorteren. Met het oog op de begrijpelijkheid, kunnen belangrijke maatregelen in voorkomend geval worden geaggregeerd. Als belangrijke maatregelen daarentegen betrekking hebben op meer dan één materieel effect, risico of kans, kan dit worden aangegeven en kan er zo nodig gebruik worden gemaakt van kruisverwijzing.
TV 36 voor alinea 45	***Maatregelen*** kunnen individueel of in samenwerking met andere ondernemingen worden genomen, met name indien ***daadwerkelijke impacts*** of ***potentiële impacts*** systemisch of wijdverbreid van aard zijn en niet door de onderneming alleen kunnen worden aangepakt. ***Gebruikers*** kunnen het nuttig vinden om te weten of een belangrijke maatregel op samenwerking is gebaseerd.

TV 37 voor alinea 45	Belangrijke ***maatregelen*** op milieugebied kunnen worden ingedeeld volgens de mitigatieladder (d.w.z. vermijden, minimaliseren, herstellen en compenseren).
TV 38 voor alinea 45a)	De reikwijdte van belangrijke ***maatregelen*** heeft betrekking op de dekking ervan in termen van activiteiten binnen de eigen activiteiten van de onderneming, haar upstream- en downstream***waardeketen***, dochterondernemingen, ***geografische dimensies*** en, indien gedefinieerd, de getroffen groepen ***stakeholders***. Het tijdschema heeft betrekking op de tijdshorizonten waarbinnen de onderneming voornemens is elke belangrijke maatregel te voltooien.
TV 39 voor alinea 46	De onderneming kan de informatie over de toewijzing van middelen in tabelvorm presenteren, en uitgesplitst in i) kapitaaluitgaven en operationele uitgaven, en in ii) de middelen die in het lopende rapportagejaar worden ingezet en de geplande toewijzing van middelen over specifieke tijdshorizonten.
TV 40 voor alinea 46b) en c)	Indien de onderneming significante niet-financiële middelen heeft toegewezen (bv. middelen in voltijdequivalenten), kan de informatie over die middelen als niet-monetaire hoeveelheden worden gepresenteerd.
TV 41 voor alinea 46b) en c)	Bij het opstellen van rapportage over significante financiële middelen die zijn of naar verwachting zullen worden toegewezen aan de uitvoering van belangrijke ***maatregelen***, kan de onderneming de rapportage beperken tot: a) haar goedgekeurde en aangekondigde belangrijke maatregelen en actieplannen; en b) haar geplande financieringsbronnen voor de uitvoering van deze belangrijke maatregelen.

Algemene Rapportage-eis voor maatstaven — GDR-M

47. Deze algemene Rapportage-eis heeft tot doel het opstellen van de rapportage over ***maatstaven*** door de onderneming te ondersteunen.

48. De onderneming rapporteert de ***maatstaven*** die door thematische standaarden worden vereist met betrekking tot materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, alsook maatstaven die op entiteitspecifieke basis worden gedefinieerd overeenkomstig ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea 11. Dit kunnen maatstaven zijn die de onderneming gebruikt om haar prestaties te evalueren en de doeltreffendheid te volgen van haar ***maatregelen*** om haar materiële impacts, risico's en kansen te beheren.

49. Voor elke ***maatstaf*** rapporteert de onderneming het volgende:

    a) de maatstaf zelf, de meeteenheid ervan, de berekeningsmethode en de bronnen (bv. inputparameters) die voor de berekening zijn gebruikt en, in voorkomend geval, de schattingsmethode, met inbegrip van significante aannames en beperkingen;

    b) voor maatstaven voor de ***waardeketen***, indien van toepassing, het vertrouwen op data uit indirecte bronnen of indirecte maatstaven en eventuele geplande ***maatregelen*** om de datakwaliteit in de toekomst te verbeteren (zie ESRS 1 *Algemene vereisten*, hoofdstuk 5);

    c) contextuele informatie over de maatstaf; en

    d) significante veranderingen in de prestaties ten opzichte van de voorgaande rapportageperioden, met inbegrip van vooruitgang die is geboekt bij het behalen van de door de onderneming gestelde ***doelen***, en, in het geval van belangrijke overnames of afstotingen, hoe de transactie die vooruitgang beïnvloedt.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN VOOR GDR-M

TV 42 voor alinea 48	***Maatstaven*** omvatten de maatstaven die in ESRS zijn vastgesteld, alsmede maatstaven die op entiteitspecifieke basis zijn geïdentificeerd, ongeacht of die afkomstig zijn van andere bronnen, dan wel door de onderneming zelf zijn ontwikkeld, zoals voor de thematische standaarden ESRS S2-S4 die geen specifieke maatstaven voorschrijven.

TV 43 voor alinea 49a)	Het Europees systeem van meeteenheden is gebaseerd op het Internationaal Stelsel van Eenheden (SI). De meeteenheden worden uitgedrukt met gebruikmaking van de namen en symbolen die zijn vastgesteld in Richtlijn 80/181/EEG van de Raad ([20]), zoals gewijzigd bij Richtlijn 2009/3/EG van het Europees Parlement en de Raad ([21]). ***Maatstaven*** worden gerapporteerd aan de hand van de eenheden die zijn gespecificeerd in de thematische standaarden, die in overeenstemming zijn met die richtlijn. SI-voorvoegsels en de bijbehorende symbolen mogen in voorkomend geval worden gebruikt om bepaalde decimale veelvouden of subveelvouden aan te duiden, teneinde waarden weer te geven op het niveau dat de onderneming het meest geschikt acht. In plaats van 1 200 000 tCO_2e te rapporteren, kan de onderneming bijvoorbeeld 1,2 $MtCO_2e$ rapporteren.
TV 44 voor alinea 49c)	Contextuele informatie over een ***maatstaf*** kan het volgende omvatten: a) de redenen waarom de onderneming voor een bepaalde meetbenadering heeft gekozen, alsmede de redenen voor de inputs en aannames die zij gebruikt; en b) voor milieumaatstaven: de specifieke milieuomstandigheden en -kenmerken van het gebied waar de ***impact*** zich voordoet die nodig zijn om de maatstaf in kwestie te begrijpen.

Algemene Rapportage-eis voor doelen — GDR-T

50. Deze algemene Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de wijze waarop de onderneming ***doelen*** stelt, zoals gedefinieerd in termen van verwachte resultaten voor mensen, het milieu of de onderneming zelf, en in de wijze waarop de onderneming de doeltreffendheid van haar ***beleid*** en ***maatregelen*** volgt met betrekking tot haar materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, alsook de algehele vooruitgang en doeltreffendheid in de richting van de vastgestelde doelen in de loop van de tijd. Dit omvat, in voorkomend geval, de vraag of de vooruitgang is afgestemd op een gerelateerd actieplan of de vraag of belangrijke feiten en omstandigheden in verband met het actieplan van invloed zijn op het behalen van het doel.

51. De onderneming rapporteert de meetbare, tijdgebonden, resultaatgerichte kwalitatieve of kwantitatieve ***doelen*** die zij heeft gesteld met betrekking tot haar materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***. Voor elk doel rapporteert de onderneming het volgende:

    a) een beschrijving van de relatie tussen het doel en de doelstellingen en ***maatregelen*** van haar ***beleid***;

    b) de vastgestelde streefwaarde (of het niveau indien het doel kwalitatief is) die moet worden bereikt, met inbegrip van de vraag of het doel absoluut of relatief is indien deze als zodanig zijn gedefinieerd en in welke eenheid het wordt gemeten;

    c) de reikwijdte van het doel, wat betreft de activiteiten van de onderneming binnen haar eigen activiteiten of haar upstream- en/of downstream***waardeketen*** en de geografische begrenzingen;

    d) de waarde van de nulmeting (of het niveau indien het doel kwalitatief is) en het basisjaar vanaf hetwelk de vooruitgang wordt gemeten, indien gedefinieerd door de onderneming;

    e) het doeljaar of de doelperiode waarop het doel van toepassing is en een beschrijving van eventuele mijlpalen of tussentijdse doelen die de onderneming heeft vastgesteld;

    f) de methoden en significante aannames die worden gebruikt om doelen vast te stellen;

    g) of het doel wettelijk vereist is;

    h) in voorkomend geval, de geselecteerde ***scenario's*** waarop het is gebaseerd, de belangrijkste databronnen en de mate van verenigbaarheid met nationale, EU- of internationale beleidsdoelen; en

    i) de vraag of de doelen van de onderneming met betrekking tot ecologische ***thema's*** gebaseerd zijn op overtuigend wetenschappelijk bewijs.

52. Indien de onderneming geen meetbare resultaatgerichte ***doelen*** heeft vastgesteld, rapporteert zij of en, zo ja, hoe zij niettemin de doeltreffendheid van haar ***beleid*** en ***maatregelen*** volgt met betrekking tot haar materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***.

([20]) Richtlijn 80/181/EEG van de Raad van 20 december 1979 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten op het gebied van de meeteenheden, en tot intrekking van Richtlijn 71/354/EEG (PB L 39 van 15.2.1980, blz. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1980/181/oj).

([21]) Richtlijn 2009/3/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 tot wijziging van Richtlijn 80/181/EEG van de Raad inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten op het gebied van de meeteenheden (PB L 114 van 7.5.2009, blz. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/3/oj).

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN VOOR GDR-T

TV 45 voor alinea 50	Informatie over de voortgang en doeltreffendheid in de richting van de vastgestelde ***doelen*** in de loop van de tijd wordt gerapporteerd op grond van GDR-M, alinea 49, d).
TV 46 voor alinea 51	Resultaatgerichte ***doelen*** met betrekking tot materiële ***impacts*** worden gedefinieerd in termen van verwachte resultaten voor mens en milieu.
TV 47 voor alinea 51i)	Onder "gebaseerd op overtuigend wetenschappelijk bewijs" wordt verstaan het gebruik van robuuste, collegiaal getoetste of anderszins gezaghebbende biofysische informatie waarmee relevante ***ecologische drempels*** worden vastgesteld of omstandigheden, trajecten en beperkingen worden gekwantificeerd aan de hand van empirische data, modellen of erkende wetenschappelijke kaders. Dit bewijsmateriaal stelt de onderneming in staat om ecologisch gefundeerde, contextspecifieke en meetbare ***doelen*** vast te stellen.

Bijlage A

Lijst van uit andere EU-wetgeving voortvloeiende datapunten in dwarsdoorsnijdende en thematische standaarden

Deze bijlage maakt integraal deel uit van ESRS 2 *Algemene toelichtingen* en bevat een niet-bindende illustratie van de datapunten in ESRS 2 *Algemene toelichtingen* en thematische standaarden die uit andere EU-wetgeving voortvloeien.

Tabel 1

Datapunten in de hoofdtekst van de standaard

Rapportage-eis en betrokken datapunt in ESRS	Referentie SFDR ([1])	Referentie pijler 3 ([2])	Referentie benchmarkverordening ([3])	Referentie EU-Klimaatwet ([4])
ESRS 2 GOV-1 Percentage onafhankelijke bestuurders			Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816, bijlage II	
ESRS 2 GOV-3 Due-diligenceverklaring	Indicator nr. 10 van tabel 3 van bijlage I			
ESRS 2 SBM-1 Betrokkenheid bij activiteiten m.b.t. activiteiten op het gebied van fossiele brandstoffen	Indicator nr. 4 van tabel 1 van bijlage I	Artikel 449 bis van Verordening (EU) nr. 575/2013, te lezen in samenhang met artikel 435 van die verordening; Uitvoeringsverordening (EU) 2024/3172 van de Commissie ([5]), tabel 1: Kwalitatieve informatie over milieurisico en tabel 2: Kwalitatieve informatie over sociaal risico; Template 1: Banking book – Indicatoren van potentiële transitierisico's in verband met klimaatverandering: Kredietkwaliteit blootstellingen per sector, emissies en resterende looptijd	Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1818, art. 12, lid 1	
ESRS 2 SBM-1 Betrokkenheid bij activiteiten m.b.t. chemische productie	Indicator nr. 9 van tabel 2 van bijlage I		Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816, bijlage II	

Rapportage-eis en betrokken datapunt in ESRS	Referentie SFDR ([1])	Referentie pijler 3 ([2])	Referentie benchmarkverordening ([3])	Referentie EU-Klimaatwet ([4])
ESRS 2 SBM-1 Betrokkenheid bij activiteiten m.b.t. verboden wapens	Indicator nr. 14 van tabel 1 van bijlage I		Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1818 ([6]), art. 12, lid 1; Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816, bijlage II	
ESRS 2 SBM-1 Betrokkenheid bij activiteiten m.b.t. teelt en productie tabak			Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1818, art. 12, lid 1; Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816, bijlage II	
ESRS 2 GDR-P Mensenrechtenbeleid	Indicator 11 van tabel 1 en indicator nr. 9 van tabel 3 van bijlage I		Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816, onderdelen 1 en 2 over Sociale factor in bijlage II	
ESRS E1-1 Transitieplan voor klimaatmitigatie				Verordening (EU) 2021/1119, artikel 2, lid 1
ESRS E1-6 Doelen BKG-emissiereductie	Indicator nr. 4 van tabel 2 van bijlage I	Artikel 449 bis Verordening (EU) nr. 575/2013; Uitvoeringsverordening (EU) 2024/3172 van de Commissie, Template 3: Banking book – Transitierisico's i.v.m. klimaatverandering: Afstemmingsmaatstaven	Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1818, artikel 6	
ESRS E1-7 Totale energieverbruik uit hernieuwbare bronnen, uitgesplitst naar bronnen (alleen sectoren met grote klimaatimpact)	Indicator nr. 5 van tabel 1 en indicator nr. 5 van tabel 2 van bijlage I			
ESRS E1-7 Energieverbruik en energiemix	Indicator nr. 5 van tabel 1 van bijlage I			

Rapportage-eis en betrokken datapunt in ESRS	Referentie SFDR ([1])	Referentie pijler 3 ([2])	Referentie benchmarkverordening ([3])	Referentie EU-Klimaatwet ([4])
ESRS E1-8 Bruto scope 1-, 2-, 3-emissies	Indicatoren nrs. 1 en 2 van tabel 1 van bijlage I	Artikel 449 bis; Verordening (EU) nr. 575/2013; Uitvoeringsverordening (EU) 2024/3172 van de Commissie, Template 1: Banking book – Transitierisico's i.v.m. klimaatverandering: Kredietkwaliteit blootstellingen per sector, emissies en resterende looptijd	Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1818, artikel 5, lid 1, artikel 6 en artikel 8, lid 1	
ESRS E1-9 BKG-verwijderingen en carbon credits				Verordening (EU) 2021/1119, artikel 2, lid 1
ESRS E1-11 Blootstelling benchmarkportefeuille aan fysieke klimaatrisico's			Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1818, bijlage II; Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816, bijlage II	
ESRS E1-11 Uitsplitsing boekwaarde vastgoedactiva naar energie-efficiëntieklasse		Artikel 449 bis van Verordening (EU) nr. 575/2013; Uitvoeringsverordening (EU) 2024/3172 van de Commissie; Template 2: Banking book – Transitierisico's i.v.m. klimaatverandering: Leningen gedekt door zekerheden in de vorm van onroerend goed – Energie-efficiëntie van de zekerheid		
ESRS E1-11 Mate blootstelling portefeuille aan klimaatkansen			Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1818	
ESRS E2-4 Hoeveelheid in lucht, water en bodem uitgestoten verontreinigende stoffen	Indicator nr. 8 van tabel 1 van bijlage I Indicator nr. 2 van tabel 2 van bijlage I Indicator nr. 1 van tabel 2 van bijlage I Indicator nr. 3 van tabel 2 van bijlage I			

Rapportage-eis en betrokken datapunt in ESRS	Referentie SFDR ([1])	Referentie pijler 3 ([2])	Referentie benchmarkverordening ([3])	Referentie EU-Klimaatwet ([4])
ESRS E3-1 Watergerelateerd beleid	Indicator nr. 7 van tabel 2 van bijlage I			
ESRS E3-1 Beleid met betrekking tot gebieden met waterstress	Indicator nr. 8 van tabel 2 van bijlage I			
ESRS E3-4 Totale hoeveelheid gerecycled en hergebruikt water	Indicator nr. 6,2 van tabel 2 van bijlage I			
ESRS E4-5 Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Indicator nr. 7 van tabel 1 van bijlage I			
ESRS E4-2 Beleid met betrekking tot locaties in of in de buurt van biodiversiteitsgevoelige gebieden	Indicator nr. 14,2 van tabel 2 van bijlage I			
ESRS E5-5 Niet-gerecycled afval	Indicator nr. 13 van tabel 2 van bijlage I			
ESRS E5-5 Gevaarlijk afval en radioactief afval	Indicator nr. 9 van tabel 1 van bijlage I			
ESRS 2 IRO-2 Risico incidentengedwongen arbeid	Indicator nr. 13 van tabel 3 van bijlage I			
ESRS 2 IRO-2 Risico incidentenkinderarbeid	Indicator nr. 12 van tabel 3 van bijlage I			
ESRS 2 GDR-P Toezeggingen op gebied van mensenrechtenbeleid	Indicator nr. 9 van tabel 3 en indicator nr. 11 van tabel 1 van bijlage I		Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816, bijlage II	

Rapportage-eis en betrokken datapunt in ESRS	Referentie SFDR ([1])	Referentie pijler 3 ([2])	Referentie benchmarkverordening ([3])	Referentie EU-Klimaatwet ([4])
ESRS S1-1 Procedures en maatregelen ter voorkoming van mensenhandel	Indicator nr. 11 van tabel 3 van bijlage I			
ESRS S1-2 Klachtenmechanisme, met inbegrip van personeelsaangelegenheden	Indicator nr. 5 van tabel 3 van bijlage I en indicator nr. 11 van tabel 1 van bijlage I			
ESRS S1-13 Beheersysteem voor gezondheid en veiligheid op het werk	Indicator nr. 1 van tabel 3 van bijlage I			
ESRS S1-13 Aandeel arbeidsongevallen	Indicator nr. 2 van tabel 3 van bijlage I		Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816, onderdelen 1 en 2 over Sociaal in bijlage II	
ESRS S1-13 Aantal verzuimdagen als gevolg van letsel, ongevallen, ziekte	Indicator nr. 3 van tabel 3 van bijlage I			
ESRS S1-15 Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Indicator nr. 12 van tabel 1 van bijlage I		Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816, onderdelen 1 en 2 over Sociaal in bijlage II	
ESRS S1-15 Jaarlijkse totale beloningsverhouding	Indicator nr. 8 van tabel 3 van bijlage I			
ESRS S1-16 Gevallen van discriminatie	Indicator nr. 7 van tabel 3 van bijlage I			
ESRS S1-16 Mensenrechtenincidenten	Indicator nr. 10 van tabel 1 en indicator nr. 14 van tabel 3 van bijlage I		Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816, onderdelen 1 en 2 over Sociaal in bijlage II	

Rapportage-eis en betrokken datapunt in ESRS	Referentie SFDR (1)	Referentie pijler 3 (2)	Referentie benchmarkverordening (3)	Referentie EU-Klimaatwet (4)
ESRS S2-1 Procedures en maatregelen ter voorkoming van mensenhandel	Indicator nr. 11 van tabel 3 van bijlage I			
ESRS S2-1 Gedragscode	Indicator nr. 4 van tabel 3 van bijlage I			
ESRS S3-2 Klachtenmechanisme	Indicator nr. 11 van tabel 1 van bijlage I			
ESRS S2-3 Mensenrechtenincidenten	Indicator nr. 10 van tabel 1 van bijlage I en indicator nr. 14 van tabel 3 van bijlage I		Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816, onderdelen 1 en 2 over Sociaal in bijlage II	
ESRS S3-3 Mensenrechtenincidenten	Indicator nr. 10 van tabel 1 van bijlage I en indicator nr. 14 van tabel 3 van bijlage I		Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816, onderdelen 1 en 2 over Sociaal in bijlage II	
ESRS S4-2 Klachtenmechanisme	Indicator nr. 11 van tabel 1 van bijlage I			
ESRS S4-3 Mensenrechtenincidenten	Indicator nr. 10 van tabel 1 van bijlage I en indicator nr. 14 van tabel 3 van bijlage I		Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816, onderdelen 1 en 2 over Sociaal in bijlage II	
ESRS G1-1 Beleid in overeenstemming met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie	Indicator nr. 15 van tabel 3 van bijlage I			

Rapportage-eis en betrokken datapunt in ESRS	Referentie SFDR ([1])	Referentie pijler 3 ([2])	Referentie benchmarkverordening ([3])	Referentie EU-Klimaatwet ([4])
ESRS G1-1 Bescherming klokkenluiders	Indicator nr. 6 van tabel 3 van bijlage I			
ESRS G1-2 Maatregelen tegen inbreuken op standaarden voor de bestrijding van corruptie en omkoping	Indicator nr. 16 van tabel 3 van bijlage I			
ESRS G1-4 Veroordelingen en geldboeten voor overtredingen wetgeving tegen corruptie en omkoping	Indicator nr. 17 van tabel 3 van bijlage I		Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816, bijlage II	

([1]) Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiëledienstensector (verordening duurzaamheidsinformatie financiële sector) (PB L 317 van 9.12.2019, blz. 1). http://data.europa.eu/eli/dir/2019/2088/oj).

([2]) Verordening (EU) 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad (Verordening kapitaalvereisten of "VKV").

([3]) Verordening (EU) 2016/1011 van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2016 betreffende indices die worden gebruikt als benchmarks voor financiële instrumenten en financiële overeenkomsten of om de prestatie van beleggingsfondsen te meten en tot wijziging van Richtlijnen 2008/48/EG en 2014/17/EU en Verordening (EU) nr. 596/2014 ("verordening klimaatbenchmarks") (PB L 171 van 29.6.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/1011/oj).

([4]) Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 ("Europese klimaatwet"), PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2021/1119/oj).

([5]) Uitvoeringsverordening (EU) 2024/3172 van de Commissie van 29 november 2024 tot vaststelling van technische uitvoeringsnormen voor de toepassing van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot openbaarmakingen door instellingen van de informatie bedoeld in deel acht, titels II en III, van die verordening, en tot intrekking van Uitvoeringsverordening (EU) 2021/637 van de Commissie.

([6]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1818 van de Commissie van 17 juli 2020 tot aanvulling van Verordening (EU) 2016/1011 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft minimumnormen voor EU-klimaattransitiebenchmarks en op de Overeenkomst van Parijs afgestemde EU-benchmarks (PB L 406 van 3.12.2020, blz. 17), zoals gewijzigd bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2025/1775 van de Commissie.

Tabel 2

Methodologische specificaties in het toepassingsvoorschrift overeenkomstig de EU-wetgeving

Toepassingsvoorschrift in gewijzigde ESRS	Referentie SFDR ([1])	Referentie pijler 3 ([2])	Referentie benchmarkverordening ([3])	Referentie EU-klimaatwet ([4])
ESRS 2 GOV-1 Genderdiversiteit raad van bestuur	Indicator nr. 13 van tabel 1 van bijlage I		Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816, bijlage II	

Toepassingsvoorschrift in gewijzigde ESRS	Referentie SFDR ([1])	Referentie pijler 3 ([2])	Referentie benchmarkverordening ([3])	Referentie EU-klimaatwet ([4])
ESRS E1-11 Locatie van significante activa die materieel fysiek risico lopen		Artikel 449 bis van Verordening (EU) nr. 575/2013; Uitvoeringsverordening (EU) 2024/3172 van de Commissie; Template 5: Banking book – Klimaatverandering fysiek risico: Aan fysiek risico onderhevige blootstellingen.		
ESRS E4-5 Bodemdegradatie, verwoestijning, bodemafdekking	Indicator nr. 10 van tabel 2 van bijlage I			
ESRS E4-5 Natuurlijke soorten en beschermde gebieden	Indicator nr. 14,1 van tabel 2 van bijlage I			
ESRS E4-2 Praktijken of beleid duurzaam beheer bodem / duurzame landbouw	Indicator nr. 11 van tabel 2 van bijlage I			
ESRS E4-2 Praktijken of beleid duurzaam beheer oceanen / zee	Indicator nr. 12 van tabel 2 van bijlage I			
ESRS E4-2 Beleid tegen ontbossing	Indicator nr. 15 van tabel 2 van bijlage I			

([1]) Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad ("Verordening duurzaamheidsinformatie financiële sector" of "SFDR").
([2]) Verordening (EU) 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad ("verordening kapitaalvereisten" of "VKV").
([3]) Verordening (EU) 2016/1011 van het Europees Parlement en de Raad ("verordening klimaatbenchmarks).
([4]) Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad ("Europese klimaatwet").

ESRS E1 – KLIMAATVERANDERING

INHOUDSOPGAVE

Objective

Interaction with other ESRS

Disclosure Requirements

Strategy

Disclosure Requirement E1-1 – *Transition plan for climate change mitigation*

Disclosure Requirement E1-2 – *Identification of climate-related risks and scenario analysis*

Disclosure Requirement E1-3 – *Resilience in relation to climate change*

Impact, risk and opportunity management

Disclosure Requirement E1-4 – *Policies related to climate change mitigation and adaptation*

Disclosure Requirement E1-5 – *Actions and resources in relation to climate change mitigation and adaptation*

Metrics and targets

Disclosure Requirement E1-6 – *Targets related to climate change*

Disclosure Requirement E1-7 – *Energy consumption and mix*

Disclosure Requirement E1-8 – *Gross scope 1, 2, 3 GHG emissions*

Disclosure Requirement E1-9 – *GHG removals and GHG mitigation projects financed through carbon credits*

Disclosure Requirement E1-10 – *Internal carbon pricing* 83

Disclosure Requirement E1-11 – *Anticipated financial effects from material physical and transition risks and potential climate-related opportunities*

Doelstelling

1. Deze standaard heeft tot doel Rapportage-eisen vast te stellen op het gebied van het eigen personeel, vooral met betrekking tot de in alinea 6 van deze standaard gespecificeerde sub***thema's***. Indien niet alle door deze standaard voorgeschreven subthema's volgens de ***materialiteit***sanalyse moeten worden gerapporteerd, is alinea 30 van ESRS 1 *Algemene vereisten* van toepassing.

2. Het ***duurzaamheidsverslag*** verschaft informatie met betrekking tot ESRS E1 *Klimaatverandering* indien dit ***thema*** betrekking heeft op materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***. Die informatie bestrijkt alle in alinea 5 van ESRS 1 *Algemene vereisten* genoemde rapportagegebieden.

3. De Rapportage-eisen in deze standaard vormen een aanvulling op de bepalingen in ESRS 2 *Algemene toelichtingen*, op grond waarvan de onderneming informatie moet rapporteren over ***thema's*** die verband houden met materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, met name:

   a) ESRS 2 SBM 3 *Wisselwerking tussen, enerzijds, de materiële impacts, risico's en kansen en, anderzijds, de strategie en het businessmodel, en financiële effecten*; en

   b) ESRS 2 IRO 2 *Materiële impacts, risico's en kansen en Rapportage-eisen die zijn opgenomen in het duurzaamheidsverslag*

4. In deze standaard wordt elke Rapportage-eis geïntroduceerd door een rapportagedoelstelling, behalve voor ***beleid***, ***maatregelen*** en ***doelen***, waarvoor de bepalingen in ESRS 2 GDR-P, GDR-A en GDR-T het noodzakelijke kader bieden voor de desbetreffende Rapportage-eisen.

5. In deze standaard wordt rekening gehouden met de regelgevingskaders van de EU en andere relevante kaders, waaronder de EU-klimaatwet (Verordening (EU) 2021/1119), de verordening normen klimaatbenchmarks (Verordening (EU) 2020/1818), de verordening betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiëledienstensector (SFDR) (Verordening (EU) 2019/2088), de taxonomieverordening (Verordening (EU) 2020/852) en de zogenaamde "pijler 3"-rapportage in het kader van de verordening kapitaalvereisten (Verordening (EU) 2022/2453).

6. In deze standaard worden Rapportage-eisen beschreven met betrekking tot de volgende subthema's: ***klimaatmitigatie***, ***klimaatadaptatie*** en energie.

7. Bij ***klimaatmitigatie*** gaat het om de inspanningen van de onderneming om de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur te beperken tot 1,5 °C boven het pre-industriële niveau, in lijn met de Overeenkomst van Parijs en de doelstellingen van de Europese klimaatwet (Verordening (EU) 2021/1119). Deze standaard heeft ook betrekking op Rapportage-eisen over de vraag hoe de onderneming haar ***broeikasgasemissies*** en de daarmee samenhangende ***transitierisico's*** aanpakt.

8. Bij ***klimaatadaptatie*** gaat het om het proces van de aanpassing van de onderneming aan actuele en de verwachte gevolgen van klimaatverandering. Deze standaard betreft Rapportage-eisen met betrekking tot klimaatgevaren die fysieke klimaat***risico's*** voor de onderneming kunnen opleveren, en haar adaptieve oplossingen om die risico's terug te dringen. Ook betreft deze standaard ***transitierisico's*** die voortkomen uit de noodzaak om zich aan te passen aan klimaatgevaren.

9. De Rapportage-eisen met betrekking tot energie betreffen alle soorten energieproductie en -verbruik.

Wisselwerking met andere ESRS

10. Er bestaat een wisselwerking tussen de sociale en ecologische ***thema's***. De belangrijkste punten van wisselwerking tussen ESRS E1 *Klimaatverandering* en de andere thematische standaarden zijn de volgende:

    a) ESRS E1 *Klimaatverandering* heeft betrekking op, maar is niet beperkt tot, de zeven broeikasgassen: CO_2, CH_4, N_2O, HFCs, PFCs, SF_6 en NF_3. In ESRS E2 *Verontreiniging* wordt, naast andere ***emissies*** naar lucht die verband houden met klimaatverandering, ingegaan op ***ozonlaagafbrekende stoffen*** (ODS), stikstofoxiden (NO_x) en zwaveloxiden (SO_x);

b) ***klimaatmitigatie*** en ***klimaatadaptatie*** houden verband met ***thema's*** die met name aan bod komen in ESRS E3 *Water* en ESRS E4 *Biodiversiteit en ecosystemen*. In ESRS E1 *Klimaatverandering* komen onder meer acute en chronische ***fysieke risico's*** als gevolg van gevaren in verband met water en oceanen aan bod. ESRS E1 *Klimaatverandering* heeft ook betrekking op ***broeikasgasemissies*** als gevolg van het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, landgebruik en ***verandering in landgebruik***, alsook op verwijderingen van broeikasgassen uit de atmosfeer, bijvoorbeeld door middel van ***natuurlijke oplossingen***. ***Biodiversiteitsverlies*** en degradatie van ecosystemen die worden veroorzaakt of versneld door klimaatverandering, komen aan bod in ESRS E4 *Biodiversiteit en ecosystemen*;

c) ***impacts*** op de mens die kunnen voortkomen uit de transitie naar een klimaatneutrale economie, vallen onder ESRS S1 *Eigen personeel*, ESRS 2 *Werknemers in de waardeketen*, ESRS S3 *Getroffen gemeenschappen* en ESRS S4 *Consumenten en eindgebruikers*.

Rapportage-eisen

Strategie

Rapportage-eis E1-1 — *Transitieplan voor klimaatmitigatie*

11. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te geven in de vroegere, huidige en toekomstige mitigatie-inspanningen van de onderneming die ervoor moeten zorgen dat haar strategie en ***businessmodel*** verenigbaar zijn met de transitie naar een duurzame economie en met het beperken van de opwarming van de aarde tot 1,5 °C in lijn met de Overeenkomst van Parijs en met de doelstellingen van de Europese klimaatwet (Verordening (EU) 2021/1119), waaronder het bereiken van klimaatneutraliteit tegen 2050.

12. De informatie over het ***transitieplan voor klimaatmitigatie*** ([22]) omvat:

a) een beschrijving van de belangrijkste kenmerken ervan. Dit omvat ***doelen voor broeikasgasemissiereductie***, de ***decarbonisatiehefbomen***, belangrijke ***maatregelen***, investeringen en financiering die nodig zijn om de uitvoering van het plan te ondersteunen, de goedkeuring van het plan door de ***bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen***, en de wijze waarop het plan is ingebed in en afgestemd op de algemene bedrijfsstrategie van de onderneming. Het betreft ook informatie over de wijze waarop de strategie en het ***businessmodel*** van de onderneming, op grond van de uitvoering van het plan, verenigbaar zijn of zullen zijn met de beperking van de opwarming van de aarde tot 1,5 °C in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs en met de doelstelling van de EU om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken;

b) CapEx-bedragen die tijdens de rapportageperiode zijn geïnvesteerd in verband met economische activiteiten op het gebied van kolen, olie en gas ([23]), indien de onderneming deze heeft;

c) informatie over de belangrijkste aannames die zijn gehanteerd en ***afhankelijkheden*** waarop het plan is gebaseerd;

d) een kwalitatieve beoordeling en toelichting van de wijze waarop potentiële ***locked-in broeikasgasemissies*** van de belangrijkste fysieke activa en ***producten*** de verwezenlijking van het plan in gevaar kunnen brengen en ***transitierisico's*** kunnen veroorzaken; en

e) toelichting over de voortgang die de onderneming bij de uitvoering van het transitieplan heeft gemaakt.

13. Indien de onderneming niet beschikt over een ***transitieplan voor klimaatmitigatie*** dat de in alinea 12a) vermelde belangrijkste kenmerken omvat, rapporteert zij dit feit en geeft zij aan of en, zo ja, wanneer zij verwacht er een te zullen vaststellen.

([22]) Deze informatie is afgestemd op artikel 2, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad ("EU-klimaatwet").

([23]) De in aanmerking te nemen CapEx-bedragen houden verband met de volgende NACE-codes: a) B.05 Winning van steenkool en bruinkool, B.06 Winning van ruwe aardolie en aardgas (beperkt tot aardolie), B.09.1 Ondersteunende activiteiten in verband met de aardolie- en aardgaswinning (beperkt tot aardolie), b) C.19 Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten, c) D.35.1 — Opwekking, transmissie en distributie van elektriciteit, d) D.35.3 — Productie en distributie van stoom en gekoelde lucht (beperkt tot kolen- en oliegestookte stroom- en/of warmteproductie), e) D.46.81 — Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten (beperkt tot vaste en vloeibare brandstoffen).

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 1 voor alinea 12 **(Transitieplan voor klimaatmitigatie)**	In een ***transitieplan voor klimaatmitigatie*** wordt beschreven hoe de onderneming voornemens is haar strategie en ***businessmodel*** te transformeren om verenigbaarheid met de transitie naar een duurzame economie te waarborgen, en bevat de in alinea 12 genoemde belangrijkste kenmerken. Het transitieplan van de onderneming voor klimaatmitigatie kan op zichzelf staan of zijn opgenomen in een breder ***transitieplan*** dat zowel mitigatie- als adaptatie-aspecten bestrijkt. Indien het transitieplan van de onderneming ook betrekking heeft op adaptatie, vermeldt de rapportage dit feit en verwijst zij naar de overeenkomstig ESRS E1-3 en E1-5 verschafte informatie.
TV 2 voor alinea 12a) **(Beschrijving van de belangrijkste kenmerken)**	Wanneer de onderneming de in alinea 12a) bedoelde belangrijkste kenmerken rapporteert, verwijst zij, in voorkomend geval, naar elders gerapporteerd ***beleid*** en elders gerapporteerde ***maatregelen***, ***middelen*** en ***doelen*** (bv. ESRS E1-5 en E1-6 alsook ESRS 2 *Algemene toelichtingen*). In de rapportage over het ***transitieplan*** worden de belangrijkste kenmerken van het plan van de onderneming geconsolideerd in een coherente beschrijving waaruit blijkt dat zij strategisch op elkaar zijn afgestemd om bedrijfstransformatie te stimuleren. De relevante rapportage op grond van deze alinea zijn: a) een verklaring over de vraag of de ***doelen voor broeikasgasemissiereductie*** wetenschappelijk onderbouwd zijn en verenigbaar zijn met het beperken van de opwarming van de aarde tot 1,5 °C (onder verwijzing naar ESRS E1-6, alinea 24, en de bijbehorende toepassingsvoorschriften). Indien de onderneming informatie rapporteert over een transitieplan dat verwijst naar doelen voor broeikasgasemissiereductie die niet verenigbaar zijn met het beperken van de opwarming van de aarde tot 1,5 °C, licht zij dat in het verslag toe, met name door toe te lichten hoe haar streefwaarde(n) zich verhoudt (verhouden) tot de referentiewaarde(n) en hoe zij rekening heeft gehouden met toekomstige ontwikkelingen; b) vastgestelde ***decarbonisatiehefbomen*** (onder verwijzing naar ESRS E1-5), met inbegrip van veranderingen in de ***producten***- en dienstenportefeuille van de onderneming en de invoering van nieuwe technologieën in haar eigen activiteiten, upstream- of downstream***waardeketen***; c) het bedrag aan significante financiële middelen (operationele uitgaven en kapitaaluitgaven) die zijn toegewezen of naar verwachting zullen worden toegewezen aan de uitvoering van haar ***transitieplan voor klimaatmitigatie***, met inbegrip van een indicatief bereik van verwachte toekomstige financiële middelen (onder verwijzing naar ESRS E1-5 en ESRS 2 GDR-A). Deze rapportage kan worden beperkt tot a) de goedgekeurde en aangekondigde belangrijke maatregelen en actieplannen en b) de geplande financieringsbronnen voor de uitvoering van die maatregelen (ESRS 2 TV 41). De door alinea 12a) vereiste rapportage is toegespitst op het verschaffen van de belangrijkste elementen die nodig zijn om de samenhang en geloofwaardigheid van het transitieplan voor klimaatmitigatie van de onderneming aan te tonen. De onderneming hoeft geen gedetailleerde interne informatie te rapporteren die wordt gebruikt om haar transitieplan voor klimaatmitigatie buiten de reikwijdte van deze rapportage te beheren.
TV 3 voor alinea 12c) **(Belangrijkste aannames en afhankelijkheden)**	Informatie over ***afhankelijkheden*** heeft bijvoorbeeld betrekking op de uitrol van bepaalde technologieën, de beschikbaarheid van personeel of de mogelijkheden om veranderingen in de ***waardeketen*** door te voeren. In voorkomend geval neemt de onderneming overeenkomstig ESRS 2 GDR-A informatie op over afhankelijkheden van toekomstige financiële middelen en andere middelen en hoe deze de ***maatregelen*** van het ***transitieplan voor klimaatmitigatie*** kunnen beperken. Informatie over aannames heeft bijvoorbeeld betrekking op verwachtingen over regelgevingsvereisten of de mogelijkheden van een onderneming om geplande veranderingen binnen haar waardeketen door te voeren.
TV 4 voor alinea 12d) **(Analyse van locked-in emissies)**	De kwalitatieve analyse van ***locked-in emissies*** moet ervoor zorgen dat deze ***emissies*** door de onderneming naar behoren in aanmerking worden genomen in haar ***transitieplan voor klimaatmitigatie***, waarbij wordt uitgelegd hoe de omvang van de locked-in emissies de uitvoering van het ***transitieplan*** in gevaar kan brengen.
TV 5 voor alinea 12e) **(Toelichting bij de voortgang)**	Wanneer de onderneming haar vooruitgang bij de uitvoering van het ***transitieplan voor klimaatmitigatie*** toelicht, licht zij de kwantitatieve en kwalitatieve componenten toe, zoals de inzet van ***middelen***, de genomen ***maatregelen*** en de bereikte of naar verwachting te behalen ***broeikasgasemissiereducties***. De informatie over de vooruitgang omvat, in voorkomend geval, sectorspecifieke ***maatstaven*** die kunnen worden gebruikt om de vooruitgang te volgen ten opzichte van specifieke klimaat***doelen*** die de onderneming kan hebben vastgesteld, met gebruikmaking van erkende sectorale decarbonisatiestandaarden.

Rapportage-eis E1-2 — *In kaart brengen van klimaatrisico's en scenarioanalyse*

14. Deze Rapportage-eis heeft toe doel inzicht te verschaffen in de wijze waarop de onderneming ***klimaatrisico's*** en -***kansen*** voor ***financiële materialiteit*** in kaart brengt en analyseert.

15. De onderneming legt voor elk geïdentificeerd materieel klimaat***risico*** (overeenkomstig ESRS 2 IRO-2, alinea 37) uit of zij het risico classificeert als ***fysiek klimaatrisico*** of ***klimaattransitierisico***.

16. Naast de overeenkomstig ESRS 2 IRO-1 verschafte rapportage rapporteert de onderneming de belangrijkste elementen van de methodologie die wordt gebruikt om te beoordelen hoe haar activa en bedrijfsactiviteiten binnen haar eigen activiteiten en haar upstream- en downstream***waardeketen*** mogelijk worden blootgesteld aan en op korte, middellange en lange termijn gevoelig kunnen zijn voor:

    a) klimaatgevaren; en

    b) klimaattransitiegebeurtenissen en -trends.

17. Indien een klimaat***scenarioanalyse*** wordt gebruikt, rapporteert de onderneming het volgende:

    a) de reeks toegepaste scenario's, met inbegrip van:

        i. of voor ***fysieke klimaatrisico's*** ten minste één scenario met hoge emissies is gebruikt;

        ii. of voor ***klimaattransitierisico's*** ten minste één scenario is gebruikt dat in lijn is met het beperken van de opwarming van de aarde tot 1,5 °C zonder of met beperkte overschrijdingen; en

        iii. de bijbehorende prognose van de wereldwijde gemiddelde temperatuur van de scenario's en waarom deze relevant worden geacht;

    b) de reikwijdte van de gebruikte activiteiten (bv. bedrijfslocaties, bedrijfseenheden);

    c) de belangrijkste aannames (bv. overheidsbeleid, macro-economische trends, nationale of regionale variabelen, energieverbruik en -mix, technologische ontwikkelingen); en

    d) de periode waarin de analyse is uitgevoerd.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 6 voor de alinea's 16 en 17 **(Belangrijkste elementen methodologie en scenarioanalyse)**	Bij het uitvoeren van haar klimaat***risico***analyse doet de onderneming het volgende: a) zij brengt klimaatgevaren (voor ***fysieke klimaatrisico's***) of transitiegebeurtenissen (voor ***klimaattransitierisico's***) op korte, middellange en lange termijn in kaart en screent haar activa en bedrijfsactiviteiten om te beoordelen of zij aan dergelijke risico's zijn blootgesteld; en b) zij gaat na in welke mate haar activa en bedrijfsactiviteiten zijn blootgesteld aan en gevoelig zijn voor de in kaart gebrachte klimaatgevaren en transitiegebeurtenissen, rekening houdende met de waarschijnlijkheid, omvang en duur ervan. In het geval van klimaatgevaren houdt de onderneming daarbij rekening met de locaties van haar activa en zakelijke ***afhankelijkheden*** in haar waardeketen. De onderneming mag gebruikmaken van klimaatscenarioanalyse, indien zij die analyse bijvoorbeeld gebruikt om te voldoen aan andere vereisten of wanneer zij een ander rapportageraamwerk toepast of wanneer de onderneming van mening is dat dit soort analyse helpt bij het in kaart brengen en inschatten van klimaatrisico's en -kansen uit oogpunt van financiële materialiteit.

Rapportage-eis E1-3 — Veerkracht ten aanzien van klimaatverandering

18. Deze Rapportage-eis heeft toe doel inzicht te verschaffen in de mate waarin de strategie en het ***businessmodel*** van de onderneming voorbereid zijn op en zich kunnen aanpassen aan materiële klimaat***risico's***.

19. Naast de rapportage in ESRS 2 SBM-3 rapporteert de onderneming de volgende informatie over de veerkracht van haar strategie en ***businessmodel*** ten aanzien van klimaat***risico's***:

a) de resultaten van haar analyse van ***klimaatveerkracht*** met betrekking tot klimaatrisico's. De onderneming licht het volgende toe: i) de eventuele gevolgen van de analyse voor haar strategie en businessmodel; ii) de wijze waarop de door middel van de klimaat***scenarioanalyse*** geïdentificeerde effecten, indien gebruikt, de potentiële respons van de onderneming op klimaatrisico's onderbouwen; en iii) hoe haar ***transitieplan***, indien voorhanden, en haar huidige en geplande ***maatregelen*** inzake klimaatmitigatie en klimaatadaptatie (ESRS E1-5) bijdragen tot haar veerkracht ten aanzien van klimaatrisico's;

b) significante gebieden van onzekerheid bij de analyse van haar ***klimaatveerkracht***; en

c) haar vermogen om haar strategie en businessmodel op korte, middellange en lange termijn aan te passen aan of af te stemmen op de klimaatverandering.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 7 voor alinea 19	Bij de analyse van ***klimaatveerkracht*** wordt voortgebouwd op het in kaart brengen van klimaat***risico's*** die worden gerapporteerd in ESRS E1-2, alinea 15. Daarom is de reikwijdte van de analyse van de klimaatveerkracht afgestemd op die van de materiële klimaatrisico's van de onderneming en gebaseerd op klimaat***scenarioanalyse***, indien deze is uitgevoerd. Indien klimaatscenarioanalyse specifiek wordt gebruikt voor het beoordelen van de klimaatveerkracht, rapporteert de onderneming de door de alinea's 17 en 19 voorgeschreven informatie.
TV 8 voor alinea 19 **(Veerkracht van de strategie)**	Bij het beoordelen van de ***klimaatveerkracht*** van haar strategie en businessmodel houdt de onderneming rekening met de gevolgen voor haar strategie en ***businessmodel*** van de overeenkomstig ESRS E1-2 uitgevoerde analyses en van de overeenkomstig ESRS E1-11 gerapporteerde ***risico***blootstellingen (***beoogde financiële effecten***), met inbegrip van ***maatregelen*** die nodig zijn om te reageren op de klimaatrisico's en -***kansen*** die in kaart zijn gebracht door middel van klimaat***scenarioanalyse***, indien uitgevoerd.
TV 9 voor alinea 19a) **(Veerkracht van de strategie)**	Bij het overeenkomstig alinea 19a) rapporteren van de resultaten en gevolgen van haar analyse van ***klimaatveerkracht***, verschaft zij haar analyse van haar ***klimaatveerkracht*** op de rapportagedatum. Een onderneming is niet verplicht jaarlijks een analyse van de klimaatveerkracht uit te voeren. Indien de onderneming haar analyse van klimaat***impacts***, -***risico's*** en -***kansen*** (volgens ESRS E1-2) heeft geactualiseerd, actualiseert zij haar veerkrachtanalyse. Bij de rapportage van informatie overeenkomstig alinea 19 kunnen financiële instellingen gebruikmaken van informatie die zij op grond van het toepasselijke prudentiële regelgevingskader rapporteren indien deze verwijzingen bevat naar veerkrachtanalyse of daarmee verband houdende concepten zoals het gebruik van ***scenario's*** in het kader van plannen inzake duurzaamheidsrisico's.
TV 10 voor alinea 19c) **(Veerkracht van de strategie)**	Wanneer de onderneming rapporteert over haar vermogen om haar strategie en ***businessmodel*** aan te passen in overeenstemming met alinea 19c), houdt zij rekening met: a) de beschikbaarheid en flexibiliteit van bestaande financiële ***middelen*** om de ***financiële effecten*** van klimaat***risico's*** te beheren en klimaat***kansen*** te benutten; b) haar mogelijkheden om bestaande activa te herbestemmen, te upgraden of uit gebruik te nemen in reactie op klimaatveranderingen; c) het effect van de huidige en geplande investeringen in ***kansen*** op het gebied van ***klimaatmitigatie***, -adaptatie en transitie voor ***klimaatveerkracht***; d) kruisverwijzingen naar haar ***maatregelen*** voor ***klimaatmitigatie*** en ***klimaatadaptatie***, gerapporteerd in ESRS E1-5.

Impact-, risico- en kansenmanagement

Rapportage-eis E1-4 — *Beleid ten aanzien van klimaatmitigatie en klimaatadaptatie*

20. De onderneming rapporteert haar ***beleid*** inzake ***klimaatmitigatie*** en ***klimaatadaptatie*** in overeenstemming met de bepalingen van ESRS 2 GDR-P.

Rapportage-eis E1-5 — *Maatregelen en middelen wat betreft beleid ten aanzien van klimaatmitigatie en klimaatadaptatie*

21. De onderneming rapporteert haar belangrijkste ***maatregelen*** voor ***klimaatmitigatie*** en ***klimaatadaptatie*** en de middelen die aan de uitvoering ervan zijn toegewezen, in overeenstemming met de bepalingen van ESRS 2 GDR-A.

22. Naast ESRS 2 GDR-A rapporteert de onderneming, wanneer zij de huidige en geplande ***maatregelen*** rapporteert:

    a) haar belangrijkste maatregelen voor ***klimaatmitigatie*** door middel van een ***decarbonisatiehefboom***; en

    b) de bereikte en verwachte ***broeikasgasemissiereductie*** door de decarbonisatiehefboom.

Maatstaven en doelen

Rapportage-eis E1-6 — *Doelen in verband met klimaatverandering*

23. De onderneming rapporteert haar ***doelen inzake klimaatverandering*** overeenkomstig de bepalingen van ESRS 2 GDR-T.

24. De onderneming rapporteert de doelen voor ***broeikasgasemissiereductie*** ([24]) die zij heeft vastgesteld, met inbegrip van:

    a) absolute doelen voor broeikasgasemissiereductie voor de scopes 1, 2 en 3, hetzij afzonderlijk, hetzij gecombineerd, en in voorkomend geval, in intensiteitswaarde. De onderneming vermeldt, in het geval van gecombineerde doelen voor broeikasgasemissiereductie, welke ***emissie***-scopes (1, 2 en/of 3) het doel omvat en het aandeel van elke betrokken emissie-scope;

    b) indien de scope (geografie, onder het doel vallende broeikasgassen, opgenomen entiteiten) van het doel voor broeikasgasemissiereductie afwijkt van de scope van de emissie-inventaris (gerapporteerd onder ESRS E1-8), de percentages voor de scopes 1, 2 en 3 die onder het doel vallen, alsook welke broeikasgassen hieronder vallen; en

    c) een verklaring over de vraag of de doelen voor broeikasgasemissiereductie wetenschappelijk onderbouwd zijn en verenigbaar zijn met het beperken van de opwarming van de aarde tot 1,5 °C. De onderneming vermeldt welk kader en welke methodologie zijn gebruikt om deze doelen te bepalen, en onder meer of deze zijn afgeleid van een sectoraal decarbonisatietraject, en de onderliggende klimaat- en beleidsscenario's. In het kader van de kritieke aannames die worden gebruikt voor het vaststellen van doelen voor broeikasgasemissiereductie licht de onderneming kort toe hoe zij rekening heeft gehouden met toekomstige doelstellingen (bv. veranderingen in verkoopvolumes, verschuiving in consumentenvoorkeuren en -vraag, reguleringsfactoren en nieuwe technologieën) en wat daarvan de potentiële impact zal zijn op zowel broeikasgasemissies als emissiereducties.

([24]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 (SFDR) vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 4 in tabel 2 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie"). Deze informatie is ook consistent met de vereisten van Template 3: Banking book – Indicatoren van potentiële transitierisico's i.v.m. klimaatverandering: Afstemmingsmaatstaven van Uitvoeringsverordening (EU) 2022/2453 van de Commissie. Deze informatie is ook afgestemd op artikel 6 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1818 van de Commissie ("verordening klimaatbenchmarks").

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 11 voor alinea 23 **(Doelen klimaatverandering)**	Indien de onderneming een ***netto-nul-doel*** afzonderlijk rapporteert voor alle ***doelen voor broeikasgasemissiereductie*** die zij overeenkomstig ESRS 2 GDR-T heeft vastgesteld, licht zij toe hoe zij voornemens is eventuele resterende broeikasgasemissies permanent te neutraliseren.
TV 12 voor alinea 24 **(Doelen broeikasgasemissiereductie)**	De ***doelen voor broeikasgasemissiereductie*** zijn brutodoelen, d.w.z. dat de onderneming geen broeikasgasverwijderingen, ***carbon credits*** of vermeden emissies opneemt als een middel om de doelen voor broeikasgasemissiereductie te behalen. In overeenstemming met ESRS 2 GDR-T verschaft de onderneming informatie over de reikwijdte en methodologieën die worden gebruikt om het doel te bepalen, met inbegrip van de methode die wordt gebruikt om ***scope 2-emissies*** te berekenen (d.w.z. ofwel de locatiegebaseerde ofwel de marktgebaseerde methode).
TV 13 voor alinea 24 **(Doelen broeikasgasemissiereductie)**	Indien de onderneming intensiteits***doelen*** rapporteert, worden deze geformuleerd als verhouding tussen ***broeikasgasemissies*** en een eenheid van fysieke activiteit of economische output. In gevallen waarin de onderneming alleen een intensiteitsdoel voor broeikasgasemissiereductie heeft vastgesteld, rapporteert zij de daarmee samenhangende absolute waarden voor het doeljaar en het (de) tussenliggende doeljaar (doeljaren) — behalve voor scope 3, categorie 15 ***emissies*** van financiële instellingen, zoals hieronder uitgelegd. Dit kan leiden tot een situatie waarin de onderneming een stijging van absolute broeikasgasemissies moet rapporteren voor het doeljaar en het (de) tussenliggende doeljaar (doeljaren), omdat zij bijvoorbeeld al rekent met organische groei van haar activiteiten. Financiële instellingen zijn vrijgesteld van de openbaarmaking van absolute waarden voor hun intensiteitsdoelen voor scope 3, categorie 15 emissies, op voorwaarde dat zij: a) fysieke of financiële maatregelen gebruiken als noemers voor intensiteitsdoelen en absolute gefinancierde emissies rapporteren in overeenstemming met de reikwijdte van die doelen (zoals doelen voor sectoren met een grote impact); en b) contextuele informatie verstrekken overeenkomstig GDR-M voor de vastgestelde doelen, met een beschrijving van de belangrijkste factoren die van invloed zijn op de verwachte veranderingen in absolute gefinancierde emissies in de loop van de tijd en hoe deze zich verhouden tot de waargenomen trends in de afgelopen drie tot vijf jaar.
TV 14 voor alinea 24 **(Doelen broeikasgasemissiereductie)**	Bij toepassing van ESRS 2 GDR-T: a) worden de nulmeting en het basisjaar niet gewijzigd tenzij belangrijke wijzigingen optreden in het ***doel*** of de begrenzing van de rapportage; en b) selecteert de onderneming een recent en representatief basisjaar. Het door de onderneming gekozen basisjaar kan ofwel het momenteel toegepaste basisjaar voor bestaande doelen zijn, ofwel het eerste jaar van toepassing van de vereisten inzake duurzaamheidsrapportage.
TV 15 voor alinea 24 **(Presentatie van doelen en maatregelen)**	De onderneming kan haar ***doelen*** voor ***broeikasgasemissiereductie*** samen met haar ***maatregelen*** voor ***klimaatmitigatie*** (zie alinea 22) presenteren, waarbij de ***decarbonisatiehefbomen*** en hun kwantitatieve bijdragen om de doelen voor broeikasgasemissiereductie te behalen, worden weergegeven als een tabel (zie bv. figuur 1) of grafiek in de loop van de tijd (zie bv. figuur 2).

	Basisjaar (bv. 2025)	Doel 2030	Doel 2035	...	Tot doel 2050
BKG-emissies (kiloton CO_2-eq)	100	60	40		
Energie-efficiëntie en reductie verbruik	-	-10	-4		
Materiaalefficiëntie en reductie verbruik	-	-5	-		
Omschakeling brandstoffen	-	-2	-		
Elektrificatie	-	-	-10		

	Gebruik hernieuwbare energie	-	-10	-3		
	Uitfasering, substitutie of aanpassing product	-	-8	-		
	Uitfasering, substitutie of aanpassing proces	-	-5	-3		
	Overig	-	-			

Figuur 1. ESRS E1 Klimaatverandering — *Tabel 1*

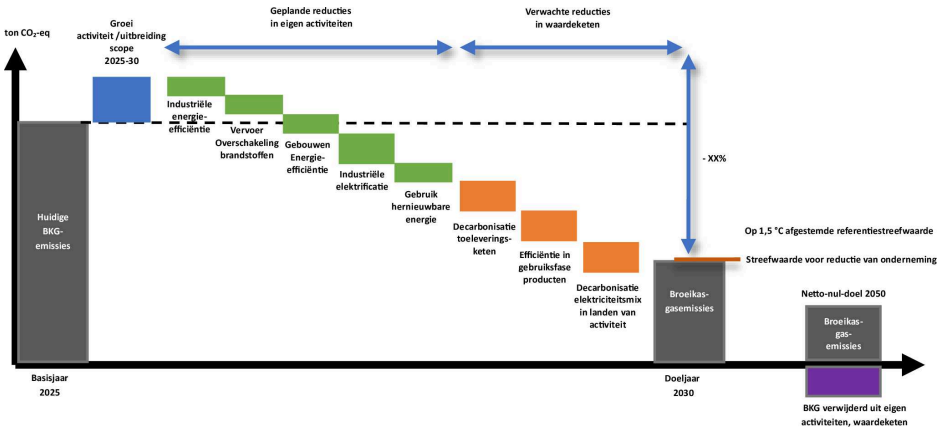

Figuur 2. ESRS E1 Klimaatverandering — *Grafiek 1*

TV 16 voor alinea 24 **(Doelen broeikasgasemissiereductie)**	De onderneming legt voor doelen een rapportagebegrenzing vast die consistent is met die uit E1-8.
TV 17 voor alinea 24c) **(Doelen broeikasgasemissiereductie verenigbaar met 1,5 °C)**	Wanneer de onderneming de door de alinea 24c) voorgeschreven informatie rapporteert, licht zij toe hoe haar ***doel***waarde(n) zich verhoudt (verhouden) tot een sectorspecifiek (voor zover beschikbaar) of sectoroverschrijdend emissietraject dat verenigbaar is met het beperken van de opwarming van de aarde tot 1,5 °C. Daartoe berekent de onderneming een op 1,5 °C afgestemde referentiestreefwaarde voor scope 1 en 2 en een afzonderlijke waarde voor scope 3 indien zij doelen voor ***broeikasgasemissiereductie*** van scope 3 heeft waartegen haar eigen doelen voor broeikasgasemissiereductie of tussentijdse doelen voor de betrokken scopes kunnen worden afgezet. Of en hoe de doelen verenigbaar zijn, wordt toegelicht door de streefwaarde te benchmarken ten opzichte van de referentiestreefwaarde. Validering door een onafhankelijke derde partij, met inbegrip van informatie over de derde partij, de toegepaste methode/standaard en het gebruikte traject, kan waardevolle input zijn waarmee in deze toelichting rekening moet worden gehouden.

Rapportage-eis E1-7 — *Energieverbruik en energiemix*

25. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in het energieverbruik en de energiemix van de onderneming.

26. De onderneming rapporteert haar totale energieverbruik in megawattuur (MWh) met betrekking tot haar eigen activiteiten, uitgesplitst naar:

    a) het totale energieverbruik uit fossiele bronnen ([25]);

    b) het totale energieverbruik uit nucleaire bronnen; en

    c) het totale energieverbruik uit hernieuwbare bronnen.

27. Ondernemingen met activiteiten in ***sectoren met een grote klimaatimpact*** splitsen hun totale verbruik van energie uit fossiele brandstoffen verder uit in:

    a) brandstofverbruik uit kolen en kolenproducten;

    b) brandstofverbruik uit ruwe olie en petroleumproducten;

    c) brandstofverbruik uit aardgas;

    d) brandstofverbruik uit andere niet-hernieuwbare bronnen; en

    e) verbruik van ***ingekochte of verworven elektriciteit, warmte, stoom en koeling*** uit fossiele bronnen.

28. Indien de onderneming energie produceert, geeft zij ook een uitsplitsing en rapporteert zij afzonderlijk haar productie van ***niet-hernieuwbare energie*** en van ***hernieuwbare energie*** in MWh ([26]).

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 18 voor alinea 26 **(Energieverbruik en energiemix)**	Bij het opstellen van de door alinea 26 voorgeschreven informatie over het energieverbruik hanteert de onderneming de volgende berekeningsmethoden: a) zij sluit grondstoffen (feedstocks) en brandstoffen uit die niet voor energiedoeleinden worden verbrand (bv. aardgas om polymeren te produceren). De onderneming die brandstof als grondstof gebruikt, kan informatie over dit verbruik rapporteren naast de verplicht te rapporteren informatie; b) zij gebruikt MWh in onderste verbrandingswaarde of netto calorische onderwaarde voor alle kwantitatieve informatie over de verbranding; c) zij baseert alle kwantitatieve energiegerelateerde informatie op het eindenergieverbruik, en verwijst dus naar de hoeveelheid energie die de onderneming daadwerkelijk verbruikt; d) zij vermijdt dubbeltelling van brandstofverbruik wanneer zij het verbruik van zelf opgewekte energie rapporteert. Indien de onderneming elektriciteit opwekt uit een niet-hernieuwbare of een hernieuwbare brandstofbron en nadien de opgewekte elektriciteit verbruikt, wordt het energieverbruik slechts eenmaal meegerekend onder energieverbruik; e) zij compenseert het energieverbruik niet, zelfs indien op de bedrijfslocatie (on-site) geproduceerde energie wordt verkocht aan en gebruikt door een derde partij; f) zij neemt energie die van binnen de organisatorische begrenzing wordt betrokken, niet op onder "ingekochte of verworven" energie; g) zij neemt als "restenergie" ontvangen stoom, warmte of koeling uit industriële processen van een derde partij op onder "ingekochte of verworven" energie;

([25]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 5 in tabel 1 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie"). De uitsplitsing dient als referentie voor een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts, te vinden onder indicator nr. 5 in tabel 2 van dezelfde bijlage ("Uitsplitsing energieverbruik naar soort niet-hernieuwbare energiebron").

([26]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 5 in tabel 1 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie").

	h) zij verwerkt hernieuwbare waterstof administratief als een hernieuwbare brandstof. Waterstof die niet volledig afkomstig is uit hernieuwbare bronnen, wordt opgenomen onder "brandstofverbruik uit andere niet-hernieuwbare bronnen"; en i) zij hanteert een voorzichtige benadering wanneer elektriciteit, stoom, warmte of koeling in hernieuwbare en niet-hernieuwbare bronnen wordt uitgesplitst, en geeft aan of zij het aandeel hernieuwbare energie afleidt uit de marktgebaseerde of de locatiegebaseerde methode. De onderneming die gebruik maakt van de marktgerelateerde methode neemt dit energieverbruik alleen op als zijnde afkomstig uit hernieuwbare bronnen indien de aard van het ingekochte milieukenmerk duidelijk is vastgelegd in de contractuele regelingen met haar ***leveranciers*** (d.w.z. afnameovereenkomst voor hernieuwbare stroom, standaard groene-stroomtarief, marktinstrumenten zoals een Garantie van Oorsprong voor hernieuwbare bronnen in Europa ([27]) of vergelijkbare instrumenten zoals Renewable Energy Certificates (REC's) in de VS en Canada).

Rapportage-eis E1-8 – *Bruto scope 1-, 2-, 3-emissies*

29. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de directe en indirecte ***impacts*** van de onderneming op klimaatverandering als gevolg van activiteiten in haar eigen activiteiten en in haar upstream- en downstream***waardeketen***.

30. De onderneming doet het volgende:

a) zij rapporteert de absolute bruto ***broeikasgasemissies***die tijdens de rapportageperiode zijn gegenereerd, uitgedrukt in ton ***CO_2-eq***, geclassificeerd als ([28]):

i. ***scope 1-emissies***, met inbegrip van het percentage scope 1-emissies uit het EU-emissiehandelssysteem (EU-ETS) indien zij ***emissies*** uit dit systeem heeft;

ii. ***scope 2-emissies*** (locatiegebaseerd en marktgebaseerd); en

iii. ***scope 3-emissies*** uit elke significante ***scope 3-categorie*** als totaal en per categorie;

b) zij rapporteert de benadering die zij hanteert om haar ***broeikasgasemissies*** te meten in overeenstemming met ESRS 2 MDR-M;

c) zij splitst voor scope 1- en scope 2-emissies die overeenkomstig alinea 30a)i) en30a)ii) worden gerapporteerd, de emissies uit naar:

i. de boekhoudkundige geconsolideerde groep (voor een entiteit die IFRS-standaarden voor jaarrekeningen toepast, zou deze groep bijvoorbeeld de moedermaatschappij en haar geconsolideerde dochterondernemingen omvatten); en

ii. andere emissies die zijn uitgesloten van alinea 30c)i).

31. De onderneming rapporteert haar directe biogene CO_2-***emissies*** ten gevolge van de verbranding of biodegradatie van biomassa apart van de ***scope 1-emissies***.

([27]) Op basis van Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz.82, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj).

([28]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder de indicatoren nrs. 1 en 2 in tabel 1 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("BKG-emissies" en "Koolstofvoetafdruk"). Deze informatie is ook afgestemd op artikel 5, lid 1, artikel 6 en artikel 8, lid 1, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1818 van de Commissie ("verordening klimaatbenchmarks"); Artikel 449 bis; Verordening (EU) nr. 575/2013; Uitvoeringsverordening (EU) 2022/2453 van de Commissie, Template 1: Banking book – Transitierisico's i.v.m. klimaatverandering: Kredietkwaliteit van blootstellingen per sector, emissies en resterende looptijd.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 19 voor alinea 30 **(Methode voor het meten van broeikasgassen)**	Hoofdstuk 5 van ESRS 1 *Algemene vereisten* legt de toe te passen rapportagebegrenzing vast, die overeenkomt met financiële zeggenschap overeenkomstig de GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard (2004). Als alternatief kan de onderneming gebruikmaken van de methode inzake het aandeel eigen vermogen of operationele zeggenschap zoals gedefinieerd in de GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard (2004). De bepalingen in de alinea's 71 (geleasede activa), 72 (pensioenregelingen) en TV 36 voor alinea 61 (gezamenlijke bedrijfsactiviteiten) van ESRS 1 *Algemene vereisten* hebben voorrang op de bepalingen van deze standaard. De uitsplitsing waarvan sprake in alinea 30c), geeft de benadering van de ondernemingen ten aanzien van de rapportagebegrenzing weer.
TV 20 voor de alinea's 29 en 30 **(Emissierapportage)**	Bij het opstellen van de informatie voor de rapportage over ***broeikasgasemissies*** doet de onderneming het volgende: a) zij houdt rekening met de GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard (2004). De onderneming kan rekening houden met Aanbeveling (EU) 2021/2279 van de Commissie ([29]) of EN ISO 14064-1:2018. In alle gevallen hebben de vereisten van ESRS voorrang op de bovengenoemde standaarden voor de boekhouding van broeikasgassen (bv. met betrekking tot rapportagebegrenzingen); b) zij neemt ***emissies*** van CO_2, CH_4, N_2O, HFCs, PFCs, SF_6 and NF_3 op. Verdere broeikasgassen kunnen in aanmerking worden genomen wanneer die significant zijn; c) zij gebruikt de meest recente waarden voor ***aardopwarmingsvermogen (GWP)*** die de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) heeft gepubliceerd om, op basis van een tijdshorizon van 100 jaar, CO_2-eq emissies van niet-CO_2-gassen te berekenen. Indien emissiefactoren op basis van oudere GWP-waarden het meest geschikt of beschikbaar zijn, kan de onderneming deze gebruiken en in overeenstemming met ESRS 2 GDR-M, alinea 49, uitleggen op welke GWP's de broeikasgasinventaris is gebaseerd; d) zij neemt geen verwijderingen, dan wel gekochte, verkochte of overgedragen ***carbon credits*** of emissierechten op in de berekening van broeikasgasemissies; en e) zij neemt geen biogene CO_2-emissies afkomstig van de verbranding of biodegradatie van biomassa op in scopes 1, 2 en 3. De onderneming neemt niet-CO_2 broeikasgasemissies, zoals CH_4 en N_2O op in de betrokken scopes.
TV 21 voor alinea 30a) **(Scope 1-EU-ETS-emissies)**	Voor activiteiten die onder het EU-emissiehandelssysteem (ETS) vallen, rapporteert de onderneming over scope 1-***emissies*** volgens de EU-ETS-methode. De EU-ETS-methode kan ook worden toegepast op activiteiten in ***geografische dimensies*** en sectoren die niet onder het EU-ETS vallen, mits de methode in overeenstemming is met de lokale bevoegdheidsregels en relevant is voor de onderneming.
TV 22 voor alinea 30a) **(Rapportage over scope 1-emissies)**	Bij het opstellen van de door alinea 30, a) voorgeschreven informatie over het percentage ***scope 1-emissies*** uit EU-ETS doet de onderneming het volgende: a) zij houdt rekening met de ***broeikasgasemissies*** uit haar emissiebronnen die onder het EU-ETS vallen; b) zij ziet erop toe dat de boekhoudperiode voor bruto scope 1-emissies en die voor door emissiehandelssystemen beregelde broeikasgassen dezelfde zijn; en c) zij berekent het aandeel aan de hand van de volgende formule: $\% = \frac{\text{broeikasgasemissies (ton CO2 – eq) uit emissiebronnen die onder het EU – ETS vallen}}{\text{scope 1 – emissies (ton CO2 – eq)}}$

([29]) Aanbeveling (EU) 2021/2279 van de Commissie van 15 december 2021 betreffende het gebruik van milieuvoetafdrukmethoden voor het meten en bekendmaken van de milieuprestatie van producten en organisaties gedurende hun levenscyclus (PB L 471 van 30.12.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2279/oj).

TV 23 voor alinea 30b) (Rapportage over scope 2-emissies)	Bij het opstellen van de door alinea 30 voorgeschreven informatie over ***scope 2-emissies*** doet de onderneming het volgende: a) zij houdt rekening met GHG Protocol Scope 2 Guidance (versie 2015), met name de scope 2-kwaliteitscriteria in hoofdstuk 7.1 met betrekking tot contractuele instrumenten. De onderneming kan ook rekening houden met Aanbeveling (EU) 2021/2279 van de Commissie, Aanbeveling (EU) 2024/2395 ([30]) of met de betrokken vereisten voor het kwantificeren van ***indirecte broeikasgasemissies*** van ingevoerde energie in EN ISO 14064-1:2018; en b) zij verstrekt, in overeenstemming met ESRS 2 GDR-M, informatie over alle contractuele instrumenten die nodig zijn om ***gebruikers*** inzicht te verschaffen in de scope 2-marktgebaseerde broeikasgasemissies van de onderneming.
TV 24 voor alinea 30c) **(Rapportage over scope 3-emissies)**	Bij het opstellen van de door alinea 30 voorgeschreven informatie over ***scope 3-emissies*** doet de onderneming het volgende: a) zij houdt rekening met de GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard (2011). De onderneming kan ook rekening houden met Aanbeveling (EU) 2021/2279 of met de betrokken vereisten voor het kwantificeren van ***indirecte broeikasgasemissies*** uit EN ISO 14064-1:2018; b) zij screent haar totale scope 3-emissies op basis van de vijftien ***scope 3-categorieën*** die zijn onderscheiden door GHG Protocol Corporate Standard en GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard (versie 2011), en gebruikt daarbij relevante schattingen. Bij wijze van alternatief kan de onderneming haar ***indirecte broeikasgasemissies*** screenen op basis van de categorieën vastgelegd in EN ISO 14064-1:2018 deel 5.2.4 (m.u.v. indirecte broeikasgasemissies uit ingevoerde energie); c) zij identificeert en rapporteert haar significante scope 3-categorieën op basis van de omvang van hun geraamde broeikasgasemissies en andere criteria vastgesteld door de GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard (versie 2011, blz. 61 en 65-68) of EN ISO 14064-1:2018 bijlage H.3.2, zoals financiële uitgaven, invloed, verbonden ***transitierisico's*** en ***-kansen*** of opvattingen van ***stakeholders***; d) zij prioriteert haar inputs en aannames op basis van de kenmerken van de data (bv. data van specifieke activiteiten binnen de upstream- en downstream***waardeketen*** van de onderneming; tijdige data die een getrouw beeld geven van de jurisdictie van, en de technologie die wordt gebruikt voor de activiteiten van de upstream- en downstreamwaardeketen en de broeikasgasemissies daarvan; en geverifieerde data); e) zij actualiseert jaarlijks de scope 3-emissies in elke significante categorie op basis van actuele data van activiteiten en de volledige scope 3-broeikasgasinventaris ten minste om de drie jaar, of wanneer zich een significante gebeurtenis of een significante verandering in de omstandigheden voordoet; f) zij houdt rekening met de GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry van het Partnership for Carbon Accounting Financial (PCAF), en meer bepaald deel A *Financed Emissions* PCAF (2022). De "Global GHG Accounting and Reporting Standard Part A: Financed Emissions. Second Edition", indien het een financiële instelling betreft; en g) in voorkomend geval rapporteert zij de broeikasgasemissies uit gekochte cloudcomputing- en datacentradiensten als een subset van de overkoepelende scope 3-categorie "upstream gekochte goederen en diensten".
TV 25 voor de alinea's 29 en 30 **(Uitsplitsing van emissies)**	De onderneming splitst haar ***broeikasgasemissies*** uit overeenkomstig de bepalingen van ESRS 1 *Algemene vereisten*, hoofdstuk 3.3.2, indien van toepassing. Zij kan bijvoorbeeld haar broeikasgasemissies uitsplitsen naar land, operationeel segment, economische activiteit, dochteronderneming, broeikasgas (CO_2, CH_4, N_2O, HFK's, PFK's, SF_6, NF_3 en andere door de onderneming in aanmerking genomen broeikasgassen) of soort bron (stationaire verbranding, mobiele verbranding, procesemissies en vluchtige emissies).

([30]) Aanbeveling (EU) 2024/2395 van de Commissie van 2 september 2024 bevattende richtsnoeren voor de uitleg van artikel 26 van Richtlijn (EU) 2023/1791 van het Europees Parlement en de Raad betreffende verwarming en koeling (PB L, 2024/2395, 9.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/2395/oj).

TV 26 voor de alinea's 29 en 30 (Uitsplitsing van emissies)

De onderneming kan haar ***broeikasgasemissies*** presenteren in overeenstemming met de onderstaande tabel, waarbij de rijen naargelang het geval worden ingevuld in overeenstemming met haar rapportage op grond van alinea 30. De ***emissies*** van de onderneming in de tijd kunnen worden vergeleken door de emissies van het lopende jaar te vergelijken met zinvolle vergelijkende informatie, bv. een basisjaar voor een ***doel*** voor ***broeikasgasemissiereductie***, waarbij de procentuele verandering (daling/stijging) in de overeenkomstige kolom wordt vermeld.

	Vergelijkende informatie		Lopend jaar	% wijziging
	Jaar	Emissies	Emissies	
Scope 1-emissies				
Bruto scope 1-emissies (ton CO_2-eq)				
Percentage scope 1-emissies uit het EU-emissiehandelssysteem (EU-ETS) (%)				
Scope 2-emissies				
Bruto locatiegebaseerde scope 2-emissies (ton CO_2-eq)				
Bruto marktgebaseerde scope 2-emissies (ton CO_2-eq)				
Significante scope 3-emissies				
Totaal bruto indirecte (scope 3-) broeikasgasemissies (ton CO_2-eq)				
1. Gekochte goederen en diensten				
[subcategorie: Cloudcomputing- en datacentradiensten				
2. Kapitaalgoederen				
3. Brandstof- en energieactiviteiten (niet opgenomen in scope 1 of scope 2)				
4. Upstreamvervoer en -distributie				
5. Afval geproduceerd bij activiteiten				
6. Zakelijk reisverkeer				
7. Woon-werkverkeer werknemers				
8. Upstream geleasede activa				

	9. Downstreamvervoer				
	10. Verwerking verkochte producten				
	11. Gebruik verkochte producten				
	12. End-of-life-verwerking verkochte producten				
	13. Downstream geleasede activa				
	14. Franchises				
	15. Investeringen				
	Directe biogene scope 1-emissies				

Rapportage-eis E1-9 — *Broeikasgasverwijderingen en projecten voor broeikasgasmitigatie gefinancierd uit carbon credits*

32. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de ***maatregelen*** van de onderneming om broeikasgassen te verminderen en permanent uit de atmosfeer te verwijderen en in de hoeveelheid en kwaliteit van ***carbon credits*** die zij heeft gekocht of voornemens is te kopen op de vrijwillige markt.

33. Indien de onderneming projecten voor de ***verwijdering en opslag van broeikasgassen*** heeft uitgevoerd, rapporteert zij informatie over de projecten die zij in haar eigen activiteiten heeft ontwikkeld of waaraan zij in haar upstream- en downstream***waardeketen*** heeft bijgedragen ([31]), met inbegrip van:

a) een korte beschrijving van de projecten voor de verwijdering en opslag van broeikasgassen;

b) de hoeveelheid verwijderingen en opslag van broeikasgassen die uit elk project voortvloeien;

c) hoe het ***risico*** wordt beheerst dat deze oplossingen niet blijvend zijn, onder meer middel van aannames en door het bepalen en monitoren van lekken en omkeringsgebeurtenissen. indien deze zich voordoen; en

d) eventuele omkeringen (in ton CO_2-eq) die zich in de rapportageperiode hebben voorgedaan en de hoeveelheid verwijderd en opgeslagen CO_2 met dezelfde hoeveelheid verminderen.

34. De onderneming rapporteert informatie over eventuele projecten buiten haar eigen activiteiten en haar upstream- en downstream***waardeketen*** die zij heeft gefinancierd of voornemens is te financieren door middel van de aankoop van ***carbon credits*** ([32]), met inbegrip van:

a) de hoeveelheid carbon credits in ton CO_2-eq die zijn geverifieerd aan de hand van ***erkende kwaliteitsstandaarden voor carbon credits*** en die in de rapportageperiode zijn geannuleerd;

b) de hoeveelheid carbon credits in ton CO_2-eq die in de rapportageperiode is aangekocht en nog niet is geannuleerd; en

c) het aandeel carbon credits uit verwijderingsprojecten (percentage van de totale hoeveelheid carbon credits), met een toelichting van de vraag of zij afkomstig zijn van natuurlijke of technologische koolstofputten (“sinks”).

([31]) Deze informatie is afgestemd op artikel 2, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad (“EU-klimaatwet”).

([32]) Deze informatie is afgestemd op artikel 2, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad (“EU-klimaatwet”).

35. Ingeval de onderneming publieke claims over emissieneutraliteit heeft gemaakt waarbij sprake is van het gebruik van ***carbon credits***, legt zij uit:

a) of en hoe deze claims en de afhankelijkheid van carbon credits de verwezenlijking van haar ***doelen*** voor ***broeikasgasemissiereductie*** niet belemmeren of ondermijnen; en

b) de geloofwaardigheid en integriteit van de gebruikte carbon credits door te verwijzen naar ***erkende kwaliteitsstandaarden voor carbon credits*** en alle andere factoren die nodig zijn om inzicht te krijgen in de geloofwaardigheid en integriteit van de carbon credits die de onderneming voornemens is te gebruiken.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 27 voor alinea 33 **(Broeikasgasverwijdering en -opslag)**	Broeikasgasverwijdering en -opslag omvatten zowel ***natuurlijke oplossingen*** als technologische verwijderingen en opslag. Bij het opstellen van informatie over haar projecten doet de onderneming het volgende: a) zij past consensusmethoden toe voor de administratieve verwerking van broeikasgasverwijderingen, zoals de EU-verordening tot vaststelling van een certificeringskader voor koolstofverwijderingen en koolstoflandbeheer (CRCF) (Verordening (EU) 2024/3012 van het Europees Parlement en de Raad ([33])); b) zij neemt in de berekening de verwijderingen op van activiteiten die zij bezit, waarover zij zeggenschap heeft of waaraan zij bijdraagt, die niet via ***carbon credits*** aan een andere partij zijn verkocht en die niet dubbel worden geteld of gerapporteerd; c) zij verwerkt de ***broeikasgasemissies*** verbonden aan een verwijderingsactiviteit, met inbegrip van vervoer en opslag, administratief op grond van ESRS E1-8; en d) zij neemt in de berekening de verwijderingsactiviteiten op in de upstream- en downstream***waardeketen*** waaraan de onderneming actief bijdraagt, bijvoorbeeld via een samenwerkingsproject met een ***leverancier***.
TV 28 voor alinea 34 **(Carbon credits)**	Bij het opstellen van de informatie over ***carbon credits*** doet de onderneming het volgende: a) zij houdt rekening met ***erkende kwaliteitsstandaarden voor carbon credits***; b) om dubbeltelling te voorkomen, neemt zij geen carbon credits die zijn verleend in het kader van projecten op het gebied van ***broeikasgasemissiereductie***, noch broeikasgasverwijderingsprojecten op in haar eigen activiteiten of haar upstream- en downstream***waardeketen***; en c) zij berekent de in de toekomst te vernietigen hoeveelheid carbon credits, als de som van carbon credits in ton ***CO_2-eq*** gedurende de looptijd van bestaande contractuele overeenkomsten.

Rapportage-eis E1-10 — *Interne koolstofbeprijzing*

36. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de rol van interne koolstofbeprijzing bij het sturen van de strategische en operationele besluitvorming van de onderneming om ***broeikasgasemissies*** te verminderen.

37. De onderneming rapporteert informatie over haar gebruik van ***regelingen voor interne koolstofbeprijzing***, namelijk:

a) een toelichting over de vraag of en hoe de onderneming koolstofbeprijzing toepast bij de besluitvorming (bijvoorbeeld beleggingsbeslissingen, verrekenprijzen en ***scenarioanalyse***) en de consistentie van de gebruikte prijzen ten opzichte van de prijzen die in de jaarrekening worden gebruikt voor toetsing op bijzondere waardevermindering; en

b) de gemiddelde koolstofprijs per ton ***broeikasgasemissies*** voor elke interne prijsregeling.

Rapportage-eis E1-11 – *Beoogde financiële effecten van materiële fysieke en transitierisico's en materiële klimaatkansen*

38. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de wijze waarop materiële ***fysieke klimaatrisico's***, ***klimaattransitierisico's*** en ***klimaatkansen*** naar verwachting van invloed zullen zijn op de financiële positie en toekomstige prestaties van de onderneming. De alinea's 39 en 42 van deze standaard voegen thematische specificaties toe aan ESRS 2 SBM 3. De voor deze Rapportage-eis vereiste informatie maakt deel uit van de op grond van ESRS 2 SBM-3 vereiste informatie over actuele en ***beoogde financiële effecten***.

([33]) Verordening (EU) 2024/3012 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 tot vaststelling van een certificeringskader van de Unie voor permanente koolstofverwijderingen, koolstoflandbeheer en koolstofopslag in producten (PB L, 2024/3012, 6.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3012/oj).

39. De onderneming rapporteert de ***beoogde financiële effecten*** van ***materiële fysieke risico's*** ([34]), met inbegrip van:

a) de boekwaarde van activa die materieel fysiek risico lopen alvorens rekening te houden met ***maatregelen voor klimaatadaptatie***, met inbegrip van de relevante tijdshorizonten;

b) het percentage van de boekwaarde van activa die materieel fysiek risico lopen en die op de rapportagedatum door ***maatregelen*** op het gebied van adaptatie worden aangepakt; en

c) het geldbedrag van de netto-opbrengsten uit haar bedrijfsactiviteiten die materieel fysiek risico lopen, met inbegrip van de relevante tijdshorizonten.

40. De onderneming rapporteert de ***beoogde financiële effecten*** van materiële ***transitierisico's***, met inbegrip van:

a) de boekwaarde van activa die materieel transitierisico lopen, met inbegrip van de relevante tijdshorizonten, en een reeks geschatte potentiële ***gestrande activa*** vanaf het rapportagejaar tot de tijdshorizonten op middellange en lange termijn op basis van een ***scenario*** dat is afgestemd op de beperking van de klimaatverandering tot 1,5 °C;

b) het percentage van de boekwaarde van activa die materieel transitierisico lopen en die door ***maatregelen*** op het gebied van mitigatie worden aangepakt;

c) een uitsplitsing naar energie-efficiëntieklasse van de boekwaarde van haar vastgoedactiva die als zekerheden voor leningen zijn gebruikt ([35]);

d) de geschatte potentiële verplichtingen in verband met klimaattransitie die op de rapportagedatum niet aan de criteria voor opname in de boekhouding voldoen, maar die mogelijk in toekomstige perioden in de jaarrekening moeten worden opgenomen; en

e) het geldbedrag van de netto-opbrengsten uit bedrijfsactiviteiten die materieel transitierisico lopen en, indien van toepassing, de netto-opbrengsten afkomstig van haar klanten met kolen-, olie- en gasactiviteiten, met inbegrip van de relevante tijdshorizonten.

41. De onderneming rapporteert de methodologie die is toegepast om de in de alinea's 39 en 40 gespecificeerde bedragen te kwantificeren, met inbegrip van de in de berekening gehanteerde scope, kritieke aannames, parameters en beperkingen, en of de berekening een hefboomeffect heeft op het proces (bv. ***scenarioanalyse***) dat wordt gebruikt om ***transitierisico's*** in kaart te brengen en te beoordelen.

42. De onderneming rapporteert het bedrag aan activa of opbrengsten uit haar bedrijfsactiviteiten in verband met de geïdentificeerde ***klimaatkansen*** ([36]), met inbegrip van de bijbehorende tijdshorizonten.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 29 voor de alinea's 39-42 **(Berekeningsmethoden)**	Wanneer de onderneming de door de alinea's 39 tot en met 42 voorgeschreven informatie rapporteert, hanteert zij de volgende methoden: a) zij houdt rekening met de tijdshorizonten (korte, middellange en lange termijn) waarover redelijkerwijs kan worden verwacht dat de effecten van ***klimaatrisico's en -kansen*** zich zullen voordoen; b) zij neemt alle soorten eigen materiële activa van de onderneming op, met inbegrip van, in het geval van een financiële lease, het onderliggende actief van het gebruiksrecht; c) zij presenteert de geldbedragen (of percentages) als bedrag of als bandbreedte; d) zij presenteert de boekwaarde van de activa per de rapportagedatum en de netto-opbrengsten met betrekking tot de rapportageperiode;

([34]) Deze informatie is afgestemd op Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1818 van de Commissie ("verordening klimaatbenchmarks") en op Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816 van de Commissie.

([35]) Dit rapportagevereiste is in overeenstemming met de vereisten van artikel 449 bis van Verordening (EU) nr. 575/2013; Uitvoeringsverordening (EU) 2024/3172 van de Commissie; Template 2: Banking book – Transitierisico's i.v.m. klimaatverandering: Leningen gedekt door zekerheden in de vorm van onroerend goed – Energie-efficiëntie van de zekerheid.

([36]) Deze informatie is afgestemd op Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1818 van de Commissie ("verordening klimaatbenchmarks").

	e) zij presenteert voor alinea 40c), de energie-efficiëntieklasse in termen van bandbreedtes van energieverbruik in kWh/m² of de klasse van het EPC-label (energieprestatiecertificaat). Indien de onderneming deze informatie niet zonder ongerechtvaardigde kosten en inspanningen kan verkrijgen, rapporteert zij de totale boekwaarde van de vastgoedactiva waarvoor het energieverbruik op interne schattingen is gebaseerd; en f) vermeldt zij de netto-opbrengsten en de boekwaarde van de activa, zodat deze in overeenstemming zijn met de jaarrekening.
TV 30 voor de alinea's 39c), 40a) en 40e) **(Bruto tegenover netto)**	Wanneer de onderneming de door de alinea's 39c), 40a) en40e) voorgeschreven informatie rapporteert, licht zij toe of het bedrag vóór of na mitigatie***maatregelen*** wordt beoordeeld.
TV 31 voor alinea 40d) **(Geschatte potentiële verplichtingen)**	Indien de onderneming de in alinea 40d) voorgeschreven informatie in haar jaarrekening rapporteert, vermeldt zij daarnaar.
TV 32 voor alinea 41 **(Locatie activa)**	Wanneer de onderneming rapporteert over de methode die is toegepast om de overeenkomstig de alinea's 39 en 40 gerapporteerde bedragen te kwantificeren, neemt zij in voorkomend geval de locatie op van haar activa die materiële ***fysieke risico's*** lopen, geaggregeerd op een wijze die een getrouwe weergave van haar risico's ondersteunt ([37]).

([37]) Deze informatie is in overeenstemming met de vereisten van artikel 449 bis van Verordening (EU) nr. 575/2013; Uitvoeringsverordening (EU) 2024/3172 van de Commissie, — Template 5: Banking book – Klimaatverandering fysiek risico: Aan fysiek risico onderhevige blootstellingen.

ESRS E2 — VERONTREINIGING

INHOUDSOPGAVE

Objective

Interaction with other ESRS

Disclosure Requirements

Impact, risk and opportunity management

Disclosure Requirement E2-1 – *Policies related to pollution*

Disclosure Requirement E2-2 – *Actions and resources related to pollution*

Metrics and targets

Disclosure Requirement E2-3 – *Targets related to pollution*

Disclosure Requirement E2-4 – *Pollution of air, water and soil*

Disclosure Requirement E2-5 – *Substances of concern and substances of very high concern*

Doelstelling

1. Deze standaard heeft tot doel Rapportage-eisen vast te stellen op het gebied van ***verontreiniging***, vooral met betrekking tot de in alinea 6 van deze standaard gespecificeerde sub***thema's***. Indien niet alle door deze standaard voorgeschreven subthema's volgens de ***materialiteit***sanalyse moeten worden gerapporteerd, is alinea 30 van ESRS 1 *Algemene vereisten* van toepassing.

2. Het ***duurzaamheidsverslag*** verschaft informatie met betrekking tot ESRS E2 Verontreiniging indien dit ***thema*** betrekking heeft op materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***. Die informatie bestrijkt alle in alinea 5 van ESRS 1 *Algemene vereisten* genoemde rapportagegebieden.

3. De Rapportage-eisen in deze standaard vormen een aanvulling op de bepalingen in ESRS 2 *Algemene toelichtingen*, op grond waarvan de onderneming informatie moet rapporteren over ***thema's*** die verband houden met materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, met name:

   a) ESRS 2 SBM 3 *Wisselwerking tussen, enerzijds, de materiële impacts, risico's en kansen en, anderzijds, de strategie en het businessmodel, en financiële effecten*; en

   b) ESRS 2 IRO 2 *Materiële impacts, risico's en kansen en Rapportage-eisen die zijn opgenomen in het duurzaamheidsverslag*

4. In deze standaard wordt elke Rapportage-eis geïntroduceerd door een rapportagedoelstelling, behalve voor ***beleid***, ***maatregelen*** en ***doelen***, waarvoor de bepalingen in ESRS 2 GDR-P, GDR-A en GDR-T het noodzakelijke kader bieden voor de desbetreffende Rapportage-eisen.

5. In deze standaard wordt rekening gehouden met EU-regelgevingskaders, waaronder: het EU-actieplan "Verontreiniging van lucht, water en bodem naar nul"; de "Strategie voor duurzame chemische stoffen – Op weg naar een gifvrij milieu"; het Protocol betreffende registers inzake de uitstoot en overbrenging van verontreinigende stoffen; de E-PRTR (Verordening (EG) nr. 166/2006 van het Europees Parlement en de Raad ([38]) en de IEPR-wijzigingen (Verordening (EU) 2024/1244 van het Europees Parlement en de Raad ([39]) betreffende het portaal voor industriële emissies); de richtlijn industriële emissies (Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad ([40]) inzake de richtlijn industriële emissies) en de wijzigingen van de richtlijn industriële emissies 2.0 (Richtlijn (EU) 2024/1785 van het Europees Parlement en de Raad ([41]) inzake industriële emissies en emissies uit de veehouderij); REACH (Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad ([42]) inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen) en REACH-wijzigingen synthetisch polymeermicrodeeltjes (Verordening (EU) 2023/2055 van de Commissie ([43]) inzake synthetisch polymeermicrodeeltjes); en Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad ([44]) betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels.

([38]) Verordening (EG) nr. 166/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 januari 2006 betreffende de instelling van een Europees register inzake de uitstoot en overbrenging van verontreinigende stoffen en tot wijziging van de Richtlijnen 91/689/EEG en 96/61/EG van de Raad (PB L 33 van 4.2.2006, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/166/oj).

([39]) Verordening (EU) 2024/1244 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende de rapportage van milieugegevens van industriële installaties, tot oprichting van een portaal voor industriële emissies en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 166/2006 (PB L, 2024/1244, 2.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1244/oj).

([40]) Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj).

([41]) Richtlijn (EU) 2024/1785 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 tot wijziging van Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) en Richtlijn 1999/31/EG van de Raad betreffende het storten van afvalstoffen (PB L, 2024/1785, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1785/oj).

([42]) Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PB L 396 van 30.12.2006, blz.1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

([43]) Verordening (EU) 2023/2055 van de Commissie van 25 september 2023 tot wijziging van bijlage XVII bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (Reach) wat betreft synthetische polymeermicrodeeltjes (PB L 238 van 27.9.2023, blz. 67, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2055/oj).

([44]) Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006 (PB L 353 van 31.12.2008, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj).

6. In deze standaard worden Rapportage-eisen beschreven met betrekking tot de volgende sub***thema's***: luchtverontreiniging, waterverontreiniging en ***bodem***verontreiniging; ***microplastics***; en ***zorgwekkende stoffen***, met inbegrip van ***zeer zorgwekkende stoffen***.

7. Lucht***verontreiniging***, waterverontreiniging en ***bodem***verontreiniging hebben betrekking op de ***emissies*** van de onderneming in lucht, water en bodem, alsook op de preventie, beheersing en vermindering van dergelijke emissies. Emissies in water omvatten emissies naar ***zoet water*** en in zeewater.

8. Rapportage-eisen aangaande ***zorgwekkende stoffen***, met inbegrip van ***zeer zorgwekkende stoffen***, bevatten Rapportage-eisen om ***gebruikers*** inzicht te verschaffen in de gerelateerde ***daadwerkelijke impacts*** of ***potentiële impacts***, waarbij ook mogelijke beperkingen op de productie, het gebruik, de distributie en de commercialisering ervan in aanmerking worden genomen.

9. Contextspecifieke overwegingen zijn met name van belang met betrekking tot ***verontreiniging***. Indien materiële ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** betrekking hebben op specifieke ***geografische dimensies***, is het belangrijk een passende aggregatie of uitsplitsing van de gerapporteerde informatie te overwegen, bv. naar ***locatie***, gebied met ***waterstress*** of ander niveau in overeenstemming met ESRS 1 *Algemene vereisten*, hoofdstuk 3.3.2 *Mate van aggregatie, uitsplitsing*.

Wisselwerking met andere ESRS

10. Er bestaat een wisselwerking tussen de sociale en ecologische ***thema's***. De belangrijkste punten van wisselwerking tussen ESRS E2 *Verontreiniging* en de andere thematische standaarden zijn de volgende:

    a) In ESRS E1 *Klimaatverandering* komen ***emissies*** naar lucht van de volgende zeven ***broeikasgassen*** aan bod: koolstofdioxide (CO_2), methaan (CH_4), distikstofoxide (N_2O), fluorkoolwaterstoffen (HFK's), perfluorkoolwaterstoffen (PFK's), zwavelhexafluoride (SF_6) en stikstoftrifluoride (NF_3). Deze broeikasgasemissies komen niet aan bod in ESRS E2 *Verontreiniging*.

    b) In ESRS E3 *Water* wordt het gebruik van watervoorraden behandeld, onder meer door de hoeveelheid ***geloosd water***. ***Verontreinigende stoffen***, waaronder ***microplastics***, die in water worden uitgestoten, worden echter behandeld in ESRS E2 *Verontreiniging*.

    c) In ESRS E4 *Biodiversiteit en ecosystemen* wordt ingegaan op ***verontreiniging*** als een directe ***drukfactor voor verandering in biodiversiteit en ecosystemen***, waarbij de ***impacts*** van verontreiniging op ***biodiversiteit*** en ***ecosystemen*** aan bod komen, terwijl ***emissies*** van ***verontreinigende stoffen*** in ESRS E2 *Verontreiniging* worden behandeld.

    d) ESRS E5 *Materiaalgebruik en circulaire economie* heeft betrekking op ***materiaalgebruik*** en de transitie naar een ***circulaire economie***, maar niet op ***emissies*** van ***verontreinigende stoffen*** die worden veroorzaakt door ***afval*** of door de winning, de transformatie en het gebruik van hulpbronnen, die onder ESRS E2 *Verontreiniging* vallen.

    e) ESRS S3 *Getroffen gemeenschappen* gaat over de ***impacts*** van de onderneming op het gebied van ***verontreiniging***, aangezien deze van invloed kunnen zijn op mensen en gemeenschappen.

Rapportage-eisen

Impact-, risico- en kansenmanagement

Rapportage-eis E2-1 — *Beleid ten aanzien van verontreiniging*

11. De onderneming rapporteert haar ***beleid*** inzake ***verontreiniging*** in overeenstemming met de bepalingen van ESRS 2 GDR-P.

Rapportage-eis E2-2 — *Maatregelen en middelen wat betreft verontreiniging*

12. De onderneming rapporteert haar belangrijkste ***maatregelen*** inzake ***verontreiniging*** en de middelen die zijn toegewezen aan de uitvoering van die maatregelen in overeenstemming met de bepalingen van ESRS 2 GDR-A.

Maatstaven en doelen

Rapportage-eis E2-3 — *Doelen wat betreft verontreiniging*

13. De onderneming rapporteert haar ***doelen*** inzake ***verontreiniging*** in overeenstemming met de bepalingen van ESRS 2 GDR-T.

Rapportage-eis E2-4 — *Verontreiniging van lucht, water en bodem*

14. Deze Rapportage-eis heeft tot doel ***gebruikers*** inzicht te verschaffen in de ***emissies*** van ***verontreinigende stoffen*** in lucht, water en ***bodem*** van de onderneming, en in de productie, het gebruik en het vrijkomen in het milieu van ***microplastics*** door de onderneming.

15. De onderneming rapporteert de hoeveelheden materiële ***emissies*** van ***verontreinigende stoffen*** in lucht, water en bodem uit haar eigen activiteiten, onder meer als gevolg van ***milieu-ongevallen***, in de rapportageperiode ([45]).

16. De onderneming rapporteert de hoeveelheden primaire ***microplastics*** die in haar ***producten*** worden vervaardigd of gebruikt, en afzonderlijk de hoeveelheden die rechtstreeks in het milieu vrijkomen.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 1 voor de alinea's 15 en 16 **(Verontreiniging van lucht, water en bodem)**	De ***verontreinigende stoffen*** en primaire ***microplastics*** worden gepresenteerd in relevante massa-eenheden, bv. ton of kilogram.
TV 2 voor alinea 15 **(Verontreiniging van lucht, water en bodem)**	Materiële ***emissies*** van ***verontreinigende stoffen*** worden geïdentificeerd door middel van een beoordeling door het management waarbij rekening wordt gehouden met de activiteiten en de bedrijfssector van de onderneming. De ***verontreinigende stoffen*** die zijn opgenomen in bijlage II bij Verordening (EG) nr. 166/2006 (E-PRTR), Verordening (EU) 2024/1244 (verordening betreffende het portaal voor industriële emissies) en latere wijzigingen die van toepassing zijn op de onderneming, vormen samen met andere verontreinigende stoffen die de onderneming meet of monitort, een waardevolle input voor deze beoordeling. Bij het bepalen of de emissie van een specifieke verontreinigende stof materieel is, kan de onderneming rekening houden met de drempelwaarden voor emissies in bijlage II bij Verordening (EU) 2024/1244.
TV 3 voor alinea 15 **(Verontreiniging van lucht, water en bodem)**	Overdrachten van water***verontreinigende stoffen*** naar externe zuiveringsinstallaties worden aangemerkt als ***verontreiniging*** binnen de downstream***waardeketen*** van de onderneming. Wanneer deze overdrachten materieel zijn, wordt van de onderneming verwacht dat zij deze rapporteert als entiteitspecifieke rapportage (zie ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea's 11 en 12).

Rapportage-eis E2-5 — *Zorgwekkende stoffen en zeer zorgwekkende stoffen*

17. Deze Rapportage-eis heeft tot doel ***gebruikers*** inzicht te verschaffen in de materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** van de onderneming in verband met het vervaardigen, verhandelen of gebruiken van ***zorgwekkende stoffen*** en ***zeer zorgwekkende stoffen***, met inbegrip van risico's die voortvloeien uit wijzigingen in de regelgeving.

18. ***Fabrikanten van stoffen***, ***formuleerders*** van ***stoffen*** of ***importeurs*** van stoffen, als zodanig of in mengsels, rapporteren het totale gewicht van ***zorgwekkende stoffen*** en, afzonderlijk, het totale gewicht van **zeer zorgwekkende stoffen** die:

a) zij hebben aangeschaft als stoffen als zodanig of in mengsels;

b) zij hebben vervaardigd als stoffen als zodanig of in mengsels;

([45]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte indicator voor belangrijkste ongunstige impacts zoals uiteengezet in indicator nr. 8 in tabel 1 en de indicatoren nrs. 1, 2 en 3 in tabel 2 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Emissies in water", "Emissies van anorganische verontreinigende stoffen", "Emissies van luchtverontreinigende stoffen" en "Emissies van ozonaantastende stoffen").

c) zij ***in de handel gebracht*** hebben als stoffen als zodanig of in mengsels; en

d) door hen rechtstreeks vrijkomen in het milieu (lucht, water en ***bodem***), met inbegrip van onopzettelijke lozingen door lekken of morsen.

19. ***Gebruikers van stoffen***, als zodanig of in mengsels, rapporteren het volgende:

a) het totale gewicht van de ***zeer zorgwekkende stoffen*** die zij tijdens de productie en tijdens de levering van diensten hebben gebruikt; en

b) het totale gewicht van de zeer zorgwekkende stoffen die door hen rechtstreeks in het milieu zijn vrijgekomen.

20. ***Fabrikanten van voorwerpen***, ***importeurs*** van ***voorwerpen*** of ***gebruikers van voorwerpen*** die ***zeer zorgwekkende stoffen*** bevatten, rapporteren de namen van de ***stoffen*** die aanwezig zijn in een concentratie van meer dan 0,1 % gewichtsprocent (g/g), overeenkomstig artikel 33 van Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH), in:

a) aangekochte onderdelen of voorwerpen; en

b) onderdelen of voorwerpen die ***in de handel gebracht*** zijn.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 4 voor de alinea's 18 en 19 **(Zorgwekkende stoffen en zeer zorgwekkende stoffen)**	De vereisten van alinea 18 zijn alleen van toepassing op ondernemingen die actief zijn in de chemische sector, namelijk die welke chemische ***stoffen*** vervaardigen (bv. NACE Rev. 2.1 C20 en, indien van toepassing, C21), chemische mengsels formuleren (bv. NACE Rev. 2.1 C20.3, C20.4, C20.5) of op groothandelsniveau actief zijn op het gebied van chemische stoffen (bv. NACE Rev. 2.1 G46.85). Deze vereisten zijn niet van toepassing op ondernemingen waarvan de hoofdactiviteit bestaat in de vervaardiging van niet-chemische ***producten***. De vereisten van alinea 19 zijn alleen van toepassing op ondernemingen die buiten het toepassingsgebied van alinea 18 vallen.
TV 5 voor de alinea's 18 en 19 **(Zorgwekkende stoffen en zeer zorgwekkende stoffen)**	Ondernemingen die overeenkomstig alinea 18 of 19 rapporteren, presenteren ***zeer zorgwekkende stoffen*** gegroepeerd naar gevarenklasse (overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008 (CLP-verordening). Dit houdt in dat één ***stof*** in alle toepasselijke gevarenklassen moet worden meegeteld. In de totale hoeveelheden aangekochte, vervaardigde, verkochte en vrijgekomen stoffen moet dubbeltelling echter worden vermeden.
TV 6 voor de alinea's 18 en 19 **(Zorgwekkende stoffen en zeer zorgwekkende stoffen)**	De ***stoffen*** worden gepresenteerd in ton of kilogram, of een andere massa-eenheid die relevant is voor de hoeveelheid en de soorten ***verontreinigende stoffen*** die worden uitgestoten.
TV 7 voor de alinea's 18, 19 en 20 **(Zorgwekkende stoffen en zeer zorgwekkende stoffen)**	Bij de op grond van deze Rapportage-eis verschafte informatie kan worden uitgegaan van informatie die de onderneming reeds op grond van andere bestaande wetgeving moet rapporteren (bv. Richtlijn 2010/75/EU, Verordening (EG) nr. 166/2006, de latere wijzigingen daarvan enz.).

ESRS E3 — WATER

INHOUDSOPGAVE

Objective

Interaction with other ESRS

Disclosure Requirements

Impact, risk and opportunity management

Disclosure Requirement E3-1 – *Policies related to water*

Disclosure Requirement E3-2 – *Actions and resources related to water*

Metrics and targets

Disclosure Requirement E3-3 – *Targets related to water*

Disclosure Requirement E3-4 – *Water metrics*

Doelstelling

1. Deze standaard heeft tot doel Rapportage-eisen vast te stellen op het gebied van water, vooral met betrekking tot de in alinea 6 van deze standaard gespecificeerde sub***thema's***. Indien niet alle door deze standaard voorgeschreven subthema's volgens de ***materialiteit***sanalyse moeten worden gerapporteerd, is alinea 30 van ESRS 1 *Algemene vereisten* van toepassing.

2. Het ***duurzaamheidsverslag*** verschaft informatie met betrekking tot ESRS E3 *Water* indien dit ***thema*** betrekking heeft op materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***. Die informatie bestrijkt alle in alinea 5 van ESRS 1 *Algemene vereisten* genoemde rapportagegebieden.

3. De Rapportage-eisen in deze standaard vormen een aanvulling op de bepalingen in ESRS 2 *Algemene toelichtingen*, op grond waarvan de onderneming informatie moet rapporteren over ***thema's*** die verband houden met materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, met name:

   a) ESRS 2 SBM 3 *Wisselwerking tussen, enerzijds, de materiële impacts, risico's en kansen en, anderzijds, de strategie en het businessmodel, en financiële effecten*; en

   b) ESRS 2 IRO 2 *Materiële impacts, risico's en kansen en Rapportage-eisen die zijn opgenomen in het duurzaamheidsverslag*

4. In deze standaard wordt elke Rapportage-eis geïntroduceerd door een rapportagedoelstelling, behalve voor ***beleid***, ***maatregelen*** en ***doelen***, waarvoor de bepalingen in ESRS 2 *Algemene toelichtingen* GDR-P, GDR-A en GDR-T het noodzakelijke kader bieden voor de desbetreffende Rapportage-eisen.

5. In deze standaard wordt rekening gehouden met EU-regelgevingskaders en andere relevante kaders, waaronder de kaderrichtlijn water van de EU (Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad ([46])), de drinkwaterrichtlijn van de EU (Richtlijn (EU) 2020/2184 van het Europees Parlement en de Raad ([47])), de richtlijn industriële emissies (Richtlijn 2010/75/EU), de Europese strategie voor waterweerbaarheid, de verordening inzake het milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS) (Verordening (EU) nr. 1221/2009), het Verdrag inzake het recht betreffende het gebruik van internationale waterlopen anders dan voor scheepvaart van de VN (1997) en het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren (1992).

6. In deze standaard worden Rapportage-eisen beschreven met betrekking tot de volgende sub***thema's***: watergebruik, met inbegrip van ***wateronttrekking***; ***waterverbruik***; ***waterlozing*** en ***opgeslagen water***.

7. Water omvat ***zoet water*** en andere soorten water, bijvoorbeeld brak water, uit verschillende bronnen, zoals ***oppervlaktewater***, ***grondwater***, zeewater, geproduceerd water en water van derden.

8. Contextspecifieke overwegingen zijn met name van belang met betrekking tot water. Indien materiële ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** betrekking hebben op specifieke ***geografische dimensies***, is het belangrijk een passende aggregatie of uitsplitsing van de gerapporteerde informatie te overwegen, bv. naar ***locatie***, stroomgebied, gebied met ***waterstress*** of ander niveau in overeenstemming met ESRS 1 *Algemene vereisten*, hoofdstuk 3.3.2 *Mate van aggregatie, uitsplitsing*.

Wisselwerking met andere ESRS

9. Er bestaat een wisselwerking tussen de sociale en ecologische ***thema's***. De belangrijkste punten van wisselwerking tussen ESRS E3 *Water* en de andere thematische standaarden zijn de volgende:

   a) ESRS E1 *Klimaatverandering*, waarin het gaat over acute en chronische ***fysieke risico's*** die voortkomen uit water- en oceanische gevaren die worden veroorzaakt of versterkt door ***klimaatverandering***, zoals een stijging van de temperatuur van het water, veranderende neerslagpatronen en -soorten, neerslag- of hydrologische variabiliteit, verzuring van de oceanen, indringend zeewater, stijging van de zeespiegel, droogte, ***waterstress***, zware neerslag, overstromingen en doorbraken van gletsjermeren.

([46]) Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

([47]) Richtlijn (EU) 2020/2184 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (PB L 435 van 23.12.2020, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj).

b) In ESRS E2 *Verontreiniging* gaat het om ***emissies*** naar water, waaronder emissies naar zeewater, en de vervaardiging, het gebruik en het vrijkomen van ***microplastics***.

c) In ESRS E4 *Biodiversiteit en ecosystemen* wordt ingegaan op de ***impacts*** op mariene en ***zoetwaterecosystemen*** en ***biodiversiteit*** in verband met watergebruik.

d) In ESRS E5 *Materiaalgebruik en circulaire economie* worden het type en de ***circulariteit*** van ***materiaalinstromen*** behandeld, onder meer van ***mariene hulpbronnen***.

e) ESRS S3 *Getroffen gemeenschappen* gaat over de materiële ***impacts*** op mensen en gemeenschappen die voortvloeien uit de activiteiten van de onderneming met betrekking tot water, met inbegrip van veranderingen in de beschikbaarheid en kwaliteit van of de toegang tot water.

Rapportage-eisen

Impact-, risico- en kansenmanagement

Rapportage-eis E3-1 — *Beleid ten aanzien van water*

10. De onderneming rapporteert haar water***beleid*** in overeenstemming met de bepalingen van ESRS 2 GDR-P ([48]).

11. Indien de onderneming ***locaties*** heeft in gebieden met ***waterstress*** die niet onder haar water***beleid*** vallen, rapporteert zij dit feit ([49]).

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 1 voor de alinea's 11, 13, 14 en 16b) **(Waterstress)**	***Waterstress*** omvat de kwantiteit of beschikbaarheid (in verband met ***waterschaarste***), samen met overwegingen inzake de kwaliteit en toegankelijkheid van water, en vormt een maatstaf voor de belasting van een stroomgebied. Waterstress is een onderdeel van fysieke watergerelateerde ***risico's***, samen met andere factoren die geen verband houden met waterstress, zoals overstromingen en droogte. Bij een alomvattend inzicht in watergerelateerde risico's wordt rekening gehouden met alle componenten van fysieke watergerelateerde risico's (bv. waterstress, overstromingen, droogte) en met risico's in verband met regelgeving en reputatie op het gebied van water.
TV 2 voor de alinea's 11, 13, 14 en 16b) **(Gebieden met waterstress)**	Mondiale indicatoren (met bijbehorende datasets) en bijbehorende drempelwaarden om te beoordelen of een gebied ***waterstress*** vertoont, zijn onder meer: a) basisscenario waterstress — gelijk aan of groter dan "hoog": 40-80 %: b) afnemende watervoorraden — groter dan "hoog": 25–75 % (seizoensgebonden); c) basisscenario afnemende watervoorraden — gelijk aan of groter dan "hoog": 50-75 %; en d) WEI+ (wateronttrekkingsindex-plus) — gelijk aan of groter dan 40 %. Hoewel deze mondiale indicatoren waterstress verklaren in termen van de hoeveelheid beschikbare watervoorraden (in verband met ***waterschaarste***), omvat een uitgebreide beoordeling van waterstress alle dimensies ervan (kwantiteit, kwaliteit en toegankelijkheid). Of een gebied aan waterstress wordt blootgesteld, wordt doorgaans ten minste op stroomgebiedniveau beoordeeld. Er kunnen op maat gesneden methoden worden gebruikt om te beoordelen of een gebied aan waterstress wordt blootgesteld, en om lokale kennis te benutten.

([48]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 7 in tabel 2 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor waterbeheer").

([49]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 8 in tabel 2 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Blootstelling aan gebieden met grote waterstress").

Rapportage-eis E3-2 — *Maatregelen en middelen wat betreft water*

12. De onderneming rapporteert haar belangrijkste ***maatregelen*** inzake water en de middelen die zijn toegewezen aan de uitvoering ervan in overeenstemming met de bepalingen van ESRS 2 GDR-A.

13. De onderneming specificeert de belangrijkste ***maatregelen*** en middelen met betrekking tot gebieden met ***waterstress***.

Maatstaven en doelen

Rapportage-eis E3-3 — Doelen wat betreft water

14. De onderneming rapporteert haar water***doelen*** in overeenstemming met de bepalingen van ESRS 2 GDR-T.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 3 voor alinea 14 **(Doelen in gebieden met waterstress)**	In overeenstemming met de overwegingen van de reikwijdte in ESRS 2 GDR-T, alinea 51c), stelt de onderneming, in voorkomend geval, watergerelateerde ***doelen*** vast onder verwijzing naar specifieke geografische gebieden, zoals gebieden met ***waterstress***.

Rapportage-eis E3-4 — Maatstaven voor water

15. Deze Rapportage-eis heeft tot doel ***gebruikers*** inzicht te verschaffen in de waterprestaties van de onderneming.

16. De onderneming rapporteert de volgende ***maatstaven*** voor water voor haar eigen activiteiten:

a) het totale ***waterverbruik***;

b) het totale waterverbruik in gebieden met ***waterstress***;

c) de totale ***wateronttrekking***;

d) de totale ***waterlozing***;

e) de totale hoeveelheid ***gerecycled en hergebruikt*** ([50]) ***water***; en

f) de totale hoeveelheid ***opgeslagen water***.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 4 voor alinea 16 **(Maatstaven voor water)**	Het ***waterverbruik*** c) kan rechtstreeks worden gemeten, gemodelleerd, geschat of berekend door de totale ***waterlozing*** d) af te trekken van de totale ***wateronttrekking*** (W) tijdens de rapportageperiode: C = W - D.
TV 5 voor alinea 16 **(Eenheden van maatstaven voor water)**	De in alinea 16a)-f) bedoelde ***maatstaven*** voor water worden gepresenteerd in kubieke meter (m^3) of veelvouden daarvan.

([50]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 6,2 in tabel 2 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Gewogen gemiddeld percentage water dat is gerecycled of hergebruikt door de ondernemingen waarin is belegd").

ESRS E4 — BIODIVERSITEIT EN ECOSYSTEMEN

INHOUDSOPGAVE

Objective

Interaction with other ESRS

Disclosure Requirements

Strategy

Disclosure Requirement E4-1 – *Biodiversity and ecosystems transition plan*

Impact, risk and opportunity management

Disclosure Requirement E4-2 – *Policies related to biodiversity and ecosystems*

Disclosure Requirement E4-3 – *Actions and resources related to biodiversity and ecosystems*

Metrics and Targets

Disclosure Requirement E4-4 – *Targets related to biodiversity and ecosystems*

Disclosure Requirement E4-5 – *Metrics related to biodiversity and ecosystems change*

Doelstelling

1. Deze standaard heeft tot doel Rapportage-eisen vast te stellen op het gebied van biodiversiteit en ecosystemen, vooral met betrekking tot de in alinea 6 van deze standaard gespecificeerde sub***thema's***. Indien niet alle door deze standaard voorgeschreven subthema's volgens de materialiteitsanalyse moeten worden gerapporteerd, is alinea 30 van ESRS 1 *Algemene vereisten* van toepassing.

2. Het ***duurzaamheidsverslag*** verschaft informatie met betrekking tot ESRS E4 *Biodiversiteit en ecosystemen* indien dit ***thema*** betrekking heeft op materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***. Dergelijke informatie betreft alle rapportage-gebieden die zijn vermeld in alinea 5 van ESRS 1 *Algemene vereisten*.

3. De Rapportage-eisen in deze standaard vormen een aanvulling op de bepalingen in ESRS 2 *Algemene toelichtingen*, op grond waarvan de onderneming informatie moet rapporteren over ***thema's*** die verband houden met materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, met name:

   a) ESRS 2 SBM 3 *Wisselwerking tussen, enerzijds, de materiële impacts, risico's en kansen en, anderzijds, de strategie en het businessmodel, en financiële effecten*; en

   b) ESRS 2 IRO 2 *Materiële impacts, risico's en kansen en Rapportage-eisen die zijn opgenomen in het duurzaamheidsverslag*

4. In deze standaard wordt elke Rapportage-eis geïntroduceerd door een rapportagedoelstelling, behalve voor ***beleid***, ***maatregelen*** en ***doelen***, waarvoor de bepalingen in ESRS 2 GDR-P, GDR-A en GDR-T het noodzakelijke kader bieden voor de desbetreffende Rapportage-eisen.

5. In deze standaard wordt rekening gehouden met de regelgevingskaders van de EU en andere relevante kaders, waaronder de visie van het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal en de relevante doelstellingen en ***doelen*** ervan, relevante aspecten van de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030, de vogelrichtlijn en de habitatrichtlijn van de EU (Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad ([51]) en Richtlijn 92/43/EEG van de Raad ([52])), de kaderrichtlijn mariene strategie (Richtlijn 2008/56/EG van het Europees Parlement en de Raad ([53])), het mariene EU-actieplan van 2023, de kaderrichtlijn water van de EU (Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement) en de verordening natuurherstel (Verordening (EU) 2024/1991 van het Europees Parlement en de Raad ([54])).

6. In deze standaard worden Rapportage-eisen beschreven met betrekking tot de volgende sub***thema's***: ***drukfactoren op verandering in biodiversiteit en ecosystemen***; de toestand van soorten; de toestand en ***omvang van terrestrische, zoetwater- en mariene ecosystemen***; en ***ecosysteemdiensten***.

7. De termen "***biodiversiteit***" en "***biologische diversiteit***" hebben betrekking op de variabiliteit tussen levende organismen van allerlei herkomst, met inbegrip van onder meer terrestrische, ***zoetwater***-, mariene en andere aquatische ***ecosystemen***, en de ecologische complexen waarvan deze deel uitmaken.

8. Contextspecifieke overwegingen zijn met name van belang met betrekking tot ***biodiversiteit*** en ***ecosystemen***. Indien materiële ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** betrekking hebben op specifieke ***geografische dimensies***, is het belangrijk een passende aggregatie of uitsplitsing van de gerapporteerde informatie te overwegen, bv. naar ***locatie***, ecosysteem of een ander niveau in overeenstemming met ESRS 1 *Algemene vereisten*, hoofdstuk 3.3.2 *Mate van aggregatie, uitsplitsing*.

([51]) Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PB L 20 van 26.1.2010, blz. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

([52]) Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

([53]) Richtlijn 2008/56/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het beleid ten aanzien van het mariene milieu (Kaderrichtlijn mariene strategie) (PB L 164 van 25.6.2008, blz. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj).

([54]) Verordening (EU) 2024/1991 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2024 inzake natuurherstel en tot wijziging van Verordening (EU) 2022/869 (PB L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj

Wisselwerking met andere ESRS

9. Er bestaat een wisselwerking tussen de sociale en ecologische ***thema's***. De rechtstreekse ***drukfactoren op verandering in biodiversiteit en ecosystemen*** zijn bijvoorbeeld ***klimaatverandering***, ***verontreiniging***, ***verandering in landgebruik***, verandering in ***zoetwater***gebruik en verandering in zeegebruik, directe exploitatie en ***invasieve exoten***. Deze factoren komen aan bod in ESRS E4 *Biodiversiteit en ecosystemen*, met uitzondering van klimaatverandering en verontreiniging, die worden behandeld in respectievelijk ESRS E1 *Klimaatverandering* en ESRS E2 *Verontreiniging*. De belangrijkste punten van wisselwerking tussen ESRS E4 *biodiversiteit en ecosystemen* en de andere thematische standaarden zijn de volgende:

   a) In ESRS E1 *Klimaatverandering* wordt ingegaan op ***klimaatmitigatie***, ***klimaatadaptatie*** en energie, terwijl ***impacts*** op ***biodiversiteit*** en ***ecosystemen*** die verband houden met de activiteiten van de onderneming op het gebied van klimaatmitigatie en -adaptatie worden behandeld in ESRS E4 *Biodiversiteit en ecosystemen*.

   b) ESRS E2 *Verontreiniging* heeft betrekking op de ***emissie*** van ***verontreinigende stoffen*** in lucht, water en ***bodem*** en de vervaardiging, het gebruik en het vrijkomen van ***microplastics***, terwijl de impacts van ***verontreiniging*** op biodiversiteit en ecosystemen worden behandeld in ESRS E4 *Biodiversiteit en ecosystemen*.

   c) ESRS E3 *Water* gaat over het gebruik van water, terwijl impacts op biodiversiteit en ecosystemen in verband met het gebruik van water worden behandeld in ESRS E4 *Biodiversiteit en ecosystemen*.

   d) ESRS E5 *Materiaalgebruik en circulaire economie* gaat over het type en de ***circulariteit*** van ***materiaalinstromen***, met inbegrip van ***mariene hulpbronnen***, ***afval*** en de toepassing van de ***beginselen van de circulaire economie***, terwijl de impacts op biodiversiteit en ecosystemen die verband houden met deze thema's worden behandeld in ESRS E4 *Biodiversiteit en ecosystemen*.

   e) In ESRS S3 *Getroffen gemeenschappen* wordt ingegaan op materiële negatieve impacts op ***getroffen gemeenschappen*** als gevolg van impacts op biodiversiteit en ecosystemen die aan de onderneming kunnen worden toegeschreven.

Rapportage-eisen

Strategie

Rapportage-eis E4-1 — Transitieplan voor biodiversiteit en ecosystemen

10. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de respons op en bijdrage van de onderneming aan de transitie die het Kunming-Montreal raamwerk voor biodiversiteit (GBF) impliceert, indien zij beschikt over een ***transitieplan voor biodiversiteit en ecosystemen*** en de belangrijkste kenmerken ervan openbaar heeft gemaakt.

11. Indien de onderneming beschikt over een ***transitieplan voor biodiversiteit en ecosystemen*** om haar ***businessmodel*** en -strategie zodanig te transformeren dat zij bijdraagt aan de mondiale doelstelling om ***biodiversiteitsverlies*** tot staan te brengen en om te buigen, zoals vermeld in het GBF, en zij de belangrijkste kenmerken van dat plan openbaar heeft gemaakt, rapporteert zij die kenmerken.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 1 voor alinea 11 **(Transitieplan voor biodiversiteit en ecosystemen)**	***Biodiversiteit*** kan ook deel uitmaken van een breder ***transitieplan*** van een onderneming waarmee bijvoorbeeld klimaatverandering wordt aangepakt. ***Transitieplannen voor biodiversiteit en ecosystemen***, of plannen waarin biodiversiteit is geïntegreerd, bevatten informatie over ***doelen***, belangrijke ***maatregelen***, financiële planning en governance. Zij moeten ook een duidelijke toelichting bevatten over de wijze waarop de strategie en het ***businessmodel*** van de onderneming zullen evolueren om bij te dragen tot de in het GBF vastgestelde mondiale doelstelling om het wereldwijde ***biodiversiteitsverlies*** tot staan te brengen en om te buigen, en kunnen onder meer betrekking hebben op het in kaart brengen en beheren van synergieën en wisselwerkingen met andere doelstellingen van het transitieplan, met inbegrip van elke respons op en bijdrage aan de transitie die uit de Overeenkomst van Parijs voortvloeit.
TV 2 voor alinea 11 **(Transitieplan voor biodiversiteit en ecosystemen)**	"Heeft openbaar gemaakt" betekent dat de onderneming de belangrijkste kenmerken van haar ***transitieplan voor biodiversiteit en ecosystemen*** beschikbaar heeft gesteld vóór of op het moment van de publicatie van haar ***duurzaamheidsverslag***, via toegankelijke openbare kanalen zoals haar website of verslagen.

Impact-, risico- en kansenmanagement

Rapportage-eis E4-2 — *Beleid ten aanzien van biodiversiteit en ecosystemen*

12. De onderneming rapporteert haar ***beleid*** inzake ***biodiversiteit*** en ***ecosystemen*** in overeenstemming met de bepalingen van ESRS 2 GDR-P.

13. Naast het bepaalde in ESRS 2 GDR-P beschrijft de onderneming de inhoud van haar ***beleid*** inzake ***biodiversiteit*** en ***ecosystemen*** met betrekking tot:

    a) het bijdragen aan de traceerbaarheid van ***producten***, componenten en ***grondstoffen*** met ***daadwerkelijke*** of ***potentiële*** materiële ***impacts*** op biodiversiteit en ecosystemen in haar ***waardeketen***; en

    b) ***locaties*** in haar eigen activiteiten in of nabij een ***biodiversiteitsgevoelig gebied*** ([55]).

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 3 voor alinea 12 **(Beleid ten aanzien van biodiversiteit en ecosystemen)**	Wanneer de onderneming de inhoud van haar ***beleid*** beschrijft, specificeert zij, in voorkomend geval, of dit beleid betrekking heeft op duurzame bodem- of landbouwpraktijken, praktijken ten aanzien van duurzame oceanen of zeeën, en ontbossing ([56]).
TV 4 voor alinea 12 **(Beleid ten aanzien van biodiversiteit en ecosystemen)**	De ***scenarioanalyse*** van ***biodiversiteit*** en ***ecosystemen*** kan als input dienen voor het in kaart brengen, analyseren en beheren van materiële ***risico's*** en ***kansen*** voor de korte, middellange en lange tijdshorizon. De onderneming kan bij het bepalen van haar ***beleid***, ***maatregelen*** en ***doelen*** overwegen gebruik te maken van scenarioanalyse.
TV 5 voor alinea 13b) **(Beleid ten aanzien van biodiversiteit en ecosystemen)**	Indien de ***locatie*** van de onderneming zich in of nabij een ***biodiversiteitsgevoelig gebied*** bevindt, kunnen haar activiteiten verband houden met materiële negatieve ***impacts*** op het biodiversiteitsgevoelige gebied. Of een locatie van een onderneming buiten een biodiversiteitsgevoelig gebied zich in de nabijheid van een dergelijk gebied bevindt, wordt bepaald aan de hand van de afbakening van het invloedsgebied van de locatie. Het invloedsgebied kan worden bepaald door bufferafstanden toe te passen die specifiek zijn voor het soort activiteit van de onderneming, volgens regelgevingsvereisten, wetenschappelijk onderbouwde aanbevelingen en beste praktijkvoorbeelden in de sector.

Rapportage-eis E4-3 — *Maatregelen en middelen wat betreft biodiversiteit en ecosystemen*

14. De onderneming rapporteert haar belangrijkste ***maatregelen*** inzake ***biodiversiteit en ecosystemen*** en de middelen die zijn toegewezen aan de uitvoering ervan in overeenstemming met de bepalingen van ESRS 2 GDR-A.

15. Naast de bepalingen van ESRS 2 GDR-A beschrijft de onderneming alle ***biodiversiteitscompensaties*** die zij in het kader van haar ***maatregelen*** heeft gebruikt, met inbegrip van het doel van de compensaties, de financiële effecten in monetaire termen, het gebied, het type en de toegepaste kwaliteitscriteria, en de standaarden waaraan de biodiversiteitscompensaties voldoen.

([55]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 14,2 in tabel 2 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid ter bescherming van de biodiversiteit voor operationele locaties die in het bezit zijn van de onderneming of door haar worden geleased of beheerd in of naast beschermde gebieden of in of naast gebieden met een grote biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden").

([56]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van verplichte indicatoren voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder de indicatoren nr. 11, nr. 12 en nr. 15 in tabel 2 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Beleggingen in ondernemingen zonder duurzame bodem- of landbouwpraktijken", "Beleggingen in ondernemingen zonder praktijken voor het duurzaam beheren van oceanen/zeeën", en "Ontbossing").

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV'S

TV 6 voor alinea 14 **(Maatregelen ten aanzien van biodiversiteit en ecosystemen)**	Bij ***maatregelen*** die op grond van alinea 14 moeten worden gerapporteerd, wordt rekening gehouden met het recht op ***vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde instemming*** van ***inheemse volken*** (zie ook ESRS S3-2).

Maatstaven en doelen

Rapportage-eis E4-4 — *Doelen wat betreft biodiversiteit en ecosystemen*

16. De onderneming rapporteert haar ***doelen*** inzake ***biodiversiteit*** en ***ecosystemen*** in overeenstemming met de bepalingen van ESRS 2 GDR-T.

17. Indien de onderneming ***biodiversiteitscompensaties*** gebruikt bij het bepalen van haar ***doelen***, rapporteert zij hoe deze compensaties zijn gebruikt.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 7 voor alinea 16 **(Doelen ten aanzien van biodiversiteit en ecosystemen)**	Met ***biodiversiteitsdoelen***: a) wordt doorgaans de "belasting" van de natuur aangepakt en wordt ernaar gestreefd de ***drukfactoren op verandering in biodiversiteit en ecosystemen*** te verminderen, bv. door ***verandering in landgebruik*** als gevolg van de omzetting van bebost gebied te vermijden. Met de doelen wordt doorgaans ook de "toestand van de natuur" aangepakt en wordt ernaar gestreefd de omvang en toestand van soorten en ***ecosystemen*** te verbeteren, bv. door de populatiegrootte van met uitsterven bedreigde soorten te vergroten of de toestand van het landschap ten opzichte van een nulmeting te herstellen; b) zij zijn het doeltreffendst als zij wetenschappelijk onderbouwd zijn en afgestemd zijn op ***ecologische drempels*** en bijdragen tot de doelen van het GBF; c) zij kunnen op verschillende niveaus worden vastgesteld (zie ESRS 2 *Algemene toelichtingen*, alinea 51c)), bv. op het niveau van de ***locatie***, het landschap, de onderneming of de upstream***waardeketen***, afhankelijk van het oogmerk van het streefdoel en het vermogen van de onderneming om de verwezenlijking ervan te beïnvloeden; d) zij worden doorgaans uitgevoerd in overeenstemming met de mitigatieladder: vermijden, minimaliseren, herstellen en compenseren.

Rapportage-eis E4-5 — *Maatstaven wat betreft biodiversiteit en ecosystemen*

18. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de prestaties van de onderneming ten aanzien van materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** in verband met veranderingen in ***biodiversiteit*** en ***ecosystemen***.

19. De onderneming rapporteert de volgende informatie over materiële ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** in verband met veranderingen in ***biodiversiteit*** en ***ecosystemen***:

    a) de locaties binnen haar eigen activiteiten waarop de materiële impacts, risico's of kansen betrekking hebben;

    b) voor die locaties, een lijst van ***biodiversiteitsgevoelige gebieden*** (naam en type) met betrekking tot de materiële negatieve impacts van de onderneming, indien van toepassing; en

    c) de activiteiten van de onderneming die verband houden met materiële negatieve impacts op de in punt b) hierboven beschreven biodiversiteitsgevoelige gebieden ([57]).

20. In aanvulling op alinea 19 en in overeenstemming met ESRS 2 GDR-M rapporteert de onderneming ***maatstaven*** met betrekking tot haar materiële impacts op ***biodiversiteit*** en ***ecosystemen***.

([57]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 7 in tabel 1 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden").

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 8 voor alinea 19 **(Maatstaven ten aanzien van verandering in biodiversiteit en ecosystemen)**	Ter onderbouwing van de prioritering voor rapportage en het niveau van aggregatie of uitsplitsing, houdt de onderneming rekening met locaties waar haar eigen activiteiten verband houden met materiële negatieve ***impacts*** op ***biodiversiteitsgevoelige gebieden***. Van de onderneming wordt niet noodzakelijkerwijs verwacht dat zij een uitputtende lijst verstrekt van alle afzonderlijke ***locaties*** of plaatsen waar haar eigen activiteiten interageren met biodiversiteitsgevoelige gebieden, of dat zij informatie verstrekt voor elk van haar afzonderlijke locaties. De onderneming kan informatie aggregeren naar relevante groepen locaties met betrekking tot haar materiële impacts, ***risico's*** en ***kansen***, bijvoorbeeld op basis van hetzelfde biodiversiteitsgevoelige gebied of hetzelfde cluster van gebieden in een regio die door meerdere locaties wordt getroffen. De mate van gedetailleerdheid, aggregatie of uitsplitsing van informatie wordt bepaald in overeenstemming met de beginselen van ESRS 1 *Algemene vereisten*, afdeling 3.3.2, rekening houdend met de aard van de materiële impacts, risico's en kansen, de gelijkenis van getroffen locaties of gebieden en het nut van de verschafte informatie voor het nemen van beslissingen. Dienovereenkomstig kan de onderneming informatie op geaggregeerd niveau presenteren voor groepen locaties of gebieden die aan vergelijkbare biodiversiteitsgerelateerde impacts, risico's of kansen onderhevig zijn, mits die aggregatie materiële informatie niet versluiert.
TV 9 voor alinea 20 **(Maatstaven ten aanzien van verandering in biodiversiteit en ecosystemen)**	Wanneer de onderneming overeenkomstig ESRS 2 IRO-2 de beschrijving van materiële ***impacts*** verschaft, geeft zij aan welke materiële impacts betrekking hebben op ***landdegradatie***, ***verwoestijning*** of ***bodemafdekking*** en activiteiten die van invloed zijn op ***bedreigde soorten*** of ***ecosystemen*** ([58]).
TV 10 voor alinea 2 **(Maatstaven ten aanzien van verandering in biodiversiteit en ecosystemen)**	Afhankelijk van welk sub***thema*** materieel is, neemt de onderneming ***maatstaven*** op met betrekking tot: a) ***drukfactoren op verandering in biodiversiteit en ecosystemen***; b) de toestand van de ***soort*** (bv. in verband met het ***risico*** van uitsterven); c) de toestand en ***omvang van terrestrische, zoetwater- en mariene ecosystemen*** (bv. met betrekking tot de toestand van de ***locatie*** en de toestand van het landschap); en d) ***ecosysteemdiensten***.
TV 11 voor alinea 20 **(Maatstaven ten aanzien van verandering in biodiversiteit en ecosystemen)**	Primaire data over de ***maatstaven*** betreffende de toestand van de natuur die op locatieniveau of via teledetectie worden verzameld, zijn de beste manier om de ***impacts*** op de ***biodiversiteit*** en ***ecosystemen*** te helpen bepalen. Het gebruik van primaire data over de toestand van de natuur is met name relevant wanneer de ***locaties*** van de onderneming zich in of nabij ***biodiversiteitsgevoelige gebieden*** bevinden. De onderneming kan haar impacts ook schatten aan de hand van data over drukfactoren of secundaire data over de toestand van de natuur.
TV 12 voor alinea 20 **(Maatstaven ten aanzien van verandering in biodiversiteit en ecosystemen)**	Bij het vaststellen van de te rapporteren ***maatstaven*** houdt de onderneming rekening met: a) de monitoringfrequentie en de nulsituatie of -waarde en het basisjaar of de basisperiode; en b) of de maatstaven ***gebruikers*** in staat stellen te begrijpen hoe zij zich verhouden tot de materiële ***impacts***.

([58]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder de indicatoren nrs. 10 en 14.1 in tabel 2 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Bodemdegradatie, verwoestijning, bodemafdekking" en "Aandeel beleggingen in ondernemingen waarvan de activiteiten van invloed zijn op bedreigde soorten").

ESRS E5 — MATERIAALGEBRUIK EN CIRCULAIRE ECONOMIE

INHOUDSOPGAVE

Objective

Interaction with other ESRS

Disclosure Requirements

Impacts, risks and opportunities' management

Disclosure Requirement E5-1 – *Policies related to resource use and circular economy*

Disclosure Requirement E5-2 – *Actions and resources related to resource use and circular economy*

Metrics and Targets

Disclosure Requirement E5-3 – *Targets related to resource use and circular economy*

Disclosure Requirement E5-4 – *Resource inflows*

Disclosure Requirement E5-5 – *Resource outflows*

Products

Waste

Doelstelling

1. Deze standaard heeft tot doel Rapportage-eisen vast te stellen op het gebied van materiaalgebruik en circulaire economie, vooral met betrekking tot de in alinea 6 van deze standaard gespecificeerde sub***thema's***. Indien niet alle door deze standaard voorgeschreven subthema's volgens de ***materialiteit***sanalyse moeten worden gerapporteerd, is alinea 30 van ESRS 1 *Algemene vereisten* van toepassing.

2. Het ***duurzaamheidsverslag*** verschaft informatie met betrekking tot ESRS E5 *Materiaalgebruik en circulaire economie* indien dit ***thema*** betrekking heeft op materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***. Die informatie bestrijkt alle in alinea 5 van ESRS 1 *Algemene vereisten* genoemde rapportagegebieden.

3. De Rapportage-eisen in deze standaard vormen een aanvulling op de bepalingen in ESRS 2 *Algemene toelichtingen*, op grond waarvan de onderneming informatie moet rapporteren over ***thema's*** die verband houden met materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, met name:

   a) ESRS 2 SBM 3 *Wisselwerking van materiële impacts, risico's en kansen met de strategie en het businessmodel, en financiële effecten;* en

   b) ESRS 2 IRO 2 *Materiële impacts, risico's en kansen en Rapportage-eisen die zijn opgenomen in het duurzaamheidsverslag*

4. In deze standaard wordt elke Rapportage-eis geïntroduceerd door een rapportagedoelstelling, behalve voor ***beleid***, ***maatregelen*** en ***doelen***, waarvoor de bepalingen in ESRS 2 GDR-P, GDR-A en GDR-T het noodzakelijke kader bieden voor de desbetreffende Rapportage-eisen.

5. In deze standaard wordt rekening gehouden met de regelgevingskaders van de EU en andere relevante kaders, waaronder het EU-actieplan voor een circulaire economie (2020), de Europese Clean Industrial Deal (2025), de verordening inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten (Verordening (EU) 2024/1781 van het Europees Parlement en de Raad ([59])), de kaderrichtlijn afvalstoffen (Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad ([60])), Richtlijn (EU) 2024/1799 van het Europees Parlement en de Raad ([61]) betreffende het recht op reparatie en de verordening kritieke grondstoffen (Verordening (EU) 2024/1252 van het Europees Parlement en de Raad ([62])).

6. In deze standaard worden Rapportage-eisen beschreven met betrekking tot de volgende sub***thema's***: ***materiaalinstromen***; ***materiaaluitstromen*** met betrekking tot ***producten*** en diensten; materiaaluitstromen in verband met ***afval***.

Wisselwerking met andere ESRS

7. Er bestaat een wisselwerking tussen de sociale en ecologische ***thema's***. De punten van wisselwerking tussen ESRS E5 *Materiaalgebruik en circulaire economie* en de andere thematische standaarden zijn hieronder opgesomd:

   a) ESRS E1 *Klimaatverandering* heeft betrekking op ***klimaatmitigatie***, ***klimaatadaptatie*** en energieverbruik, terwijl ESRS E5 *Materiaalgebruik en circulaire economie* gaat over materiaalinstromen (met inbegrip van ***fossiele brandstoffen*** die niet voor energie worden gebruikt), de winning van hulpbronnen en praktijken van de ***circulaire economie*** die de ***broeikasgasemissies*** (koolstofvoetafdruk) en de energie-intensiteit kunnen verminderen.

   b) ESRS E2 *Verontreiniging* gaat over ***emissies*** van ***verontreinigende stoffen*** naar lucht, water en ***bodem*** (met inbegrip van ***microplastics***), en ***zorgwekkende stoffen***, waaronder ***zeer zorgwekkende stoffen***, terwijl in ESRS E5 *Materiaalgebruik en circulaire economie* wordt ingegaan op praktijken inzake ***materiaalgebruik*** en het beheer van ***afval*** die dergelijke emissies in de ***waardeketen*** kunnen veroorzaken of mitigeren.

([59]) Verordening (EU) 2024/1781 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten, tot wijziging van Richtlijn (EU) 2020/1828 en Verordening (EU) 2023/1542, en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG (PB L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

([60]) Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (PB L 312 van 22.11.2008, blz. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj).

([61]) Richtlijn (EU) 2024/1799 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 betreffende gemeenschappelijke regels ter bevordering van de reparatie van goederen en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/2394 en de Richtlijnen (EU) 2019/771 en (EU) 2020/1828 (PB L, 2024/1799, 10.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1799/oj).

([62]) Verordening (EU) 2024/1252 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 tot vaststelling van een kader om een veilige en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen te waarborgen, en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 en (EU) 2019/1020 (PB L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

c) ESRS E3 *Water* gaat over het gebruik en beheer van water als fysieke hulpbron en de activiteiten van de onderneming in gebieden met ***waterstress***, terwijl ESRS E5 *Materiaalgebruik en circulaire economie* betrekking heeft op ***mariene hulpbronnen*** en waterintensieve processen door middel waarvan circulaire maatregelen het verbruik kunnen verminderen en de efficiëntie kunnen verbeteren.

d) ESRS E4 *Biodiversiteit en ecosystemen* gaat over ***impacts*** op ***biodiversiteit*** en ***ecosystemen***, terwijl ESRS E5 *Materiaalgebruik en circulaire economie* betrekking heeft op activiteiten op het gebied van materiaalgebruik, afvalbeheer en ***circulaire economie*** die kunnen bijdragen tot dergelijke impacts of deze kunnen verlichten.

e) ESRS S3 *Getroffen gemeenschappen* gaat over materiële ***impacts*** op mensen en gemeenschappen die voortvloeien uit de activiteiten van de onderneming, waaronder impacts in verband met materiaalgebruik, ***producten*** en diensten, en afval, terwijl ESRS E5 *Materiaalgebruik en circulaire economie* deze activiteiten behandelt vanuit een technisch perspectief in termen van ***materiaalinstromen***, ***materiaaluitstromen***, afval en praktijken van de ***circulaire economie***.

f) ESRS S4 *Consumenten en eindgebruikers* gaat over informatiegerelateerde impacts op ***consumenten*** of ***eindgebruikers***, hun persoonlijke veiligheid en hun sociale inclusie, terwijl ESRS E5 betrekking heeft op materiaalgebruik, afvalbeheer en aspecten inzake de ***circulariteit*** van diezelfde producten en diensten. Rapportage op grond van ESRS E5 *Materiaalgebruik en circulaire economie* over deze aspecten is relevant om inzicht te krijgen in de impacts in verband met informatie en inclusie op consumenten en eindgebruikers die worden gerapporteerd op grond van ESRS S4 *Consumenten en eindgebruikers*.

Rapportage-eisen

Impact-, risico- en kansenmanagement

Rapportage-eis E5-1 — *Beleid ten aanzien van materiaalgebruik en circulaire economie*

8. De onderneming rapporteert haar ***beleid*** inzake ***materiaalgebruik*** en ***circulaire economie*** in overeenstemming met de bepalingen van ESRS 2 GDR-P.

9. Naast de informatie die op grond van ESRS 2 GDR-P is vereist, legt de onderneming, indien zij ***beginselen van de circulaire economie*** of ***eisen inzake ecologisch ontwerp*** integreert in haar ***cruciale producten*** en ***diensten op het gebied van circulaire economie***, uit hoe dit gebeurt.

Rapportage-eis E5-2 — *Beleid en middelen inzake materiaalgebruik en circulaire economie*

10. De onderneming rapporteert haar belangrijkste ***maatregelen*** inzake ***materiaalgebruik*** en ***circulaire economie*** in overeenstemming met de bepalingen van ESRS 2 GDR-A.

Maatstaven en doelen

Rapportage-eis E5-3 — *Doelen wat betreft materiaalgebruik en circulaire economie*

11. De onderneming rapporteert haar ***doelen*** inzake ***materiaalgebruik*** en ***circulaire economie*** in overeenstemming met de bepalingen van ESRS 2 GDR-T.

Rapportage-eis E5-4 — *Materiaalinstromen*

12. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de ***materiaalinstromen*** van de onderneming. Het gaat hierbij onder meer om informatie over de soorten en ***circulariteit*** van hulpbronnen die de onderneming binnenkomen.

13. De onderneming rapporteert de volgende informatie:

a) de gebruikte ***cruciale materialen***, met voor elk daarvan een beknopte beschrijving en met vermelding van de ***kritieke grondstoffen*** en ***strategische grondstoffen*** die het bevat;

b) het totale gewicht van alle cruciale materialen;

c) een uitsplitsing van elk cruciaal materiaal, uitgedrukt in gewicht of als percentage van het totale gewicht van alle cruciale materialen; en

d) de gebruikte ***secundaire materialen***, uitgedrukt in gewicht of als percentage van het totale gewicht van de cruciale materialen.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 1 voor alinea 13a) **(Materiaalinstromen)**	Bij het rapporteren van de door alinea 13a) voorgeschreven informatie: a) geeft de onderneming een beknopte beschrijving van elk ***cruciaal materiaal***, waarin de rol en de relevantie van het materiaal in het kader van de activiteiten van de onderneming tot uiting komen; b) indien het onderscheid tussen ***technisch materiaal*** en ***biologisch materiaal*** relevant is om de ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen*** van de onderneming te onderkennen, geeft zij dit onderscheid weer in de beschrijving van haar cruciale materialen.
TV 2 voor alinea 13a) **(Materiaalinstromen)**	***Kritieke grondstoffen*** en ***strategische grondstoffen***, zoals vastgesteld in de bijlagen I en II bij de verordening kritieke grondstoffen (Verordening (EU) 2024/1252), kunnen deel uitmaken van de ***cruciale materialen*** van de onderneming. Indien dit het geval is, geeft de onderneming dit aan. Een onderneming kan bijvoorbeeld een batterij identificeren als een cruciaal materiaal voor haar activiteiten en aangeven dat deze lithium bevat, dat als kritieke en strategische grondstof is ingedeeld.

Rapportage-eis E5-5 — *Materiaaluitstromen*

14. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de wijze waarop de onderneming bijdraagt aan de ***circulaire economie*** door ***producten*** en diensten te ontwerpen, te vervaardigen en aan te bieden in overeenstemming met de ***beginselen van de circulaire economie***, en door ***afval*** doeltreffend te beheren.

Producten

15. De onderneming rapporteert de volgende informatie:

a) kwalitatieve of kwantitatieve informatie over de verwachte ***duurzaamheid*** van haar ***cruciale producten***;

b) kwalitatieve of kwantitatieve informatie over de mate waarin haar cruciale producten ***repareerbaar*** zijn;

c) het ***recyclebaarheidspercentage*** van haar cruciale producten en de ***verpakking*** ervan.

Afval(stoffen)

16. De onderneming rapporteert de volgende informatie over ***afval*** uit haar eigen activiteiten:

a) een beschrijving van de ***afvalstromen*** van de onderneming;

b) het totale gewicht van het geproduceerde afval;

c) het aandeel van het afval dat wordt omgeleid van verwijdering, uitgedrukt als percentage van de totale hoeveelheid geproduceerd afval, met een uitsplitsing naar ***gevaarlijk afval*** en niet-gevaarlijk afval, en een uitsplitsing naar de volgende soorten nuttige toepassing:

i. ***voorbereiding*** voor ***hergebruik***;

ii. ***recycling;***

iii. andere ***nuttige toepassingen***;

d) het aandeel van het afval dat wordt toegeleid naar verwijdering, uitgedrukt als percentage van de totale hoeveelheid geproduceerd afval ([63]), met een uitsplitsing naar gevaarlijk afval en niet-gevaarlijk afval ([64]), en een uitsplitsing naar de volgende soorten nuttige toepassing:

i. verbranding;

ii. ***storten***;

iii. andere vormen van afvalverwijdering;

([63]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 13 in tabel 2 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Aandeel niet-gerecycled afval").

([64]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 9 in tabel 1 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval").

e) het aandeel afval waarvan de eindbestemming onbekend is, uitgedrukt als percentage van de totale hoeveelheid geproduceerd afval.

17. De onderneming rapporteert de totale hoeveelheid radioactief ***afval*** die zij produceert, in overeenstemming met de definitie van radioactief afval in artikel 3, punt 7), van Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad ([65]) ([66]).

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 3 voor alinea 15c) **(Producten)**	Bij het rapporteren van informatie overeenkomstig alinea 15c) gebruikt de onderneming de volgende vergelijking: a) voor ***producten***: $\text{Recyclebaarheidspercentage} = \frac{\textit{totaalgewicht van in het product verwerkte recycleerbare materialen}_x}{\textit{totaalgewicht van het product}_x} \times 100$ b) voor ***verpakking***: $\textbf{\textit{Recyclebaarheidspercentage}} = \frac{\textit{totaalgewicht van in de verpakking verwerkte recycleerbare materialen}_x}{\textit{totaalgewicht van de verpakking}_x} \times 100$
TV 4 voor alinea 16a) **(Afval(stoffen))**	Bij de rapportage overeenkomstig alinea 16a), over ***afvalstromen*** volstaat het om een naam te vermelden (bijvoorbeeld overeenkomstig de Europese afvalstoffenlijst bij Beschikking 2000/532/EG van de Commissie) en een indicatie van de ***cruciale materialen*** die in de afvalstroom zijn opgenomen, zoals biomassa, metalen, niet-metaalhoudende mineralen, kunststoffen, textiel, ***kritieke grondstoffen***, zeldzame aardmetalen enz.
TV 5 voor alinea 16b)-d) en alinea 17 **(Afval(stoffen))**	Bij de rapportage overeenkomstig alinea 16b)-d), en alinea 17 weerspiegelen de data het gewicht van het materiaal in zijn oorspronkelijke toestand en worden zij niet met verdere datamanipulatie gepresenteerd, zoals rapportage ervan als "droog" gewicht.
TV 6 voor alinea 16c)iii) **(Afval(stoffen))**	Een lijst van ***nuttige toepassingen*** is opgenomen in bijlage II bij Richtlijn 2008/98/EG betreffende ***afval***stoffen (kaderrichtlijn afvalstoffen). "Andere nuttige toepassingen" moeten voldoen aan de definities en voorschriften van de kaderrichtlijn afvalstoffen. Wanneer de onderneming afval rapporteert overeenkomstig alinea 16c)iii), specificeert zij, in voorkomend geval, wat deze "andere nuttige toepassingen" zijn. Verbranding met terugwinning van energie wordt alleen als een "andere nuttige toepassing" beschouwd als zij voldoet aan de voorwaarden van punt R1 van bijlage II "Handelingen van nuttige toepassing" bij de kaderrichtlijn afvalstoffen.
TV 7 voor alinea 16d)iii) **(Afval(stoffen))**	Een lijst van verwijderingshandelingen is opgenomen in bijlage I bij Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen (kaderrichtlijn afvalstoffen).

([65]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 9 in tabel 1 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval").

([66]) Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad van 19 juli 2011 tot vaststelling van een communautair kader voor een verantwoord en veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval (PB L 199 van 2.8.2011, blz. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj).

ESRS S1 — EIGEN PERSONEEL

INHOUDSOPGAVE

Objective

Interaction with other topical ESRS

Disclosure Requirements

Impacts, risks and opportunities management

Disclosure Requirement S1-1 – *Policies related to own workforce*

Disclosure Requirement S1-2 – *Engagement with own workforce and workers' representatives, existence of channels for own workforce to raise concerns or needs and approaches to remedy*

Disclosure Requirement S1-3 – *Actions and resources related to own workforce*

Metrics and targets

Disclosure Requirement S1-4 – *Targets related to own workforce*

Disclosure Requirement S1-5 – *Characteristics of the undertaking's employees*

Disclosure Requirement S1-6 – *Characteristics of non-employees in the undertaking's own workforce*

Disclosure Requirement S1-7 – *Collective bargaining coverage and social dialogue*

Disclosure Requirement S1-8 – *Gender diversity in top management*

Disclosure Requirement S1-9 – *Adequate wages*

Disclosure Requirement S1-10 – *Social protection*

Disclosure Requirement S1-11 – *Persons with disabilities*

Disclosure Requirement S1-12 – *Training and skills development metrics*

Disclosure Requirement S1-13 – *Health and safety metrics*

Disclosure Requirement S1-14 – *Work-life balance metrics*

Disclosure Requirement S1-15 – *Remuneration metrics*

Disclosure Requirement S1-16 – *Incidents of discrimination and other human rights incidents*

Doelstelling

1. Deze standaard heeft tot doel Rapportage-eisen vast te stellen op het gebied van het eigen personeel, vooral met betrekking tot de in alinea 6 van deze standaard gespecificeerde sub***thema's***. Indien niet alle door deze standaard voorgeschreven subthema's volgens de ***materialiteit***sanalyse moeten worden gerapporteerd, is alinea 30 van ESRS 1 *Algemene vereisten van toepassing*, met uitzondering van:

   a) Rapportage-eis ESRS S1-5, die de onderneming moet toepassen indien zij tot de conclusie komt dat haar eigen personeel volgens de materialiteitsanalyse als materieel moet worden gerapporteerd; en

   b) ESRS S1-6, die de onderneming moet toepassen indien zij tot de conclusie komt dat aan medewerkers niet in loondienst binnen haar eigen personeel materiële impacts, risico's of kansen verbonden zijn.

   De materialiteitsfilter voor informatie zoals gedefinieerd in ESRS 1 *Algemene vereisten*, alinea 23, blijft ook van toepassing op deze beide Rapportage-eisen.

2. Het ***duurzaamheidsverslag*** verschaft informatie met betrekking tot ESRS S1 *Eigen personeel* indien dit ***thema*** betrekking heeft op materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***. Die informatie bestrijkt alle in alinea 5 van ESRS 1 *Algemene vereisten* genoemde rapportagegebieden.

3. De Rapportage-eisen in deze standaard vormen een aanvulling op de bepalingen in ESRS 2 *Algemene toelichtingen*, op grond waarvan de onderneming informatie moet rapporteren over ***thema's*** die verband houden met materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, met name:

   a) ESRS 2 SBM 3 *Wisselwerking van materiële impacts, risico's en kansen met de strategie en het businessmodel, en financiële effecten;* en

   b) ESRS 2 IRO 2 *Materiële impacts, risico's en kansen en Rapportage-eisen die zijn opgenomen in het duurzaamheidsverslag*

4. In deze standaard wordt elke Rapportage-eis geïntroduceerd door een rapportagedoelstelling, behalve voor ***beleid***, ***maatregelen*** en ***doelen***, waarvoor de bepalingen in ESRS 2 GDR-P, GDR-A en GDR-T het noodzakelijke kader bieden voor de desbetreffende Rapportage-eisen.

5. In deze standaard wordt rekening gehouden met de internationale en Europese instrumenten en verdragen op het gebied van mensenrechten, met inbegrip van het Internationaal Statuut van de Rechten van de Mens; de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's) en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen; de verklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de fundamentele principes en rechten op het werk en de fundamentele IAO-verdragen; het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap; het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens; het herziene Europees Sociaal Handvest; het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (EU); de beleidsprioriteiten van de EU zoals uiteengezet in de Europese pijler van sociale rechten; en EU-wetgeving, met inbegrip van het EU-acquis inzake arbeidsrecht.

6. Deze standaard bevat de Rapportage-eisen met betrekking tot de volgende sub***thema's***:

   a) arbeidsvoorwaarden (met inbegrip van ***leefbare lonen***, ***werk-privébalans***, werktijden, baanzekerheid, ***sociale bescherming***);

   b) ***sociale dialoog***, vrijheid van vereniging, ondernemingsraden, participatierechten van werknemers en ***collectieve onderhandelingen***;

   c) gezondheid en veiligheid;

   d) ***opleiding*** en ontwikkeling van vaardigheden;

e) diversiteit en ***gelijke behandeling*** (met inbegrip van gendergelijkheid, gelijke ***beloning*** bij gelijkwaardig werk, werkgelegenheid voor en inclusie van ***mensen met een beperking***, non-discriminatie, bestrijding van intimidatie); en

f) andere arbeidsgerelateerde mensenrechten (bv. ***kinderarbeid***, ***gedwongen arbeid***, privacy en adequate huisvesting).

7. Het ***eigen personeel*** van de onderneming omvat i) personen die een arbeidsverhouding met de onderneming hebben ("***werknemers***") en ii) personen die, ten behoeve van de rapportage op grond van ESRS, binnen het eigen personeel van de onderneming "***medewerkers niet in loondienst***" worden genoemd. Het gaat hierbij om personen die een arbeidsrelatie met de rapporterende onderneming hebben om arbeid te leveren ("zelfstandigen") of personen die worden geleverd door ondernemingen die zich voornamelijk bezighouden met "arbeidsbemiddeling en personeelswerk" (NACE-code 078). Informatie over de personen die overeenkomstig deze standaard "medewerkers niet in loondienst" worden genoemd in het eigen personeel van de onderneming, laat hun status uit hoofde van het toepasselijke arbeidsrecht onverlet. Deze standaard ziet niet op werknemers in de upstream- of downstream***waardeketen*** van de onderneming. Deze werknemers vallen onder ESRS S2 ***Werknemers in de waardeketen***.

8. De definities van zelfstandigen en van personen die worden geleverd door ondernemingen die zich voornamelijk bezighouden met "arbeidsbemiddeling en personeelswerk" zijn gebaseerd op nationale wetgeving. Voorbeelden van ***medewerkers niet in loondienst*** binnen het ***eigen personeel*** van de onderneming die onder het eigen personeel zouden kunnen vallen, zijn:

a) zelfstandigen binnen het eigen personeel van de onderneming, waaronder:

i. zelfstandigen die door de onderneming worden ingehuurd om werk te verrichten dat anders door een ***werknemer*** of in een openbare ruimte zou worden verricht (bv. op straat);

ii. zelfstandigen die door de onderneming worden ingehuurd om werkzaamheden uit te voeren of een dienst te verrichten rechtstreeks op de arbeidslocatie bij een klant van de onderneming;

b) personen die in loondienst zijn bij een derde partij die actief is op het gebied van "arbeidsbemiddeling en personeelswerk", kunnen onder meer personen zijn die dezelfde werkzaamheden verrichten als werknemers, zoals personen die inspringen voor werknemers die tijdelijk afwezig zijn of personen die vanuit een andere EU-lidstaat tijdelijk worden gedetacheerd om voor de onderneming te werken ("gedetacheerde werknemers").

Wisselwerking met andere thematische ESRS

9. Er bestaat een wisselwerking tussen de sociale en ecologische ***thema's***. De punten van wisselwerking tussen ESRS S1 *Eigen personeel* en de andere thematische standaarden zijn de volgende:

a) alle sociale standaarden, d.w.z. ESRS S1 *Eigen personeel*, ESRS S2 *Werknemers in de waardeketen*, ESRS S3 *Getroffen gemeenschappen* en ESRS S4 *Consumenten en eindgebruikers*, zijn inhoudelijk en structureel op elkaar afgestemd en houden met elkaar verband. ESRS S2 *Werknemers in de waardeketen* heeft betrekking op dezelfde subthema's als ESRS S1 *Eigen personeel* voor werknemers in de upstream- en downstream***waardeketen*** die niet tot het ***eigen personeel*** van de onderneming behoren. De rapportage in de sociale standaarden heeft betrekking op materiële informatie die nodig is voor de rapportage over ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** met betrekking tot elke groep ***stakeholders***, onder meer in verband met due diligence op het gebied van duurzaamheid;

b) deze standaard staat in wisselwerking met ESRS E1 *Klimaatverandering* voor zover de transitie naar een koolstofarme en klimaatbestendige economie een bron van impacts, risico's en kansen is voor ESRS S1 *Eigen personeel*; en

c) deze standaard staat in wisselwerking met ESRS E2 *Verontreiniging* voor zover ***verontreiniging*** materiële negatieve ***impacts*** kan veroorzaken met betrekking tot gezondheid en veiligheid op het werk.

Rapportage-eisen

Impact-, risico- en kansenmanagement

Rapportage-eis S1-1 — *Beleid ten aanzien van eigen personeel*

10. De onderneming beschrijft haar ***beleid*** voor het beheersen van materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** met betrekking tot haar ***eigen personeel*** in overeenstemming met ESRS 2 GDR-P. Zij geeft aan of dit beleid betrekking heeft op specifieke groepen binnen haar eigen personeel (bijvoorbeeld ***werknemers*** die in een bepaalde fabriek of een bepaald geografisch gebied werken of zelfstandigen) of op al haar eigen personeel.

11. De onderneming verklaart of haar ***beleid*** ten aanzien van haar ***eigen personeel*** acteert op mensenhandel ([67]), ***gedwongen arbeid*** of verplichte arbeid en ***kinderarbeid***.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 1 voor alinea 10 **(Beleid ten aanzien van eigen personeel)**	Voorbeelden van te rapporteren aspecten van het ***beleid*** zijn de communicatiemiddelen die de onderneming gebruikt om haar beleid mee te delen aan de personen, groepen personen of entiteiten voor wie dit relevant is — omdat ofwel van hen verwacht wordt dat zij dat beleid uitvoeren (bv. ***werknemers***, opdrachtnemers en ***leveranciers*** van de onderneming), of omdat zij een direct belang hebben bij de uitvoering van dat beleid (bv. personen binnen haar ***eigen personeel***, investeerders).

Rapportage-eis S1-2 — *Betrekken van eigen personeel en werknemersvertegenwoordigers, het bestaan van kanalen voor eigen personeel om punten van zorg of behoeften kenbaar te maken en benaderingen om deze te verhelpen*

12. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de algemene aanpak van de onderneming ten aanzien van het betrekken van haar ***eigen personeel***, met inbegrip van de beschikbaarheid van ***kanalen om punten van zorg of behoeften*** zoals ***klachtenmechanismen*** kenbaar te maken, en haar aanpak om daarvoor ***herstel*** te bieden.

13. De onderneming rapporteert hoe zij haar ***eigen personeel*** of ***werknemersvertegenwoordigers*** rechtstreeks betrekt en hoe de standpunten van haar eigen personeel worden meegenomen in haar beslissingen of activiteiten die gericht zijn op het beheersen van de ***daadwerkelijke*** en ***potentiële impacts*** op haar eigen personeel gedurende het rapportagejaar. Het gaat hierbij met name om:

    a) hoe de onderneming inzicht verkrijgt in de standpunten van personen binnen haar eigen personeel die bijzonder kwetsbaar kunnen zijn voor ***impacts*** en/of die gemarginaliseerd zijn (bijvoorbeeld vrouwen, migranten, ***mensen met een beperking***), indien de onderneming actie onderneemt om die standpunten te begrijpen; en

    b) de ***Global Framework Agreements (GFA)*** of andere resultaten die de onderneming met werknemersvertegenwoordigers heeft bereikt met betrekking tot de eerbiediging van de mensenrechten van haar eigen personeel, indien er dergelijke overeenkomsten of resultaten zijn.

14. De onderneming beschrijft de kanalen die voor haar ***eigen personeel*** beschikbaar zijn om hun zorgen of behoeften rechtstreeks onder haar aandacht te brengen en ervoor te zorgen dat deze worden aangepakt. Zij verklaart met name of zij over een ***klachtenmechanisme*** beschikt. ([68]) Ook licht zij toe hoe zij de effectiviteit van deze kanalen beoordeelt.

([67]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 11 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Ontbreken van procedures en maatregelen ter voorkoming van mensenhandel").

([68]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 5 in tabel 3 van bijlage I en onder indicator nr. 11 in tabel 1 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Ontbreken van een klachtenregeling voor werknemers" en "Ontbreken van procedures en compliancemechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen").

15. De onderneming beschrijft haar algemene benadering van en ***processen voor het bieden van of samenwerken bij herstel*** wanneer zij een materiële negatieve ***impact*** op personen binnen haar ***eigen personeel*** heeft veroorzaakt of daartoe heeft bijgedragen.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 2 voor alinea 13 (Betrokkenheid)	Het overleg met ***eigen personeel*** van de onderneming kan verschillende vormen aannemen, zoals informatiesessies, consultatie of participatie, en kan met verschillende tussenpozen plaatsvinden.
TV 3 voor alinea 14 (Klachtenmechanisme)	De "effectiviteitscriteria voor niet-juridische ***klachtenmechanismen***", zoals uiteengezet in de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's), met name Principle 31, kunnen worden gebruikt om de doeltreffendheid van de kanalen te beoordelen. Indien de onderneming beschikt over ***beleid*** om personen die van deze kanalen gebruikmaken, te beschermen tegen represailles, met inbegrip van ***werknemersvertegenwoordigers***, en deze kanalen op grond van ESRS G1-1 worden gerapporteerd, kan de onderneming naar die rapportage verwijzen.

Rapportage-eis S1-3 — *Maatregelen en middelen wat betreft eigen personeel*

16. De onderneming beschrijft de belangrijkste ***maatregelen*** en middelen die worden gebruikt om haar materiële positieve en negatieve ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** met betrekking tot haar ***eigen personeel*** te beheersen in overeenstemming met ESRS 2 GDR-A.

17. Wat betreft de materiële negatieve ***impacts*** op haar ***eigen personeel*** beschrijft de onderneming:

a) de belangrijkste ***maatregelen*** die zij heeft genomen, gepland of die aan de gang zijn om materiële negatieve impacts op haar eigen personeel te voorkomen, te mitigeren, te beëindigen, tot een minimum te beperken en daarvoor herstel te bieden, met inbegrip van haar aanpak in situaties waarin spanningen ontstaan tussen dergelijke maatregelen en andere zakelijke praktijken; en

b) hoe zij de effectiviteit van deze maatregelen monitort en evalueert wat betreft het behalen van resultaten voor haar eigen personeel. Deze rapportage kan achterwege worden gelaten indien de onderneming rapporteert hoe zij de doeltreffendheid van haar maatregelen monitort in overeenstemming met ESRS 2 GDR-T of GDR-M. In dat geval volstaat een verwijzing naar die rapportage.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 4 voor alinea 17 (Belangrijke maatregelen)	De door de onderneming genomen ***maatregelen*** verschillen naargelang van het verband ervan met de ***impact*** en de wijze waarop zij de maatregelen heeft geïdentificeerd als geschikt voor het aanpakken van materiële impacts. Deze Rapportage-eis is ook van toepassing op belangrijke maatregelen om ***herstel*** te bieden, daaraan mee te werken of dit mogelijk te maken in geval van daadwerkelijke negatieve impacts. Belangrijke maatregelen om impacts te voorkomen, te mitigeren, te beëindigen, tot een minimum te beperken of daarvoor herstel te bieden, omvatten het gebruik van verschillende vormen van ***invloed*** en/of collectieve maatregelen die worden genomen via sectorale en/of multi-stakeholderinitiatieven.
TV 5 voor alinea 17 (Klimaattransitie)	De onderneming presenteert haar ***maatregelen*** op zodanige wijze dat ***gebruikers*** inzicht krijgen in de verbanden tussen verschillende ***thema's***, overeenkomstig de hoofdstukken 3.3 en 9.1 van ESRS 1 *Algemene vereisten*. Dit geldt voor maatregelen die worden genomen om de negatieve ***impacts*** op haar ***eigen personeel*** te verzachten die kunnen voortvloeien uit de transitie naar een koolstofarme en klimaatbestendige economie. Schaalverkleining of massaontslag kan bijvoorbeeld plaatsvinden wanneer een fabriek wordt gesloten, en dit kan leiden tot maatregelen zoals herplaatsingen binnen het bedrijf of plannen voor vervroegd pensioen met gevolgen voor de ***werknemers***.

Maatstaven en doelen

Rapportage-eis S1-4 — *Doelen ten aanzien van eigen personeel*

18. De onderneming rapporteert kwalitatieve en/of kwantitatieve ***doelen*** met betrekking tot haar ***eigen personeel*** overeenkomstig ESRS 2 GDR-T.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 6 voor alinea 18 **(Monitoring van prestaties)**	Het betrekken van het ***eigen personeel*** van de onderneming of ***werknemersvertegenwoordigers*** kan de onderneming helpen bij het monitoren en beoordelen van de doeltreffendheid van haar op grond van alinea 17b) gerapporteerde ***maatregelen***, met inbegrip van de ontwikkeling van ***maatstaven***, het bepalen van doelen en/of het monitoren van prestaties ten opzichte van die maatstaven en ***doelen***. Dit overleg kan, met name wat betreft de monitoring van de prestaties, bijdragen aan het inzicht in de effectiviteit van de beheersing van materiële negatieve ***impacts*** door de onderneming en de identificatie van geleerde lessen of verbeteringen.

Rapportage-eis S1-5 — *Kenmerken van de werknemers van de onderneming*

19. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de aanpak van de onderneming ten aanzien van arbeidsvoorwaarden, met inbegrip van werkzekerheid voor haar ***eigen personeel***. Hij dient ook als basis voor het berekenen van bepaalde kwantitatieve ***maatstaven*** die door andere Rapportage-eisen in deze standaard worden vereist en verschaft contextuele informatie voor die maatstaven.

20. De onderneming rapporteert de volgende informatie:

a) het totale aantal ***werknemers*** naar aantal werkzame personen, met een uitsplitsing naar gender;

b) het aantal werknemers naar aantal werkzame personen voor elk van de landen waar zij vijftig of meer werknemers heeft en die qua aantal werknemers de tien grootste landen zijn;

c) het totale aantal naar aantal werkzame personen of voltijdse equivalenten (vte's) van:

i. vaste werknemers met een uitsplitsing naar gender;

ii. tijdelijke werknemers met een uitsplitsing naar gender;

iii. oproepkrachten;

d) het verloop van vaste werknemers in de rapportageperiode; en

e) een kwalitatieve verklaring indien er een inconsistentie is tussen de in punt a) hierboven gerapporteerde informatie en het meest representatieve aantal dat in de jaarrekening is gerapporteerd.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 7 voor alinea 20b) **(Definitie van verschillende soorten werknemers)**	De definities van vaste en tijdelijke werknemers en ***oproepkrachten*** verschillen van land tot land. Indien de onderneming in meer dan één land ***werknemers*** heeft, gebruikt zij voor het berekenen van de data op landniveau de definities uit de nationale wetgeving van de landen waar de werknemers gebaseerd zijn. Vervolgens worden de data op nationaal niveau opgeteld om de totale aantallen te berekenen.
TV 8 voor alinea 20 **(Informatie over de methodologische context)**	In overeenstemming met ESRS 2 GDR-M rapporteert de onderneming de methode die wordt gebruikt voor het berekenen en samenstellen van de data over ***werknemers*** (bijvoorbeeld aan het einde van het rapportagejaar of als een gemiddelde) en verstrekt zij contextuele informatie.

TV 9 voor alinea 20a) en 20b)

(Presentatietabellen — aantal werkzame personen)

De onderneming presenteert de te rapporteren informatie in een narratief formaat of de volgende tabelvormen.

Tabel 1

Template voor het presenteren van informatie over het aantal personeelsleden, uitgesplitst naar gender

Gender	Aantal werknemers (aantal werkzame personen) — huidige rapportageperiode	Aantal werknemers (aantal werkzame personen) — vorige rapportageperiode
Man		
Vrouw		
Overig		
Niet gerapporteerd		
Totaal werknemers		

In sommige lidstaten bestaat de mogelijkheid voor mensen om zich juridisch te laten registreren als iemand met een derde geslacht. Dat is in de bovenstaande tabel de categorie "overig". Indien het derde geslacht echter bij wet niet is toegestaan, kan de onderneming dit toelichten en aangeven dat de categorie "overig" niet van toepassing is.

Tabel 2

Template voor het presenteren van het aantal werknemers naar aantal werkzame personen voor elk van de landen waar zij vijftig of meer werknemers heeft en die qua aantal werknemers de tien grootste landen zijn

Land	Aantal werknemers (aantal werkzame personen) — huidige rapportageperiode	Aantal werknemers (aantal werkzame personen) — vorige rapportageperiode
Land A		
Land B		
Land C		
Land D		

TV 10 voor alinea 20c)

(Presentatietabel — uitsplitsing aantal werkzame personen)

De onderneming presenteert de informatie als narratieve tekst of met behulp van de volgende tabel.

Tabel 3

Template voor het presenteren van informatie over werknemers naar soort overeenkomst, uitgesplitst naar gender (aantal werkzame personen of vte)

VROUW	MAN	OVERIG*	NIET GERAPPORTEERD	TOTAAL
Aantal vaste werknemers (aantal werkzame personen/vte) — Huidige rapportageperiode				
Aantal vaste werknemers (aantal werkzame personen/vte) — Vorige rapportageperiode				
Aantal tijdelijke werknemers (aantal werkzame personen/vte) — Huidige rapportageperiode				

	Aantal tijdelijke werknemers (aantal werkzame personen/vte) — Vorige rapportageperiode				
	Aantal oproepkrachten (aantal werkzame personen/vte's)				
	n.v.t.	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	
	In sommige lidstaten bestaat de mogelijkheid voor mensen om zich juridisch te laten registreren als iemand met een derde – vaak genderneutraal – geslacht. Dat is in de bovenstaande tabel de categorie "overig". Indien het derde geslacht echter bij wet niet is toegestaan, kan de onderneming dit toelichten en aangeven dat de categorie "overig" niet van toepassing is.				
	In sommige landen kunnen contracten voor oproepkrachten overeenkomstig de nationale wetgeving worden beschouwd als vaste of tijdelijke contracten.				
TV 11 voor alinea 20d) **(Berekening personeelsverloop)**	Om het verloop van ***werknemers*** te berekenen, deelt de onderneming het aantal werknemers dat de onderneming vrijwillig heeft verlaten, dan wel door ontslag, pensionering of overlijden tijdens dienstverband door het gemiddelde aantal werknemers.				

Rapportage-eis S1-6 — *Kenmerken van medewerkers niet in loondienst binnen het eigen personeel van de onderneming*

21. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de mate waarin de onderneming een beroep doet op ***medewerkers niet in loondienst*** als onderdeel van haar ***eigen personeel***.

22. De onderneming rapporteert het totale aantal ***medewerkers niet in loondienst*** binnen het ***eigen personeel*** van de onderneming.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 12 voor alinea 22 **(Materialiteitsoverwegingen voor werknemers niet in loondienst)**	Deze Rapportage-eis is van toepassing indien er een verband bestaat tussen ***medewerkers niet in loondienst*** binnen het ***eigen personeel*** van de onderneming en materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** met betrekking tot het eigen personeel. Deze situatie doet zich voor als medewerkers niet in loondienst van cruciaal belang zijn voor het ***businessmodel*** van de onderneming, bijvoorbeeld als zij worden ingezet om flexibele arbeid aan te bieden of als zij worden gebruikt in kernprocessen. ***Afhankelijkheden*** van werknemers niet in loondienst als gevolg van het businessmodel kunnen een risico vormen voor de onderneming, met name als de afhankelijkheid van werknemers niet in loondienst toeneemt, bijvoorbeeld als gevolg van veranderingen in de arbeidsmarktregelgeving. Het gebruik van medewerkers niet in loondienst kan ook verband houden met materiële negatieve impacts als medewerkers niet in loondienst een aanzienlijk deel van het eigen personeel van de onderneming uitmaken of als potentiële of daadwerkelijke negatieve impacts materieel zijn met betrekking tot medewerkers niet in loondienst.
TV 13 voor alinea 22 (Berekeningsmethode en gebruik van schattingen)	Het totale aantal ***werknemers niet in loondienst*** wordt berekend in termen van aantal werkzame personen of voltijdequivalenten (vte's) en wordt gerapporteerd aan het einde van de rapportageperiode of als een gemiddelde over de gehele rapportageperiode. Toelichten welke van deze opties de onderneming heeft gekozen, kan materiële contextuele informatie vormen. Indien de onderneming geen exacte cijfers kan rapporteren, past zij de bepalingen van ESRS 1 *Algemene vereisten* inzake schattingen toe.

Rapportage-eis S1-7 — *Cao-dekkingsgraad en sociale dialoog*

23. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te geven in de mate waarin ***werknemers*** van de onderneming gedekt worden door via ***collectieve onderhandelingen*** tot stand gekomen overeenkomsten (cao's) en door de ***sociale dialoog***.

24. De onderneming rapporteert de volgende informatie met betrekking tot ***collectieve onderhandelingen***:

a) het percentage van het totale aantal ***werknemers*** dat is gedekt door via collectieve onderhandelingen tot stand gekomen overeenkomsten (cao's);

b) in de Europese Economische Ruimte (EER): of de onderneming een of meer via collectieve onderhandelingen tot stand gekomen overeenkomsten (cao's) heeft, en zo ja, het totale percentage van haar werknemers dat door dergelijke overeenkomst(en) wordt gedekt, voor elk land waar de onderneming een aanzienlijk aantal werknemers heeft, d.w.z. de in alinea 20b), hierboven gerapporteerde EER-landen; en

c) buiten de EER: het percentage werknemers dat door via collectieve onderhandelingen tot stand gekomen overeenkomsten (cao's) is gedekt, uitgesplitst naar regio.

25. De onderneming rapporteert de volgende informatie met betrekking tot de ***sociale dialoog*** voor EER-landen:

a) het percentage ***werknemers*** dat ***werknemersvertegenwoordigers*** heeft, gerapporteerd op landniveau voor elk EER-land waar de onderneming een aanzienlijk aantal werknemers heeft, zoals berekend overeenkomstig bovenstaande alinea 24b); en

b) het bestaan van overeenkomsten met haar werknemers over vertegenwoordiging door een Europese ondernemingsraad (EOR), een ondernemingsraad van een Europese vennootschap (Societas Europaea – SE) of een ondernemingsraad van een Europese coöperatieve vennootschap (Societas Cooperativa Europaea – SCE).

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 14 voor alinea 24a)

(Berekening cao-dekkingsgraad)

Het percentage ***werknemers*** dat door via ***collectieve onderhandelingen*** tot stand gekomen overeenkomsten (cao's) is gedekt, wordt aan de hand van de volgende formules berekend op basis van het totale aantal werknemers:

$$\frac{\textit{Aantal werknemers dat door via collectieve onderhandelingen tot stand gekomen overeenkomsten is gedekt}}{\textit{Aantal werknemers}} \times 100$$

Werknemers binnen het ***eigen personeel*** die door via collectieve onderhandelingen tot stand gekomen overeenkomsten (cao's) zijn gedekt, zijn de personen op wie de onderneming verplicht is de overeenkomst toe te passen. Dit betekent dat indien geen van de werknemers onder een via collectieve onderhandelingen tot stand gekomen overeenkomst (cao) valt, het gerapporteerde percentage nul is. Een werknemer binnen het eigen personeel van de onderneming die onder meer dan één via collectieve onderhandelingen tot stand gekomen overeenkomst (cao) valt, wordt slechts eenmaal geteld.

TV 15 voor de alinea's 24 en 25

(Presentatietabel — cao-dekkingsgraad)

De onderneming presenteert de door de alinea's 24b) en24c) voorgeschreven informatie in een narratief formaat of met gebruikmaking van de onderstaande tabel.

Tabel 4

Rapportagetemplate cao-dekkingsgraad en sociale dialoog

	Cao-dekkingsgraad				Sociale dialoog	
Dekkingsgraad	Werknemers — EER (voor landen met > 50 werknemers die tot de tien grootste landen behoren)		Werknemers — niet-EER		Personeelsvertegenwoordiging (alleen EER) (voor de EER-landen met > 50 werknemers die tot de tien grootste landen behoren)	
	Huidige rapportageperiode	Vorige rapportageperiode	Huidige rapportageperiode	Vorige rapportageperiode	Huidige rapportageperiode	Vorige rapportageperiode
0–19 %			Regio A			
20–39 %	Land A		Regio B			
40–59 %	Land B				Land A	
60–79 %					Land B	
80–100 %						

TV 16 voor alinea 25a) **(Berekening dekking sociale dialoog)**	Voor het berekenen van de door alinea 25a) voorgeschreven informatie brengt de onderneming in kaart in welke EER-landen zij een aanzienlijk aantal werknemers heeft. Voor elk van die landen rapporteert zij het percentage ***werknemers*** dat in dienst is in vestigingen waar werknemers door ***werknemersvertegenwoordigers*** worden vertegenwoordigd. "Vestiging" wordt omschreven als elke plaats van handeling waar de onderneming met menselijke middelen en goederen een economische activiteit uitoefent die niet van tijdelijke aard is. Voorbeelden zijn onder meer een fabriek, een filiaal van een winkelketen of het hoofdkantoor van een onderneming. Voor landen waar er slechts één vestiging is, bedraagt het gerapporteerde percentage 100 of 0.
	$\frac{\textit{Aantal werknemers dat werkzaam is in vestigingen met werknemersvertegenwoordigers}}{\textit{Aantal werknemers}} \times 100$

Rapportage-eis S1-8 — *Genderdiversiteit in het hoger management*

26. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te geven in de genderdiversiteit op het niveau van het hoger management.

27. De onderneming rapporteert de genderverdeling in aantal (aantal werkzame personen) en percentage op het niveau van het hoger management.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN

TV 17 voor alinea 27 **(Berekening van de genderverdeling op het niveau van het hoger management)**	Voor het berekenen van de genderverdeling op het niveau van het hoger management wordt "hoger management" gedefinieerd als de twee niveaus onder de bestuurs- en toezichthoudende organen. Als alternatief kan de onderneming haar eigen definitie van "hoger management" gebruiken; in dat geval rapporteert zij de door haar gehanteerde definitie.

Rapportage-eis S1-9 — *Leefbare lonen*

28. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de vraag of de ***werknemers*** van de onderneming al dan niet een ***leefbaar loon*** ontvangen en welke benchmark de onderneming voor haar beoordeling gebruikt.

29. De onderneming rapporteert of haar ***werknemers*** al dan niet een ***leefbaar loon*** ontvangen en de benchmark of benchmarks die zij gebruikt om leefbare lonen te bepalen, met vermelding van de landen waarvoor een bepaalde benchmark wordt gebruikt. Indien werknemers geen leefbaar loon ontvangen, rapporteert de onderneming de landen en het percentage betrokken werknemers.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 18 voor alinea 29 **(Leefbare lonen)**	Als alle ***werknemers*** een ***leefbaar*** loon ontvangen, volstaat het om dit loon en de voor de beoordeling gebruikte benchmarks te vermelden om aan dit vereiste te voldoen.

TV 19 voor alinea 29 **(Berekening van leefbare lonen)**	De basis voor deze berekening is het laagste ***loon*** van de ***werknemers*** van de onderneming, stagiairs en leerlingen niet meegerekend. Dit is het basisloon plus vaste aanvullende betalingen die gegarandeerd zijn voor alle werknemers. Het laagste loon wordt in aanmerking genomen voor elk land afzonderlijk waar de onderneming actief is, behalve indien het betrokken leefbaar minimumloon op een subnationaal niveau wordt bepaald.
TV 20 voor alinea 29 **(Benchmarks voor leefbare lonen)**	Voor de vergelijking met het laagste loon wordt een benchmark voor een ***leefbaar loon*** gebruikt die niet lager ligt dan: a) in de EU: het door ***collectieve onderhandelingen*** tot stand gekomen loonniveau of het minimumloon dat wettelijk is vastgesteld in overeenstemming met Richtlijn (EU) 2022/2041 van het Europees Parlement en de Raad betreffende toereikende minimumlonen in de Europese Unie; b) buiten de EER: i. het bij wet of collectieve onderhandelingen vastgestelde leefbare minimumloon dat voorziet in een behoorlijke levensstandaard, rekening houdende met de IAO-beginselen inzake de raming van een leefbaar loon (onverminderd strengere normen inzake een leefbaar loon); of ii. elke raming van het leefbaar loon, met inbegrip van ramingen die zijn opgesteld door de IAO of een instelling die daartoe is gemachtigd door de overheidsinstanties van het land waar de werknemers zijn gevestigd, waarbij rekening wordt gehouden met de IAO-beginselen inzake de raming van een leefbaar loon.

Rapportage-eis S1-10 — *Sociale bescherming*

30. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te geven in de vraag of de ***werknemers*** van de onderneming ***sociale bescherming*** genieten tegen inkomensverlies als gevolg van grote levensgebeurtenissen; en indien dat niet het geval is, in welke landen dit niet het geval is.

31. Indien de ***werknemers*** van de onderneming geen ***sociale bescherming*** genieten via overheidsprogramma's of via door de onderneming zelf aangeboden uitkeringen, rapporteert zij de landen waar de volgende belangrijke levensgebeurtenissen niet door bestaande socialebeschermingsprogramma's worden gedekt:

a) ziekte;

b) werkloosheid, te beginnen vanaf wanneer de ***werknemer*** voor de onderneming werkt;

c) arbeidsongeval en niet-aangeboren beperking; en

d) moederschapsverlof.

Rapportage-eis S1-11 — *Mensen met een beperking*

32. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te geven in welke mate ***mensen met een beperking*** deel uitmaken van de ***werknemers*** van de onderneming.

33. De onderneming rapporteert het percentage ***mensen met een beperking*** onder haar ***werknemers***, met inachtneming van wettelijke beperkingen inzake gegevensverzameling.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 21 voor alinea 33 **(Verzameling van data voor mensen met een beperking)**	Voor de Rapportage-eis over ***mensen met een beperking*** hoeft de onderneming alleen data te rapporteren die rechtmatig kunnen worden verzameld. De erkenning van iemands beperking is afhankelijk van de nationale wettelijke definities, maar de onderneming kan dezelfde definitie gebruiken in de verschillende landen waar zij actief is of kan toepasselijke nationale definities gebruiken. Overeenkomstig ESRS 2 GDR-M rapporteert de onderneming de berekeningsmethode, datasoorten en als input gebruikte bronnen. Dit kan bijvoorbeeld bestaan uit vrijwillige enquêtes onder ***werknemers*** of informatie uit verplichte, door de onderneming gerapporteerde quota voor mensen met een beperking.

Rapportage-eis S1-12 — *Maatstaven voor opleiding en ontwikkeling van vaardigheden*

34. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te geven in de activiteiten op het gebied van ***opleiding*** en ontwikkeling van vaardigheden die ***werknemers*** aangeboden kregen, binnen de context van de permanente professionele groei, om hun vaardigheden te actualiseren en bij te dragen aan hun blijvende inzetbaarheid.

35. De onderneming rapporteert de volgende informatie voor de rapportageperiode:

a) het percentage ***werknemers*** dat heeft deelgenomen aan geformaliseerde evaluaties van prestaties en loopbaanontwikkeling; en

b) het gemiddelde aantal uren ***opleiding*** per werknemer.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 22 voor alinea 35a) **(Berekening prestatiebeoordeling)**	Een geformaliseerde beoordeling van prestaties en loopbaanontwikkeling wordt omschreven als een beoordeling op basis van bij de ***werknemer*** en zijn of haar leidinggevende bekende criteria die ten minste één keer per jaar met medeweten van de werknemer wordt uitgevoerd. Deze beoordeling kan een evaluatie omvatten door de directe leidinggevende van de werknemer, collega's of een bredere groep werknemers. Bij de beoordeling kan ook de hr-afdeling betrokken zijn. Om de door alinea 35a) voorgeschreven informatie te rapporteren, gebruikt de onderneming de cijfers voor het totale aantal werknemers uit ESRS S1-5 in de noemer als volgt: $(\textit{aantal werknemers dat deelnam aan geformaliseerde prestaties en de beoordeling van loopbaanontwikkeling / aantal werknemers volgens S1-5}) * 100.$
TV 23 voor alinea 35b) **(Berekening gemiddeld aantal opleidingsuren)**	Het in alinea 35b) voorgeschreven gemiddelde aantal ***opleiding***suren wordt als volgt berekend: totaal aantal aan ***werknemers*** aangeboden en door hen voltooide opleidingsuren, gedeeld door het totale aantal werknemers. Voor de berekening van het totale gemiddelde aantal opleidingsuren worden de in ESRS S1-5 gerapporteerde cijfers voor het totale aantal werkzame personen gebruikt.

Rapportage-eis S1-13 — *Veiligheids- en gezondheidsmaatstaven*

36. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te geven in de reikwijdte, kwaliteit en prestaties van het ***beheersysteem voor veiligheid en gezondheid op het werk*** dat is opgezet om arbeidsongevallen, beroepsziekten en sterfgevallen door beroepsziekte te voorkomen.

37. De onderneming rapporteert de volgende informatie voor de rapportageperiode:

a) het percentage personen binnen haar ***eigen personeel*** dat onder het ***beheersysteem voor veiligheid en gezondheid op het werk*** van de onderneming valt op grond van wettelijke vereisten en/of erkende standaarden of richtsnoeren ([69]);

b) behoudens wettelijke beperkingen, de som van:

i. het aantal sterfgevallen als gevolg van ***te registreren arbeidsongevallen*** onder alle personen binnen het eigen personeel van de onderneming en onder werknemers die op de ***locaties*** van de onderneming werken, maar geen deel uitmaken van haar eigen personeel; en

ii. het aantal sterfgevallen als gevolg van ***te registreren beroepsziekten*** onder haar ***werknemers***;

([69]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 1 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Beleggingen in ondernemingen zonder een preventiebeleid voor arbeidsongevallen").

c) het aantal en het percentage te registreren arbeidsongevallen onder haar eigen personeel ([70]);

d) voor de werknemers van de onderneming: het aantal gevallen van te registreren beroepsziekten, met inachtneming van wettelijke beperkingen inzake gegevensverzameling; en

e) met betrekking tot de werknemers van de onderneming, het aantal verloren dagen door te registreren arbeidsongevallen en te registreren beroepsziekten ([71]).

Indien de onderneming ESRS S1-6 als materieel beoordeelt, neemt zij in de in punt b), i), en punt c), bedoelde informatie ook de gevallen op onder de ***medewerkers niet in loondienst*** binnen haar eigen personeel. In voorkomend geval splitst zij deze informatie uit naar werknemers en werknemers niet in loondienst.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 24 voor alinea 37a) **(Dekking van het beheersysteem voor veiligheid en gezondheid op het werk)**	Het percentage van het ***eigen personeel*** van de onderneming dat onder haar ***beheersysteem voor veiligheid en gezondheid op het werk*** valt, wordt gerapporteerd op basis van het aantal werkzame personen in plaats van op basis van voltijdequivalenten.
TV 25 voor alinea 37c) **(Berekening van te registreren arbeidsongevallen)**	Bij het berekenen van het percentage ***te registreren arbeidsongevallen*** deelt de onderneming het aantal gevallen door het totale aantal uren dat door haar ***eigen personeel*** is gewerkt, vermenigvuldigd met 1 000 000. Dit is het aantal gevallen per miljoen gewerkte uren en komt ruwweg overeen met het totale aantal gewerkte uren door 500 voltijdse werknemers in één jaar. Indien "arbeidsongevallen" in de nationale wetgeving van de landen waar de ***werknemers*** van de onderneming werken, anders wordt gedefinieerd dan de definitie in de ESRS-begrippenlijst van "te registreren arbeidsongeval", mag de onderneming de nationale definitie gebruiken. In dat geval rapporteert zij dit feit in overeenstemming met ESRS 2 GDR-M. Indien de onderneming gebruikmaakt van schattingen, gebruikt zij een normale of standaardarbeidsduur, rekening houdende met het recht op betaald verlof (bv. betaalde vakantie, betaald ziekteverlof, feestdagen) en licht zij een en ander toe in haar rapportage.
TV 26 voor alinea 37c) **(Sterfgevallen als gevolg van te registreren arbeidsongevallen)**	Sterfgevallen als gevolg van ***te registreren arbeidsongevallen*** zijn in deze figuur opgenomen.
TV 27 voor alinea 37d) **(Gevallen van te registreren beroepsziekten)**	"Gevallen van te registreren beroepsziekten" in alinea 37d) hebben betrekking op gevallen van beroepsziekten waarover de onderneming door getroffen personen, uitkeringsinstanties of professionele zorgverleners is geïnformeerd of op gevallen die zij tijdens de rapportageperiode heeft geïdentificeerd via medisch toezicht. In dit kader vallen werkgerelateerde musculoskeletale aandoeningen onder beroepsziekten (en niet onder arbeidsongevallen).

([70]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 2 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Ongevallenfrequentie"), en die van benchmarkbeheerders om ESG-factoren te rapporteren op grond van Verordening (EU) 2020/1816, volgens de indicator "Gewogen gemiddeld percentage ongevallen, gewonden en doden" in de onderdelen 1 en 2 over Sociaal van bijlage II.

([71]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 3 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Aantal verloren dagen als gevolg van letsel, ongevallen, dodelijke ongevallen of ziekte").

TV 28 voor alinea 37e) **(Verzuimdagen)**	Het aantal dagen verzuim omvat de eerste volledige dag en de laatste dag van afwezigheid. Bij de telling wordt met kalenderdagen gerekend. Dagen waarop de getroffen persoon niet is ingeroosterd (bijvoorbeeld weekends, feestdagen) tellen daarom mee als verzuimdagen.

Rapportage-eis S1-14 — *Maatstaven voor werk-privébalans*

38. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in het recht van ***werknemers*** van de onderneming om ***gezinsverlof*** op te nemen, dat zwangerschapsverlof, vaderschapsverlof, ouderschapsverlof en zorgverlof omvat.

39. De onderneming rapporteert het percentage ***werknemers*** dat recht heeft op ***gezinsverlof*** tijdens de rapportageperiode.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 29 voor alinea 39 **(Recht op gezinsverlof)**	Indien alle ***werknemers*** van de onderneming recht hebben op alle vier vormen van ***gezinsverlof*** op grond van sociaal ***beleid*** en/of van via ***collectieve onderhandelingen*** tot stand gekomen overeenkomsten (cao's), volstaat het om de totale percentages te vermelden om te voldoen aan alinea 39. Contextuele informatie, overeenkomstig ESRS 2 GDR-M, kan betrekking hebben op de soorten rechts op gezinsverlof, bijvoorbeeld indien de werknemers van de onderneming slechts recht hebben op twee van de vier soorten vormen van gezinsverlof.
TV 30 voor alinea 39 **(Werknemers die recht hebben op gezinsverlof)**	Voor de toepassing van alinea 39 zijn **werknemers** die recht hebben op ***gezinsverlof***, werknemers die vallen onder regelingen, organisatorisch ***beleid***, overeenkomsten, contracten of door ***collectieve onderhandelingen*** tot stand gekomen overeenkomsten die rechten op gezinsverlof bevatten.

Rapportage-eis S1-15 — *Beloningsmaatstaven*

40. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te verschaffen in de ***loon***kloof tussen vrouwen en mannen onder de ***werknemers*** van de onderneming en in de omvang van de beloningsongelijkheid binnen de onderneming.

41. De onderneming rapporteert de volgende informatie:

a) het ***beloning***sverschil tussen mannen en vrouwen, omschreven als het verschil tussen het gemiddelde beloning van vrouwelijke ***werknemers*** en mannelijke werknemers, uitgedrukt als een percentage van het gemiddelde beloningsniveau van mannelijke werknemers ([72]); en

b) de verhouding tussen de ***jaarlijkse totale beloning*** voor de best betaalde persoon en de mediane jaarlijkse totale beloning voor alle werknemers (de best betaalde persoon niet meegerekend) ([73]).

([72]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van: financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 12 in tabel 1 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen"), en die van benchmarkbeheerders om ESG-factoren te rapporteren op grond van Verordening (EU) 2020/1816, volgens de indicator "Gewogen gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen" in de onderdelen 1 en 2 van bijlage II.

([73]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 8 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Ratio buitensporige beloning CEO").

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 31 voor alinea 41a) **(Berekening loonverschil tussen mannen en vrouwen)**	De rapportage van de***loon***kloof tussen mannen en vrouwen overeenkomstig alinea 41a) omvat het bruto-uurloon van alle mannelijke en vrouwelijke ***werknemers*** en wordt als volgt berekend: $\frac{(\textit{Gemiddeld bruto-uurloon van mannelijke werknemers} - \textit{gemiddeld bruto-uurloon van vrouwelijke mannelijke werknemers})}{\textit{Gemiddeld bruto-uurloon van mannelijke werknemers}} \times 100$
TV 32 voor alinea 41a) **(Berekening loonverschil tussen mannen en vrouwen)**	Bij het samenstellen van de door alinea 41a) voorgeschreven informatie doet de onderneming het volgende: a) zij neemt alle mannelijke en vrouwelijke ***werknemers*** op; b) zij neemt het gewone basissalaris op; en c) zij neemt alle overige voor alle werknemers beschikbare vormen van beloning op, in geld of in natura die de werknemer direct of indirect ("aanvullende of variabele componenten") van zijn of haar werkgever ontvangt met betrekking tot zijn of haar dienstbetrekking.
TV 33 voor alinea 41a) **(Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen)**	In alinea 41a) is bepaald dat de niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen wordt gerapporteerd, waarbij het totale verschil tussen de gemiddelde ***beloning*** van mannelijke en vrouwelijke ***werknemers*** wordt gemeten, maar geen rekening wordt gehouden met specifieke factoren die deze verschillen in beloning nader kunnen verklaren. De gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen naar werknemerscategorie en/of uitgesplitst naar land kan extra contextinformatie verschaffen die de niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen aanvult.
TV 34 voor alinea 41a)b) **(Informatie over de methodologische context)**	Overeenkomstig ESRS 2 GDR-M moet de onderneming een toelichting geven op de methodologie die zij heeft gebruikt voor het samenstellen van de data en/of de wijze waarop de data zijn samengesteld.
TV 35 voor alinea 41b) **(Berekening van de jaarlijkse totale beloning)**	Bij het samenstellen van de door alinea 41b) voorgeschreven informatie doet de onderneming het volgende: a) zij neemt alle ***werknemers*** op; b) zij neemt het basissalaris op, d.w.z. de som van gegarandeerde, kortetermijn- en niet-variabele contante beloningen; c) afhankelijk van het belonings***beleid*** van de onderneming, neemt zij alle volgende elementen op: i. voordelen in geld, zoals toeslagen in contanten, bonussen, provisies, winstdeling in contanten en andere vormen van variabele contante betalingen; ii. voordelen in natura, zoals auto's, particuliere zorgverzekering, levensverzekering en wellnessprogramma's; en iii. de totale reële waarde van alle jaarlijkse langetermijnincentives (bv. toekenning van aandelenopties, Restricted Stock Shares/Units, Performance Stock Shares/Units, Phantom Stock Shares, Stock Appreciation Rights en Long-Term Cash Awards); d) zij past de volgende formule voor de ***jaarlijkse totale belonings***verhouding toe: $\frac{\textit{Jaarlijkse totale}\ \text{beloning}\ \textit{persoon met hoogste salaris in de onderneming}}{\textit{Mediaan jaarlijkse totale}\ \text{beloning}\ \textit{werknemers (persoon met hoogste salaris niet meegerekend)}}$

Rapportage-eis S1-16 — *Gevallen van discriminatie en andere incidenten op het gebied van mensenrechten*

42. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te geven in de mate waarin ***gevallen van discriminatie*** en andere ***incidenten op het gebied van mensenrechten*** gevolgen hebben voor het ***eigen personeel*** van de onderneming.

43. Voor materiële sub***thema's*** rapporteert de onderneming:

a) met inachtneming van de betrokken privacyregeling, het aantal onderbouwde ***gevallen van discriminatie*** op het werk op grond van geslacht, ras of etnische afkomst, nationaliteit, religie of overtuiging, beperking, leeftijd of seksuele geaardheid, of andere relevante vormen van ***discriminatie***, met inbegrip van ***intimidatie***, dat in de rapportageperiode is vastgesteld ([74]);

b) met inachtneming van de betrokken privacyregelgeving, het aantal onderbouwde ***incidenten op het gebied van mensenrechten*** in verband met haar ***eigen personeel*** dat in de rapportageperiode is vastgesteld, uitgezonderd incidenten die betrekking hebben op discriminatie, welke worden gerapporteerd overeenkomstig alinea 43a) ([75]); en

c) het totale bedrag aan boeten, geldstraffen en schadevergoedingen dat in de rapportageperiode in de jaarrekening is opgenomen voor gevallen van discriminatie en andere incidenten op het gebied van mensenrechten.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 36 voor alinea 43b) **(Incidenten op het gebied van mensenrechten)**	De ***incidenten op het gebied van mensenrechten*** die onder het toepassingsgebied van deze rapportage vallen, zijn die welke betrekking hebben op het niet eerbiedigen van internationaal erkende mensenrechten zoals gedefinieerd in artikel 29 ter, lid 2, punt b), iii), van Richtlijn (EU) 2022/2464 (CSRD). Deze incidenten worden begrepen als het aantal door de onderneming geregistreerde onderbouwde gevallen van: a) gerechtelijke en buitengerechtelijke procedures (zoals zaken voor nationale rechterlijke instanties, mediation en bij de Nationale Contact Punten (NCP's) in het kader van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen ingediende klachten); en b) andere incidenten, met inbegrip van die welke de onderneming heeft geïdentificeerd via haar interne processen. In het kader van deze rapportage moeten alleen onderbouwde en bevestigde gevallen worden gerapporteerd. Een geval is onderbouwd wanneer het is aangetoond aan de hand van objectieve, feitelijke en verifieerbare informatie. Een geval is bevestigd wanneer een rechter, de OESO of een bestuurlijke instantie formeel tot de bevinding is gekomen dat het geval heeft plaatsgevonden. Niet alle lopende gerechtelijke of buitengerechtelijke procedures, en niet alle andere door de onderneming geregistreerde gevallen, zijn noodzakelijkerwijs onderbouwde gevallen.
TV 37 voor alinea 43a) **(Gevallen van discriminatie)**	De ***gevallen van discriminatie*** die onder het toepassingsgebied van deze rapportage vallen, zijn die welke betrekking hebben op ***discriminatie.*** Deze incidenten worden begrepen als het aantal door de onderneming geregistreerde onderbouwde gevallen van: a) gerechtelijke en buitengerechtelijke procedures (zoals zaken voor nationale rechterlijke instanties, mediation en bij de Nationale Contact Punten (NCP's) in het kader van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen ingediende klachten); en b) andere incidenten, met inbegrip van die welke de onderneming heeft geïdentificeerd via haar interne processen. In het kader van deze rapportage moeten alleen onderbouwde en bevestigde gevallen worden gerapporteerd. Een geval is onderbouwd wanneer het is aangetoond aan de hand van objectieve, feitelijke en verifieerbare informatie. Een geval is bevestigd wanneer een rechter, de OESO of een bestuurlijke instantie formeel tot de bevinding is gekomen dat het geval heeft plaatsgevonden. Niet alle lopende gerechtelijke of buitengerechtelijke procedures, en niet alle andere door de onderneming geregistreerde gevallen, zijn noodzakelijkerwijs onderbouwde gevallen.

([74]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts, zoals vermeld in indicator nr. 7 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Gevallen van discriminatie").

([75]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte en aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts, zoals vermeld in indicator nr. 10 in tabel 1 van bijlage I en indicator nr. 14 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Schendingen van de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten en de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen" en "Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen"), en de informatiebehoeften van benchmarkbeheerders om ESG-factoren te rapporteren op grond van Verordening (EU) 2020/1816, zoals vermeld in de indicator "Aantal benchmarkonderdelen dat te maken heeft met sociale overtredingen (absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle benchmarkonderdelen), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht" in de onderdelen 1 en 2 van bijlage II over sociale factoren.

TV 38 voor alinea 43a) en b) **(Incidenten op het gebied van mensenrechten en gevallen van discriminatie)**	Wanneer de materialiteitsfilter voor informatie (alinea 23 van ESRS 1 *Algemene vereisten*) wordt toegepast op de informatie over de in alinea 43a) en b) genoemde incidenten, wordt de beoordeling door de onderneming voornamelijk gebaseerd op de ernst van de ***impacts*** op haar ***eigen personeel***.
TV 39 voor alinea 43 **(Incidenten op het gebied van mensenrechten en gevallen van discriminatie)**	Indien de onderneming meent dat veranderingen in ***incidenten op het gebied van mensenrechten*** en ***gevallen van discriminatie*** relevant zijn voor het inzicht in de effectiviteit en beschikbaarheid van ***kanalen om zorgen of behoeften kenbaar te maken***, met inbegrip van ***klachtenmechanismen***, kan zij een kruisverwijzing naar alinea 43b) en alinea 14 opnemen. Overeenkomstig ESRS 2 GDR-M moet de onderneming een toelichting geven op de methodologie die zij heeft gebruikt voor het samenstellen van de data over de in alinea 43a) en b) bedoelde incidenten.
TV 40 voor alinea 43a)b) **(Herstel of maatregelen in verband met gerapporteerde incidenten)**	Wat betreft de wijze waarop de onderneming de in alinea 43a) en b) bedoelde incidenten aanpakt of heeft aangepakt, kan een kruisverwijzing naar de overeenkomstig ESRS S1-3 gerapporteerde informatie worden opgenomen.
TV 41 voor alinea 43c) **(Verbanden met de jaarrekening)**	Dit cijfer wordt ontleend aan het in de jaarrekening opgenomen geldbedrag en wordt gerapporteerd overeenkomstig ESRS 1, alinea's 115 en 116. Met "boeten, geldstraffen en schadevergoedingen" worden boeten e.d. bedoeld die aan de onderneming zijn opgelegd via gerechtelijke en buitengerechtelijke procedures.

ESRS S2 — WERKNEMERS IN DE WAARDEKETEN

INHOUDSOPGAVE

Objective

Interaction with other topical ESRS

Disclosure Requirements

Impacts, risks and opportunities management

Disclosure Requirement S2-1 – *Policies related to workers in the value chain*

Disclosure Requirement S2-2 – *Engagement with workers in the value chain, existence of channels for workers in the value chain to raise concerns or needs and approaches to remedy*

Disclosure Requirement S2-3 – *Actions and resources related to workers in the value chain*

Metrics and Targets

Disclosure Requirement S2-4 – *Targets related to workers in the value chain*

Doelstelling

1. Deze standaard heeft tot doel Rapportage-eisen vast te stellen met betrekking tot werknemers in de waardeketen, met name ten aanzien van de in alinea 6 van deze standaard beschreven sub***thema's***. Indien niet alle door deze standaard voorgeschreven subthema's op basis van de materialiteitsanalyse moeten worden gerapporteerd, is alinea 30 van ESRS 1 *Algemene vereisten* van toepassing.

2. Het ***duurzaamheidsverslag*** verschaft informatie over ESRS S2 *Werknemers in de waardeketen*, indien dit ***thema*** betrekking heeft op materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen.*** Dergelijke informatie heeft betrekking op alle rapportage-gebieden die zijn vermeld in alinea 5 van ESRS 1 *Algemene vereisten*.

3. De Rapportage-eisen in deze standaard vormen een aanvulling op de bepalingen in ESRS 2 *Algemene toelichtingen*, op grond waarvan de onderneming informatie moet rapporteren over ***thema's*** die verband houden met materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, met name:

   a) ESRS 2 SBM 3 *Wisselwerking tussen, enerzijds, de materiële impacts, risico's en kansen en, anderzijds, de strategie en het businessmodel, en financiële effecten*; en

   b) ESRS 2 IRO 2 *Materiële impacts, risico's en kansen, en Rapportage-eisen die in het duurzaamheidsverslag zijn opgenomen*.

4. In deze standaard wordt elke Rapportage-eis ingeleid door een rapportagedoelstelling, met uitzondering van ***beleid***, ***maatregelen*** en ***doelen***, waarvoor de bepalingen in ESRS 2 GDR-P, GDR-A en GDR-T de nodige omkadering bieden wat betreft de desbetreffende Rapportage-eisen.

5. In deze standaard wordt rekening gehouden met de internationale en Europese instrumenten en verdragen op het gebied van mensenrechten, waaronder het Internationaal Statuut van de Rechten van de Mens; de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's) en de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen; de Verklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie inzake fundamentele principes en rechten op het werk, en de fundamentele verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO); het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap; het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (EVRM) en het herziene Europees Sociaal Handvest (ESH); en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

6. Deze standaard bevat de Rapportage-eisen met betrekking tot de volgende sub***thema's***:

   a) arbeidsvoorwaarden (met inbegrip van ***leefbaar loon***, ***werk-privébalans***, arbeidstijden, baanzekerheid, ***sociale bescherming***);

   b) ***sociale dialoog***, vrijheid van vereniging, ondernemingsraden, participatierechten van werknemers en ***collectieve onderhandelingen***;

   c) veiligheid en gezondheid;

   d) ***opleiding*** en ontwikkeling van vaardigheden;

   e) diversiteit en ***gelijke behandeling*** (met inbegrip van gendergelijkheid, gelijke ***beloning*** bij gelijkwaardig werk, werkgelegenheid voor en inclusie van ***mensen met een beperking***, non-discriminatie, bestrijding van intimidatie); en

   f) andere arbeidsgerelateerde mensenrechten (met inbegrip van ***kinderarbeid, gedwongen arbeid***, privacy, adequate huisvesting, water- en sanitaire voorzieningen).

7. Deze standaard heeft betrekking op alle werknemers binnen de upstream- en downstream**waardeketen** van de onderneming die materiële impact van de onderneming (kunnen) ondervinden. Deze ***impacts*** kunnen verband houden met de eigen activiteiten van de onderneming of met haar upstream- en downstreamwaardeketen. Ze omvatten impacts in verband met de **producten** en diensten van de onderneming, alsook via haar ***zakelijke relaties***. Deze standaard heeft betrekking op medewerkers die niet zijn opgenomen onder "***eigen personeel***" als bedoeld in ESRS S1 *Eigen personeel* (medewerkers die een arbeidsrelatie met de onderneming hebben ("***werknemers***") en personen die voor de toepassing van de ESRS-rapportage "***medewerkers niet in loondienst***" binnen het eigen personeel van de onderneming worden genoemd).

8. Voorbeelden van werknemers die onder het toepassingsbereik van deze standaard kunnen vallen, zijn:

   a) werknemers van uitbestede diensten die op de arbeidsplaats van de onderneming werkzaam zijn (bv. externe catering of extern beveiligingspersoneel);

   b) werknemers van een door de onderneming ingehuurde ***leverancier*** die op de locatie van de leverancier werken volgens de arbeidsmethoden van de leverancier of werknemers van een "downstream"-entiteit die goederen of diensten van de onderneming aankoopt;

   c) werknemers van een leverancier van apparatuur aan de onderneming die, op een door de onderneming gecontroleerde arbeidsplaats, regelmatig onderhoud uitvoert aan de apparatuur van de leverancier conform de bepalingen in het contract tussen de leverancier van de apparatuur en de onderneming; en

   d) werknemers verderop in de ***toeleveringsketen*** die grondstoffen ontginnen die dan worden verwerkt tot onderdelen die in **producten** van de onderneming terechtkomen.

Wisselwerking met andere thematische ESRS

9. Sociale en milieu***thema's*** staan met elkaar in wisselwerking. De punten van interactie tussen ESRS S2 *Werknemers in de waardeketen* en de andere thematische standaarden zijn:

   a) alle sociale standaarden, d.w.z. ESRS S1 *Eigen personeel*, ESRS S2 *Werknemers in de waardeketen*, ESRS S3 *Getroffen gemeenschappen* en ESRS S4 *Consumenten en eindgebruikers*, zijn op elkaar afgestemd wat inhoud en structuur betreft en houden verband met elkaar. ESRS S2 *Werknemers in de waardeketen* heeft betrekking op dezelfde subthema's als ESRS S1 *Eigen personeel* voor medewerkers in de upstream- en downstream***waardeketen*** die niet tot het ***eigen personeel*** van de onderneming behoren. De rapportage in de sociale standaarden is gericht op het verschaffen van materiële informatie die nodig is voor het rapporteren over ***impacts*** op personen, ***risico's*** en ***kansen*** met betrekking tot elke groep ***stakeholders***, onder meer wat betreft due diligence op het gebied van duurzaamheid;

   b) deze standaard staat in wisselwerking met ESRS E1 *Klimaatverandering* voor zover de transitie naar een koolstofarme en klimaatveerkrachtige economie een bron van impacts, risico's en kansen is voor ESRS S2 *Werknemers in de waardeketen*; en

   c) deze standaard staat in wisselwerking met ESRS E2 *Verontreiniging* voor zover ***verontreiniging*** materiële negatieve ***impacts*** kan veroorzaken met betrekking tot gezondheid en veiligheid op het werk.

Rapportage-eisen

Impact-, risico- en kansenmanagement

Rapportage-eis S2-1 — *Beleid ten aanzien van werknemers in de waardeketen*

10. De onderneming beschrijft haar ***beleid*** voor het beheersen van materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** met betrekking tot ***werknemers in de waardeketen*** overeenkomstig ESRS 2 GDR-P. Zij verklaart of dit beleid betrekking heeft op specifieke groepen werknemers in de waardeketen (bv. bepaalde leeftijdsgroepen of werknemers in een bepaalde fabriek of een bepaald land) of op alle werknemers in de waardeketen.

11. De onderneming verklaart of haar ***beleid*** ten aanzien van ***werknemers in de waardeketen*** gericht is op de bestrijding van mensenhandel ([76]), ***gedwongen arbeid*** of verplichte arbeid, en ***kinderarbeid***.

12. Voorts verklaart de onderneming of zij beschikt over een gedragscode voor ***leveranciers*** ([77]).

([76]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 11 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Ontbreken van procedures en maatregelen ter voorkoming van mensenhandel").

([77]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 4 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Ontbreken van een gedragscode voor leveranciers").

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 1 voor alinea 10 **(Beleid ten aanzien van werknemers in waardeketen)**	Voorbeelden van te rapporteren ***beleid***aspecten zijn de communicatiemiddelen die de onderneming gebruikt om haar beleid te communiceren aan de personen, groepen personen of entiteiten voor wie dit relevant is — omdat ofwel van hen wordt verwacht dat zij dat beleid uitvoeren (bv. ***werknemers***, opdrachtnemers en ***leveranciers*** van de onderneming), of omdat zij een direct belang hebben bij de uitvoering van dat beleid (bv. ***werknemers in de waardeketen***, investeerders).

Rapportage-eis S2-2 — *Overleg met werknemers in de waardeketen, bestaan van kanalen voor werknemers in de waardeketen om zorgen of behoeften kenbaar te maken en benaderingen om daaraan tegemoet te komen*

13. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te geven in de algemene benadering van de onderneming ten aanzien van het overleg met ***werknemers in de waardeketen***, met inbegrip van de beschikbaarheid van ***kanalen om zorgen of behoeften kenbaar te maken***, zoals ***klachtenmechanismen***, en haar benadering om daarvoor ***herstel*** te bieden.

14. De onderneming licht toe hoe zij rechtstreeks overlegt met ***werknemers in de waardeketen***, hun ***officiële vertegenwoordigers***, of met ***geloofwaardige vertegenwoordigers***, en hoe de standpunten van haar werknemers in de waardeketen worden meegenomen in haar beslissingen of activiteiten gericht op het beheersen van de ***daadwerkelijke*** en ***potentiële impacts*** op werknemers in de waardeketen tijdens het rapportagejaar. Dit omvat:

    a) de wijze waarop de onderneming inzicht krijgt in de standpunten van werknemers in de waardeketen die mogelijk bijzonder kwetsbaar zijn voor impacts en/of gemarginaliseerd zijn (bv. vrouwelijke werknemers, migrerende werknemers, werknemers met een beperking), indien de onderneming maatregelen neemt om die standpunten te begrijpen; en

    b) eventuele ***Global Framework Agreements (GFA's)*** of andere resultaten die de onderneming met vertegenwoordigers van werknemers in de waardeketen heeft bereikt met betrekking tot de eerbiediging van de mensenrechten.

15. De onderneming beschrijft de kanalen die voor ***werknemers in de waardeketen*** beschikbaar zijn om hun zorgen of behoeften rechtstreeks onder haar aandacht te brengen en daarvoor een oplossing te krijgen. Zij verklaart met name of zij over een ***klachtenmechanisme*** beschikt. ([78]) Ook licht zij toe hoe zij de effectiviteit van deze kanalen beoordeelt.

16. De onderneming beschrijft haar algemene benadering van en ***processen om te voorzien in of mee te werken aan herstel*** wanneer zij een materiële negatieve ***impact*** op ***werknemers in de waardeketen*** heeft veroorzaakt of daaraan heeft bijgedragen.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 2 voor alinea 14 **(Overleg)**	Het overleg met ***werknemers in de waardeketen*** kan verschillende vormen aannemen, zoals informatiesessies, consultatie of participatie, en kan met verschillende tussenpozen plaatsvinden.
TV 3 voor alinea 15 **(Klachtenmechanisme)**	De "effectiviteitscriteria voor niet-juridische ***klachtenmechanismen***", zoals uiteengezet in de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's), en met name Principle 31, kunnen worden gebruikt voor de beoordeling van de effectiviteit van de kanalen. Indien de onderneming beschikt over ***beleid*** om personen die van deze kanalen gebruikmaken, te beschermen tegen represailles en dit beleid wordt gerapporteerd op grond van ESRS G1-1, kan de onderneming naar die rapportage verwijzen.

([78]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 11 in tabel 1 van bijlage 1 bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Ontbreken van procedures en compliancemechanismen voor het monitoren van de naleving van de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen").

Rapportage-eis S2-3 — *Maatregelen en middelen wat betreft werknemers in de waardeketen*

17. De onderneming beschrijft de belangrijkste ***maatregelen*** en middelen voor het beheersen van haar materiële positieve en negatieve ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** met betrekking tot ***werknemers in de waardeketen*** overeenkomstig ESRS 2 GDR-A.

18. Wat betreft materiële negatieve ***impacts*** op ***werknemers in de waardeketen*** beschrijft de onderneming:

    a) haar belangrijkste ***maatregelen*** die zijn genomen, gepland staan of lopen om materiële negatieve impacts op werknemers in de waardeketen te voorkomen, te mitigeren, te beëindigen, tot een minimum te beperken en daarvoor herstel te bieden, met inbegrip van haar benadering in situaties waarin er spanningen ontstaan tussen deze maatregelen en andere zakelijke praktijken (bv. bij inkoop of verkoop); en

    b) hoe zij de effectiviteit van deze maatregelen monitort en evalueert wat betreft het behalen van resultaten voor werknemers in de waardeketen. Deze rapportage kan achterwege worden gelaten indien de onderneming rapporteert hoe zij de doeltreffendheid van haar maatregelen monitort in overeenstemming met ESRS 2 GDR-T of GDR-M. In dat geval volstaat een verwijzing naar die rapportage.

19. Voor de sub***thema's*** die voor deze standaard als materieel zijn beoordeeld, rapporteert de onderneming, met inachtneming van de betrokken privacyregelgeving, de ***incidenten op het gebied van mensenrechten*** in verband met ***werknemers in de waardeketen*** die in de rapportageperiode zijn geïdentificeerd ([79]).

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 4 voor alinea 18 **(Belangrijke maatregelen)**	De door de onderneming genomen ***maatregelen*** verschillen naargelang van het verband ervan met de ***impact*** en de wijze waarop zij de maatregelen heeft geïdentificeerd als geschikt voor het aanpakken van materiële impacts. Deze Rapportage-eis geldt ook voor belangrijke maatregelen om te voorzien in of mee te werken aan ***herstel***, of om herstel mogelijk te maken, in het geval van daadwerkelijke negatieve impacts. Belangrijke maatregelen om impacts te voorkomen, te mitigeren, te beëindigen, tot een minimum te beperken of daarvoor herstel te bieden, omvatten het gebruik van verschillende vormen van ***invloed*** of collectieve maatregelen via sectorale of multi-stakeholderinitiatieven.
TV 5 voor alinea 18 **(Klimaattransitie)**	De onderneming presenteert haar ***maatregelen*** op zodanige wijze dat inzicht wordt verkregen in de verbanden tussen verschillende ***thema's***, overeenkomstig de hoofdstukken 3.3 en 9.1 van ESRS 1 *Algemene vereisten*. Dit is van toepassing op maatregelen die zijn genomen voor het mitigeren van negatieve ***impacts*** op haar ***werknemers in de waardeketen*** die voortvloeien uit de transitie naar een koolstofarme en klimaatveerkrachtige economie. Zo kunnen innovatie en herstructurering leiden tot mijnsluitingen of een toename van de ontginning van mineralen die nodig zijn voor de transitie naar een duurzame economie. Omgekeerd kunnen positieve impacts voortvloeien uit initiatieven zoals modernisering van inkooppraktijken of ***opleiding*** van ***werknemers in de toeleveringsketen***. Andere voorbeelden zijn de huidige en/of verwachte externe ontwikkelingen die van invloed zijn op ***afhankelijkheden*** die een bron van ***risico's voor rechtvaardige transitie*** vormen.
TV 6 voor alinea 19 **(Incidenten op het gebied van mensenrechten)**	De ***incidenten op het gebied van mensenrechten*** die onder het toepassingsgebied van deze rapportage vallen, zijn die welke betrekking hebben op het niet eerbiedigen van internationaal erkende mensenrechten zoals gedefinieerd in artikel 29 ter, lid 2, punt b), iii), van Richtlijn (EU) 2022/2464 (CSRD). Deze incidenten worden begrepen als de door de onderneming geregistreerde onderbouwde gevallen van: a) gerechtelijke en buitengerechtelijke procedures (zoals zaken voor nationale rechterlijke instanties, mediation, klachten bij de Nationale Contact Punten (NCP's) in het kader van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen); en b) andere incidenten, met inbegrip van die welke de onderneming heeft geïdentificeerd via haar interne processen.

([79]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte en aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts, zoals vermeld in indicator nr. 10 in tabel 1 van bijlage I en indicator nr. 14 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Schendingen van de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen" en "Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen"), en de informatiebehoeften van benchmarkbeheerders om ESG-factoren te rapporteren op grond van Verordening (EU) 2020/1816, zoals vermeld in de indicator "Aantal benchmarkonderdelen dat te maken heeft met sociale overtredingen (absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle benchmarkonderdelen), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht" in de onderdelen 1 en 2 van bijlage II.

	In het kader van deze rapportage moeten alleen onderbouwde en bevestigde gevallen worden gerapporteerd. Een geval is onderbouwd wanneer het is aangetoond aan de hand van objectieve, feitelijke en verifieerbare informatie. Een geval is bevestigd wanneer een rechter, de OESO of een bestuurlijke instantie formeel tot de bevinding is gekomen dat het geval heeft plaatsgevonden. Niet alle lopende gerechtelijke of buitengerechtelijke procedures, en niet alle andere door de onderneming geregistreerde gevallen, zijn noodzakelijkerwijs onderbouwde gevallen.
TV 7 voor alinea 19 **(Incidenten op het gebied van mensenrechten)**	Wanneer de materialiteitsfilter voor informatie (alinea 23 van ESRS 1 *Algemene vereisten*) wordt toegepast op de informatie over de in alinea 19 genoemde incidenten, wordt de beoordeling door de onderneming voornamelijk gebaseerd op de ernst van de ***impacts*** op haar ***werknemers in de waardeketen***.
TV 8 voor alinea 19 **(Incidenten op het gebied van mensenrechten)**	De onderneming hoeft niet elk ***incident op het gebied van mensenrechten*** te rapporteren en mag de verstrekte informatie samenvoegen, bv. naar relevante soorten incidenten en/of getroffen ***werknemers in de waardeketen***.
TV 9 voor alinea 19 **(Kruisverwijzingen)**	Indien de onderneming meent dat veranderingen in ***incidenten op het gebied van mensenrechten*** relevant zijn voor het inzicht in de effectiviteit en beschikbaarheid van ***kanalen om zorgen of behoeften kenbaar te maken***, met inbegrip van ***klachtenmechanismen***, kan zij een kruisverwijzing naar alinea 19 en alinea 15 opnemen. Wat betreft de wijze waarop de onderneming incidenten op het gebied van mensenrechten heeft aangepakt of aanpakt, kan een kruisverwijzing naar de overeenkomstig alinea 18 gerapporteerde informatie worden opgenomen.

Maatstaven en doelen

Rapportage-eis S2-4 — *Doelen wat betreft werknemers in de waardeketen*

20. De onderneming rapporteert kwalitatieve of kwantitatieve ***doelen*** met betrekking tot ***werknemers in de waardeketen*** overeenkomstig ESRS 2 GDR-T.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 10 voor alinea 20 **(Monitoring van prestaties)**	Overleg met ***werknemers in de waardeketen***, hun ***officiële vertegenwoordigers***, of met ***geloofwaardige vertegenwoordigers*** kan bijdragen aan de monitoring en beoordeling door de onderneming van de effectiviteit van haar op grond van alinea 18b) gerapporteerde ***maatregelen***, met inbegrip van de ontwikkeling van ***maatstaven***, de vaststelling van doelen of de monitoring van de prestaties aan de hand van die maatstaven en ***doelen***. Dit overleg kan, met name wat betreft de monitoring van de prestaties, bijdragen aan het inzicht in de effectiviteit van de beheersing van materiële negatieve ***impacts*** door de onderneming en de identificatie van geleerde lessen of verbeteringen.

ESRS S3 — GETROFFEN GEMEENSCHAPPEN

INHOUDSOPGAVE

Objective

Interaction with other topical ESRS

Disclosure Requirements

Impacts, risks and opportunities management

Disclosure Requirement S3-1 – *Policies related to affected communities*

Disclosure Requirement S3-2 – *Engagement with affected communities, existence of channels for affected communities to raise concerns or needs and approaches to remedy*

Disclosure Requirement S3-3 – *Actions and resources related to affected communities*

Metrics and Targets

Disclosure Requirement S3-4 – *Targets related to affected communities*

Doelstelling

1. Deze standaard heeft tot doel Rapportage-eisen vast te stellen op het gebied van getroffen gemeenschappen, vooral met betrekking tot de in alinea 6 van deze standaard gespecificeerde sub***thema's***. Indien niet alle door deze standaard voorgeschreven subthema's op basis van de materialiteitsanalyse moeten worden gerapporteerd, is alinea 30 van ESRS 1 *Algemene vereisten* van toepassing.

2. Het ***duurzaamheidsverslag*** verschaft informatie over ESRS S3 *Getroffen gemeenschappen*, indien dit ***thema*** betrekking heeft op materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen.*** Dergelijke informatie betreft alle rapportagegebieden die zijn vermeld in alinea 5 van ESRS 1 *Algemene vereisten*.

3. De Rapportage-eisen in deze standaard vormen een aanvulling op de bepalingen in ESRS 2 *Algemene toelichtingen*, op grond waarvan de onderneming informatie moet rapporteren over ***thema's*** die verband houden met materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, met name:

   a) ESRS 2 SBM 3 *Wisselwerking tussen, enerzijds, de materiële impacts, risico's en kansen en, anderzijds, de strategie en het businessmodel, en financiële effecten*; en

   b) ESRS 2 IRO 2 *Materiële impacts, risico's en kansen en Rapportage-eisen die zijn opgenomen in het duurzaamheidsverslag*

4. In deze standaard wordt elke Rapportage-eis ingeleid door een rapportagedoelstelling, met uitzondering van ***beleid***, ***maatregelen*** en ***doelen***, waarvoor de bepalingen in ESRS 2 GDR-P, GDR-A en GDR-T de nodige omkadering bieden wat betreft de desbetreffende Rapportage-eisen.

5. In deze standaard wordt rekening gehouden met de internationale en Europese instrumenten en verdragen op het gebied van mensenrechten, waaronder het Internationaal Statuut van de Rechten van de Mens; de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's) en de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen; en de VN-Verklaring over de rechten van inheemse volken.

6. Deze standaard bevat de Rapportage-eisen met betrekking tot de volgende subthema's:

   a) economische, sociale en culturele rechten van gemeenschappen (met inbegrip van landgerelateerde ***impacts***, veiligheidsgerelateerde impacts, voldoende voedsel, adequate huisvesting, water- en sanitaire voorzieningen);

   b) burgerrechten en politieke rechten van gemeenschappen (met inbegrip van vrijheid van meningsuiting, vrijheid van vergadering, impacts op verdedigers van mensenrechten); en

   c) rechten van ***inheemse volken*** (met inbegrip van ***vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde instemming (FPIC)***, zelfbeschikking, culturele rechten).

Wisselwerking met andere thematische ESRS

7. Sociale en milieu***thema's*** staan met elkaar in wisselwerking. De punten van interactie tussen ESRS S3 *Getroffen gemeenschappen* en de andere thematische standaarden zijn:

   a) alle sociale standaarden, d.w.z. ESRS S1 *Eigen personeel*, ESRS S2 *Werknemers in de waardeketen*, ESRS S3 *Getroffen gemeenschappen* en ESRS S4 *Consumenten en eindgebruikers*, zijn op elkaar afgestemd wat inhoud en structuur betreft en houden verband met elkaar. De rapportage in de sociale standaarden is gericht op het verschaffen van materiële informatie die nodig is voor het rapporteren over ***impacts*** op personen, ***risico's*** en ***kansen*** met betrekking tot elke groep ***stakeholders***, onder meer wat betreft due diligence op het gebied van duurzaamheid; en

   b) deze standaard houdt verband met de milieustandaarden (ESRS E1 t/m E5), omdat de impacts op ***getroffen gemeenschappen*** kunnen voortvloeien uit milieugerelateerde impacts, risico's en kansen die de onderneming op grond van die standaarden rapporteert. Zo kan het ***transitieplan*** van de onderneming voor klimaat of biodiversiteit van invloed zijn op land, gebieden en natuurlijke hulpbronnen van ***inheemse volken***.

Rapportage-eisen

Impact-, risico- en kansenmanagement

Rapportage-eis S3-1 — *Beleid ten aanzien van getroffen gemeenschappen*

8. De onderneming beschrijft haar ***beleid*** voor het beheersen van materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** ten aanzien van ***getroffen gemeenschappen*** overeenkomstig ESRS 2 GDR-P. Zij verklaart of dit beleid betrekking heeft op specifieke getroffen gemeenschappen (bv. een gemeenschap van ***inheemse volken*** of een gemeenschap die leeft in de buurt van een ***locatie***) of op alle getroffen gemeenschappen.

9. De onderneming rapporteert specifieke ***beleid***smaatregelen om ***impacts*** op ***inheemse volken*** te voorkomen en aan te pakken.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 1 voor alinea 8 **(Beleid ten aanzien van getroffen gemeenschappen)**	Voorbeelden van te rapporteren ***beleid***saspecten zijn de communicatiemiddelen die de onderneming gebruikt om haar beleid te communiceren aan de personen, groepen personen of entiteiten voor wie dit relevant is — omdat ofwel van hen wordt verwacht dat zij dat beleid uitvoeren (bv. de ***werknemers***, opdrachtnemers en ***leveranciers*** van de onderneming) of omdat zij een direct belang hebben bij de uitvoering van dat beleid.

Rapportage-eis S3-2 — *Overleg met getroffen gemeenschappen, bestaan van kanalen voor getroffen gemeenschappen om zorgen of behoeften kenbaar te maken en benaderingen om daaraan tegemoet te komen*

10. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te geven in de algemene benadering van de onderneming ten aanzien van het overleg met ***getroffen gemeenschappen***, met inbegrip van de beschikbaarheid van ***kanalen om zorgen of behoeften kenbaar te maken***, zoals ***klachtenmechanismen***, en haar benadering om daarvoor ***herstel*** te bieden.

11. De onderneming licht toe of en hoe zij rechtstreeks overlegt met ***getroffen gemeenschappen***, hun ***officiële vertegenwoordigers***, of met ***geloofwaardige vertegenwoordigers*** en hoe de standpunten van getroffen gemeenschappen worden meegenomen in haar beslissingen of activiteiten gericht op het beheersen van de ***daadwerkelijke*** en ***potentiële impacts*** op getroffen gemeenschappen tijdens het rapportagejaar. Dit omvat de vraag hoe de onderneming inzicht krijgt in de standpunten van getroffen gemeenschappen die mogelijk bijzonder kwetsbaar zijn voor impacts en/of gemarginaliseerd zijn (bv. vrouwen, meisjes, migranten, ***mensen met een beperking***), indien de onderneming maatregelen neemt om die standpunten te begrijpen.

12. Wanneer het bij ***getroffen gemeenschappen*** om ***inheemse volken*** gaat, licht de onderneming toe hoe zij binnen haar benadering voor ***stakeholderbetrokkenheid*** rekening houdt met en de eerbiediging garandeert van hun specifieke rechten, met inbegrip van hun recht op ***vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde instemming (FPIC)*** ten aanzien van: hun cultureel, intellectueel, religieus en spiritueel eigendom; activiteiten die van invloed zijn op hun land en hun gebieden; en wetgevings- of bestuurlijke maatregelen die van invloed zijn op hen. Wanneer inheemse volken worden betrokken, rapporteert de onderneming ook of en hoe inheemse volken zijn geconsulteerd over de vorm en parameters van het overleg (bv. bij het vastleggen van de agenda, aard en tijdigheid van het overleg).

13. De onderneming beschrijft de kanalen die voor ***getroffen gemeenschappen*** beschikbaar zijn om hun zorgen of behoeften rechtstreeks onder haar aandacht te brengen en daarvoor een oplossing te krijgen. Zij verklaart met name of zij over een ***klachtenmechanisme*** beschikt. ([80]) Ook licht zij toe hoe zij de effectiviteit van deze kanalen beoordeelt.

14. De onderneming beschrijft haar algemene benadering van en ***processen om te voorzien in of mee te werken aan herstel*** wanneer zij een materiële negatieve ***impact*** op ***getroffen gemeenschappen*** heeft veroorzaakt of daaraan heeft bijgedragen.

([80]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 11 in tabel 1 van bijlage 1 bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Ontbreken van procedures en compliancemechanismen voor het monitoren van de naleving van de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen").

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 2 voor alinea 11 **(Overleg)**	Het overleg met ***getroffen gemeenschappen*** kan verschillende vormen aannemen, zoals informatiesessies, consultatie of participatie, en kan met verschillende tussenpozen plaatsvinden.
TV 3 voor alinea 12 **(Overleg met inheemse volken)**	Voorbeelden van de rapportage van overleg in alinea 12 zijn de procedure voor het verkrijgen van toestemming van ***inheemse volken*** en het waarborgen van onderhandelingen te goeder trouw wanneer de onderneming invloed heeft op land, gebieden of hulpbronnen via verhuizing of vestiging.
TV 4 voor alinea 13 **(Klachtenmechanisme)**	De "effectiviteitscriteria voor niet-juridische ***klachtenmechanismen"***, zoals uiteengezet in de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's), en met name Principle 31, kunnen worden gebruikt voor de beoordeling van de effectiviteit van de ***kanalen***. Indien de onderneming beschikt over ***beleid*** om personen die van deze kanalen gebruikmaken, te beschermen tegen represailles en dit beleid wordt gerapporteerd op grond van ESRS G1-1, kan de onderneming naar die rapportage verwijzen.

Rapportage-eis S3-3 — *Maatregelen en middelen wat betreft getroffen gemeenschappen*

15. De onderneming beschrijft de belangrijkste ***maatregelen*** en middelen voor het beheersen van haar materiële positieve en negatieve ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** met betrekking tot ***getroffen gemeenschappen*** overeenkomstig ESRS 2 GDR-A.

16. Wat betreft materiële negatieve ***impacts*** op ***getroffen gemeenschappen*** beschrijft de onderneming:

    a) haar belangrijkste ***maatregelen*** die zijn genomen, gepland staan of lopen om materiële negatieve impacts op getroffen gemeenschappen te voorkomen, te mitigeren, te beëindigen, tot een minimum te beperken en daarvoor herstel te bieden, met inbegrip van haar benadering in situaties waarin er spanningen ontstaan tussen deze maatregelen en andere zakelijke praktijken (bv. haar praktijken met betrekking tot planning en grondverwerving of met betrekking tot de exploitatie en financiering van grondstoffen); en

    b) hoe zij de effectiviteit van deze maatregelen monitort en evalueert wat betreft het behalen van resultaten voor getroffen gemeenschappen. Deze rapportage kan achterwege worden gelaten indien de onderneming rapporteert hoe zij de doeltreffendheid van haar maatregelen monitort in overeenstemming met ESRS 2 GDR-T of GDR-M. In dat geval volstaat een verwijzing naar die rapportage.

17. Voor de sub***thema's*** die voor deze standaard als materieel zijn beoordeeld, rapporteert de onderneming, met inachtneming van de betrokken privacyregelgeving, de in de rapportageperiode vastgestelde ***incidenten op het gebied van mensenrechten*** in verband met ***getroffen gemeenschappen*** ([81]).

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 5 voor alinea 16 **(Belangrijke maatregelen)**	De door de onderneming genomen ***maatregelen*** verschillen naargelang van het verband ervan met de ***impact*** en de wijze waarop zij de maatregelen heeft geïdentificeerd als geschikt voor het aanpakken van materiële impacts. Deze Rapportage-eis is ook van toepassing op belangrijke maatregelen om ***herstel*** te bieden, daaraan mee te werken of dit mogelijk te maken in geval van daadwerkelijke negatieve impacts. Belangrijke maatregelen om impacts te voorkomen, te mitigeren, te beëindigen, tot een minimum te beperken of daarvoor herstel te bieden, omvatten het gebruik van verschillende vormen van ***invloed*** en/of collectieve maatregelen die worden genomen via sectorale en/of multi-stakeholderinitiatieven.

([81]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte en aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts, zoals vermeld in indicator nr. 10 in tabel 1 van bijlage I en indicator nr. 14 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Schendingen van de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen" en "Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen"), en de informatiebehoeften van benchmarkbeheerders om ESG-factoren te rapporteren op grond van Verordening (EU) 2020/1816, zoals vermeld in de indicator "Aantal benchmarkonderdelen dat te maken heeft met sociale overtredingen (absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle benchmarkonderdelen), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht" in de onderdelen 1 en 2 van bijlage II.

TV 6 voor alinea 16 **(Klimaattransitie)**	De onderneming presenteert haar ***maatregelen*** op zodanige wijze dat ***gebruikers*** inzicht krijgen in de verbanden tussen verschillende ***thema's***, overeenkomstig de hoofdstukken 3.3 en 9.1 van ESRS 1 *Algemene vereisten*. Dit is van toepassing op maatregelen die zijn genomen voor het mitigeren van negatieve ***impacts*** op ***getroffen gemeenschappen*** die voortvloeien uit de transitie naar een koolstofarme en klimaatveerkrachtige economie. Zo kunnen innovatie en herstructurering leiden tot mijnsluitingen of een toename van de ontginning van mineralen die nodig zijn voor de transitie naar een duurzame economie.
TV 7 voor alinea 17 **(Incidenten op het gebied van mensenrechten)**	De ***incidenten op het gebied van mensenrechten*** die onder het toepassingsgebied van deze rapportage vallen, zijn die welke betrekking hebben op het niet eerbiedigen van internationaal erkende mensenrechten zoals gedefinieerd in artikel 29 ter, lid 2, punt b), iii), van Richtlijn (EU) 2022/2464 (CSRD). Deze incidenten worden begrepen als de door de onderneming geregistreerde onderbouwde gevallen van: a) gerechtelijke en buitengerechtelijke procedures (zoals zaken voor nationale rechterlijke instanties, mediation, klachten bij de Nationale Contact Punten (NCP's) in het kader van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen); en b) andere incidenten, met inbegrip van die welke de onderneming heeft geïdentificeerd via haar interne processen. In het kader van deze rapportage moeten alleen onderbouwde en bevestigde gevallen worden gerapporteerd. Een geval is onderbouwd wanneer het is aangetoond aan de hand van objectieve, feitelijke en verifieerbare informatie. Een geval is bevestigd wanneer een rechter, de OESO of een bestuurlijke instantie formeel tot de bevinding is gekomen dat het geval heeft plaatsgevonden. Niet alle lopende gerechtelijke of buitengerechtelijke procedures, en niet alle andere door de onderneming geregistreerde gevallen, zijn noodzakelijkerwijs onderbouwde gevallen.
TV 8 voor alinea 17 **(Incidenten op het gebied van mensenrechten)**	Om te bepalen welke ***incidenten op het gebied van mensenrechten*** verband houden met ***getroffen gemeenschappen***, houdt de onderneming rekening met juridische geschillen rond landrechten en de ***vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde instemming (FPIC)*** van ***inheemse volken***.
TV 9 voor alinea 17 **(Incidenten op het gebied van mensenrechten)**	Wanneer de materialiteitsfilter voor informatie (alinea 23 van ESRS 1 *Algemene vereisten*) wordt toegepast op de informatie over de in alinea 17 genoemde incidenten, wordt de beoordeling door de onderneming voornamelijk gebaseerd op de ernst van de ***impacts*** op ***getroffen gemeenschappen***.
TV 10 voor alinea 17 **(Incidenten op het gebied van mensenrechten)**	De onderneming hoeft niet elk ***incident op het gebied van mensenrechten*** te rapporteren en mag de verstrekte informatie samenvoegen, bv. naar relevante soorten incidenten en/of getroffen gemeenschappen.
TV 11 voor alinea 17 **(Kruisverwijzingen)**	Indien de onderneming meent dat veranderingen in ***incidenten op het gebied van mensenrechten*** relevant zijn om inzicht te krijgen in de effectiviteit en beschikbaarheid van ***kanalen om zorgen of behoeften kenbaar te maken***, met inbegrip van ***klachtenmechanismen***, kan zij een kruisverwijzing naar alinea 17 en alinea 13 opnemen. Wat betreft de wijze waarop de onderneming incidenten op het gebied van mensenrechten heeft aangepakt of aanpakt, kan een kruisverwijzing naar de overeenkomstig alinea 16 gerapporteerde informatie worden opgenomen.

Maatstaven en doelen

Rapportage-eis S3-4 — *Doelen wat betreft getroffen gemeenschappen*

18. De onderneming rapporteert kwalitatieve en/of kwantitatieve ***doelen*** wat betreft ***getroffen gemeenschappen*** overeenkomstig ESRS 2 GDR-T.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 12 voor alinea 18 **(Monitoring van prestaties)**	Overleg met ***getroffen gemeenschappen***, hun ***officiële vertegenwoordigers***, of met ***geloofwaardige vertegenwoordigers***, kan bijdragen aan de monitoring en beoordeling door de onderneming van de effectiviteit van haar op grond van alinea 16b) gerapporteerde ***maatregelen***, met inbegrip van de ontwikkeling van ***maatstaven***, de vaststelling van doelen en/of de monitoring van de prestaties aan de hand van die maatstaven en ***doelen***. Dit overleg kan, met name wat betreft de monitoring van de prestaties, bijdragen aan het inzicht in de effectiviteit van de beheersing van materiële negatieve ***impacts*** door de onderneming en de identificatie van geleerde lessen of verbeteringen.

ESRS S4 — CONSUMENTEN EN EINDGEBRUIKERS

INHOUDSOPGAVE

Objective

Interaction with other topical ESRS

Disclosure Requirements

Impacts, risks and opportunities management

Disclosure Requirement S4-1 – *Policies related to consumers and end-users*

Disclosure Requirement S4-2 – *Engagement with consumers and end-users, existence of channels for consumers and end-users to raise concerns or needs and approaches to remedy*

Disclosure Requirement S4-3 – *Actions and resources related to consumers and end-users*

Metrics and Targets

Disclosure Requirement S4-4 – *Targets related to consumers and end-users*

Doelstelling

1. Deze standaard heeft tot doel Rapportage-eisen vast te stellen op het gebied van consumenten en eindgebruikers, vooral met betrekking tot de in alinea 6 van deze standaard gespecificeerde sub***thema's***. Indien niet alle door deze standaard voorgeschreven subthema's op basis van de materialiteitsanalyse moeten worden gerapporteerd, is alinea 30 van ESRS 1 *Algemene vereisten* van toepassing.

2. Het ***duurzaamheidsverslag*** verschaft informatie over ESRS S4 *Consumenten en eindgebruikers*, indien dit ***thema*** betrekking heeft op materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***. Dergelijke informatie betreft alle rapportagegebieden die zijn vermeld in alinea 5 van ESRS 1 *Algemene vereisten*.

3. De Rapportage-eisen in deze standaard vormen een aanvulling op de bepalingen in ESRS 2 *Algemene toelichtingen*, op grond waarvan de onderneming informatie moet rapporteren over thema's die verband houden met materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, met name:

   a) ESRS 2 SBM 3 *Wisselwerking tussen, enerzijds, de materiële impacts, risico's en kansen en, anderzijds, de strategie en het businessmodel, en financiële effecten*; en

   b) ESRS 2 IRO 2 *Materiële impacts, risico's en kansen en Rapportage-eisen die zijn opgenomen in het duurzaamheidsverslag*

4. In deze standaard wordt elke Rapportage-eis ingeleid door een rapportagedoelstelling, met uitzondering van ***beleid***, ***maatregelen*** en ***doelen***, waarvoor de bepalingen in ESRS 2 GDR-P, GDR-A en GDR-T de nodige omkadering bieden wat betreft de desbetreffende Rapportage-eisen.

5. In deze standaard wordt rekening gehouden met de internationale en Europese instrumenten en verdragen op het gebied van mensenrechten, waaronder het Internationaal Statuut van de Rechten van de Mens, de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's) en de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen.

6. Deze standaard bevat de Rapportage-eisen met betrekking tot de volgende sub***thema's***:

   a) **impact** op informatie voor consumenten en eindgebruikers (met inbegrip van privacy, toegang tot informatie, vrijheid van meningsuiting);

   b) persoonlijke veiligheid van consumenten en eindgebruikers (met inbegrip van gezondheid en veiligheid, bescherming van kinderen, persoonlijke veiligheid); en

   c) sociale inclusie van consumenten en eindgebruikers (met inbegrip van toegang tot ***producten*** en diensten, maatschappelijk verantwoorde marketingpraktijken, non-discriminatie).

7. Onrechtmatig of verkeerd gebruik van de ***producten*** en diensten van de onderneming door ***consumenten*** en ***eindgebruikers*** valt buiten de scope van deze standaard.

Wisselwerking met andere thematische ESRS

8. Sociale en milieu***thema's*** staan met elkaar in wisselwerking. De punten van interactie tussen ESRS S4 *Consumenten en eindgebruikers* en de andere thematische standaarden zijn:

   a) alle sociale standaarden, d.w.z. ESRS S1 *Eigen personeel*, ESRS S2 *Werknemers in de waardeketen*, ESRS S3 *Getroffen gemeenschappen* en ESRS S4 *Consumenten en eindgebruikers*, zijn op elkaar afgestemd wat inhoud en structuur betreft en houden verband met elkaar. De rapportage in de sociale standaarden is gericht op het verschaffen van materiële informatie die nodig is voor het rapporteren over ***impacts*** op personen, ***risico's*** en ***kansen*** met betrekking tot elke groep ***stakeholders***, onder meer wat betreft due diligence op het gebied van duurzaamheid;

   b) deze standaard staat in wisselwerking met ESRS E1 *Klimaatverandering* voor zover de transitie naar een koolstofarme en klimaatveerkrachtige economie kan leiden tot materiële impacts, risico's of kansen met betrekking tot ***consumenten*** en ***eindgebruikers***; en

   c) deze standaard staat in wisselwerking met ESRS E5 *Materiaalgebruik en circulaire economie* voor zover consumenten en eindgebruikers worden geïnformeerd over de aspecten met betrekking tot het ***materiaalgebruik***, het ***afval***beheer of de ***circulaire economie*** van de ***producten*** of diensten die zij aankopen.

Rapportage-eisen

Impact-, risico- en kansenmanagement

Rapportage-eis S4-1 — *Beleid ten aanzien van consumenten en eindgebruikers*

9. De onderneming beschrijft haar ***beleid*** voor het beheersen van materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** met betrekking tot ***consumenten*** en ***eindgebruikers*** overeenkomstig ESRS 2 GDR-P. Zij verklaart of dit beleid betrekking heeft op specifieke groepen (bv. bepaalde leeftijdsgroepen) of op alle consumenten en eindgebruikers.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 1 voor alinea 9 **(Beleid ten aanzien van consumenten en eindgebruikers)**	Voorbeelden van te rapporteren ***beleid***saspecten zijn de communicatiemiddelen die de onderneming gebruikt om haar beleid te communiceren aan de personen, groepen personen of entiteiten voor wie dit relevant is — omdat ofwel van hen wordt verwacht dat zij dat beleid uitvoeren (bv. de ***werknemers***, opdrachtnemers en ***leveranciers*** van de onderneming) of omdat zij een direct belang hebben bij de uitvoering van dat beleid.

Rapportage-eis S4-2 — *Overleg met consumenten en eindgebruikers, bestaan van kanalen voor consumenten en eindgebruikers om zorgen of behoeften kenbaar te maken en benaderingen om daaraan tegemoet te komen*

10. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te geven in de algemene benadering van de onderneming ten aanzien van het overleg met ***consumenten*** en ***eindgebruikers***, met inbegrip van de beschikbaarheid van ***kanalen om zorgen of behoeften kenbaar te maken***, zoals ***klachtenmechanismen***, en haar benadering om daarvoor ***herstel*** te bieden.

11. De onderneming licht toe hoe zij rechtstreeks overlegt met ***consumenten*** en ***eindgebruikers***, hun ***officiële vertegenwoordigers***, of met ***geloofwaardige vertegenwoordigers***, en hoe de standpunten van consumenten en eindgebruikers worden meegenomen in haar beslissingen of activiteiten gericht op het beheersen van de ***daadwerkelijke*** en ***potentiële impacts*** op consumenten en eindgebruikers tijdens het rapportagejaar. Dit omvat de vraag hoe de onderneming inzicht krijgt in de standpunten van consumenten en eindgebruikers die mogelijk bijzonder kwetsbaar zijn voor impacts en/of gemarginaliseerd zijn (bv. ***mensen met een beperking***, kinderen), indien de onderneming maatregelen neemt om die standpunten te begrijpen.

12. De onderneming beschrijft de kanalen die voor ***consumenten*** en ***eindgebruikers*** beschikbaar zijn om hun zorgen of behoeften rechtstreeks onder haar aandacht te brengen en daarvoor een oplossing te krijgen. Zij verklaart met name of zij over een ***klachtenmechanisme*** beschikt. ([82]) Ook licht zij toe hoe zij de effectiviteit van deze kanalen beoordeelt.

13. De onderneming beschrijft haar algemene benadering van en ***processen om te voorzien in of mee te werken aan herstel*** wanneer zij een materiële negatieve ***impact*** op ***consumenten*** en ***eindgebruikers*** heeft veroorzaakt of daaraan heeft bijgedragen.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 2 voor alinea 11 **(Overleg)**	Het overleg met ***consumenten*** en ***eindgebruikers*** kan verschillende vormen aannemen, zoals informatiesessies, consultatie of participatie, en kan met verschillende tussenpozen plaatsvinden.

([82]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 11 in tabel 1 van bijlage 1 bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Ontbreken van procedures en compliancemechanismen voor het monitoren van de naleving van de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen").

TV 3 voor alinea 12 **(Klachtenmechanisme)**	De "effectiviteitscriteria voor niet-juridische ***klachtenmechanismen***", zoals uiteengezet in de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's), en met name Principle 31, kunnen worden gebruikt voor de beoordeling van de effectiviteit van de kanalen. Indien de onderneming beschikt over ***beleid*** om personen die van deze kanalen gebruikmaken, te beschermen tegen represailles en dit beleid wordt gerapporteerd op grond van ESRS G1-1, kan de onderneming naar die rapportage verwijzen.

Rapportage-eis S4-3 — *Maatregelen en middelen wat betreft consumenten en eindgebruikers*

14. De onderneming beschrijft de belangrijkste ***maatregelen*** en middelen voor het beheersen van haar materiële positieve en negatieve ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** met betrekking tot ***consumenten*** en ***eindgebruikers*** overeenkomstig ESRS 2 GDR-A.

15. Wat betreft materiële negatieve ***impacts*** op ***consumenten*** en ***eindgebruikers*** beschrijft de onderneming:

a) haar belangrijkste ***maatregelen*** die zijn genomen, gepland staan of lopen om materiële negatieve impacts op consumenten en eindgebruikers te voorkomen, te mitigeren, te beëindigen, tot een minimum te beperken en daarvoor ***herstel*** te bieden, met inbegrip van haar benadering in situaties waarin er spanningen ontstaan tussen deze maatregelen en andere zakelijke praktijken (bv. praktijken ten aanzien van marketing, verkoop en datagebruik); en

b) hoe zij de effectiviteit van deze maatregelen monitort en evalueert wat betreft het behalen van resultaten voor consumenten en eindgebruikers. Deze rapportage kan achterwege worden gelaten indien de onderneming rapporteert hoe zij de doeltreffendheid van haar maatregelen monitort in overeenstemming met ESRS 2 GDR-T of GDR-M. In dat geval volstaat een verwijzing naar die rapportage.

16. Voor de sub***thema's*** die voor deze standaard als materieel zijn beoordeeld, rapporteert de onderneming, met inachtneming van de betrokken privacyregelgeving, de ***incidenten op het gebied van mensenrechten*** in verband met haar ***consumenten*** en ***eindgebruikers*** die in de rapportageperiode zijn geïdentificeerd ([83]).

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 4 voor alinea 15 **(Belangrijke maatregelen)**	De door de onderneming genomen ***maatregelen*** verschillen naargelang van het verband ervan met de ***impact*** en de wijze waarop zij de maatregelen heeft geïdentificeerd als geschikt voor het aanpakken van materiële impacts. Deze Rapportage-eis is ook van toepassing op belangrijke maatregelen om ***herstel*** te bieden, daaraan mee te werken of dit mogelijk te maken in geval van daadwerkelijke negatieve impacts. Belangrijke maatregelen om impacts te voorkomen, te mitigeren, te beëindigen, tot een minimum te beperken of daarvoor herstel te bieden, omvatten het gebruik van verschillende vormen van ***invloed*** en/of collectieve maatregelen die worden genomen via sectorale en/of multi-stakeholderinitiatieven.

([83]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een verplichte en aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts, zoals vermeld in indicator nr. 10 in tabel 1 van bijlage I en indicator nr. 14 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Schendingen van de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen" en "Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen"), en de informatiebehoeften van benchmarkbeheerders om ESG-factoren te rapporteren op grond van Verordening (EU) 2020/1816, zoals vermeld in de indicator "Aantal benchmarkonderdelen dat te maken heeft met sociale overtredingen (absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle benchmarkonderdelen), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht" in de onderdelen 1 en 2 van bijlage II over sociale factoren.

TV 5 voor alinea 16 **(Incidenten op het gebied van mensenrechten)**	De ***incidenten op het gebied van mensenrechten*** die onder het toepassingsgebied van deze rapportage vallen, zijn die welke betrekking hebben op het niet eerbiedigen van internationaal erkende mensenrechten zoals gedefinieerd in artikel 29 ter, lid 2, punt b), iii), van Richtlijn (EU) 2022/2464 (CSRD). Deze incidenten worden begrepen als de door de onderneming geregistreerde onderbouwde gevallen van: a) gerechtelijke en buitengerechtelijke procedures (zoals zaken voor nationale rechterlijke instanties, mediation, klachten bij de Nationale Contact Punten (NCP's) in het kader van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen); en b) andere incidenten, met inbegrip van die welke de onderneming heeft geïdentificeerd via haar interne processen. In het kader van deze rapportage moeten alleen onderbouwde en bevestigde gevallen worden gerapporteerd. Een geval is onderbouwd wanneer het is aangetoond aan de hand van objectieve, feitelijke en verifieerbare informatie. Een geval is bevestigd wanneer een rechter, de OESO of een bestuurlijke instantie formeel tot de bevinding is gekomen dat het geval heeft plaatsgevonden. Niet alle lopende gerechtelijke of buitengerechtelijke procedures, en niet alle andere door de onderneming geregistreerde gevallen, zijn noodzakelijkerwijs onderbouwde gevallen.
TV 6 voor alinea 16 **(Incidenten op het gebied van mensenrechten)**	Wanneer de materialiteitsfilter voor informatie (alinea 23 van ESRS 1 *Algemene vereisten*) wordt toegepast op de informatie over de in alinea 16 genoemde incidenten, wordt de beoordeling door de onderneming voornamelijk gebaseerd op de ernst van de ***impacts*** op ***consumenten*** en ***eindgebruikers***.
TV 7 voor alinea 16 **(Incidenten op het gebied van mensenrechten)**	De onderneming hoeft niet elk ***incident op het gebied van mensenrechten*** te rapporteren en mag de verstrekte informatie samenvoegen, bv. naar relevante soorten incidenten en getroffen ***consumenten*** en ***eindgebruikers***.
TV 8 voor alinea 16 **(Kruisverwijzingen)**	Indien de onderneming meent dat veranderingen in ***incidenten op het gebied van mensenrechten*** relevant zijn om inzicht te krijgen in de effectiviteit en beschikbaarheid van ***kanalen om zorgen of behoeften kenbaar te maken***, met inbegrip van ***klachtenmechanismen***, kan zij een kruisverwijzing naar alinea 16 en alinea 12 opnemen. Wat betreft de wijze waarop de onderneming incidenten op het gebied van mensenrechten heeft aangepakt of aanpakt, kan een kruisverwijzing naar de overeenkomstig alinea 15 gerapporteerde informatie worden opgenomen.

Maatstaven en doelen

Rapportage-eis S4-4 — *Doelen wat betreft consumenten en eindgebruikers*

17. De onderneming rapporteert kwalitatieve en/of kwantitatieve ***doelen*** wat betreft ***consumenten*** en ***eindgebruikers*** overeenkomstig ESRS 2 GDR-T.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 9 voor alinea 17 **(Monitoring van prestaties)**	Overleg met ***consumenten*** en ***eindgebruikers***, hun ***officiële vertegenwoordigers***, of met ***geloofwaardige vertegenwoordigers***, kan bijdragen aan de monitoring en beoordeling door de onderneming van de effectiviteit van haar op grond van alinea 15b) gerapporteerde ***maatregelen***, met inbegrip van de ontwikkeling van ***maatstaven***, de vaststelling van doelen en/of de monitoring van de prestaties aan de hand van die maatstaven en ***doelen***. Dit overleg kan, met name wat betreft de monitoring van de prestaties, bijdragen aan het inzicht in de effectiviteit van de beheersing van materiële negatieve ***impacts*** door de onderneming en de identificatie van geleerde lessen of verbeteringen.

ESRS G1 — ZAKELIJK GEDRAG

INHOUDSOPGAVE

Objective

Disclosure Requirements

Impact, risk and opportunity management

Disclosure Requirement G1-1 – *Policies related to business conduct*

Disclosure Requirement G1-2 – *Actions related to business conduct*

Metrics and Targets

Disclosure Requirement G1-3 – *Targets related to business conduct*

Disclosure Requirement G1-4 – *Metrics related to corruption or bribery*

Disclosure Requirement G1-5 – *Metrics related to political influence, including lobbying activities*

Disclosure Requirement G1-6 – *Metrics related to payment practices*

Doelstelling

1. Deze standaard heeft tot doel Rapportage-eisen vast te stellen met betrekking tot zakelijk gedrag, met name met betrekking tot de in alinea 5 van deze standaard beschreven sub***thema's***. Indien niet alle door deze standaard voorgeschreven subthema's op basis van de materialiteitsanalyse moeten worden gerapporteerd, is alinea 30 van ESRS 1 *Algemene vereisten van toepassing*.

2. Het ***duurzaamheidsverslag*** verschaft informatie over ESRS G1 *Zakelijk gedrag*, indien dit ***thema*** betrekking heeft op materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen.*** Dergelijke informatie betreft rapportagegebieden die zijn vermeld in alinea 5 van ESRS 1 *Algemene vereisten*.

3. De Rapportage-eisen in deze standaard vormen een aanvulling op de bepalingen in ESRS 2 *Algemene toelichtingen*, op grond waarvan de onderneming informatie moet rapporteren over ***thema's*** die verband houden met materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***, met name:

   a) ESRS 2 SBM 3 *Wisselwerking tussen, enerzijds, de materiële impacts, risico's en kansen en, anderzijds, de strategie en het businessmodel, en financiële effecten*, en

   b) ESRS 2 IRO 2 *Materiële impacts, risico's en kansen, en Rapportage-eisen die in het duurzaamheidsverslag zijn opgenomen*.

4. In deze standaard wordt elke Rapportage-eis ingeleid door een rapportagedoelstelling, met uitzondering van ***beleid***, ***maatregelen*** en ***doelen***, waarvoor de bepalingen in ESRS 2 GDR-P, GDR-A en GDR-T de nodige omkadering bieden wat betreft de desbetreffende rapportages.

5. Deze standaard bevat de Rapportage-eisen met betrekking tot de volgende sub***thema's***:

   a) ***bedrijfscultuur***, met inbegrip van het tegengaan van ***corruptie*** en ***omkoping***, de bescherming van klokkenluiders en dierenwelzijn;

   b) het beheer van relaties met ***leveranciers***, met onder meer betalingspraktijken***,*** en met name laattijdige betalingen aan het midden- en kleinbedrijf (mkb); en

   c) politieke invloed, met inbegrip van ***lobbyactiviteiten***.

Rapportage-eisen

Impact-, risico- en kansenmanagement

Rapportage-eis G1-1 — *Beleid ten aanzien van zakelijk gedrag*

6. De onderneming rapporteert haar ***beleid*** ten aanzien van zakelijk gedrag overeenkomstig de bepalingen van ESRS 2 GDR-P.

7. Naast de door ESRS 2 GDR-P voorgeschreven informatie rapporteert de onderneming:

   a) of zij al dan niet beschikt over ***beleid*** tegen ***corruptie*** en ***omkoping*** dat spoort met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie ([84]);

   b) of zij al dan niet beschikt over ***beleid*** ter bescherming van klokkenluiders ([85]), en

   c) de functies of rollen binnen de onderneming die het meest aan het risico van ***corruptie*** of ***omkoping*** blootstaan.

([84]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 15 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Ontbreken van een beleid tegen corruptie en omkoping").

([85]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts te vinden onder indicator nr. 6 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Onvoldoende bescherming klokkenluiders").

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 1 voor alinea 6 **(corruptie of omkoping — definitie)**	In het kader van deze standaard past de onderneming de ESRS-definitie van ***corruptie*** en ***omkoping*** toe (zie de ESRS-begrippenlijst), die algemeen van aard is, om de uiteenlopende definities in de lokale wetten of de in het rechtsgebied van de moedermaatschappij geldende wetten te ondervangen en om de vergelijkbaarheid tussen rapporterende ondernemingen te waarborgen.
TV 2 voor alinea 7b) **(klokkenluiders)**	Ondernemingen die onderworpen zijn aan wettelijke vereisten op grond van nationaal recht tot omzetting van Richtlijn (EU) 2019/1937 of gelijkwaardige wettelijke vereisten ten aanzien van de bescherming van klokkenluiders, kunnen aan de in alinea 6b) vermelde rapportage voldoen door te vermelden dat zij aan die wettelijke vereisten onderworpen zijn.
TV 3 voor alinea 7c) **(corruptie of omkoping)**	Bij het rapporteren van de door alinea 7c) voorgeschreven informatie worden met "functies of rollen die het meest aan risico blootstaan" de functies of rollen bedoeld die het meest aan het risico van ***corruptie*** of ***omkoping*** blootstaan als gevolg van hun taken en verantwoordelijkheden binnen de onderneming, zoals die welke worden uitgevoerd in landen met een hoog risico of welke contact hebben met overheidsinstanties en regeringen.

Rapportage-eis G1-2 — *Maatregelen wat betreft zakelijk gedrag*

8. De onderneming rapporteert haar ***maatregelen*** wat betreft *zakelijk gedrag* overeenkomstig de bepalingen van ESRS 2 GDR-A.

9. Naast de door ESRS 2 GDR-A voorgeschreven informatie rapporteert de onderneming informatie over de volgende ***maatregelen***:

   a) het beheer van relaties met leveranciers, met onder meer:

      i. indien de onderneming bij de selectie van haar leveranciers rekening houdt met prestatie op het gebied van duurzaamheid, hoe dit wordt gedaan;

      ii. ***opleiding*** op het gebied van duurzaamheidsthema's voor het inkoopteam, indien aanwezig, en

      iii. contact met leveranciers met het oog op de verbetering van hun duurzaamheidsprestaties, en

   b) de procedures van de onderneming voor het voorkomen, opsporen en onderzoeken van en het reageren op beschuldigingen of incidenten van ***corruptie*** of ***omkoping***, met inbegrip van:

      i. opleiding over de bestrijding van corruptie en omkoping voor functies of rollen die binnen de onderneming het meest aan risico blootstaan, waaronder leden van de ***bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen***, en

      ii. maatregelen tegen inbreuken op procedures en normen voor de bestrijding van corruptie en omkoping ([86]).

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 4 voor alinea 9a) **(relaties met leveranciers)**	Bij het presenteren van de informatie overeenkomstig alinea 9a) kan de onderneming overwegen een kruisverwijzing op te nemen naar de informatie over het bestaan van een gedragscode voor ***leveranciers*** overeenkomstig ESRS S2 *Werknemers in de waardeketen*, alinea 11.

([86]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts, zoals vermeld onder indicator nr. 16 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Gevallen waarin onvoldoende wordt opgetreden tegen inbreuken op de normen voor de bestrijding van corruptie en omkoping").

Maatstaven en doelen

Rapportage-eis G1-3 — *Doelen wat betreft zakelijk gedrag*

10. De onderneming rapporteert haar ***doelen*** voor zakelijk gedrag overeenkomstig de bepalingen van ESRS 2 GDR-T.

Rapportage-eis G1-4 — *Maatstaven wat betreft corruptie of omkoping*

11. Deze Rapportage-eis heeft tot doel transparantie mogelijk te maken over veroordelingen en sancties, met inbegrip van geldboeten, met betrekking tot **corruptie** of **omkoping** tijdens de rapportageperiode en de uitkomsten daarvan.

12. De onderneming rapporteert het aantal veroordelingen en sancties, met inbegrip van het totale bedrag aan boeten, voor overtredingen van wetgeving tegen ***corruptie*** en ***omkoping*** ([87]) tijdens de rapportageperiode.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 5 voor alinea 12 **(corruptie of omkoping — veroordelingen en sancties)**	Met veroordelingen wegens overtredingen van wetgeving tegen ***corruptie*** en ***omkoping*** worden definitieve beslissingen van een strafrechter ten aanzien van een persoon of onderneming bedoeld die betrekking hebben op een strafbaar feit dat verband houdt met corruptie of omkoping, wanneer deze rechterlijke beslissingen zijn vastgelegd in het strafregister van de lidstaat van de Europese Unie waar de veroordeling is uitgesproken of, in het geval van een land buiten de EU, in het gelijkwaardige register of dossier van het betrokken rechtsgebied. Met sancties voor overtredingen van wetgeving tegen corruptie en omkoping worden definitieve beslissingen van administratieve of regelgevende autoriteiten bedoeld die ten aanzien van een persoon of onderneming zijn genomen met betrekking tot corruptie of omkoping.
TV 6 voor alinea 12 **(corruptie of omkoping — geldboeten)**	Met geldboeten voor overtredingen van wetgeving tegen ***corruptie*** en ***omkoping*** worden verplichte geldelijke sancties als gevolg van schendingen van de wetgeving tegen corruptie en omkoping bedoeld die zijn opgelegd door een rechter of een administratieve of regelgevende autoriteit, die worden betaald aan de schatkist en die tijdens de rapportageperiode zijn opgenomen in de jaarrekening van de onderneming.

Rapportage-eis G1-5 — *Maatstaven wat betreft politieke invloed, met inbegrip van lobbyactiviteiten*

13. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te geven in de activiteiten en toezeggingen van de onderneming wat betreft haar uitoefening van politieke invloed via politieke bijdragen en ***lobbyactiviteiten***.

14. De onderneming rapporteert de totale monetaire waarde van politieke bijdragen (financieel en in natura) die tijdens de rapportageperiode direct en indirect door de onderneming zijn geleverd, uitgesplitst per land of geografisch gebied (in voorkomend geval), alsmede per type ontvanger/begunstigde.

15. De onderneming rapporteert de belangrijkste kwesties waarop haar ***lobbyactiviteiten*** betrekking hebben en de belangrijkste standpunten die zijn ingenomen, waaronder een toelichting op de wisselwerking tussen haar lobbyactiviteiten en haar materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen***.

16. De onderneming rapporteert informatie over de aanstelling van leden van de ***bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen*** tijdens de lopende rapportageperiode die in de twee voorafgaande jaren een vergelijkbare positie binnen overheidsdiensten (met inbegrip van toezichthouders) hebben bekleed.

([87]) Deze informatie ondersteunt de informatiebehoeften van: financiële-marktdeelnemers die onder Verordening (EU) 2019/2088 vallen, omdat deze is afgeleid van een aanvullende indicator voor belangrijkste ongunstige impacts, zoals vermeld onder indicator nr. 17 in tabel 3 van bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie betreffende regels inzake rapportage over duurzame investeringen ("Aantal veroordelingen en bedrag van de boeten voor overtredingen van wetgeving tegen corruptie en omkoping"), en die van benchmarkbeheerders om ESG-factoren te rapporteren op grond van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1816 van de Commissie, volgens de indicator "Aantal veroordelingen en bedrag van de boeten voor overtredingen van wetgeving tegen corruptie en omkoping" in de onderdelen 1 en 2 van bijlage II.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 7 voor alinea 14 (politieke bijdragen)	In het kader van deze standaard betekent "politieke bijdrage" financiële steun of steun in natura die direct wordt gegeven aan politieke partijen, hun verkozen vertegenwoordigers of personen die kandidaat zijn voor een politieke functie. Bij financiële bijdragen kan het gaan om schenkingen, leningen, sponsoring, vooruitbetalingen voor diensten of de aankoop van tickets voor fundraisers en andere vergelijkbare praktijken. Bij bijdragen in natura kan het gaan om advertenties, het gebruik van faciliteiten, ontwerp en drukwerk, schenking van uitrusting, lidmaatschap van een bestuursorgaan, banen of consultancywerkzaamheden voor verkozen politici of kandidaten voor een functie.
TV 8 voor alinea 14 (indirecte politieke bijdrage)	In het kader van deze standaard worden met "indirecte politieke bijdrage" politieke bijdragen bedoeld die via een intermediaire organisatie lopen, zoals een lobbyist of een goed doel, of steun aan een organisatie zoals een denktank of een brancheorganisatie die verbonden is met of die met name steun geeft aan politieke partijen of politieke thema's.
TV 9 voor alinea 16 (politieke invloed)	Bij het bepalen van wat in het kader van deze standaard een "vergelijkbare positie" is, houdt de onderneming rekening met het verantwoordelijkheidsniveau en de omvang van het takenpakket.

Rapportage-eis G1-6 — *Maatstaven wat betreft betalingspraktijken*

17. Deze Rapportage-eis heeft tot doel inzicht te geven in ***standaardbetalingstermijnen*** en in de prestaties van de onderneming met betrekking tot betalingen, met name laattijdige betalingen aan het mkb.

18. De onderneming rapporteert de volgende informatie:

    a) een beschrijving van de ***standaardbetalingstermijnen*** van de onderneming (in aantal dagen) per hoofdcategorie ***leveranciers***, met vermelding van de betalingstermijnen die gelden voor het mkb, voor zover deze verschillen van de termijnen die voor andere leveranciers worden gehanteerd;

    b) het percentage van haar betalingen dat op deze standaardtermijnen is afgestemd; en

    c) het aantal juridische procedures wegens laattijdige betalingen dat momenteel loopt.

TOEPASSINGSVOORSCHRIFTEN — TV's

TV 10 voor alinea 18b) (betalingspraktijken)	Indien laattijdige betalingen aan het mkb voor de onderneming een materieel ***thema*** zijn, is alinea 11 van ESRS 1 *Algemene vereisten* van toepassing; de onderneming verstrekt derhalve een entiteitspecifieke **maatstaf**, voor zover die informatie materieel is.

BIJLAGE II

BIJLAGE II

Lijst met afkortingen en begrippen

Deze bijlage bevat alle afkortingen (Tabel 1) en alle begrippen en hun definitie in de gewijzigde ESRS (Tabel 2).

Tabel 1

Afkortingen

TV	Toepassingsvoorschriften
BP-1	Rapportage-eis — Basis voor het opstellen van duurzaamheidsverslagen
BP-2	Rapportage-eis — Specifieke informatie indien de onderneming infaseringsopties toepast
CapEx	Kapitaaluitgaven
CH_4	Methaan
CLP	Indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels (Verordening (EG) nr. 1272/2008)
CO_2	Koolstofdioxide
VKV	Verordening kapitaalvereisten (Verordening (EU) nr. 575/2013)
CSRD	Richtlijn duurzaamheidsrapportering door bedrijven (Richtlijn (EU) 2022/2464)
RE's	Rapportage-eisen
EC	Europese Commissie
EER	Europese Economische Ruimte
EFRAG	European Financial Reporting Advisory Group
EFRAG SRB	European Financial Reporting Advisory Group — Sustainability Reporting Board
Europees PRTR	Europees register inzake de uitstoot en overbrenging van verontreinigende stoffen (Verordening (EG) nr. 166/2006)
ESG	Ecologisch, sociaal en governance
ESRS	European Sustainability Reporting Standards
ESRS 1	European Sustainability Reporting Standard 1 *Algemene vereisten*
ESRS 2	European Sustainability Reporting Standard 2 *Algemene toelichtingen*
ESRS E1	European Sustainability Reporting Standard E1 *Klimaatverandering*
ESRS E2	European Sustainability Reporting Standard E2 *Verontreiniging*
ESRS E3	European Sustainability Reporting Standard E3 *Water*
ESRS E4	European Sustainability Reporting Standard E4 *Biodiversiteit en ecosystemen*
ESRS E5	European Sustainability Reporting Standard E5 *Materiaalgebruik en circulaire economie*
ESRS G1	European Sustainability Reporting Standard G1 *Zakelijk gedrag*
ESRS S1	European Sustainability Reporting Standard S1 *Eigen personeel*
ESRS S2	European Sustainability Reporting Standard S2 *Werknemers in de waardeketen*
ESRS S3	European Sustainability Reporting Standard S3 *Getroffen gemeenschappen*
ESRS S4	European Sustainability Reporting Standard S4 *Consumenten en eindgebruikers*

EU	Europese Unie
EU-ETS	EU-emissiehandelssysteem (Richtlijn (EU) 2023/959 van het Europees Parlement en de Raad ([1]))
FPIC	Vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde instemming
VTE	Voltijds equivalent
GBF	Het Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework
GDR	Algemene Rapportage-eis
GDR-A	Algemene Rapportage-eis voor maatregelen en middelen
GDR-M	Algemene Rapportage-eis voor maatstaven
GDR-P	Algemene Rapportage-eis voor beleid
GDR-T	Algemene Rapportage-eis voor doelen
BKG	Broeikasgas
GOV-1	Rapportage-eis — De rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen wat betreft duurzaamheid
GOV-2	Rapportage-eis — Integratie van duurzaamheidsprestaties in beloningsregelingen
GOV-3	Rapportage-eis — Due-diligenceverklaring
GOV-4	Rapportage-eis — Risicobeheersing en interne controles voor duurzaamheidsrapportage
GRI	Global Reporting Initiative
GWP	Aardopwarmingsvermogen
HFK's	Fluorkoolwaterstoffen
IEPR	Verordening betreffende het portaal voor industriële emissies (Verordening (EU) 2024/1244 van het Europees Parlement en de Raad)
IFRS	International Financial Reporting Standards
IAO	Internationale Arbeidsorganisatie
IRO-1	Rapportage-eis — ESRS 2 IRO-1 Beschrijving van het proces om materiële impacts, risico's en kansen in kaart te brengen en te analyseren, en te rapporteren materiële informatie
IRO-2	Rapportage-eis — ESRS 2 IRO-2 Materiële impacts, risico's en kansen en Rapportage-eisen die in het duurzaamheidsverslag moeten worden opgenomen
ISO	Internationale Organisatie voor normalisatie
IUCN	International Union for Conservation of Nature
KBA's	Key Biodiversity Areas
LEAP	Locate Evaluate Assess Prepare
MWh	Megawattuur
N_2O	Distikstofoxide
NACE	Statistische nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese Gemeenschap
NF_3	Stikstoftrifluoride
Ngo's	Niet-gouvernementele organisaties
NOx	Stikstofoxiden
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling

OpEx	Operationele uitgaven
PFK's	Perfluorkoolwaterstoffen
REACH	Registratie en beoordeling van en autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (Verordening (EG) nr. 1907/2006)
SBM-1	Rapportage-eis — ESRS 2 SBM-1 Strategie, businessmodel en waardeketen
SBM-2	Rapportage-eis — ESRS 2 SBM-2 Belangen en opvattingen van stakeholders
SBM-3	Rapportage-eis — ESRS 2 SBM-3 *Wisselwerking tussen, enerzijds, de materiële impacts, risico's en kansen en, anderzijds, de strategie en het businessmodel, en financiële effecten*
SDG's	Duurzame ontwikkelingsdoelen
SFDR	Verordening betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiëledienstensector (Verordening (EU) 2019/2088)
SF_6	Zwavelhexafluoride
Kmo's	Kleine en middelgrote ondernemingen
ZS	Zorgwekkende stoffen
SOx	Zwaveloxiden
ZZS	Zeer zorgwekkende stoffen
VN	Verenigde Naties
WRI	World Resources Institute

([1]) Richtlijn (EU) 2023/959 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en Besluit (EU) 2015/1814 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten (PB L 130 van 16.5.2023, blz. 134, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).

Tabel 2

Lijst van in de ESRS gedefinieerde termen

In deze tabel worden de termen gedefinieerd die als referentie dienen bij het opstellen van ***duurzaamheidsverslagen*** overeenkomstig de ESRS.

Begrip	Definitie
Maatregel	***Maatregelen*** zijn: a) maatregelen en actieplannen (met inbegrip van ***transitieplannen***) die worden uitgevoerd om ervoor te zorgen dat de onderneming resultaten boekt voor de gestelde ***doelen*** en waarmee de onderneming op materiële ***impacts***, ***risico's*** en ***kansen*** probeert te acteren; en b) besluiten waarmee deze worden ondersteund met financiële, menselijke of technologische hulpbronnen. Bij maatregelen kan het gaan om individuele maatregelen, die alleen door de onderneming worden genomen, of om collectieve maatregelen, d.w.z. gezamenlijke inspanningen door een groep ***stakeholders*** — zoals ondernemingen, overheden, het maatschappelijke middenveld of gemeenschappen — om gedeelde uitdagingen aan te pakken of gemeenschappelijke doelstellingen te halen, met name indien die doelstellingen niet op doeltreffende wijze kunnen worden verwezenlijkt door een enkele speler die alleen werkt.
Daadwerkelijke impact	***Daadwerkelijke impacts*** zijn ***impacts*** die zich in de rapportageperiode hebben voorgedaan. Daarbij gaat het om impacts die voor het eerst in eerdere rapportageperioden zijn opgetreden en die zich ook in de lopende rapportageperiode voordoen.

Begrip	Definitie
Leefbaar loon	Een ***loon*** dat voorziet in de behoeften van de werknemer en zijn of haar gezin in het licht van de nationale economische en sociale omstandigheden.
Bestuurs-, leidinggevend en toezichthoudend orgaan	Met ***bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen*** worden de bestuursorganen met de hoogste beslissingsbevoegdheid binnen de onderneming bedoeld, met inbegrip van de comités ervan. Indien er in de governancestructuur geen leden van de bestuurs-, leidinggevende of toezichthoudende organen van de onderneming zijn, wordt de bestuursvoorzitter (CEO) en, indien die functie bestaat, de adjunct-bestuursvoorzitter opgenomen.
Getroffen gemeenschap	Mensen of groep(en) die in hetzelfde gebied wonen of werken en die door de activiteiten van een rapporterende onderneming of via haar upstream- en downstream***waardeketen*** zijn getroffen of kunnen worden getroffen. ***Getroffen gemeenschappen*** kunnen uiteenlopen van gemeenschappen die naast de activiteiten van de onderneming wonen (lokale gemeenschappen), tot gemeenschappen die verder weg wonen. Getroffen gemeenschappen omvatten ook daadwerkelijk en potentieel getroffen ***inheemse volken***.
Jaarlijkse totale beloning	De ***jaarlijkse totale beloning*** voor ***eigen personeel*** omvat het salaris, bonussen, aandelen- en optieregelingen, beloning in de vorm van een non-equity incentive plan, verandering in pensioenwaarde en inkomen uit non-qualified deferred compensation (NQDC-plannen) toegekend in de loop van een jaar.
Beoogd financieel effect	***Financiële effecten*** die niet voldoen aan de criteria voor opname in de posten van de jaarrekening tijdens de rapportageperiode en die niet in beeld komen met de ***actuele financiële effecten***.
Voorwerp (voor de toepassing van ESRS E2)	Een object waaraan tijdens de productie een speciale vorm, oppervlak of patroon wordt gegeven waardoor zijn functie in hogere mate wordt bepaald dan door de chemische samenstelling (Verordening (EG) nr. 1907/2006).
Verboden product	***Verboden producten*** zijn goederen of materialen waarvan de productie, verkoop, distributie, invoer, uitvoer of het gebruik bij wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling is verboden vanwege de ***risico's*** die ze vormen voor de gezondheid, de veiligheid, het milieu of de openbare orde.
Verboden dienst	***Verboden diensten*** zijn diensten die op grond van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling niet mogen worden aangeboden, verleend of gebruikt, omdat ze als onveilig, illegaal, onethisch of anderszins in strijd met het algemeen belang of de openbare orde worden beschouwd.
Transitieplan voor biodiversiteit en ecosystemen	Een ***transitieplan voor biodiversiteit en ecosystemen*** is een aspect van de algemene bedrijfsstrategie van een organisatie waarin de doelstellingen, ***doelen***, ***maatregelen*** en verantwoordingsmechanismen van een organisatie worden uiteengezet, alsook de beoogde middelen om te reageren op en bij te dragen aan de transitie die met het mondiale biodiversiteitskader wordt nagestreefd, waarbij: a) ***biodiversiteitsverlies*** uiterlijk in 2030 een halt wordt toegeroepen en wordt omgebogen; en b) ***biodiversiteit*** wordt gewaardeerd, behouden en hersteld en verstandig wordt gebruikt, door **ecosysteemdiensten** te handhaven, een gezonde planeet in stand te houden en uiterlijk in 2050 voordelen te verwezenlijken die essentieel zijn voor iedereen. Biodiversiteit kan ook deel uitmaken van het bredere ***transitieplan*** van een onderneming. In dit transitieplan moeten de mensenrechten worden geëerbiedigd en kunnen onder meer de identificatie en het beheer van synergieën en wisselwerkingen met andere doelstellingen van het plan worden opgenomen, met inbegrip van een eventuele reactie op en bijdrage aan de transitie die met de Overeenkomst van Parijs wordt nagestreefd (***transitieplan voor klimaatmitigatie***). Zie ook de definitie van "transitieplan".
Biodiversiteit/ biologische diversiteit	De variabiliteit tussen levende organismen van allerlei herkomst, met inbegrip van onder meer terrestrische, mariene en andere aquatische ***ecosystemen***, en de ecologische complexen waarvan ze deel uitmaken; dit omvat diversiteit binnen soorten, tussen soorten en van ecosystemen.
Biodiversiteitsverlies	De vermindering van aspecten van ***biologische diversiteit*** (d.w.z. diversiteit op genetisch, soort- en ***ecosysteem***niveau) gaat verloren in een bepaald gebied door dood (met inbegrip van uitsterven), vernietiging of fysieke verwijdering; dit kan op uiteenlopende schaal gebeuren — van uitsterven op planetaire schaal tot het uitsterven van populaties, met een verminderde totale diversiteit op dezelfde schaal.

Begrip	Definitie
Biodiversiteitscompensatie	***Biodiversiteitscompensaties*** zijn niet alleen meetbare instandhoudingsresultaten die bedoeld zijn om negatieve en onvermijdelijke ***impacts*** van de activiteiten van de onderneming op ***biodiversiteit*** en ***ecosystemen*** te compenseren, maar ook preventieve en beperkende maatregelen die reeds zijn uitgevoerd. In de context van de mitigatieladder (d.w.z. de bijdrage tot het vermijden, minimaliseren, herstellen en compenseren) worden biodiversiteitscompensaties doorgaans beschouwd als een laatste redmiddel.
Biodiversiteitsgevoelig gebied	***Biodiversiteitsgevoelige gebieden*** zijn: a) gebieden die worden beschermd met behulp van juridische of andere effectieve middelen, waaronder Natura 2000-, natuurlijke werelderfgoedsites van de Unesco en Ramsar-***locaties***, en andere beschermde gebieden, zoals die bijvoorbeeld zijn vastgesteld in nationale wetgevingsbronnen; en b) ***Key Biodiversity Areas (KBA's)***, ecologisch of biologisch belangrijke mariene zones, gebieden die op de Rode Lijst van Ecosystemen van de IUCN staan, en habitats van soorten die zijn opgenomen in de Rode Lijst van bedreigde soorten van de IUCN (die wetenschappelijk zijn erkend vanwege hun belang voor de ***biodiversiteit***).
Biologische materialen	Materialen die worden geproduceerd van levende organismen, zoals planten, dieren of micro-organismen, en die na gebruik veilig kunnen terugkeren naar de biosfeer zonder schade aan het milieu te veroorzaken. Hiertoe behoren zowel levende als dode organische materialen, zoals bomen, gewassen, grassen, algen, dieren, en biologisch ***afval*** zoals mest. ***Biologische materialen*** kunnen virgin/non-virgin en ***hernieuwbaar***/niet-hernieuwbaar zijn. Materialen van biologische oorsprong die zich in geologische formaties bevinden of zijn gefossiliseerd, worden niet als biologische materialen beschouwd (bv. ***fossiele brandstoffen***).
Omkoping	Iemand op oneerlijke wijze overtuigen om in uw voordeel te handelen door hun een geschenk in de vorm van geld of een andere stimulus te geven.
Businessmodel	Het systeem waarmee de onderneming inputs via haar activiteiten in outputs en uitkomsten transformeert en dat dient om de strategische doelen van de onderneming te verwezenlijken en op korte, middellange en lange termijn waarde te creëren. In de ESRS wordt het enkelvoud "***businessmodel***" gebruikt, al moet worden erkend dat ondernemingen soms meer dan één businessmodel hebben.
Zakelijke relatie	De relaties die de onderneming onderhoudt met zakenpartners, entiteiten binnen haar ***waardeketen*** en alle overige statelijke of niet-statelijke entiteiten die direct verband houden met haar zakelijke activiteiten, ***producten*** of diensten. ***Zakelijke relaties*** zijn niet beperkt tot directe contractuele relaties. Ze omvatten ook indirecte zakelijke relaties in de waardeketen van de onderneming buiten de first-tier-relaties en aandeelhoudersposities in joint ventures of geassocieerde deelnemingen, alsook andere investeringen.
Carbon credit	Een overdraagbaar of verhandelbaar instrument dat één ton ***CO_2-eq emissie***reductie of -verwijdering vertegenwoordigt en dat is gecertificeerd overeenkomstig erkende kwaliteitsstandaarden.
Koolstofdioxide-equivalent (CO_2-eq)	De universele meeteenheid die het ***aardopwarmingsvermogen*** (***GWP***) van elk ***broeikasgas*** aangeeft, uitgedrukt in termen van het aardopwarmingsvermogen van één eenheid koolstofdioxide. Deze eenheid wordt gebruikt om het vrijkomen van verschillende ***broeikasgassen*** (of het vermijden dat deze vrijkomen) op een gemeenschappelijke basis te evalueren.
Kanaal om zorgen of behoeften kenbaar te maken	***Kanalen om zorgen of behoeften kenbaar te maken*** zijn formele structuren die zijn opgezet door de onderneming of een derde partij (bv. overheden, ngo's, brancheorganisaties), met inbegrip van haar ***zakelijke relaties***, met specifieke processen waarmee getroffen ***stakeholders*** hun zorgen of behoeften kenbaar kunnen maken. Dergelijke structuren omvatten doorgaans stappen of criteria die worden gevolgd om te waarborgen dat op adequate wijze aan zorgen of behoeften wordt tegemoetgekomen. Daarbij kan het, in voorkomend geval, ook gaan om ***processen om te voorzien in of mee te werken aan herstel*** van ***daadwerkelijke impacts***. Voorbeelden van kanalen om zorgen of behoeften kenbaar te maken zijn ***klachtenmechanismen***, hotlines, vertegenwoordigers van vakbonden of de gemeenschap op werkplek- of lokaal niveau, ondernemingsraden, dialoogprocessen, mechanismen voor klachten van de gemeenschap of ***consumenten***, alsook klokkenluidersmechanismen, voor zover ze personen in staat stellen om zorgen of behoeften kenbaar te maken over daadwerkelijke of ***potentiële impacts*** die hen of andere stakeholders treffen.

Begrip	Definitie
Kinderarbeid	Werk dat kinderen berooft van hun kindertijd, hun potentieel en hun waardigheid, en dat schadelijk is voor hun lichamelijke en geestelijke ontwikkeling. Het gaat om werk dat: a) mentaal, fysiek, sociaal of moreel gevaarlijk en schadelijk is voor kinderen, en/of b) hun scholing belemmert door hun de kans te ontnemen om naar school te gaan, hen verplicht de school vroegtijdig te verlaten, of hen verplicht te proberen schoolbezoek te combineren met buitensporig lang en zwaar werk. Een kind wordt gedefinieerd als iemand jonger dan achttien jaar. Of bepaalde vormen van arbeid al dan niet "***kinderarbeid***" kunnen worden genoemd, hangt af van de leeftijd van het kind, het soort werk en het aantal gewerkte uren en de omstandigheden waarin de arbeid wordt verricht. Het antwoord op deze vraag verschilt van land tot land, maar ook tussen bedrijfstakken binnen landen. De minimumleeftijd om te werken mag, volgens Verdrag nr. 138 betreffende de minimumleeftijd van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), niet lager zijn dan de leeftijd waarop de leerplicht eindigt en in ieder geval niet lager dan vijftien jaar. Uitzonderingen zijn mogelijk in bepaalde landen waar economie en onderwijsvoorzieningen onvoldoende ontwikkeld zijn en waar een minimumleeftijd van veertien jaar geldt. Deze landen waarvoor een uitzondering geldt, worden door de IAO vermeld in antwoord op een speciaal verzoek van het betrokken land en in overleg met representatieve organisaties van werkgevers en werknemers. De nationale wetgeving kan toestaan dat personen van dertien tot en met vijftien jaar lichte werkzaamheden uitvoeren, op voorwaarde dat deze niet schadelijk zijn voor hun gezondheid of ontwikkeling en niet van zodanige aard zijn dat ze hen verhinderen de school regelmatig te bezoeken of deel te nemen aan programma's voor beroepskeuze of beroeps***opleiding***. De minimumleeftijd voor toelating tot iedere vorm van arbeid die, naar de aard van de arbeid of de omstandigheden waaronder deze wordt uitgevoerd, de gezondheid, de veiligheid of de zedelijkheid van jeugdige personen in gevaar kan brengen, mag niet lager zijn dan achttien jaar.
Circulariteit	Mate van overeenstemming met de beginselen van een ***circulaire economie***.
Circulaire economie	Een economisch systeem waarin de waarde van hulpbronnen in de economie zo lang mogelijk behouden blijft, waardoor de efficiëntie bij de productie en consumptie wordt vergroot, zodat de milieu-***impact*** van het gebruik ervan wordt verminderd, en ***afval*** en het vrijkomen van gevaarlijke ***stoffen*** in alle stadia van de levenscyclus zo veel mogelijk worden beperkt, onder meer door toepassing van de afvalhiërarchie.
Beginsel van de circulaire economie	De ***beginselen van de circulaire economie*** zijn: a) ***afval*** en ***verontreiniging*** uitbannen door ***producten*** en materialen te ontwerpen die na gebruik ervan weer in de economie kunnen worden teruggebracht; b) producten en materialen (zo hoogwaardig mogelijk) laten circuleren door deze te onderhouden, te hergebruiken en op te knappen; en c) de natuur regenereren door te focussen op verbetering van de natuurlijke omgeving en herstel van belangrijke ecologische functies.
Dienst op het gebied van circulaire economie	Overeenkomstig bijlage II bij de EU-Taxonomieverordening (Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2486 van de Commissie tot aanvulling van Verordening (EU) 2020/852) worden de volgende economische dienstenactiviteiten (CEY 5.1 – CEY 5.6) geacht aanzienlijk bij te dragen aan de transitie naar een ***circulaire economie***: a) onderhoud en reparatie; b) ***hergebruik*** en herinzet; c) product-as-a-service; d) ***recycling*** en materiaal***terugwinning***; en e) duurzaam ontwerp en duurzame consultatiediensten.

Begrip	Definitie
Klimaatadaptatie	Het proces van aanpassing aan de daadwerkelijke en verwachte klimaatverandering en de ***impacts*** daarvan.
Klimaatmitigatie	Het proces om ***broeikasgasemissies*** te reduceren en de gemiddelde mondiale temperatuurstijging te beperken tot 1,5 °C boven het pre-industriële niveau, zoals vastgelegd in de Overeenkomst van Parijs.
Klimaatkans	Potentiële positieve effecten van klimaatverandering voor de onderneming. Inspanningen inzake klimaatmitigatie en -adaptatie kunnen ***kansen*** creëren voor ondernemingen. ***Klimaatkansen*** zullen verschillen afhankelijk van de regio, markt en bedrijfstak waar een onderneming actief is.
Fysiek klimaatrisico (fysiek risico door klimaatverandering)	***Risico's*** voortkomend uit klimaatverandering kunnen gebeurtenisgedreven zijn (acute risico's) of voortkomen uit verschuivingen in klimaatpatronen op langere termijn (chronische risico's). Acute ***fysieke risico's*** komen voort uit specifieke gevaren, en met name weersverschijnselen zoals stormen, overstromingen, branden of hittegolven. Chronische fysieke risico's komen voort uit veranderingen van het klimaat op langere termijn, zoals temperatuurveranderingen, zeespiegelstijgingen, verminderde waterbeschikbaarheid, ***biodiversiteitsverlies*** en veranderingen in productiviteit van grond en ***bodem***.
Klimaattransitierisico	***Risico's*** die voortkomen uit de transitie naar een koolstofarme en klimaatveerkrachtige economie. Daarbij gaat het doorgaans om ***beleids***risico's, juridische risico's, technologische risico's, marktrisico's en reputatierisico's.
Klimaatveerkracht	Het vermogen van een onderneming om zich aan te passen aan klimaatveranderingen en aan ontwikkelingen of onzekerheden in verband met klimaatverandering. ***Klimaatveerkracht*** omvat het vermogen om klimaat***risico's*** te beheersen en ***klimaatkansen*** te benutten, met inbegrip van het vermogen om te reageren op en zich aan te passen aan ***transitierisico's*** en ***fysieke risico's***. De klimaatveerkracht van een onderneming omvat zowel haar strategische veerkracht als haar operationele veerkracht in het licht van veranderingen en ontwikkelingen op klimaatgebied of onzekerheden verbonden aan klimaatverandering.
Collectieve onderhandelingen	Alle onderhandelingen die plaatsvinden tussen een werkgever, een groep werkgevers of een of meer werkgeversorganisaties, enerzijds, en een of meer vakbonden of, bij hun afwezigheid, de vertegenwoordigers die geldig zijn verkozen en door hen zijn gemachtigd in overeenstemming met de nationale wet- en regelgeving, anderzijds, om: a) de arbeidsomstandigheden en -voorwaarden vast te stellen; en/of b) de betrekkingen tussen werkgevers en werknemers te regelen, en/of c) de betrekkingen tussen werkgevers of hun organisaties en (een) werknemersorganisatie(s) te regelen.
Consument	Personen die de goederen en diensten van de organisatie verwerven, consumeren of gebruiken voor persoonlijk gebruik — voor zichzelf of voor anderen — en niet voor wederverkoop of commerciële, handels-, zakelijke, ambachts- of beroepsdoeleinden.
Bedrijfscultuur	Een **bedrijfscultuur** formuleert doelstellingen via waarden en overtuigingen. Ze is de leidraad voor de activiteiten van de onderneming via gedeelde aannames en groepsnormen zoals waarden- of missieverklaringen of een gedragscode.
Corruptie	Het misbruik van toevertrouwde macht voor persoonlijk gewin; dit kan worden geïnitieerd door personen of organisaties. Corruptie omvat praktijken zoals faciliterende betalingen, fraude, afpersing, samenzwering en witwassen. Het omvat ook het aanbieden of ontvangen van een geschenk, lening, vergoeding, beloning of ander voordeel aan of van een persoon om deze aan te zetten iets te doen dat oneerlijk, onwettig of een schending is van het vertrouwen in het zakelijk gedrag van de onderneming. Daarbij kan het gaan om voordelen in contanten of in natura, zoals kosteloze goederen, geschenken en vakanties, of speciale persoonlijke diensten die worden verstrekt met het oog op een ongepast voordeel, of die kunnen leiden tot morele druk om een dergelijk voordeel te ontvangen.

Begrip	Definitie
Geloofwaardige vertegenwoordiger	Personen met voldoende diepgaande ervaring in het omgaan met getroffen ***stakeholders*** uit een bepaalde regio of context (zoals vrouwelijke werknemers op landbouwbedrijven, ***inheemse volken*** of migrerende werknemers) die kunnen helpen om zorgen die dezen waarschijnlijk hebben, effectief over te brengen. In de praktijk kan het hier gaan om ontwikkelings- en mensenrechten-ngo's, internationale vakbonden en het lokale middenveld, met inbegrip van levensbeschouwelijk geïnspireerde organisaties.
Kritieke grondstoffen	***Kritieke grondstoffen*** zijn materialen die van groot economisch belang zijn en waaraan een toeleverings***risico*** verbonden is als gevolg van factoren zoals geografische concentratie, economische of geopolitieke beperkingen, lage inputpercentages voor recycling aan het einde van de levensduur, of problemen bij de substitutie. Kritieke grondstoffen zijn grondstoffen die zijn opgenomen in afdeling 1 van bijlage II bij de verordening kritieke grondstoffen (2023).
Actueel financieel effect	***Financiële effecten*** voor de lopende rapportageperiode die zijn opgenomen in de belangrijkste onderdelen van de jaarrekening.
Decarbonisatiehef-boom	Geaggregeerde soorten klimaatmitigerende ***maatregelen*** zoals energie-efficiëntie, elektrificatie, overschakeling naar andere brandstoffen, gebruik van ***hernieuwbare energie***, ***product***wijzigingen en decarbonisatie van de ***toeleveringsketen*** die aansluiten bij de specifieke maatregelen van ondernemingen.
Afhankelijkheid	De situatie van een onderneming die voor haar bedrijfsprocessen afhankelijk is van natuurlijke, menselijke en/of sociale hulpbronnen. ***Afhankelijkheden*** kunnen bronnen van ***risico's*** of ***kansen*** zijn, ongeacht de ***potentiële impacts*** van de onderneming op de natuurlijke, menselijke en sociale hulpbronnen die zij gebruikt.
Verwoestijning (woestijnvorming)	***Landdegradatie*** in droge, halfdroge en droge sub-humide gebieden als gevolg van diverse factoren, met inbegrip van klimaatveranderingen en menselijke activiteiten. Met ***verwoestijning*** wordt niet de natuurlijke uitbreiding van bestaande woestijnen bedoeld.
Recyclebaarheidsper-centage	Een indicator waarmee het aandeel van de ***materiaaluitstroom*** wordt gemeten dat zodanig is ontworpen en geproduceerd dat het kan worden verwerkt tot gerecycled materiaal. Het ***recyclebaarheidspercentage*** (design for recycling) kan worden aangetoond aan de hand van bijvoorbeeld het gebruik van materialen die volledig kunnen worden gerecycled met bestaande ***recycling***systemen, de selectie van minder materiaalsoorten en een grotere homogeniteit van het materiaal, het vermogen om het ***product*** te ontmantelen, of de geschiktheid van de productonderdelen en -materialen voor recycling tot hoogwaardige materialen en de uitvoering van adequate richtsnoeren voor het ontwerp voor recycling voor de productsoort. Het percentage is een rapportage-indicator voor de wijze waarop het product en de gebruikte materialen kunnen worden gerecycled door een bestaand recyclingsysteem en dat de recycleerbaarheid in de "gebruiksfase" niet wezenlijk verandert (bv. door verontreiniging die recycling verhindert).
Discriminatie	***Discriminatie*** kan direct of indirect plaatsvinden. Van directe discriminatie is sprake wanneer iemand ongunstiger wordt behandeld dan een ander die in een vergelijkbare situatie verkeert, wordt (of zou worden) behandeld, en de reden daarvoor een specifiek kenmerk is dat deze heeft en dat een van de "beschermingsgronden" is. Indirecte discriminatie vindt plaats wanneer een ogenschijnlijk neutrale bepaling een persoon of een groep die hetzelfde kenmerk deelt, benadeelt. Aangetoond moet worden dat een groep door een besluit wordt benadeeld ten opzichte van een vergelijkbare groep.
Dubbele materialiteit	***Dubbele materialiteit*** heeft twee dimensies: ***impactmaterialiteit*** en ***financiële materialiteit***. Een duurzaamheids***thema*** voldoet aan het criterium van dubbele materialiteit indien het materieel is uit oogpunt van ***impact*** of uit financieel oogpunt, of beide.

Begrip	Definitie
Drukfactoren op verandering in biodiversiteit en ecosystemen	Alle factoren die, direct of indirect, veranderingen veroorzaken in de natuur, antropogene activa, bijdragen van de natuur aan de mens en de kwaliteit van leven. Directe factoren van verandering kunnen zowel natuurlijk als antropogeen zijn. Ze hebben directe fysieke impact (mechanisch, chemisch, geluid, licht enz.) en gedrags***impacts*** op de natuur. Daarbij gaat het onder meer om klimaatverandering, ***verontreiniging***, verschillende soorten van verandering in landgebruik, ***invasieve exoten*** en zoönosen, en rechtstreekse exploitatie van organismen. Het functioneren van indirecte ***drukfactoren op verandering in biodiversiteit en ecosystemen*** is diffuus doordat ze directe factoren, maar ook andere indirecte factoren veranderen of beïnvloeden. Ze beïnvloeden het niveau, de richting of het aandeel van de directe drukfactoren. Interactie tussen indirecte en directe drukfactoren creëert verschillende ketens van relaties, attributie en impacts, die kunnen verschillen naargelang soort, intensiteit, duur en afstand. Deze relaties kunnen ook leiden tot verschillende soorten overloopeffecten. Mondiale indirecte factoren zijn onder meer economische, demografische, governance-, technologische en culturele factoren. Bijzondere aandacht gaat bij indirecte factoren naar de rol van instellingen (zowel formeel als informeel) en impacts van de productie-, leverings- en consumptiepatronen op de natuur, bijdragen van de natuur aan de mens en een goede levenskwaliteit.
Duurzaamheid	Het vermogen van een ***product***, component of materiaal om onder gespecificeerde gebruiks-, onderhouds- en reparatievoorwaarden functioneel en relevant te blijven tot het technische einde van de levensduur van het product. ***Duurzaamheid*** verwijst vaak naar het fysieke vermogen van een product om slijtage, schade of aantasting te weerstaan, maar kan ook technologische duurzaamheid omvatten, bijvoorbeeld het vermogen om effectief te blijven door middel van software-updates.
Eis inzake ecologisch ontwerp	Prestatie- of informatievereisten om een ***product***, met inbegrip van de processen die in de gehele ***waardeketen*** van het ***product*** plaatsvinden, ecologisch duurzamer te maken. Deze eisen omvatten het volgende: a) de ***duurzaamheid***, herbruikbaarheid, verbeterbaarheid en herstelbaarheid van producten verbeteren; b) meer mogelijkheden om producten te onderhouden en op te knappen; c) producten energie- en hulpbronefficiënter maken; d) de aanwezigheid van ***stoffen*** die de ***circulariteit*** belemmeren, aanpakken; e) de hoeveelheid gerecyclede stoffen verhogen; f) producten gemakkelijker te reviseren en te recycleren maken; g) regels voor de koolstof- en milieuvoetafdruk vaststellen; h) het ontstaan van ***afvalstoffen*** beperken; en i) de beschikbaarheid van informatie over de duurzaamheid van producten verbeteren. De volledige lijst is opgenomen in Verordening (EU) 2024/1781 van het Europees Parlement en de Raad.
Ecologische drempel	Het punt waarop een relatief kleine verandering in externe omstandigheden een snelle verandering in een ***ecosysteem*** veroorzaakt. Wanneer een ***ecologische drempel*** is overschreden, kan dit ertoe leiden dat het ecosysteem niet langer in staat is door zijn inherente veerkracht terug te keren naar zijn eerdere evenwichtstoestand.
Ecosysteem	Een dynamisch complex van gemeenschappen van planten, dieren en micro-organismen en hun niet-levende omgeving, die in een onderlinge wisselwerking een functionele eenheid vormen. Een typologie van ***ecosystemen*** is te vinden in de IUCN Global Ecosystem Typology 2.0.
Ecosysteemdienst	De bijdragen van ***ecosystemen*** aan de baten die worden gebruikt bij economische en andere menselijke activiteiten, met name de baten die ecosystemen de mens opleveren. Volgens het Millennium Ecosystem Assessment (MA) worden ***ecosysteemdiensten*** ingedeeld in ondersteunende, regulerende, producerende en culturele diensten. De Common International Classification of Ecosystem Services is eveneens een classificatie van ecosysteemdiensten.
Emissie	De directe of indirecte uitstoot, uit puntbronnen of diffuse bronnen, van ***stoffen***, trillingen, warmte of geluid in de lucht, het water of de ***bodem*** (Richtlijn (EU) 2024/1785).
Werknemer	Een persoon die met de onderneming een arbeidsrelatie heeft overeenkomstig nationaal recht of nationale praktijk.

Begrip	Definitie
Eindgebruiker	Personen die de uiteindelijke gebruikers of beoogde uiteindelijke gebruikers van een bepaald ***product*** of bepaalde dienst zijn.
Milieuongeluk	Een onverwachte gebeurtenis, zoals een zware ***emissie***, brand of explosie, die het gevolg is van onbeheerste ontwikkelingen tijdens de bedrijfsuitoefening en die leidt tot potentiële of daadwerkelijke negatieve ***impacts*** op de gezondheid of het milieu.
Gelijke behandeling	Het beginsel van ***gelijke behandeling*** is een algemeen beginsel van het Europees recht dat veronderstelt dat vergelijkbare situaties of partijen in vergelijkbare situaties gelijk worden behandeld. In de context van ESRS S1 *Eigen personeel* verwijst de term "gelijke behandeling" ook naar het beginsel van non-discriminatie, dat inhoudt dat er geen directe of indirecte ***discriminatie*** mag zijn op gronden als geslacht, ras, kleur, etnische of sociale afkomst, genetische kenmerken, taal, godsdienst of overtuiging, politieke of andere denkbeelden, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte, beperking, leeftijd of seksuele gerichtheid.
Omvang terrestrisch, zoetwater- en marien ecosysteem/ omvang ecosysteem	De omvang van een ***natuurlijk kapitaalgoed*** ("ecosystem asset"), waarbij een natuurlijk kapitaalgoed het aangrenzende gebied van een specifiek ecosysteemtype is dat wordt gekenmerkt door een onderscheiden stel biotische en abiotische componenten en hun interacties.
Gezinsverlof	***Gezinsverlof*** omvat zwangerschapsverlof, vaderschapsverlof, ouderschapsverlof en zorgverlof die beschikbaar zijn op grond van nationale wetgeving of collectieve arbeidsovereenkomsten. In het kader van de ESRS worden deze concepten als volgt gedefinieerd: a) zwangerschapsverlof (of bevallingsverlof): verlof rond het tijdstip van de bevalling (of in sommige landen, de adoptie) waarin werkende vrouwen tegen ontslag beschermd zijn; b) vaderschapsverlof: geboorteverlof of adoptieverlof voor vaders of, mits en zover erkend in het nationale recht, voor gelijkwaardige tweede ouders, met het oog op zorg voor het kind; c) ouderschapsverlof: geboorte- of adoptieverlof voor ouders om voor het kind te zorgen, zoals door elke lidstaat bepaald; en d) zorgverlof: verlof voor werknemers om persoonlijke zorg of ondersteuning te bieden aan een familielid of aan een persoon die deel uitmaakt van hetzelfde huishouden als de werknemer, en die om een ernstige medische reden zoals gedefinieerd door elke lidstaat, behoefte heeft aan aanzienlijke zorg of ondersteuning.
Financieel effect	Effecten van ***risico's*** en ***kansen*** die voor een onderneming op korte, middellange of lange termijn invloed hebben op haar financiële positie, financiële prestaties en kasstromen.
Financiële materialiteit	Een duurzaamheids***thema*** is uit financieel oogpunt materieel indien het ***risico's*** of ***kansen*** genereert die voor een onderneming op korte, middellange of lange termijn invloed hebben (of waarvan redelijkerwijs mag worden verwacht dat ze invloed kunnen hebben) op haar financiële positie, financiële prestaties, kasstromen, toegang tot financiering of kapitaalkosten.
Gedwongen arbeid	Alle arbeid of diensten die van een persoon worden gevorderd onder bedreiging met een of andere straf en waarvoor bedoelde persoon zich niet vrijwillig heeft aangeboden. Het begrip omvat alle situaties waarin personen met enigerlei middel worden gedwongen om werk te verrichten, en omvat zowel traditionele op slavernij lijkende praktijken als eigentijdse vormen van dwang waarmee arbeidsuitbuiting is gemoeid; dit kan mensenhandel en moderne slavernij omvatten.
Formuleerder	Elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die ***stoffen*** combineert tot mengsels en deze vaak in de handel brengt onder zijn eigen merknaam. Deze definitie is alleen van toepassing op entiteiten die actief zijn in de chemische industrie.
Fossiele brandstof	Niet-hernieuwbare energiebronnen op basis van koolstof, zoals vaste brandstoffen, aardgas en olie.

Begrip	Definitie
Vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde instemming (FPIC)	Een uitdrukking van het recht van ***inheemse volken*** om zelf hun politieke, sociale, economische en culturele prioriteiten te bepalen. Het omvat drie onderling samenhangende en cumulatieve rechten van inheemse volken: het recht te worden geconsulteerd; het recht te participeren; en het recht op hun land, hun gebieden en hun hulpbronnen. ***FPIC*** ziet op inheemse volken en wordt erkend in het internationaal humanitair recht, en met name de Verklaring van de Verenigde Naties over de rechten van inheemse volken.
Zoet water	***Grondwater*** en ***oppervlaktewater*** met als jaargemiddelde een zoutgehalte < 0,5 ‰ (het maximum vermeld in bijlage II bij de kaderrichtlijn water (Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad)).
Algemene Rapportage-eis (GDR)	Een ***algemene Rapportage-eis*** legt de inhoud vast van de informatie die de onderneming moet opnemen wanneer zij rapporteert over ***beleid***, ***maatregelen***, ***maatstaven*** of ***doelen***, zoals beschreven in ESRS 2 *Algemene toelichtingen*, hetzij overeenkomstig een Rapportage-eis in een ESRS, hetzij op entiteitspecifieke basis. De afkorting hiervan is GDR.
Broeikasgasemissiereductie	Daling van de scope 1-, 2- of 3-emissies of totale ***broeikasgasemissies*** van de onderneming aan het einde van de rapportageperiode ten opzichte van de ***emissies*** in het basisjaar. Emissiereducties kunnen het resultaat zijn van onder meer energie-efficiëntie, elektrificatie, decarbonisatie van ***leveranciers***, decarbonisatie van de elektriciteitsmix, ontwikkeling van duurzame ***producten*** of wijzigingen in de begrenzingen of activiteiten van de rapportage (bv. uitbesteding, verminderde capaciteit), op voorwaarde dat deze reducties worden behaald binnen de eigen activiteiten en de upstream- en downstream***waardeketen*** van de onderneming. Broeikasgasverwijderingen en vermeden emissies tellen niet mee als emissiereducties.
Broeikasgasverwijdering en -opslag	Met (antropogene) broeikasgasverwijderingen (GGR) wordt het onttrekken van ***broeikasgassen*** aan de atmosfeer als gevolg van bewust menselijk handelen bedoeld. Daarbij gaat het ook om het versterken van natuurlijke antropogene koolstofputten (“sinks”) en het gebruik van chemische technologie om langetermijnverwijdering en -opslag te verwezenlijken. Koolstofafvang en -opslag (CCS) uit bronnen in de sectoren industrie en energie, die op zich geen CO_2 uit de atmosfeer verwijdert, kan atmosferisch CO_2 verwijderen indien deze techniek wordt gecombineerd met de productie van bio-energie (bio-energie met CO_2-afvang en -opslag). Verwijderingen kunnen onderhevig zijn aan “reversals” (omkeringen), d.w.z. iedere beweging van opgeslagen broeikasgassen uit de beoogde opslag die opnieuw in de atmosfeer komen. Wanneer bijvoorbeeld een bos dat is aangeplant om een specifieke hoeveelheid CO_2 te verwijderen, door een natuurbrand wordt getroffen, worden de in de bomen afgevangen ***emissies*** “omgekeerd”.
Geografische gebieden	***Geografische gebieden*** of geografische contexten kunnen worden geanalyseerd op verschillende niveaus (bv. land, regio, provincie, waterbekken, ***ecosysteem*** of ***locatie***) overeenkomstig de relevantie ervan voor de ***materialiteits***analyse.
Global Framework Agreement (GFA)	***Global Framework Agreements (GFA’s)*** dienen om een permanente relatie tot stand te brengen tussen een multinational en een Global Union Federation (GUF), zodat de onderneming zich in elk land waar zij actief is, aan dezelfde standaarden houdt.
Aardopwarmingsvermogen (GWP)	Een factor die de door één eenheid van een bepaald ***broeikasgas*** veroorzaakte stralingsforcering (de mate van schade aan de atmosfeer) ten opzichte van één eenheid ***CO_2*** beschrijft.
Broeikasgassen (BKG’s)	De gassen vermeld in deel 2 van bijlage V bij Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad. Dit zijn: koolstofdioxide (CO_2), methaan (CH_4), distikstofoxide (N_2O), zwavelhexafluoride (SF_6), stikstoftrifluoride (NF_3), fluorkoolwaterstoffen (HFK’s) en perfluorkoolwaterstoffen (PFK’s).

Begrip	Definitie
Klachtenmechanisme	Routinematig, al dan niet door de staat georganiseerd, al dan niet juridische procedure waarmee ***stakeholders*** klachten kunnen indienen en ***herstelmaatregelen*** kunnen proberen te krijgen. Voorbeelden van door de staat georganiseerde juridische en niet-juridische ***klachtenmechanismen*** zijn rechtbanken, arbeidsrechtbanken, nationale mensenrechteninstituten, Nationale Contact Punten (NCP's) in het kader van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen, ombudsdiensten, organisaties voor ***consumenten***bescherming, toezichthouders en klachtendiensten van de overheid. Niet door de staat georganiseerde klachtenmechanismen zijn mechanismen beheerd door de onderneming — alleen of samen met stakeholders —, zoals klachtenmechanismen op operationeel niveau en ***collectieve onderhandelingen***, met inbegrip van de mechanismen die zijn opgezet via collectieve onderhandelingen. Ze omvatten ook mechanismen beheerd door brancheorganisaties, internationale organisaties, organisaties uit het maatschappelijke middenveld, of multi-stakeholdergroepen. Klachtenmechanismen op operationeel niveau worden beheerd door de onderneming — alleen of in samenwerking met andere partijen — en zijn direct toegankelijk voor de stakeholders van de onderneming. Ze bieden de mogelijkheid om misstanden in een vroeg stadium en direct te identificeren en aan te pakken, en voorkomen zo dat klachten escaleren en misstanden verergeren. Ook krijgt de onderneming hiermee van de direct getroffenen belangrijke feedback over de effectiviteit van haar due diligence. Overeenkomstig UN Guiding Principle (UNGP) 31 zijn effectieve klachtenmechanismen legitiem, toegankelijk, voorspelbaar, billijk, transparant, in overeenstemming met het recht en een bron van permanente educatie. Naast deze criteria zijn effectieve klachtenmechanismen op operationeel niveau ook gebaseerd op betrokkenheid en dialoog. Mogelijk is het voor de onderneming moeilijker om de effectiviteit te beoordelen van klachtenmechanismen waarin zij participeert, dan bij mechanismen die zij zelf heeft opgezet.
Grondwater	Alle water dat zich onder het bodemoppervlak in de verzadigde zone bevindt en dat in direct contact met de bodem of ondergrond staat. Ook gedefinieerd als water dat wordt vastgehouden in, en kan worden teruggewonnen uit, een ondergrondse formatie.
Intimidatie	Een situatie waarin ongewenst gedrag ten aanzien van een beschermingsgrond tegen ***discriminatie*** (bv. gender op grond van Richtlijn 2006/54/EG van het Europees Parlement en de Raad, of godsdienst of overtuiging, beperking, leeftijd of seksuele geaardheid op grond van Richtlijn 2000/78/EG van de Raad) plaatsvindt met als doel of gevolg dat de waardigheid van een persoon wordt aangetast en een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd.
Gevaarlijke afvalstoffen	***Afvalstoffen*** die een of meer van de in bijlage III bij de kaderrichtlijn afvalstoffen (2008/98/EG) genoemde gevaarlijke eigenschappen vertonen.
Sectoren met een grote klimaatimpact	Sectoren vermeld in de NACE-secties A tot en met H en sectie L van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1893/2006 van het Europees Parlement en de Raad (zoals gedefinieerd in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie).
Incident op het gebied van mensenrechten	***Incidenten op het gebied van mensenrechten*** zijn incidenten die betrekking hebben op het niet eerbiedigen van internationaal erkende mensenrechten zoals gedefinieerd in artikel 29 ter, lid 2, punt b), iii), Richtlijn 2013/34/EUG (jaarrekeningrichtlijn). Deze incidenten worden begrepen als het aantal door de onderneming geregistreerde onderbouwde gevallen van: a) gerechtelijke en buitengerechtelijke procedures (zoals zaken voor nationale rechterlijke instanties, mediation, klachten bij de Nationale Contact Punten (NCP's) in het kader van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen); en b) andere incidenten, waaronder die welke de onderneming heeft geïdentificeerd via haar interne processen.
Impact	Zie de definitie van ***duurzaamheidsimpact***.
Impact-materialiteit	Een duurzaamheids***thema*** is materieel uit oogpunt van ***impact*** wanneer het betrekking heeft op materiële daadwerkelijke of potentiële, positieve of negatieve impacts van de onderneming op mens of milieu op korte, middellange en lange termijn. Een uit oogpunt van impact materieel duurzaamheidsthema omvat impacts die verband houden met de eigen activiteiten en upstream- en downstream***waardeketen*** van de onderneming, onder meer via haar ***producten*** en diensten, maar ook via haar ***zakelijke relaties***.

Begrip	Definitie
Importeur	Elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die verantwoordelijk is voor invoer (d.w.z. goederen binnen het douanegebied brengen). De invoer van ***stoffen*** als zodanig of in mengsels omvat de groothandel in chemische stoffen volgens NACE-code G46.85 (Rev.2.1).
Praktisch niet haalbaar	De toepassing van een vereiste is praktisch niet haalbaar wanneer een onderneming dit vereiste niet kan toepassen na alle redelijke inspanningen daartoe te hebben gedaan. Zo is het mogelijk dat de data in de voorgaande periode niet op zodanige wijze zijn verzameld dat retroactieve toepassing van een nieuwe definitie van een ***maatstaf*** mogelijk is en dat het ***praktisch niet haalbaar*** is om de data opnieuw samen te stellen.
Geval van discriminatie	De ***gevallen van discriminatie*** zijn die welke betrekking hebben op ***discriminatie***. Deze incidenten worden begrepen als het aantal door de onderneming geregistreerde onderbouwde gevallen van: a) gerechtelijke en buitengerechtelijke procedures (zoals zaken voor nationale rechterlijke instanties, mediation, klachten bij de Nationale Contact Punten (NCP's) in het kader van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen); en b) andere incidenten, waaronder die welke de onderneming heeft geïdentificeerd via haar interne processen.
Onafhankelijk bestuurder	Bestuurders die onafhankelijk oordelen, vrij van externe invloeden of belangenconflicten. Onafhankelijkheid betekent over het algemeen objectieve, ongebonden oordeelsvorming. Wanneer "onafhankelijkheid" wordt gebruikt als de maatstaf om de schijn van onafhankelijkheid te beoordelen, of om een niet-uitvoerend lid van de ***bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen*** of hun comités als onafhankelijk aan te merken, betekent het de afwezigheid van een belang, positie, band of relatie die, beschouwd uit het oogpunt van een redelijke en goed geïnformeerde derde, waarschijnlijk aanleiding zal geven tot ongepaste beïnvloeding van of vooringenomenheid bij de besluitvorming.
Inheemse volken	Er is geen uniforme definitie van ***inheemse volken*** waarover op internationaal niveau overeenstemming bestaat. In de praktijk valt er wel convergentie waar te nemen tussen internationale instanties over de vraag welke groepen als inheemse volken kunnen worden beschouwd — en dus bijzondere bescherming moeten krijgen. Een belangrijk criterium om inheemse volken te definiëren betreft hun verbondenheid met een traditioneel gebied, in de zin van artikel 1 van IAO-Verdrag nr. 169, dat verklaart dat het betrokken verdrag van toepassing is op: *"a) in stamverband levende volken in onafhankelijke landen waarvan de sociale, culturele en economische omstandigheden hen onderscheiden van andere delen van de nationale gemeenschap, en van wie de status geheel of gedeeltelijk wordt gereguleerd door hun eigen gewoonten of tradities of door speciale wetten of voorschriften; b) volken in onafhankelijke landen die als inheems worden beschouwd wegens hun afstamming van de volken die het land of een geografisch gebied waartoe het land behoort, bewoonden op het tijdstip waarop het werd veroverd of gekoloniseerd of waarop de huidige grenzen van de staat werden vastgesteld en die, ongeacht hun wettelijke status, sommige of al hun eigen* ***sociale****, economische, culturele en politieke instellingen hebben behouden."* In artikel 1, lid 2, van IAO-Verdrag nr. 169 is ook het volgende bepaald: *"Het gevoel inheems te zijn of te behoren tot een stam dient te worden aangemerkt als fundamenteel criterium om te bepalen op welke groepen de bepalingen van dit Verdrag van toepassing zijn."*
Indirecte broeikasgasemissies	***Broeikasgasemissies*** die een gevolg zijn van de activiteiten van een onderneming, maar die optreden bij bronnen die eigendom zijn van of onder de zeggenschap staan van een andere onderneming. Indirecte emissies omvatten zowel ***scope 2-emissies*** als ***scope 3-emissies***.
Regeling voor interne koolstofbeprijzing	Een organisatorische regeling waarmee een onderneming koolstofprijzen kan toepassen bij strategische en operationele besluitvorming. De interne koolstofprijs is een prijs die een onderneming gebruikt om de financiële implicaties in te schatten van veranderingen in investeringen, productie en consumptiepatronen, alsmede van potentiële technologische vooruitgang en toekomstige kosten van emissiereductie. Er zijn twee soorten interne koolstofprijzen gangbaar in ondernemingen. De eerste soort is een "schaduwprijs", d.w.z. een theoretische kostprijs of theoretisch bedrag dat de onderneming niet in rekening brengt, maar dat wel kan worden gebruikt voor het inschatten van de economische implicaties of afruil voor elementen als risico-impacts, nieuwe investeringen, netto contante waarde (NPV) van projecten en de kosten-batenanalyse van diverse initiatieven. De tweede soort is een interne "heffing" of "vergoeding", d.w.z. een koolstofprijs die in rekening wordt gebracht aan een bedrijfsactiviteit, ***product***lijn of andere bedrijfseenheid op basis van hun ***broeikasgasemissies*** (deze interne heffingen of vergoedingen vallen te vergelijken met intracompany-verrekenprijzen).

Begrip	Definitie
Invasieve soorten/ invasieve exoten	Soorten waarvan de introductie en/of verspreiding door menselijk handelen buiten hun natuurlijke verspreidingsgebied een bedreiging vormt voor de ***biologische diversiteit***, de voedselveiligheid en de menselijke gezondheid en het menselijk welzijn. Met "uitheemse soort" wordt een soort bedoeld die buiten haar natuurlijke verspreidingsgebied is geïntroduceerd ("exoot", "niet-inheems" en "niet van nature voorkomend" zijn synoniemen voor "uitheems"). "Invasieve soort" is een soort die zich blijkt uit te breiden in ***ecosystemen*** waarin deze is geïntroduceerd en die deze blijkt te veranderen. Een soort kan dus uitheems zijn zonder invasief te zijn of kan, in het geval van een soort die van nature in een gebied voorkomt, in dichtheid toenemen en invasief worden, zonder evenwel een uitheemse soort te zijn.
Key Biodiversity Area (KBA)	***Locaties*** die significant bijdragen aan de mondiale instandhouding van ***biodiversiteit***, in terrestrische, ***zoetwater***- en mariene ***ecosystemen***. Sites kwalificeren als mondiale ***KBA's*** indien deze voldoen aan een of meer van elf criteria, ingedeeld in vijf clusters: bedreigde biodiversiteit; geografisch beperkte biodiversiteit; ***ecologische integriteit***; biologische processen; en onvervangbaar karakter. De World Database of Key Biodiversity Areas wordt door BirdLife International beheerd namens het KBA Partnership.
Cruciaal materiaal	Materialen, ***stoffen***, componenten of ***producten*** die essentieel zijn voor het vermogen van de onderneming om haar producten of diensten te vervaardigen of te leveren, geïdentificeerd aan de hand van een beoordeling door het management, waarbij rekening wordt gehouden met: a) interne factoren, zoals volume, kosten, operationele kriticiteit of strategisch belang; en b) externe factoren, waaronder ecologische en sociale ***impacts*** zoals verwachtingen van ***stakeholders***, regelgevingsvereisten of relevantie voor de reputatie. Voorbeelden zijn onder meer, doch niet uitsluitend, silicium (materialen), elektrolyten (stoffen), micro-condensatoren (componenten) en smartphones (producten).
Cruciaal product	***Producten*** die van cruciaal belang zijn voor de waardecreatie of strategische doelstellingen van de onderneming, geïdentificeerd aan de hand van een beoordeling door het management, waarbij rekening wordt gehouden met: a) interne factoren, zoals bijdrage aan de inkomsten, winstgevendheid, innovatie of operationele continuïteit, of b) externe factoren, waaronder ecologische of sociale ***impacts*** zoals percepties van ***stakeholders***, regelgevingsvereisten of belang voor de reputatie.
Landdegradatie	Met ***landdegradatie*** worden de talrijke processen bedoeld die leiden tot de afname of het verlies van ***biodiversiteit***, ***ecosysteem***functies of de baten daarvan voor de mens, en deze term omvat ook de degradatie van alle terrestrische ecosystemen.
Vuilstortplaats	Een ***afval***verwijderings***locatie*** voor het storten van afvalstoffen op of in de bodem (zie Richtlijn 1999/31/EG van de Raad betreffende het storten van afvalstoffen).
Landgebruik (verandering in –)	Het gebruik door de mens van een specifiek gebied voor een bepaalde doelstelling (zoals wonen, landbouw, recreatie, industrie enz.). Wordt beïnvloed door, maar is niet synoniem met landbedekking. Met ***verandering in landgebruik*** wordt een verandering bedoeld in het gebruik of beheer van land door de mens, die tot een verandering in de landbedekking kan leiden.
Officiële vertegenwoordiger	Personen die als officieel zijn erkend door de wet of de praktijk, zoals gekozen vakbondsvertegenwoordigers in het geval van werknemers, of andere gelijkaardige vrij gekozen vertegenwoordigers van getroffen ***stakeholders***.
Invloed	Het vermogen van de onderneming om de onrechtmatige praktijken te veranderen van een andere partij die met een negatieve ***duurzaamheidsimpact*** in verband te brengen is.

Begrip	Definitie
Lobbyactiviteit	Activiteiten ondernomen met het oog op de beïnvloeding van het formuleren of de uitvoering van ***beleid*** of wetgeving of de besluitvorming van regeringen, overheidsinstellingen, toezichthouders, EU-instellingen, -organen en -instanties of normerende instanties. Bij dit soort activiteiten gaat het om (niet-limitatieve lijst): a) het organiseren van of deelnemen aan bijeenkomsten, conferenties, evenementen; b) het leveren van een bijdrage of deelnemen aan publieke consultaties, hoorzittingen of andere soortgelijke initiatieven; c) het opzetten van communicatiecampagnes, platformen, netwerken of initiatieven van onderop; en d) het (laten) opstellen van beleids- en standpuntnota's, opiniepeilingen, surveys, open brieven, onderzoekswerkzaamheden, zijnde de activiteiten die onder de regels van het transparantieregister vallen.
Locked-in broeikasgasemissies	Schattingen van toekomstige ***broeikasgasemissies*** die waarschijnlijk zullen worden veroorzaakt door de belangrijkste activa of verkochte ***producten*** van een onderneming tijdens hun operationele levensduur.
Fabrikant van voorwerpen	Elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die een ***voorwerp*** produceert of assembleert (zie Verordening (EG) nr. 1907/2006).
Fabrikant van stoffen	Elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die ***stoffen*** vervaardigt (d.w.z. stoffen in natuurlijke toestand produceert of extraheert (zie Verordening (EG) nr. 1907/2006).
Mariene hulpbron	***Biologische materialen*** en niet-biologische materialen die in de zeeën en oceanen worden aangetroffen. Voorbeelden zijn onder meer, doch niet uitsluitend, diepzeemineralen, grind en visserij***producten***.
Materialiteit	Een duurzaamheids***thema*** is materieel indien het voldoet aan de criteria die zijn bepaald voor ***impact-materialiteit***, voor ***financiële materialiteit***, of voor beide.
Maatstaf	Kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren die de onderneming gebruikt voor het meten van en rapporteren over de effectiviteit van de verwezenlijking van haar duurzaamheids***beleid***, mede afgezet tegen haar ***doelen*** op termijn. ***Maatstaven*** helpen ook om de resultaten van de onderneming te meten wat betreft de betrokken mensen, het milieu en de onderneming.
Microplastics	Vaste synthetische polymeermicrodeeltjes die aan beide volgende voorwaarden voldoen: a) ze maken deel uit van deeltjes en vertegenwoordigen ten minste 1 % van het gewicht van die deeltjes; of ze vormen een continue oppervlaktecoating op deeltjes; en b) ten minste 1 % (naar gewicht) van de in punt a) bedoelde deeltjes voldoet aan een van de volgende voorwaarden: iii) alle afmetingen van de deeltjes zijn gelijk aan of kleiner dan 5 mm; of iv) de lengte van de deeltjes is gelijk aan of kleiner dan 15 mm en de lengte-diameterverhouding ervan is groter dan 3. De volgende polymeren zijn van deze omschrijving uitgesloten: a) polymeren die het resultaat zijn van een polymerisatieproces dat in de natuur heeft plaatsgevonden, ongeacht het proces waarmee ze zijn geëxtraheerd, en die geen chemisch gemodificeerde ***stoffen*** zijn; b) polymeren die afbreekbaar zijn, zoals aangetoond overeenkomstig aanhangsel 15 van Verordening (EU) 2023/2055 van de Commissie inzake synthetisch polymeermicrodeeltjes; c) polymeren met een oplosbaarheid van meer dan 2 g/l, zoals aangetoond overeenkomstig aanhangsel 16 van Verordening (EU) 2023/2055 van de Commissie; en d) polymeren zonder koolstofatomen in hun chemische structuur. Raadpleeg Verordening (EU) 2023/2055 voor een lijst van afwijkingen.

Begrip	Definitie
	Microplastics worden doorgaans ingedeeld in primaire en secundaire soorten. Primaire microplastics worden doelbewust geproduceerd en aan ***producten*** toegevoegd (bv. microkorrels, glitter of stabilisatoren in cosmetica), met als gevolg een directe introductie in het milieu tijdens de gebruiksfase van het product of aan het einde van de levensduur ervan. Secundaire microplastics ontstaan door het uiteenvallen van grotere stukken kunststof (bv. kunststof***afval***, zoals ***verpakkingen*** of visnetten).
Natuurlijke oplossing (nature-based solution)	***Maatregelen*** ten behoeve van de bescherming, het behoud, het herstel, het duurzame gebruik en beheer van natuurlijke of veranderde terrestrische, ***zoetwater-***, kust- en mariene ***ecosystemen***, die sociale, economische en ecologische uitdagingen effectief en adaptief het hoofd bieden en tegelijkertijd voordelen opleveren op het gebied van menselijk welzijn, ***ecosysteemdiensten***, veerkracht en ***biodiversiteit***.
Netto-nul-doel	Op het niveau van een onderneming een ***netto-nul-doel*** (klimaatneutraliteit) vaststellen dat is afgestemd op het behalen van maatschappelijke klimaatdoelen, betekent: a) binnen de ***waardeketen emissie***reducties behalen op een schaal die consistent is met de reductie die vereist is om het punt van mondiale netto-nul op 1,5 °C-trajecten te bereiken; en b) het neutraliseren van de ***impact*** van restemissies (na een ***broeikasgasemissiereductie*** met zo'n 90 tot 95 %, met de mogelijkheid voor gerechtvaardigde sectorale verschillen in lijn met een erkend sectoraal traject) door permanent een equivalent volume CO_2 te verwijderen.
Medewerker niet in loondienst	Binnen het ***eigen personeel*** van een onderneming omvatten ***medewerkers niet in loondienst*** zowel individuele opdrachtnemers die arbeid leveren aan de onderneming ("zelfstandigen") als werknemers die worden geleverd door ondernemingen die zich voornamelijk bezighouden met "Arbeidsbemiddeling en personeelswerk" (NACE-code O78).
Oproepkracht	***Oproepkrachten*** zijn werknemers die bij de onderneming in dienst zijn zonder een gegarandeerd minimaal of vast aantal arbeidsuren. Deze ***werknemers*** moeten misschien beschikbaar zijn om te komen werken als dat nodig is, maar de onderneming is niet contractueel verplicht om deze werknemers een minimaal of vast aantal arbeidsuren per dag, week of maand aan te bieden. Flexwerkers, werknemers met een nulurencontract en oproepkrachten zijn voorbeelden van werknemers die onder deze categorie vallen.
Niet-hernieuwbare energie	Energie die niet kan worden geïdentificeerd als zijnde afkomstig uit ***hernieuwbare*** bronnen.
Managementsysteem voor veiligheid en gezondheid op het werk	Een reeks van onderling verbonden of op elkaar inwerkende elementen voor het vaststellen van het ***beleid*** en de doelstellingen op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk en voor het verwezenlijken van die doelstellingen.
Kans	Zie de definitie van ***duurzaamheidskans.***
Eigen personeel	Zowel ***medewerkers*** die een arbeidsrelatie met de onderneming hebben ("werknemers") als ***medewerkers niet in loondienst*** die ofwel individuele opdrachtnemers zijn die arbeid leveren aan de onderneming ("zelfstandigen"), of personen die worden geleverd door ondernemingen die zich voornamelijk bezighouden met "Arbeidsbemiddeling en personeelswerk" (NACE-code O78).
Ozonlaagafbrekende stof	***Stoffen*** vermeld in het Protocol van Montreal betreffende stoffen die de ozonlaag afbreken.
Verpakking	***Producten***, vervaardigd uit materiaal van welke aard ook, die kunnen worden gebruikt voor het insluiten, beschermen, verladen, afleveren, opslaan, vervoeren en aanbieden van goederen — van grondstoffen tot afgewerkte producten — over het gehele traject van producent tot gebruiker of ***consument*** (zie Richtlijn 94/62/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende verpakking en verpakkings***afval***).

Begrip	Definitie
Beloning	Het gewone basis- of minimum***loon*** of -salaris en alle overige vormen van beloning, in geld of in natura die de werknemer direct of indirect ("aanvullende of variabele componenten") van zijn of haar werkgever ontvangt met betrekking tot zijn of haar dienstbetrekking. Het "***beloning***sniveau" is het brutojaarloon en het overeenkomstige bruto-uurloon. Het "mediane beloningsniveau" is de ***werknemers***beloning waarbij de ene helft van de werknemers meer dan dat bedrag verdient en de andere helft minder.
Persoon met een beperking	Mensen met langdurige fysieke, mentale, intellectuele of zintuiglijke beperkingen die hen, in wisselwerking met diverse drempels, kunnen beletten volledig, effectief en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving.
Fysiek risico	Alle mondiale economische bedrijvigheid is afhankelijk van het functioneren van aardsystemen (zoals een stabiel klimaat) en ***ecosysteemdiensten*** (zoals de levering van biomassa (grondstoffen)). Natuurlijke ***fysieke risico's*** zijn een direct gevolg van de afhankelijkheid van een organisatie van de natuur. Fysieke risico's treden op wanneer natuurlijke systemen worden aangetast door de ***impact*** van klimatologische gebeurtenissen (bv. extreme weersomstandigheden zoals droogte), geologische gebeurtenissen (bv. seismische gebeurtenissen zoals een aardbeving), veranderingen in ***ecosysteem***evenwichten, zoals ***bodem***kwaliteit of mariene ecologie, die van invloed zijn op de ecosysteemdiensten waarvan organisaties afhankelijk zijn. Dit soort risico's kunnen acuut of chronisch zijn, of beide. Natuurlijke fysieke risico's ontstaan als gevolg van veranderingen in de biotische (levende) en abiotische (niet-levende) omstandigheden die gezonde, functionerende ecosystemen ondersteunen. Fysieke risico's zijn meestal locatiegebonden. Natuurlijke fysieke risico's gaan vaak samen met ***fysieke klimaatrisico's***.
In de handel gebracht	Het aan een derde leveren of beschikbaar stellen, ongeacht of dit tegen betaling dan wel om niet geschiedt. Invoer geldt als in de handel brengen.
Beleid	Een samenstel of raamwerk van algemene doelstellingen en managementbeginselen dat de onderneming gebruikt bij haar besluitvorming. Een ***beleid*** geeft uitvoering aan de strategie of de managementbesluiten van de onderneming om materiële daadwerkelijke en ***potentiële impacts*** te voorkomen, te mitigeren, te beëindigen, tot een minimum te beperken en/of daarvoor herstel te bieden, materiële **risico's** aan te pakken en materiële ***kansen*** te benutten, hetzij individueel, hetzij op een hoger niveau (d.w.z. groepen daarvan of aanverwante **thema's**). Elke beleidslijn valt onder de verantwoordelijkheid van een of meer specifieke personen, legt het toepassingsbereik ervan vast en omvat een of meer doelen (die in voorkomend geval zijn gekoppeld aan meetbare ***doelen***). Beleid wordt gevalideerd en geëvalueerd aan de hand van de toepasselijke governanceregels van ondernemingen. Beleid wordt uitgerold via ***maatregelen*** of actieplannen.
Verontreinigende stof	Een ***stof***, trilling, warmte, geluid, licht of andere contaminant in lucht, water of ***bodem*** die de gezondheid van mens en/of milieu kan aantasten, schade kan toebrengen aan materiële bezittingen, dan wel de belevingswaarde van het milieu of ander rechtmatig milieugebruik kan aantasten of in de weg staan (zie Verordening (EU) 2020/852).
Verontreiniging	De directe of indirecte inbreng door menselijk handelen van ***verontreinigende stoffen*** in lucht, water of ***bodem*** die de gezondheid van de mens of de kwaliteit van het milieu kan aantasten, schade kan toebrengen aan materiële goederen, dan wel de belevingswaarde van het milieu of ander rechtmatig milieugebruik kan aantasten of in de weg kan staan (zie Richtlijn (EU) 2024/1785).
Potentiële impact	***Potentiële impacts***zijn gevolgen die nog niet zijn opgetreden, maar in de toekomst wel kunnen optreden en die van invloed zijn op mens en milieu.
Proces om te voorzien in of mee te werken aan herstel	Met ***processen om te voorzien in of mee te werken aan herstel*** worden geformaliseerde benaderingen bedoeld waarmee de onderneming reageert op vastgestelde schade, ongeacht of deze schade wordt vastgesteld via formele ***kanalen om zorgen of behoeften kenbaar te maken*** dan wel via andere middelen. Dergelijke processen omvatten doorgaans stappen of criteria die worden gevolgd om te waarborgen dat op adequate wijze aan zorgen of behoeften wordt tegemoetgekomen en om, in voorkomend geval, te voorzien in of mee te werken aan herstel van ***daadwerkelijke impacts***. Processen om te voorzien in of mee te werken aan herstel kunnen verband houden met een of meer kanalen via welke ***stakeholders*** hun zorgen of behoeften kenbaar kunnen maken.

Begrip	Definitie
Product	***Producten*** zijn alle fysieke goederen die ***in de handel gebracht*** worden of in gebruik worden genomen.
Ingekochte of verworven elektriciteit, warmte, stoom en koeling	Wanneer de onderneming haar elektriciteit, warmte, stoom of koeling van een derde partij heeft ontvangen. De term "verworven" duidt op omstandigheden waarin een onderneming elektriciteit misschien niet direct aankoopt (bv. een huurder in een pand), maar de energie voor gebruik naar de faciliteit van de onderneming wordt gebracht.
Erkende kwaliteitsstandaarden voor carbon credits	Kwaliteitsstandaarden voor ***carbon credits*** zijn standaarden die door onafhankelijke derden kunnen worden geverifieerd, die vereisten en projectrapportage publiek beschikbaar stellen en ten minste garanties bieden voor additionaliteit, permanentie en het vermijden van dubbeltelling, en die regels vastleggen voor het berekenen, monitoren en certificeren van de ***broeikasgasemissies*** en -verwijderingen van het project.
Te registreren arbeidsongeval	Een arbeidsongeval is een afzonderlijk voorval tijdens het werk dat leidt tot lichamelijke of geestelijke schade. Een dergelijk voorval moet worden geregistreerd indien het de dood of meer dan drie dagen arbeidsverzuim tot gevolg heeft.
Te registreren beroepsziekte	Een beroepsziekte is elke ziekte die wordt veroorzaakt of verergerd door factoren op de werkplek, of die voornamelijk wordt veroorzaakt door blootstelling op het werk aan een fysieke, organisatorische, chemische of biologische risicofactor of aan een combinatie van deze factoren. Een dergelijke ziekte moet worden geregistreerd indien deze de dood of arbeidsverzuim tot gevolg heeft.
Nuttige toepassing (afval)	Elke handeling met als voornaamste output ***afvalstoffen*** die een nuttig doel kunnen dienen door hetzij in de betrokken installatie, hetzij in de ruimere economie andere materialen te vervangen die anders voor een specifieke functie zouden zijn gebruikt, of waardoor de afvalstof voor die functie wordt klaargemaakt (zie kaderrichtlijn afvalstoffen (2008/98/EG)).
Recycling	Elke ***nuttige*** toepassing waardoor ***afval***stoffen opnieuw worden verwerkt tot ***producten***, materialen of ***stoffen***, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar niet de terugwinning van energie en het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal (zie kaderrichtlijn afvalstoffen (2008/98/EG)).
Herstel (genoegdoening)	Herstel van de getroffen persoon of personen, gemeenschappen of het milieu naar een situatie die gelijkwaardig is aan of zo dicht mogelijk aansluit bij de situatie waarin zij zich zouden hebben bevonden indien een daadwerkelijke negatieve impact zich niet had voorgedaan, onder meer middels financiële of niet-financiële compensatie door de onderneming aan een of meer personen die door de daadwerkelijke negatieve impact zijn getroffen.
Hernieuwbare energie	Energie uit ***hernieuwbare*** niet-fossiele bronnen, met name windenergie, zonne-energie (thermische zonne-energie en fotovoltaïsche energie) en geothermische energie, omgevingsenergie, getijdenenergie, golfslagenergie en andere oceaanenergie, waterkracht, energie uit biomassa, ***stort***gas, gas van rioolzuiveringsinstallaties en biogas (artikel 2, lid 1, van Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen).
Hernieuwbaar materiaal	Materialen uit duurzame bronnen, meestal aangetoond aan de hand van internationaal erkende certificeringsregelingen, die na de winning ervan weer hun eerdere niveaus bereiken door natuurlijke groei of aanvulling in een tempo dat in overeenstemming is met de gebruikscycli. De aanvulling of het herstel van deze materialen vindt derhalve sneller plaats dan de ontginning of winning ervan.
Repareerbaar	Het vermogen van een ***product*** om weer in een functionele toestand te worden gebracht door de beschikbaarheid van reserveonderdelen gedurende de gehele mogelijke levensduur van dat product, de eenvoud van demontage en de toegankelijkheid van informatie over reparatie.

Begrip	Definitie
Materiaalinstroom	Fysieke materialen (bv. ***stoffen*** en ***producten***) die in het kader van de activiteiten van een onderneming worden gebruikt voor productie, verbruik, onderhoud of dienstverlening. Daartoe behoren virgin en non-virgin grondstoffen (met inbegrip van ***mariene hulpbronnen*** en voor materiaaldoeleinden gebruikte energiedragers), halffabricaten en componenten, ongeacht of ze worden ingekocht, hergebruikt of intern teruggewonnen. De omvang van ***materiaalinstromen*** weerspiegelt ook de afhankelijkheid van de onderneming van natuurlijke hulpbronnen, de efficiëntie van haar materiaalgebruik, en de ***circulariteit***.
Materiaaluitstroom	Fysieke materialen (bv. ***stoffen*** en ***producten***) die een onderneming verlaten als gevolg van haar activiteiten, met inbegrip van outputs zoals verkochte producten, nevenproducten, ***afval***, ***emissies***, en materialen die bestemd zijn voor ***hergebruik***, ***recycling*** of verwijdering.
Materiaalgebruik	Met ***materiaalgebruik*** wordt de wijze bedoeld waarop fysieke materialen, met name ***technische materialen*** en ***biologische materialen***, door de onderneming worden ingekocht, verbruikt, omgezet, hergebruikt of verwijderd binnen haar activiteiten en ***waardeketen***. Materiaalgebruik omvat zowel: a) ***materiaalinstromen***: materialen die de onderneming binnenkomen (bv. materialen, ***stoffen***, componenten), als b) ***materiaaluitstromen***: materialen die de onderneming verlaten (bv. ***producten***, nevenproducten, ***afvalstoffen***).
Hergebruik (afval)	Elke handeling waarbij ***producten*** of componenten van producten die geen ***afvalstoffen*** zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als waarvoor ze waren bedoeld. Dit kan schoonmaken of kleine aanpassingen omvatten, zodat deze producten of componenten zonder significante voorbewerking klaar zijn voor het volgende gebruik.
Risico	Zie de definitie van ***duurzaamheidsrisico***.
Scenario	Een plausibele beschrijving van hoe de toekomst kan verlopen, op basis van een coherente en intern consistente reeks aannames over centrale bepalende factoren (bv. tempo van technologische veranderingen, prijzen) en relaties. ***Scenario's*** zijn dus geen voorspellingen of prognoses, maar worden gebruikt om de implicaties van ontwikkelingen en ***maatregelen*** in beeld te brengen.
Scenarioanalyse	Een proces voor het in kaart brengen en beoordelen van een potentieel scala uitkomsten van toekomstige gebeurtenissen onder omstandigheden van onzekerheid, waarbij een of meer **scenario's** worden gebruikt.
Scope 1-emissies	Directe ***broeikasgasemissies*** afkomstig van bronnen die eigendom zijn van of onder de zeggenschap staan van de onderneming.
Scope 2-emissies	Indirecte ***emissies*** als gevolg van de opwekking van ***ingekochte of verkregen elektriciteit, stoom, warmte of koeling*** die door de onderneming wordt verbruikt.
Scope 3-emissies	Alle ***indirecte emissies*** (niet opgenomen in ***scope 2-emissies***) die optreden binnen de ***waardeketen*** van de rapporterende onderneming, met inbegrip van zowel upstream- als downstream***emissies***. ***Scope 3-emissies*** kunnen worden uitgesplitst in ***scope 3-categorieën***.
Scope 3-categorie	Een van de vijftien soorten ***scope 3-emissies*** geïdentificeerd door de GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard (2004) en nader uitgewerkt in de GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard (versie 2011). Ondernemingen die ervoor kiezen om hun ***scope 3-emissies*** administratief te verwerken op basis van de categorieën ***indirecte broeikasgasemissies*** van EN ISO 14064-1:2018, kunnen ook verwijzen naar de categorie omschreven in deel 5.2.4 van EN ISO 14064-1:2018 (m.u.v. indirecte broeikasgasemissies uit ingevoerde energie).
Secundair materiaal	Materialen die eerder zijn gebruikt (non-virgin: materialen die worden teruggewonnen uit ***afvalstromen*** of andere bronnen, alsook materialen die worden aangetroffen in gebruikte ***producten*** of componenten) en opnieuw in de productiecyclus worden ingevoerd, waardoor het gebruik van primaire materialen wordt verminderd en de milieu-***impacts*** tot een minimum worden beperkt. Bijvoorbeeld gerecyclede materialen, alsook hergebruikte, gerepareerde, opgeknapte of geherfabriceerde producten of componenten.

Begrip	Definitie
Locatie	***Locaties*** zijn fysieke locaties: a) waar een onderneming of spelers in de ***waardeketen*** bedrijfsactiviteiten uitoefenen en waar zich waarschijnlijk ***afhankelijkheden*** en ***impacts*** zullen voordoen. Voorbeelden zijn fabrieken, boerderijen, mijnen, kantoren of dienstencentra, infrastructuur of faciliteiten, visgronden, ondergrondse infrastructuren onder land of de zeebodem, zoals ondergrondse mijntunnels, kabels, en knooppunten in pijpleidingen of waardeketens; of b) met een unieke combinatie van ***bodem***, klimaat, topografie, hydrologie, en andere fysieke en biologische factoren.
Sociale dialoog	Alle vormen van onderhandeling, consultatie of gewoon uitwisseling van informatie tussen of onder vertegenwoordigers van overheden, werkgevers, werkgeversorganisaties en ***werknemersvertegenwoordigers***, gericht op onderwerpen van gemeenschappelijk belang in verband met economisch en sociaal ***beleid***. Het kan bestaan als een driehoeksoverleg — met de overheid als officiële partij bij de dialoog — of alleen bestaan uit relaties tussen twee partijen, de werknemersvertegenwoordigers en het management (of vakbonden en werkgeversorganisaties).
Sociale bescherming	Het geheel van maatregelen dat bedoeld is om armoede en kwetsbaarheid over de hele levenscyclus te verminderen en te voorkomen. De grote levensgebeurtenissen die in de ESRS aan bod komen met betrekking tot ***sociale bescherming***, omvatten ziekte, werkloosheid, te beginnen vanaf wanneer de eigen werknemer voor de onderneming werkt, arbeidsongeval en niet-aangeboren beperking, en zwangerschapsverlof.
Bodem	De bovenste laag van de aardkorst die begrensd is door het vaste gesteente en het aardoppervlak. De ***bodem*** bestaat uit minerale deeltjes, organisch materiaal, water, lucht en levende organismen (zie Richtlijn (EU) 2010/75).
Bodemafdekking	De ***bodem*** zodanig afdekken dat het afgedekte gebied daardoor ondoorlatend wordt (bv. een weg). Deze ondoorlatendheid kan milieu-***impacts*** met zich brengen, zoals beschreven in Verordening (EU) 2018/2026 van de Commissie ([1]).
Stakeholder	Partijen die van invloed kunnen zijn op de onderneming of op wie de onderneming van invloed kan zijn. Er zijn twee grote groepen ***stakeholders***: a) de getroffen stakeholders: personen of groepen van wie belangen — positief of negatief — (kunnen) worden beïnvloed door de activiteiten van de onderneming en haar directe en indirecte ***zakelijke relaties*** binnen haar ***waardeketen***; en b) ***gebruikers*** van ***duurzaamheidsverslagen***: primaire gebruikers van financiële rapportage voor algemeen gebruik (bestaande en potentiële beleggers, kredietverstrekkers en andere crediteuren, zoals assetmanagers, kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen), alsmede andere gebruikers van duurzaamheidsverslagen voor algemeen gebruik, zoals zakenpartners van de onderneming, sociale partners (vakbonden en werkgeversorganisaties), het maatschappelijke middenveld en niet-gouvernementele organisaties. Sommige, maar niet alle stakeholders behoren mogelijk tot de beide groepen.
Stakeholderbetrokkenheid	Een voortdurend proces van interactie en dialoog tussen de onderneming en haar ***stakeholders*** dat de onderneming in staat stelt hun belangen en zorgen te horen, te begrijpen en daarop te reageren.
Standaardbetalingstermijnen	Met ***standaardbetalingstermijnen*** worden de termijnen bedoeld die vooraf zijn vastgesteld voor verschillende transacties waarbij verschillende partijen betrokken zijn en waarover door de partijen niet individueel is onderhandeld. Deze termijnen worden doorgaans aangeboden/voorgesteld aan ***leveranciers***. Ze kunnen voortvloeien uit het ***beleid*** of de procedure van een onderneming, of worden berekend als een gemiddelde van de voorwaarden in contracten met leveranciers.

Begrip	Definitie
Gestrand actief	***Gestrande activa*** (met inbegrip van "strandbare activa") zijn activa of investeringen (zowel actieve als vast geplande) die, op enig moment vóór het einde van hun economische levensduur, niet langer een economisch rendement kunnen opleveren als gevolg van veranderingen in de regelgeving, marktkrachten, technologische innovatie of milieufactoren (met inbegrip van klimaatverandering en de transitie naar een koolstofarme economie). Deze gestrande activa omvatten doorgaans activa die te lijden hebben gehad (of naar verwachting te lijden zullen hebben) onder onvoorziene of voortijdige afschrijvingen, afwaarderingen of omzetting in passiva, alsook activa met aanzienlijke ***locked-in broeikasgasemissies*** gedurende hun operationele levensduur. Bij de term "gestrande activa" ligt de focus op wat reeds is gebeurd op de datum van de rapportages en reeds in de jaarrekening tot uitdrukking kan zijn gebracht (in welk geval er een kruisverwijzing kan worden opgenomen), terwijl de term "strandbare activa" verwijst naar een toekomstgerichte beoordeling waarbij rekening wordt gehouden met een bepaald toekomstig ***scenario***.
Strategische grondstoffen	Een subset van ***kritieke grondstoffen*** die essentieel zijn voor groene en digitale technologieën, defensie en ruimtevaarttoepassingen (zie afdeling 1 van bijlage I bij Verordening (EU) 2024/1252 van het Europees Parlement en de Raad).
Stof	Elk chemisch element en de verbindingen ervan, zoals ze voorkomen in natuurlijke toestand of bij de vervaardiging ontstaan, met inbegrip van alle additieven die nodig zijn voor het behoud van de stabiliteit ervan en alle onzuiverheden ten gevolge van het toegepaste procedé, doch met uitzondering van elk oplosmiddel dat kan worden afgescheiden zonder dat de stabiliteit van de ***stof*** wordt aangetast of de samenstelling ervan wordt gewijzigd, en met uitzondering van de volgende stoffen: a) stoffen als omschreven in artikel 1 van Richtlijn 96/29/Euratom van de Raad tot vaststelling van de basisnormen voor de bescherming van de gezondheid der bevolking en der werkers tegen de aan ioniserende straling verbonden gevaren; b) genetisch gemodificeerde micro-organismen als omschreven in artikel 2, punt b), van Richtlijn 2009/41/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake het ingeperkte gebruik van genetisch gemodificeerde micro-organismen; en c) genetisch gemodificeerde organismen als omschreven in artikel 2, punt 2), van Richtlijn 2001/18/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu (Richtlijn 2010/75/EU). Naast stoffen als zodanig zijn er ook stoffen aanwezig in mengsels, dat wil zeggen oplossingen die bestaan uit twee of meer stoffen.
Zorgwekkende stoffen (ZS)	Een ***stof*** die: a) voldoet aan de criteria van artikel 57 van Verordening (EG) nr. 1907/2006 en wordt vastgesteld overeenkomstig artikel 59, lid 1, van die verordening; en/of b) in deel 3 van bijlage VI bij Verordening (EG) nr. 1272/2008 is ingedeeld in een van de volgende gevarencategorieën: v) kankerverwekkend van de categorieën 1 en 2; vi) mutageniteit in geslachtscellen van de categorieën 1 en 2; vii) voortplantingstoxiciteit van de categorieën 1 en 2; viii) hormoonontregeling met gevolgen voor de menselijke gezondheid van de categorieën 1 en 2; ix) hormoonontregeling met gevolgen voor het milieu van de categorieën 1 en 2; x) persistente, mobiele en giftige of zeer persistente, zeer mobiele eigenschappen; xi) persistente, bioaccumulerende en giftige of zeer persistente, zeer bioaccumulerende eigenschappen; xii) sensibilisatie van de luchtwegen van categorie 1; xiii) sensibilisatie van de huid van categorie 1; xiv) gevaar voor het aquatisch milieu — categorieën 1 t/m 4; xv) gevaarlijk voor de ozonlaag; xvi) specifieke doelorgaantoxiciteit (STOT) bij herhaalde blootstelling van de categorieën 1 en 2; of xvii) specifieke doelorgaantoxiciteit bij eenmalige blootstelling categorieën 1 en 2.

Begrip	Definitie
Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)	***Stoffen*** die voldoen aan de criteria van artikel 57 van Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH) en die overeenkomstig artikel 59, lid 1, van die verordening zijn vastgesteld.
Leverancier	Entiteit upstream van de onderneming (d.w.z. in de ***toeleveringsketen*** van de onderneming) die ***producten*** of diensten levert die worden gebruikt bij de ontwikkeling van de eigen producten of diensten van de organisatie. Een ***leverancier*** kan een directe ***zakelijke relatie*** met de onderneming hebben (vaak "first-tier-leverancier" genoemd) of een indirecte zakelijke relatie.
Toeleveringsketen	Het volledige scala activiteiten of processen uitgevoerd door entiteiten upstream of downstream van de onderneming, die ***producten*** of diensten leveren die bij de ontwikkeling en vervaardiging van de eigen producten of diensten van de onderneming worden gebruikt. Dit omvat upstreamentiteiten waarmee de onderneming een directe relatie heeft (vaak "first tier-***leverancier***" genoemd) en entiteiten waarmee de onderneming een indirecte ***zakelijke relatie*** heeft.
Oppervlaktewater	Binnenwateren (met uitzondering van ***grondwater***), overgangswater en kustwateren en, voor zover het de chemische toestand betreft, ook territoriale wateren. Ook gedefinieerd als alle water op het oppervlak van de aarde, met inbegrip van ***zoet water*** en ander water, als onderscheiden van water uit de bodem (grondwater).
Duurzaamheidsimpact (of impact)	Het effect dat de onderneming heeft (of kan hebben) op milieu en mens, met inbegrip van effecten op hun mensenrechten, in verband met haar eigen activiteiten en upstream- en downstream***waardeketen***, onder meer via haar ***producten*** en diensten, maar ook via haar ***zakelijke relaties***. Deze ***impacts*** kunnen daadwerkelijk of potentieel zijn, negatief of positief, bedoeld of onbedoeld, en omkeerbaar of onomkeerbaar. Ze kunnen zich voordoen op korte, middellange of lange termijn. Impacts geven aan wat de — negatieve of positieve — bijdrage van de onderneming aan duurzame ontwikkeling is.
Duurzaamheidskans (of kans)	Onzekere milieu-, sociale of governancegebeurtenissen of -omstandigheden die, mochten ze optreden, een potentieel materieel positief effect kunnen hebben op het ***businessmodel*** of de strategie van de onderneming, en op haar mogelijkheden om haar doelstellingen en ***doelen*** te verwezenlijken en waarde te creëren — en die dus haar beslissingen en die van haar zakenpartners kunnen beïnvloeden waar het gaat om duurzaamheids***thema's***. Net zoals alle andere ***kansen*** worden ***duurzaamheidskansen*** gemeten als een combinatie van de omvang van deze kansen en de waarschijnlijkheid dat ze zich voordoen.
Duurzaamheidsrisico (of risico)	Onzekere milieu-, sociale of governancegebeurtenissen of -omstandigheden die, mochten ze optreden, een potentieel materieel negatief effect kunnen hebben op het ***businessmodel*** of de strategie van de onderneming, en op haar mogelijkheden om haar doelstellingen en ***doelen*** te verwezenlijken en waarde te creëren — en die dus haar beslissingen en die van haar zakenpartners kunnen beïnvloeden waar het gaat om duurzaamheids***thema's***. Net zoals alle andere ***risico's*** worden ***duurzaamheidsrisico's*** gemeten als een combinatie van de omvang van deze risico's en de waarschijnlijkheid dat ze zich voordoen.
Duurzaamheidsverslag	Het aparte onderdeel van het bestuursverslag van de onderneming waarin de informatie over duurzaamheids***thema's*** en -subthema's wordt gepresenteerd die overeenkomstig Richtlijn (EU) 2022/2464 van het Europees Parlement en de Raad en de ESRS is opgesteld.
Systeemrisico	***Risico's*** die voortkomen uit het uitvallen van het hele systeem — en niet uit het falen van afzonderlijke onderdelen ervan. Ze worden gekenmerkt door bescheiden omslagpunten die, indirect gecombineerd, tot groot falen leiden met een waterval van interacties van fysieke en ***transitierisico's*** (besmetting), omdat één verlies een keten van andere risico's in gang zet, en systemen na een schok hun evenwicht niet kunnen herstellen. Een voorbeeld is het verlies van een belangrijke soort, zoals de zeeotter, die een cruciale rol speelt in de gemeenschapsstructuur van een ***ecosysteem***. Toen in de jaren 1900 op zeeotters werd gejaagd tot deze bijna waren uitgestorven, vond er een omslag plaats in de kustecosystemen en nam de biomassaproductie sterk af.

Begrip	Definitie
Doel	Meetbare, uitkomstgerichte en termijngebonden doelstellingen die de onderneming tracht te behalen voor materiële ***impacts***, ***risico's*** of ***kansen***. Deze kunnen vrijwillig door de onderneming zijn bepaald of voortkomen uit wettelijke voorschriften voor de onderneming. Een ***doel*** kan naast verbeteringen ook de instandhouding van bereikte resultaten of het behoud van consistente prestatieniveaus omvatten.
Technisch materiaal	Materialen die niet door de biologische cyclus kunnen worden verwerkt en zich derhalve als ***afval*** ophopen, omdat ze niet kunnen worden afgebroken en aan de natuur worden teruggegeven als nutriënten.
Bedreigde soorten of ecosystemen	Met ***bedreigde soorten*** worden met uitsterven bedreigde soorten bedoeld, met inbegrip van flora en fauna, die zijn opgenomen in de Europese rode lijst van bedreigde soorten of de Rode Lijst van bedreigde soorten van de IUCN, als bedoeld in deel 7 van bijlage II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 van de Commissie. Met ***bedreigde ecosystemen*** worden de ***ecosystemen*** bedoeld die in de Rode Lijst van ecosystemen van de IUCN als ernstig bedreigd, bedreigd en kwetsbaar zijn aangemerkt.
Thema	In de ESRS worden de termen duurzaamheids-***"thema"*** en -"subthema" beschouwd als synoniem met de termen "duurzaamheidskwesties" of "duurzaamheidsfactoren". De rapportages in de ESRS zijn gestructureerd volgens thema's. Een thema wordt nader uitgesplitst in subthema's. In de ESRS wordt de term "thema" gebruikt om een thema of een subthema aan te duiden, afhankelijk van het meest geschikte granulariteitsniveau dat nodig is om aan de respectieve rapportagedoelstelling te voldoen.
Opleiding	Initiatieven die de onderneming opzet om de vaardigheden en kennis van haar ***eigen personeel*** in stand te houden en/of te verbeteren. Dit kan uiteenlopende methodologieën omvatten, zoals ***opleiding*** op locatie en onlineopleiding.
Transitieplan	Een specifiek type ***actie***plan dat de onderneming vaststelt met betrekking tot een strategisch besluit en dat inzet op: a) een doelstelling van overheids***beleid***, en/of b) een entiteitspecifiek actieplan dat is opgebouwd als een gestructureerde set van ***doelen*** en maatregelen, in verband met: xviii) een cruciaal strategisch besluit; xix) een ingrijpende verandering van het ***businessmodel***; en bijzonder xx) belangrijke maatregelen en toegedeelde hulpbronnen.
Transitieplan voor klimaatmitigatie	Een aspect van de algehele strategie van een onderneming die de ***doelen***, ***maatregelen*** en middelen van de onderneming schetst voor haar transitie naar een koolstofarmere economie, met inbegrip van maatregelen zoals het reduceren van haar ***broeikasgasemissies***, met als doelstelling het beperken van de opwarming van de aarde tot 1,5 °C en klimaatneutraliteit.
Transitierisico	***Risico's*** die het gevolg zijn van een verkeerde afstemming tussen de strategie en het management van een organisatie of investeerder en de veranderende regelgevings-, ***beleids***- of maatschappelijke context waarbinnen deze opereert. Ontwikkelingen die gericht zijn op het stoppen of ongedaan maken van klimaat- of natuurschade, zoals overheidsmaatregelen, technologische doorbraken, veranderingen in de markt, rechtszaken en veranderende ***consumenten***voorkeuren, kunnen allemaal ***transitierisico's*** doen ontstaan of veranderen.
Gebruiker	***Gebruikers*** van ***duurzaamheidsverslagen*** zijn primaire gebruikers van financiële verslaggeving voor algemeen gebruik (bestaande en potentiële beleggers, kredietverstrekkers en andere crediteuren, zoals assetmanagers, kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen), alsmede andere gebruikers, zoals zakenpartners van de onderneming, vakbonden en sociale partners, het maatschappelijke middenveld en niet-gouvernementele organisaties.
Gebruiker van voorwerpen	Elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die een ***voorwerp*** gebruikt in het kader van zijn industriële activiteiten of beroepsactiviteiten. Voor de toepassing van deze standaarden is het begrip "gebruiker" afgeleid van het begrip "downstreamgebruikers" uit Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH).

Begrip	Definitie
Gebruiker van stoffen	Elke natuurlijke persoon of rechtspersoon, niet zijnde een fabrikant, ***formuleerder*** of ***importeur***, die een ***stof***, hetzij als zodanig, hetzij in een mengsel, gebruikt in het kader van zijn industriële activiteiten of beroepsactiviteiten, met uitzondering van de eind***consument***. Voor de toepassing van deze standaarden is dit begrip afgeleid van het begrip "downstreamgebruikers" uit Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH).
Waardeketen	Het volledige scala activiteiten, hulpbronnen en relaties met betrekking tot het ***businessmodel*** van de onderneming en de externe omgeving waarbinnen zij opereert. Een ***waardeketen*** omvat de activiteiten, hulpbronnen en relaties die de onderneming gebruikt en waarop zij een beroep doet voor het creëren van haar ***producten*** of diensten van ontwerp tot levering, consumptie en end-of-life. De betrokken activiteiten, hulpbronnen en relaties situeren zich binnen: a) de eigen activiteiten van de onderneming, zoals human resources; b) haar toeleverings-, marketing- en distributiekanalen, zoals de inkoop van materialen en diensten en de verkoop en levering van producten en diensten; en c) de financierings-, geografische, geopolitieke en reguleringsomgeving waarin de onderneming opereert. ***Spelers*** binnen de waardeketen kunnen zich zowel upstream als downstream van de onderneming bevinden. Spelers upstream van de onderneming (bv. ***leveranciers***) leveren producten of diensten die bij de ontwikkeling van de eigen producten of diensten van de onderneming worden gebruikt. Entiteiten downstream van de onderneming (bv. distributeurs, klanten) ontvangen producten of diensten van de onderneming. ESRS gebruikt het enkelvoud "waardeketen", ook al moet worden erkend dat ondernemingen soms meerdere waardeketens hebben.
Loon	Bruto***loon***, exclusief variabele componenten zoals overwerkvergoedingen en ***financiële*** incentives, en exclusief toeslagen tenzij deze gegarandeerd zijn.
Afval(stoffen)	Elke ***stof*** of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen (zie Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende afvalstoffen).
Afvalstroom	Een bepaalde massastroom van ***afvalstoffen*** uit een proces, activiteit, faciliteit of bedrijfstak, vaak gegroepeerd naar materiaal (bv. kunststof, metaal, organisch), oorsprong (bv. huishoudelijk, industrieel) of gevaar (bv. gevaarlijk of niet-gevaarlijk).
Waterverbruik	De hoeveelheid water die gedurende de rapportageperiode wordt onttrokken binnen de begrenzing van de onderneming en niet opnieuw wordt geloosd in het aquatische milieu of naar een derde partij.
Waterlozing	De som van effluenten en ander water die gedurende de rapportageperiode de begrenzing van de onderneming verlaten en vrijkomen in het ***oppervlaktewater***, ***grondwater*** of bij derde partijen.
Gerecycled en hergebruikt water	Water en (behandeld of onbehandeld) afvalwater dat meer dan eenmaal is gebruikt voordat het buiten de begrenzing van de onderneming wordt geloosd, zodat de vraag naar water wordt verminderd. Dit kan gebeuren binnen hetzelfde proces (recycling) of in een ander proces binnen dezelfde (eigen of met andere ondernemingen gedeelde) faciliteit of in een andere faciliteit van de onderneming (hergebruik).
Waterschaarste	Verwijst naar de volumetrische overvloed aan ***zoetwater***voorraden (of het ontbreken daarvan). Schaarste wordt door de mens veroorzaakt; dit is een functie van het volume ***waterverbruik*** door de mens ten opzichte van het volume watervoorraden in een bepaald gebied. Een droge regio met zeer weinig water, maar zonder waterverbruik door de mens zou niet als "waterschaars", maar als droog worden beschouwd. ***Waterschaarste*** is een fysieke, objectieve werkelijkheid die consistent voor regio's en in de tijd kan worden gemeten. Waterschaarste geeft de fysieke overvloed aan zoetwater weer — niet of dat water voor gebruik geschikt is. Een regio kan bijvoorbeeld over overvloedige watervoorraden beschikken (en geldt dus niet als "waterschaars"), maar is zo ernstig ***verontreinigd*** dat die voorraden niet geschikt zijn voor menselijk of ecologisch gebruik.

Begrip	Definitie
Opgeslagen water	Water dat is opgeslagen in wateropslagfaciliteiten of reservoirs.
Waterstress	Het vermogen, of het ontbreken daarvan, om te voldoen aan de menselijke en ecologische vraag naar water. ***Waterstress*** is een inclusief concept waarbij rekening wordt gehouden met verschillende fysieke aspecten van water, waaronder waterbeschikbaarheid, waterkwaliteit en de toegankelijkheid van water (d.w.z. de vraag of mensen gebruik kunnen maken van fysiek beschikbare watervoorraden), wat vaak een functie is van onder andere de toereikendheid van de infrastructuur en de betaalbaarheid van water.
Wateronttrekking	De som van alle water dat gedurende de rapportageperiode binnen de begrenzing van de onderneming aan alle bronnen voor enigerlei gebruik is onttrokken.
Werknemer in de waardeketen	Een persoon die arbeid verricht binnen de ***waardeketen*** van de onderneming, ongeacht het bestaan of de aard van enigerlei contractuele relatie met die onderneming. In de ESRS omvat het begrip "***werknemers in de waardeketen***" alle werknemers binnen de upstream- en downstreamwaardeketen van de onderneming die materiële impact van de onderneming (kunnen) ondervinden. Dit omvat ***impacts*** die verband houden met de eigen activiteiten van de onderneming en haar waardeketen, onder meer via haar ***producten*** of diensten, alsmede via haar ***zakelijke relaties***. Dit omvat alle medewerkers die niet zijn opgenomen onder "***eigen personeel***" ("eigen personeel" omvat zowel medewerkers die een arbeidsrelatie met de onderneming hebben ("***werknemers***") als ***medewerkers niet in loondienst*** die ofwel individuele opdrachtnemers zijn die arbeid leveren aan de onderneming ("zelfstandigen"), of medewerkers die worden geleverd door ondernemingen die zich voornamelijk bezighouden met "Arbeidsbemiddeling en personeelswerk" (NACE-code O78)).
Werknemersvertegenwoordigers	Met "***werknemersvertegenwoordigers***" wordt bedoeld: a) vakbondsvertegenwoordigers, d.w.z. vertegenwoordigers die zijn aangewezen of verkozen door vakbonden of door leden van dergelijke vakbonden in overeenstemming met de nationale wetgeving en praktijk; b) rechtmatig gekozen vertegenwoordigers, d.w.z. vertegenwoordigers die vrij worden gekozen door de werknemers van de organisatie, die niet onder de overheersende invloed of controle van de werkgever staan overeenkomstig bepalingen van nationale wet- of regelgeving of overeenkomstig collectieve overeenkomsten, en van wie de functies geen activiteiten omvatten die in het betrokken land het exclusieve voorrecht van vakbonden zijn, en waarvan het bestaan niet wordt gebruikt om de positie van de betrokken vakbonden of hun vertegenwoordigers te ondermijnen.
Werk-privébalans	Bevredigend evenwicht tussen werk en privéleven van een individu. ***Werk-privébalans*** in ruimere zin omvat niet alleen het evenwicht tussen werk en privéleven, rekening houdende met gezins- of zorgtaken, maar ook de tijdsverdeling tussen de tijd op het werk en in het privéleven naast de gezinstaken.

([1]) Verordening (EU) 2018/2026 van de Commissie van 19 december 2018 tot wijziging van bijlage IV bij Verordening (EG) nr. 1221/2009 van het Europees Parlement en de Raad inzake de vrijwillige deelneming van organisaties aan een communautair milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS) (PB L 325 van 20.12.2018, blz. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/2026/oj).